

เอกสารประกอบการศึกษา
โรงเรียนเสนาธิการทหารเรือ

หัวข้อวิชา ภาษาอังกฤษ

ชุดวิชา การเข้าสังคม

หมวดวิชาสังคม

กองวิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม

ฝ่ายวิชาการ สถาบันวิชาการทหารเรือชั้นสูง

พ.ศ. ๒๕๔๘

คำนำในการพิมพ์ครั้งที่ 2

การที่หนังสือ *อ่านอังกฤษให้สัมฤทธิ์ผล : How to Become an Efficient Reader* ซึ่งจัดพิมพ์ในครั้งแรกจำหน่ายหมดลงในเวลาไม่นานนัก ทำให้ผู้เขียนรู้สึกยินดีที่ทราบว่าผู้ที่ไม่ใส่ใจในการอ่านภาษาอังกฤษและเห็นความสำคัญในการที่จะฝึกฝนเพื่อพัฒนาทักษะในด้านนี้ของตนให้ดียิ่งขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก ไม่ว่างจะเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการศึกษาเล่าเรียน การทำงาน หรือเพื่อที่จะรับทราบข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ก็ตามผู้เขียนจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าในการจัดพิมพ์ครั้งที่ 2 นี้หนังสือเล่มนี้จะยังประโยชน์ในการช่วยส่งเสริมให้มีผู้เห็นความสำคัญของการอ่านภาษาอังกฤษในวงกว้างยิ่งขึ้น และช่วยให้ผู้ที่ต้องการจะพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของตนประสบความสำเร็จ เป็นผู้อ่านที่มีประสิทธิภาพและได้รับประโยชน์สูงสุดจากการอ่าน สมดังเจตนารมณ์ของหนังสือเล่มนี้

สุนิจ สุตันทวีบูลย์

คำนำในการพิมพ์ครั้งที่ 1

หนังสือ *อ่านอังกฤษให้สัมฤทธิ์ผล How to Become an Efficient Reader* นี้เขียนขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์จะให้เป็นที่ตำราภาษาไทยที่แนะนำการอ่านภาษาอังกฤษ ทั้งนี้เพื่อช่วยให้ทั้งนิสิตนักศึกษาและบุคคลทั่วไปที่ต้องการจะพัฒนาทักษะในการอ่านภาษาอังกฤษสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง

หนังสือเล่มนี้ได้รวบรวมเอาหัวข้อที่สำคัญ และเทคนิคการอ่านแบบต่าง ๆ ที่จะช่วยเพิ่มพูนทักษะในการอ่านภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับเบื้องต้นจนถึง ระดับสูงไว้ด้วยกัน โดยแบ่งเป็น 6 บท 3 บทแรกมุ่งหมายจะเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการอ่านเพื่อเอาความอันเป็นการอ่านในระดับเบื้องต้น โดยกล่าวถึงคำศัพท์ในบริบท การอ่านย่อหน้า และการเรียบเรียงข้อมูลแบบต่าง ๆ บทที่ 4 มุ่งพัฒนาทักษะในการอ่านระดับสูง คือ การอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ บทที่ 5 ว่าด้วยการอ่านเพื่อการศึกษานั้นจะเป็นประโยชน์ต่อนิสิตนักศึกษาโดยตรง และในบทสุดท้ายเป็นเรื่องของการอ่านเร็ว อันจะเป็นประโยชน์ในการอ่านข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ยังได้นำเทคนิคการอ่านที่มีลักษณะเฉพาะและมีประโยชน์อย่างยิ่งมาเสนอไว้ในภาคผนวกอีก 2 แบบด้วย คือ การอ่านแบบ Skimming และ Scanning

ในแต่ละหัวข้อของแต่ละบทจะประกอบด้วยคำอธิบายตามทฤษฎีด้านการอ่านและอาจมีข้อสรุปหรือข้อเสนอแนะซึ่งมีผลจากการวิจัยค้นคว้าสนับสนุนตลอดจนมีการให้ตัวอย่างอย่างเพียงพอพร้อมคำอธิบายโดยละเอียดประกอบในทุกหัวข้อ เพื่อช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจได้อย่างชัดเจน

ผู้เขียนขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์รัชนี โชสติกุล ผู้เป็นทั้งครูและผู้เขียนและยังเป็นแรงบันดาลใจในการสอนการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งได้กรุณาอ่านต้นฉบับของหนังสือเล่มนี้โดยละเอียด พร้อมทั้งแก้ไขข้อผิดพลาดและให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่าง ๆ และขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิตโสภณัส ศิวะดิษฐ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาและคำแนะนำต่าง ๆ มาตั้งแต่เริ่มลงมือเขียนหนังสือเล่มนี้ ตลอดจนได้ตั้งชื่อในภาษาไทยให้หนังสือเล่มนี้ด้วย

สารบัญ

คำนำ

ในสภาวะการณ์ของโลกปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การติดต่อสื่อสารที่เป็นสากลได้แก่ การใช้ภาษาอังกฤษ ดังนั้นบุคลากรในองค์กร จะต้องมีการเรียนรู้และพัฒนาตนเองให้มีทักษะอ่าน เพื่อติดตามข่าวสาร และเทคโนโลยีต่าง ๆ

สำหรับเอกสารประกอบการศึกษานี้จะช่วยให้ นทท. ได้พัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่ความเข้าใจในการศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติมในระบบการเรียนการสอนแบบ Active Learning

คณะผู้จัดทำได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ตำราภาษาไทยที่แนะนำการอ่านภาษาอังกฤษ "How to Become an Efficient Reader" ของอาจารย์ สุนิจ สุทัศน์วิบูลย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ เป็นตำราที่ดีมากและจะเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา และนายทหารนักเรียนของ สรส. จึงขออนุญาตนำมาเป็นต้นฉบับในการสำเนา "เพื่อใช้ภายใน สรส. เท่านั้น" ในโอกาสนี้ คณะผู้จัดทำขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง อาจารย์ สุนิจ สุทัศน์วิบูลย์ ณ. ที่นี้ด้วย

กองวิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม

ฝ่ายวิชาการ

คำนำ

บทที่	หัวข้อ	หน้า
บทที่ 1	คำศัพท์ในบริบท	1
	บริบทคืออะไร	2
	ตัวนะจากบริบท	2
	ชนิดของตัวนะจากบริบท	4
	คำจำกัดความ	4
	การกล่าวซ้ำโดยไม่ใช้คำเดิม	5
	ความหมายเหมือนกัน	6
	การเปรียบเทียบ	6
	การใช้คำแทน	8
	ความหมายตรงกันข้าม	9
	ตัวอย่าง	11
	คำอธิบาย หรือ คำบรรยาย	13
	คำที่คุ้นเคย	15
บทที่ 2	การอ่านย่อหน้า	21
	ย่อหน้าคืออะไร	22
	ย่อหน้าอิสระและย่อหน้าไม่อิสระ	23
	ใจความหลักและรายละเอียดสนับสนุน	23
	ใจความหลักที่เขียนบอกไว้และแฝงอยู่	24
	วิธีหาใจความหลัก	24
	ประโยคแสดงใจความหลัก	29
	ตำแหน่งของประโยคแสดงใจความหลัก	29
	วิธีการอ่านย่อหน้า	39

		หน้า	
บทที่ 3	การเรียบเรียงข้อมูลแบบต่าง ๆ	42	
	ชนิดของการเรียบเรียงข้อมูล	43	
	เรียงลำดับเวลา	43	
	เหตุการณ์	44	
	กระบวนการหรือพัฒนาการ	46	
	วิธีการ	48	
	เรียงลำดับความสำคัญ	50	
	รายการข้อมูล	52	
	การพรรณนา	54	
	การให้ตัวอย่าง	59	
	การแสดงผลและผล	63	
	การเปรียบเทียบ	66	
	การจำแนก	71	
	การนิยาม	73	
	บทที่ 4	การอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์	80
		ข้อเท็จจริงและความคิดเห็น	83
วัตถุประสงค์ของผู้เขียน		88	
วิธีการของผู้เขียน		91	
มุมมอง		91	
ท่วงทำนองเขียน		93	
น้ำเสียง		94	
อารมณ์		95	
การอนุมาน		98	
คำแสดงความแน่นอน		99	
ความหมายแฝง		102	
ความเปรียบ	105		

		หน้า
	อุปมา	106
	อุปสรรค	107
	บุคคลิฐาน	109
	การกล่าวอ้างถึง	111
	การใช้เหตุผลที่ไม่ถูกต้อง	114
บทที่ 5	การอ่านเพื่อการศึกษา	119
	การย่อความ	120
	การทำโครงร่าง	126
	ระบบ SQ3R	131
	Survey	131
	Question	133
	Read	134
	Recite	135
	Review	136
	บทที่ 6	การอ่านเร็ว
จะทราบได้อย่างไรว่าอ่านช้าหรือเร็ว		140
นิสัยการอ่านที่ไม่ดีและวิธีแก้		143
วิธีอื่น ๆ ที่ช่วยให้อ่านได้เร็วขึ้น		150
บรรณานุกรม		155
ภาคผนวก		161
	Skimming	163
	Scanning	166

บทที่ 1
คำศัพท์ในบริบท
Vocabulary in Context

ท่านทราบความหมายของคำเหล่านี้หรือไม่

paradox

carnivorous

oscillate

บางคนอาจทราบความหมายของบางคำ แต่หลายคนอาจไม่รู้จักคำเหล่านี้เลย ขอให้อ่านประโยคต่อไปนี้และพิจารณาดูว่าพอจะช่วยให้ทราบความหมายของคำทั้งสามหรือไม่

1. These sentences are a paradox-- that is, they seem to express opposite points but, nevertheless, are both true.
2. Unlike its plant-eating relative, the polar bear is carnivorous.
3. When the car speeds up or slows down, the needle of the car speedometer oscillates.

ในประโยคที่ 1 ผู้อ่านทราบว่า paradox คือ ข้อความที่ตรงข้ามกันแต่เป็นจริง ทั้งนี้เพราะข้อความที่อยู่หลัง "that is" อธิบายไว้เช่นนั้น

ในประโยคที่ 2 มีใจความว่ามีขั้วโลกนั้นเป็น carnivorous ซึ่งเป็นลักษณะที่ต่างจากหมีชนิดที่กินพืช ฉะนั้นหมายความว่าหมีขั้วโลกนั้นไม่กินพืชแต่กินเนื้อสัตว์ และนี่คือความหมายของคำว่า carnivorous นั่นเอง

ในประโยคที่ 3 อ่านได้ใจความว่า เมื่อเร่งความเร็วหรือลดความเร็วของรถยนต์ เข็มของมาตรวัดความเร็วในรถจะทำอาการที่เรียกว่า oscillate จากประสบการณ์ของผู้ที่เคยขับรถหรือนั่งในรถยนต์ จะทราบว่าเข็มของมาตรวัดความเร็วจะขยับเคลื่อนที่ไปมา

เป็นไปได้ที่ผู้อ่านจะทราบความหมายของคำศัพท์ที่ไม่รู้จักมาก่อน หากคำคำนั้นปรากฏอยู่คำเดียวโดด ๆ แต่ถ้าคำคำนั้นปรากฏอยู่ในประโยคหรือมีข้อความข้างเคียงก็เป็นไปได้มากที่จะสามารถทราบหรือพอจะเดาความหมายของคำคำนั้นได้โดยอาศัยข้อความที่อยู่ข้างหน้าหรือข้างหลังคำคำนั้นช่วยในการหาความหมาย หรืออาจต้องใช้ข้อความที่อยู่ทั้งข้างหน้าและข้างหลังคำคำนั้นประกอบกันเลขก็ได้ ดังเช่นในกรณีของคำว่า paradox, carnivorous และ oscillate ที่ยกมาให้ดูนี้

บริบท คืออะไร

คำหรือข้อความที่อยู่รอบ ๆ คำที่เราไม่รู้จักนี้เองที่เรียกว่า บริบท หรือ context คำ “context” มาจากคำในภาษาละติน “contextus” ซึ่งมีความหมายว่า to weave together หรือทอเข้าด้วยกัน ซึ่งก็เหมือนกับทอที่นำเอาถัวยคำต่าง ๆ มาผูกร้อยเรียงเข้าด้วยกันเป็นข้อความ

ตัวแนะจากบริบท (Context Clues)

การใช้ตัวแนะจากบริบท คือ การที่ผู้อ่านนำเอาคำหรือข้อความรอบ ๆ คำที่ไม่ทราบความหมายมาใช้ในการ “เดา” หรือหาความหมายของคำศัพท์นั้น

ตัวแนะจากบริบทอาจช่วยให้ทราบความหมายที่ถูกต้องชัดเจนของคำที่ไม่รู้จักได้โดยไม่ต้องขัดจังหวะการอ่านด้วยการเปิดหาความหมายของคำนั้นในพจนานุกรม ซึ่งผู้อ่านอาจจะไม่มีพจนานุกรมอยู่กับตัวในขณะที่อ่าน และถึงแม้จะมี

พจนานุกรมอยู่แต่ผู้อ่านที่มีประสบการณ์ส่วนมากมักจะใช้วิธี “เดา” ความหมายโดยใช้ตัวแนะจากบริบทมากกว่า เพราะการพึ่งพาพจนานุกรมบ่อยเกินไปจะทำให้การอ่านกลายเป็นการทำแบบฝึกหัดการแปลที่ซ้ำซากและน่าเบื่อ ซ้ำยังเป็นปิดโอกาสที่จะพัฒนาทักษะในการใช้ตัวแนะจากบริบทเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่านอีกด้วย

บางครั้งบริบทอาจไม่เพียงพอที่จะทำให้ทราบความหมายที่ชัดเจนแน่นอนของคำศัพท์ที่ไม่รู้จัก แต่ส่วนมากแล้วบริบทมักจะช่วยให้ทราบความหมายกว้าง ๆ ของคำศัพท์คำนั้นซึ่งเพียงพอที่จะทำให้เข้าใจข้อความที่กำลังอ่านอยู่และอ่านต่อไปได้โดยไม่ต้องหยุด

การใช้บริบทช่วยหาความหมายของคำในการอ่านนั้นได้รับความสนใจจากบรรดาผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่ทำการศึกษาด้านการอ่านมาโดยตลอด โดยมองกันว่าความสามารถในการใช้ตัวแนะจากบริบทนี้เป็นสิ่งบ่งชี้ประการหนึ่งของการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพเลยทีเดียว เช่นที่ สตอเฟอร์ (Stauffer 1969: 275) ในขณะดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาด้านการอ่านมหาวิทยาลัยเดลาแวร์ เขียนไว้ในหนังสือ *Directing the Reading - Thinking Process* ของเขาว่า “ทักษะและประสิทธิภาพในการใช้ตัวแนะจากบริบทเพื่อหาความหมายของคำมีความสำคัญที่สุดในบรรดาทักษะทั้งหลายของนักอ่านผู้ช่ำของเพราะเป็นสิ่งจำเป็นต่อการเข้าใจสิ่งที่อ่าน การอ่านที่ปราศจากความเข้าใจนั้นไม่ใช่การอ่าน” คลาร์ก และซิลเบอร์สไตน์* ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่าน 2 ท่าน ก็ได้กล่าวถึงทักษะในการใช้ตัวแนะจากบริบทไว้ในทำนองเดียวกันว่าเป็น “ทักษะที่สำคัญที่สุดในบรรดาทักษะของการหาความหมายของคำ”

* Clarke, Mark A., and Silberstein, S., “Toward a realization of psycholinguistic principles in the ESL reading class.” *Language Learning* 27 (1) :135-154, 1977. Quoted in Dubin, F.; Eskey, D.E.; and Grabe, W. *Teaching Second Language Reading for Academic Purposes*. Reading : Addison-Wesley, 1986.

ชนิดของตัวแนะจากบริบท

ผู้อ่านทั้งที่เป็นเด็กเพิ่งเริ่มหัดอ่านจนถึงผู้อ่านที่มีความสามารถสูงล้วนใช้ตัวแนะจากบริบทในการอ่านกันทั้งนั้น แต่มักเป็นการใช้แบบอัตโนมัติโดยไม่รู้ตัว ผู้อ่านเหล่านี้อาจไม่เคยทราบว่าตัวแนะจากบริบทนั้นอาจแบ่งออกได้เป็นหลายชนิด ดังที่ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านหลาย ๆ ท่านได้จำแนกไว้ซึ่งแม้จะมีความแตกต่างกันอยู่บ้างแต่ก็สามารถสรุปชนิดที่สำคัญ ๆ ได้ดังต่อไปนี้

1. คำจำกัดความ (Definition)

หากผู้เขียนโดยเฉพาะผู้เขียนตำราในสาขาวิชาต่าง ๆ ใช้ศัพท์ยากหรือศัพท์เฉพาะที่คาดว่าผู้อ่านอาจไม่รู้จัก ผู้เขียนมักจะให้คำจำกัดความหรือความหมายของคำคำนั้นไว้ด้วยเพื่อช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสิ่งที่อ่านได้โดยไม่ต้องเสียเวลาเปิดพจนานุกรม

คำจำกัดความมักจะอยู่หลังคำหรือกลุ่มคำต่อไปนี้

means

meaning

be defined as

verb to be (is, are, was, were)

หรืออยู่หน้ากลุ่มคำต่อไปนี้

be called

be termed

นอกจากนี้ผู้เขียนอาจใส่ definition ไว้ในเครื่องหมายต่อไปนี้

-- _____ --

(_____)

[_____]

ตัวอย่าง

1. To loathe *means* to dislike intensely.

2. A cat's claw *is* a tool used to draw nails out of wood.
3. A word that has similar meaning to another word *is called* a synonym.
4. Context Clues -- hints provided by the words and sentences surrounding the unfamiliar word -- are essential tools in reading.
5. Origami (Japanese paper folding) *is* family fun.

ในประโยคตัวอย่างที่ 1, 2, 3, 4 และ 5 ท่านหาคำจำกัดความของคำว่า to loathe, a cat's claw, a synonym, context clues และ origami พบหรือไม่

2. การกล่าวซ้ำโดยไม่ใช้คำเดิม (Restatement)

คือ การกล่าวถึงศัพท์ยากซ้ำอีกครั้งหนึ่งโดยใช้คำที่มีความหมายเหมือนกัน (synonym) หรือ วลี (กลุ่มคำที่ไม่ใช่ประโยค) ที่มีความหมายเหมือนกันแทน โดยผู้เขียนจะเขียนคำ หรือวลีดังกล่าวไว้ต่อจากศัพท์ยากที่ต้องการจะอธิบายในประโยคเดียวกันเลย โดยเขียนไว้หลังคำหรือกลุ่มคำต่อไปนี้

or

in other words

that is

that is to say

i.e. (คำย่อของคำละติน id est ซึ่งแปลว่า that is to say)

ตัวอย่าง

1. Jane said that she felt sick after having eaten rancid *or* spoiled butter.
2. Man is a biped, *in other words*, an animal having only two feet.
3. Mary is perturbed, *that is*, she was greatly disturbed by her sister's actions.

4. In plays of Shakespeare's day, the leading characters often expressed their thoughts in a soliloquy, *i.e.*, a speech delivered alone on the stage.
5. Because the world is full of people who want to sway our thoughts, it is dangerous to be too credulous, *that is to say*, we should not trust others too easily.

ในประโยคตัวอย่าง 1, 2, 3, 4 และ 5 ท่านพบคำหรือวลีที่มีความหมายเหมือนกับคำว่า rancid, a biped, perturbed, soliloquy และ credulous หรือไม่

3. ความหมายเหมือนกัน (Similar Meaning)

ในกรณีที่ผู้เขียนไม่ได้ให้ความหมายของศัพท์ยากไว้ในรูปของคำจำกัดความหรือโดยการกล่าวซ้ำโดยไม่ใช้คำเดิม ผู้เขียนอาจใช้คำหรือข้อความที่มีความหมายเหมือนกับศัพท์ยากได้ใน 2 ลักษณะดังนี้

3.1 การเปรียบเทียบ (Comparison)

โดยการนำเอาลักษณะที่เหมือนกันของคน 2 คน สิ่งของ 2 สิ่ง ความคิดเห็น 2 ความคิด ฯลฯ มาเปรียบเทียบกันนั้น ผู้เขียนได้ให้ ตัวแนะ (clue) แก่ผู้อ่าน เพราะหากผู้อ่านทราบว่ามี 1 ใน 2 ของการเปรียบเทียบนั้นคืออะไรหรือ เป็นอย่างไร ก็จะทราบได้ว่าอีกสิ่งหนึ่งซึ่งนำมาเปรียบเทียบกันนั้นก็มิลักษณะเหมือนกันนั้นเช่นกัน

1. The stick was brittle like glass.

ในประโยคนี้ผู้เขียนเปรียบเทียบกิ่งไม้ (stick) กับแก้ว (glass) หากผู้อ่านไม่ทราบความหมายของคำว่า brittle แต่ทราบว่าแก้วนั้นมีคุณสมบัติเปราะบาง แตกง่าย เมื่อผู้เขียนเปรียบเทียบว่ากิ่งไม้เหมือนแก้ว กิ่งไม้นั้นก็จะเปราะหรือแตกหักง่ายเหมือนแก้ว ฉะนั้น brittle ก็น่าจะมีความหมายว่า เปราะหรือแตกหักง่ายนั่นเอง

(brittle = hard but easily broken)*

2. Paul is as passive as a bear sleeping away the winter.

ในประโยคนี้ผู้เขียนเปรียบเทียบ Paul ซึ่งเป็นคนว่าเหมือนกับหมีที่มักจะนอนหลับตลอดฤดูหนาว ผู้อ่านที่ไม่รู้จักคำว่า passive มาก่อนก็น่าจะเดาความหมายของ passive ได้จากลักษณะของหมีที่นำมาเปรียบเทียบว่าหมีชอบนอนไม่ทำอะไรเลย และเฉื่อยชา ฉะนั้น Paul ก็น่าจะเป็นคนที่ไม่ชอบทำอะไร เกียจคร้าน และเฉื่อยชา เช่นกัน

(passive = not active)

3. Mother is a middle-aged woman, tall, and fat. The principal of the school is older, much shorter, and almost as plump as mother.

ในตัวอย่างนี้ผู้เขียนเปรียบเทียบแม่ (Mother) กับครูใหญ่ (the principal) โดยเปรียบเทียบกันในเรื่องอายุ ความสูง และความอ้วน คำที่น่าจะไม่ค่อยเป็นที่คุ้นเคยของผู้อ่านคือคำว่า plump แต่หากผู้อ่านสังเกตเห็นการเปรียบเทียบและค่อย ๆ พิจารณาดูทีละเรื่อง จะเห็นว่า plump ใช้ในการเปรียบเทียบเรื่องความอ้วน โดยผู้เขียนบอกว่าครูใหญ่อ้วนพอ ๆ กับแม่ ความหมายของ plump ก็คือ fat นั่นเอง

(plump = rather fat)

ให้สังเกตดูด้วยว่าในตัวอย่างนี้ผู้เขียนใช้ประโยคที่มีโครงสร้างเหมือนกัน (parallel sentence structure) ช่วยแสดงการเปรียบเทียบด้วย

Mother is,, and

The principal is,, and

* ความหมายตามพจนานุกรม ให้ไว้เพื่อให้เปรียบเทียบดูกับความหมายที่ได้จากการใช้ ตัวแนะจากบริบท จะทำเช่นเดียวกันนี้ในตัวอย่างอื่น ๆ ในบทนี้โดยไม่ลงในเชิงอรรถซ้ำ

ผู้อ่านควรฝึกสังเกตการใช้ประโยคที่มีโครงสร้างแบบเดียวกันของผู้เขียน เพราะผู้เขียนมักจงใจใช้เพื่อแสดงการเปรียบเทียบ ซึ่งเป็นตัวแนะจากบริบทที่สำคัญ ชนิดหนึ่ง

3.2 การใช้คำแทน (Substitution)

ในการเขียนข้อความที่ยาวกว่าหนึ่งประโยค หากผู้เขียนใช้ศัพท์ยาก และต้องการให้แน่ใจว่าผู้อ่านจะทราบความหมายของศัพท์ยากตัวนั้น ผู้เขียนจะให้ตัวแนะแก่ผู้อ่านโดยการใช้ คำแทน ซึ่งได้แก่ คำศัพท์ตัวใหม่หรือข้อความอื่นที่มีความหมายเหมือนกับศัพท์ยากนั้น โดยใช้คำแทนในประโยคต่อ ๆ มาแทนที่จะใช้ศัพท์ยากตัวเดิมซ้ำ ๆ (ให้สังเกตว่า การใช้คำแทน ต่างจากการกล่าวซ้ำโดยไม่ใช้คำเดิมตรงที่การกล่าวซ้ำนั้น จะอยู่ต่อจากศัพท์ยากในประโยคเดียวกันเลยแต่การใช้คำแทน จะพบอยู่ในประโยคอื่น ๆ หลังจากที่พบศัพท์ยากแล้ว)

คำแนะนำสำหรับการใช้ตัวแนะชนิดนี้ก็คือ เมื่อพบศัพท์ยากและดูเหมือนว่าจะไม่มีตัวแนะอยู่ในประโยคนั้น ๆ จงอย่าหยุดอ่าน แต่ให้อ่านต่อไปเรื่อย ๆ เพราะอาจจะพบการใช้คำแทนศัพท์ยากตัวนั้นในประโยคต่อ ๆ ไป หรือแม้แต่ในย่อหน้าต่อ ๆ ไป ฉะนั้นการอ่านต่อไปอย่างมีวิจารณญาณอาจทำให้สังเกตเห็นการใช้รูปประโยคที่มีโครงสร้างเหมือนกับประโยคที่มีศัพท์ยากอยู่ หรือพบว่ามีการกล่าวถึงหัวข้อเดิมซ้ำอีก ซึ่งอาจมีการใช้คำแทนที่จะช่วยให้ทราบความหมายของศัพท์ยากตัวแรกนั้นได้

ตัวอย่าง

1. Many farm families were isolated from their neighbors.
They were separated by the large distances between farms.

ผู้อ่านที่ไม่ทราบความหมายของคำว่า isolated ในประโยคแรก หากอ่านต่อมาจากจนถึงประโยคที่สองก็จะเห็นว่าประโยคที่สองนี้มีโครงสร้างของประโยคเหมือนประโยคแรก ประธานของประโยค (subject) ยังเป็นตัวเดิมคือ farm families แต่ประโยคที่สองใช้สรรพนาม "They" แทน ส่วนกริยา (verb) เป็นรูป passive voice เหมือนกัน โดยในประโยคที่สองใช้คำว่า separated แทน iso-

lated ดังนั้นหากผู้อ่านทราบว่า separated แปลว่าถูกแยกให้อยู่ห่างจากกัน ก็จะทราบว่า นั่นคือ ความหมายของ isolated ด้วย เพราะผู้เขียนใช้ separated แทน isolated

2. What criteria should we use to judge the work of college professors? What standards can help us decide how effective they are?

ในตัวอย่างนี้ ผู้เขียนใช้ประโยคที่มีโครงสร้างเหมือนกันเช่นเดียวกับในตัวอย่างที่ 1 และใช้คำว่า standards ซึ่งเป็นคำที่คนส่วนมากคุ้นเคยแทนคำว่า criteria ซึ่งผู้อ่านบางคนอาจไม่รู้จัก ทั้งสองคำนี้มีความหมายเหมือนกันคือ มาตรฐาน หรือสิ่งที่ใช้วัดหรือตัดสิน

3. The woman bought a monteith at the auction. She was surprised to get the large silver punch bowl at such a low price.

ในตัวอย่างนี้ คำว่า monteith ในประโยคแรกอาจจะศัพท์ยากสำหรับผู้อ่านบางคน ดังนั้นจากการอ่านประโยคแรกเพียงประโยคเดียวผู้อ่านที่ไม่ทราบว่า monteith คืออะไรก็จะทราบเพียงว่าผู้หญิงคนนี้ซื้อของอะไรสักอย่างมาจากการเลหลัง แต่หากอ่านต่อไปในประโยคที่สองจะพบว่าผู้เขียนยังคงพูดถึงผู้หญิงคนเดิมโดยใช้สรรพนาม "She" แทน "The woman" และยังคงพูดถึงของชิ้นเดิมคือ monteith แต่คราวนี้ผู้เขียนใช้คำแทนคำนี้คือ punch bowl ทำให้ผู้อ่านทราบว่า monteith ก็คืออ่างสำหรับใส่พินซ์ (น้ำผลไม้ผสมเหล้า) นั่นเองซึ่งในที่นี้ทำด้วยเงินและมีขนาดใหญ่จนผู้หญิงคนนี้รู้สึกประหลาดใจที่ซื้อมาได้ในราคาถูก

4. ความหมายตรงกันข้าม (Opposite Meaning)

คำที่มีความหมายตรงข้ามกับคำอื่น (antonym) หรือวลีที่มีความหมายตรงข้ามกับศัพท์ยากนั้นเป็นตัวแนะที่ช่วยให้ผู้อ่านทราบความหมายของศัพท์ยากได้เช่นกัน

ตัวแนะจากบริบทชนิดที่ให้ความหมายตรงกันข้ามนี้จะสังเกตได้เมื่อเห็นคำหรือ กลุ่มคำต่อไปนี้

but	though
yet	although
however	even though
while	despite
whereas	in spite of
nevertheless	on the other hand
instead	on the contrary
,not_____	in contrast
unlike	rather (than)

ตัวนะประเภทนี้อาจปรากฏอยู่ในประโยคเดียวกับศัพท์ยากหรือในประโยคต่อมาก็ได้

ตัวอย่าง

1. My sister is an optimist, *but* her boyfriend is one who is always gloomy and expects the worst to happen.

ถึงแม้ว่าผู้อ่านจะไม่รู้จักคำว่า optimist แต่หากผู้อ่านสังเกตเห็นว่าประโยคนี้นี้มี *but* เป็นคำเชื่อมซึ่งแสดงถึงความขัดแย้งกัน และเมื่ออ่านข้อความส่วนหลังแล้วได้ใจความว่าบุคคลหลัง (her boyfriend) เป็นคนที่เศร้าซึม (gloomy) และมักจะคิดถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นในทางเลวร้ายเสมอ (expects the worst to happen) ผู้อ่านที่ทราบว่าเป็น optimistic ต้องมีความหมายตรงข้ามกับข้อความส่วนหลัง ก็จะพอทราบได้ว่าบุคคลแรก (My sister) นั้นน่าจะเป็นคนที่ร่าเริง และมองโลกในแง่ดี (an optimistic = a person who believes that things will end well)

2. The coach takes every opportunity to *censure* his players, *yet* he ignores every chance to praise them.

ประโยคนี้นี้มี *yet* เชื่อมแสดงว่าข้อความส่วนหน้ากับส่วนหลังตรงข้ามกัน ศัพท์ยากคือ *to censure* ข้อความส่วนหลังมีใจความว่าผู้ฝึกซ้อม (the coach)

ไม่ยอมชมเชย (praise) ผู้แข่งขันในทีมของตนเลย ในเมื่อ *to censure* มีความหมายตรงข้ามกับ *to praise* ก็ควรจะแปลว่า ต่ำหนิ นั่นเอง (censure = to express strong disapproval of (someone or their behavior or actions))

3. The boxer feigned a punch with his left *rather than* actually jabbing.

ประโยคนี้นี้มี *rather than* เชื่อมซึ่งบอกให้ทราบว่ามีความขัดแย้งหรือตรงข้ามกัน ฉะนั้น *feigned a punch* ก็มีความหมายตรงข้ามกับ *actually jabbing* ในเมื่อ *actually jabbing* แปลว่า แย็บจริงๆ *feigned a punch* ก็ควรจะแปลว่า แกล้งชกนั่นเอง

(feign = to pretend to have or be)

4. *Although* Alex usually looked unkempt, he had a very neat appearance on his job interview.

ประโยคนี้นี้มี *although* เป็นคำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง ศัพท์ยากคือ *unkempt* คำว่า *neat* มีความหมายตรงข้าม หรือเป็น antonym ของ *unkempt* ฉะนั้น *unkempt* ควรจะแปลว่า *not neat* หรือไม่เรียบร้อยนั่นเอง

(unkempt = having untidy clothes and hair)

5. ตัวอย่าง (Examples)

ตัวอย่างของคำศัพท์ที่ไม่รู้จักก็เป็นตัวนะจากบริบทที่ช่วยให้ทราบความหมายของศัพท์คำนั้นได้ เพราะโดยทั่วไปแล้วตัวอย่างที่ผู้เขียนให้มาจะมีลักษณะบางประการร่วมกันซึ่งช่วยให้ผู้อ่านทราบความหมายของศัพท์ยาก หรือตัวอย่างที่ให้มาอาจเป็นชนิดย่อยของศัพท์ยากซึ่งทำให้เราเดาความหมายของศัพท์ยากได้

ตัวอย่างมักจะอยู่ตามหลังคำหรือกลุ่มคำต่อไปนี้

for example e.g. (คำย่อของคำละติน *exempli gratia* ซึ่งแปลว่า for example)

for instance	especially
such as	like
including	include

ตัวอย่าง

1. The mass media, *such as* radio and television, have a powerful influence upon people.

mass media อาจเป็นศัพท์ยากสำหรับบางคน แต่ *such as* บอกให้ทราบว่า มีตัวอย่างของ mass media ได้แก่ วิทยุ (radio) และโทรทัศน์ (television) ซึ่งทั้งสองอย่างนี้เป็นสื่อสำหรับแพร่ข้อมูล ข่าวสาร และความบันเทิงแก่สาธารณชน mass media ควรจะหมายถึง สื่อสารมวลชนนั่นเอง

(mass media = the modern means of giving news and opinions to large numbers of people, esp. radio and television)

2. The debris in the stadium stands *included* numerous paper cups, ticket stubs, and cigarette butts.

หากผู้อ่านไม่รู้จักคำว่า debris มาก่อน แต่เมื่อเห็น *included* ก็ทราบว่า สิ่งก็ตามมาเป็นตัวอย่างของ debris ซึ่งได้แก่ ถ้วยกระดาษ (paper cups) หางตั๋ว (ticket stubs) และก้นบุหรี่ (cigarette butts) เมื่อดูจากตัวอย่างทั้ง 3 อย่างนี้ แล้วก็จะเห็นได้ว่าทุกอย่างล้วนเป็นของที่คนไม่ต้องการแล้ว ทั้งแล้ว ฉะนั้น debris น่าจะแปลว่า ขยะ หรือ สิ่งปฏิญูล

(debris = the remains of something broken to pieces or destroyed; ruins)

3. Sara is very astute. *For example*, she borrowed money at a very low interest rate and built it into a small fortune through wise investment.

หากผู้อ่านไม่รู้จักคำว่า astute ก็จะไม่ทราบว่า Sara เป็นคนอย่างไร แต่เมื่อดูจากตัวอย่างที่ให้มาว่า Sara กู้เงินในอัตราดอกเบี้ยต่ำและทำให้เงินจำนวนนั้น

เพิ่มขึ้นด้วยการนำไปลงทุนอย่างชาญฉลาด ผู้อ่านก็น่าจะสรุปได้จากตัวอย่างของ สิ่งที่ Sara ทำว่าเธอเป็นคนฉลาด astute จึงน่าจะแปลว่าฉลาด

(astute = clever and able to see quickly something that is to one's advantage)

อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนอาจให้ตัวอย่างได้โดยไม่ใช่คำหรือกลุ่มคำที่แสดงว่ามี การให้ตัวอย่างเลยก็ได้ เช่น

4. Tom must be very affluent. He wears expensive clothes, and jewelry, drives a Rolls-Royce convertible, and owns a house in Beverly Hills.

แม้จะไม่มีการใช้คำที่แสดงว่ามี การให้ตัวอย่าง แต่ผู้อ่านก็จะเห็นได้ว่า สิ่งต่าง ๆ ในประโยคหลังเป็นตัวอย่างที่จะช่วยบอกเราให้ทราบเกี่ยวกับฐานะทางการเงินของ Tom จากการสวมใส่เสื้อผ้าและเครื่องประดับเพชรพลอยราคาแพง ขับรถโรลส์รอยส์เปิดประทุน และมีบ้านอยู่ในย่านเศรษฐีอย่างเบเวอร์ลี ฮิลล์ ชี้แนะว่า เขาต้องร่ำรวยมาก ดังนั้น คำว่า affluent ก็จะต้องแปลว่า มั่งคั่ง ร่ำรวยอย่าง แน่แน่นอน

(affluent = having plenty of money or other possessions, wealthy)

6. คำอธิบาย หรือคำบรรยาย (Explanation)

เมื่อมีการใช้ศัพท์ยาก ผู้เขียนอาจให้คำอธิบายหรือคำบรรยายศัพท์ตัวนั้น ไว้ในประโยคเดียวกันหรือในประโยคต่อมา คำอธิบายหรือคำบรรยายนี้ไม่ใช่ ความหมายของศัพท์ยากโดยตรง แต่เป็นการให้ข้อมูลเพิ่มเติมหรืออธิบายขยาย ความเพื่อเป็นตัวแนะ ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจหรือพอจะเดาความหมายของศัพท์ยากได้

ตัวแนะจากบริบทชนิดคำอธิบายหรือคำบรรยายนี้อาจปรากฏอยู่ได้หลาย รูปแบบดังเช่นตัวอย่างต่อไปนี้

1. Rod was a garrulous fellow, *always chatting away about something.*

ใจความหลักของประโยคนี้อยู่ที่ส่วนหน้า คือ “Rod was a garrulous fellow,” ส่วนข้อความที่เหลือเป็นคำอธิบายว่า Rod เป็นคนอย่างไรจึงใช้คำว่า garrulous ขยาย ส่วนที่เป็นคำอธิบายมีลักษณะเป็น Participial Phrase ที่ขึ้นต้นด้วย Present Participle หรือกริยารูป _____ing ทำหน้าที่ขยายประธาน ช่วยอธิบายว่า Rod มักจะพูดคุยกอยู่เสมอ ดังนั้นจากคำอธิบายเพิ่มเติมนี้ผู้อ่านน่าจะเดาได้ว่า garrulouse หมายความว่า ข่างพูด ข่างคุย (garrulous = habitually talking too much, esp. about unimportant things)

2. That toy is a lethal weapon; *the kid almost killed me with it.*

ข้อความนี้ประกอบด้วยประโยค 2 ประโยค ที่เชื่อมด้วยเครื่องหมาย ; (semi-colon) ในประโยคแรกมีคำว่า lethal เป็นศัพท์ที่หากผู้อ่านไม่รู้จกก็จะไม่ทราบว่าจะของเล่น (toy) ที่ว่านี้เป็นเหมือนอาวุธ (weapon) ที่มีคุณสมบัติอย่างไร แต่เมื่ออ่านประโยคหลังก็จะพบคำอธิบายขยายความว่าเด็กเกือบจะฆ่าผู้พูดด้วยของเล่นชิ้นนั้น เพราะฉะนั้นจากข้อมูลเพิ่มเติมนี้ผู้อ่านควรจะเดาได้ว่า lethal แปลว่า มีอันตรายร้ายแรงหรือมีอันตรายถึงชีวิต (lethal = able or certain to kill)

3. Arid lands, *because they are dry and barren,* are useless for farming.

ประโยคนี้อประกอบด้วยอนุประโยค 2 อนุประโยค อนุประโยคหลัก (main clause) คือ “Arid lands are useless for farming.” มี Arid เป็นศัพท์ยาก ส่วนอนุประโยครอง(subordinate clause) คือ “because they are dry and barren” แทรกอยู่ในอนุประโยคหลัก โดยใช้เครื่องหมาย comma คร่อมไว้ (....., _____,) หากพิจารณาจะเห็นว่าข้อความในอนุประโยครองทำหน้าที่เป็นคำอธิบายขยายความคำว่า Arid ว่าเพราะเป็นที่ดินที่แห้งแล้งจึงใช้เพาะปลูกไม่ได้ (arid = (of land or a country) having so little rain as to be very dry and unproductive)

4. The natives were hostile when the settlers approached their village. *They lined up across the road and drew their weapons.*

ข้อความนี้ประกอบด้วยประโยค 2 ประโยค ประโยคแรกมีศัพท์ยากคือ hostile ซึ่งหากผู้อ่านไม่รู้จกศัพท์คำนี้ก็จะได้ไม่ทราบว่าชาวพื้นเมือง (natives) มีปฏิกิริยาอย่างไร เมื่อผู้มาตั้งถิ่นฐาน (the settlers) เข้าไปใกล้หมู่บ้านของพวกเขา แต่เมื่ออ่านประโยคที่สองต่อมาก็จะพบข้อมูลเพิ่มเติมบรรยายว่าชาวพื้นเมืองออกมายืนเรียงรายตามถนนและชักอาวุธออกมา จากคำบรรยายนี้คงทำให้ผู้อ่านพอจะเดาความหมายของคำว่า hostile ได้ว่าน่าจะแปลว่า ไม่เป็นมิตร หรือไม่พอใจ (hostile = unfriendly ; showing dislike)

7. คำที่คุ้นเคย (Familiar Words)

ตัวนะทั้ง 6 ชนิดที่กล่าวมาก่อนหน้านี้เป็นตัวนะที่ผู้เขียนให้เพื่อช่วยผู้อ่าน แต่ในกรณีที่ไม่พบตัวนะชนิดใด ๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วเลยก็เป็นหน้าที่ของผู้อ่านเองที่จะต้องใช้ตัวนะจากบริบทชนิดสุดท้ายนี้ ซึ่งได้แก่ คำศัพท์ตัวอื่น ๆ ในประโยคหรือข้อความที่ผู้อ่านรู้จักหรือคุ้นเคยดีอยู่แล้วมาช่วยหาความหมายของศัพท์ยาก โดยให้พยายามดูว่าคำศัพท์ที่ผู้อ่านรู้จักอยู่แล้วนั้นมีความเกี่ยวข้องกับศัพท์ยากอย่างไร เช่นเป็นเหตุเป็นผลกันหรือไม่ การใช้ตัวนะชนิดนี้ผู้อ่านอาจต้องนำทั้งความรู้เดิม (prior knowledge) และประสบการณ์ (experience) ของตนเองมาประยุกต์ใช้กับข้อความที่อ่าน ประกอบกับการใช้เหตุผล ทั้งนี้ก็เพื่อที่จะใช้บริบทเท่าที่มีอยู่ให้เป็นตัวนะซึ่งนำไปสู่ความหมายของศัพท์ยากให้จงได้

ตัวอย่าง

1. The pilot had to abandon his burning plane and jumped to safety.

คำศัพท์ที่ใช้ในประโยคนี้นี้เกือบทั้งหมดเป็นคำง่าย ๆ ซึ่งผู้อ่านน่าจะรู้จักหรือทราบความหมายอยู่แล้ว ยกเว้น “to abandon” ซึ่งบางคนอาจไม่รู้จก คำศัพท์ที่ผู้อ่านรู้จักดีอยู่แล้วบอกว่าเป็นนักบิน (pilot) ต้องทำอะไรบางอย่างกับเครื่องบิน

ของเขาซึ่งไฟไหม้ (burning plane) และกระโดดหนีเอาตัวรอด (jumped to safety) จากความหมายที่ได้ให้นักผู้อ่านลองใช้เหตุผลพิจารณาว่าในสถานการณ์เช่นนี้นักบินควรจะทำอะไร คำตอบที่น่าจะได้ก็คือนักบินควรจะหาทางออกจากเครื่องบิน และจากประสบการณ์ของผู้อ่านเองก็คงพอจะเคยได้ยินเรื่องราวหรือเห็นจากในภาพยนตร์ที่นักบินต้องสละเครื่องบินในภาวะฉุกเฉิน เช่น เครื่องยนต์ขัดข้องหรือไฟไหม้ โดยการกระโดดร่มลงมา ดังนั้น to abandon ก็น่าจะหมายความว่า สละ หรือ ละทิ้ง นั่นเอง

(to abandon = to leave completely and forever; desert)

2. We were alarmed by the acrid smell of smoke.

ในประโยคนี้ คำว่า acrid น่าจะเป็นคำเดียวที่ผู้อ่านอาจไม่รู้จัก ส่วนคำศัพท์อื่น ๆ นั้นล้วนเป็นคำง่าย ๆ ที่ผู้อ่านควรจะคุ้นเคยเป็นอย่างดีซึ่งมีใจความว่า “พวกเราตกใจเพราะกลิ่นควัน” โดยมีคำว่า acrid เป็นคุณศัพท์ขยายกลิ่นควันอีกทีหนึ่ง ประสบการณ์น่าจะช่วยให้ผู้อ่านเดาได้ว่า acrid น่าจะหมายความว่าอย่างไร เพราะทุกคนคงเคยได้กลิ่นควันไฟมาแล้ว ประการแรกแน่นอนว่าคงไม่ใช่กลิ่นที่หอมสดชื่นหรือน่าดม ทั้งยังทำให้คนตกใจเมื่อได้กลิ่น ก็คงจะหมายถึงกลิ่นควันไฟฉุน ๆ ชวนให้หายใจไม่ออกเสียมากกว่า

(acrid = (of taste or smell) bitter; causing a stinging sensation)

3. The flashlight suddenly illuminated the cellar.

ประโยคนี้ประกอบด้วยคำเพียงไม่กี่คำ คำศัพท์ที่ผู้อ่านอาจไม่ค่อยรู้จัก น่าจะเป็นคำว่า illuminated ซึ่งเป็นคำกริยา ลองมาดูว่าคำศัพท์อื่น ๆ ที่ผู้อ่านรู้จักได้อยู่แล้วจะช่วยหาความหมายของศัพท์ยากตัวนี้ได้อย่างไร flashlight ก็คือไฟฉาย cellar หมายถึงห้องใต้ดิน ความรู้เดิมและประสบการณ์น่าจะบอกผู้อ่านได้ว่าเมื่อฉายไฟฉายในห้องใต้ดินที่มืด ๆ จะเกิดอะไรขึ้น ห้องใต้ดินก็จะสว่างขึ้นนั่นเอง ดังนั้น illuminated ก็น่าจะแปลว่า ทำให้สว่าง

(illuminate = to light; to make bright)

4. In order to solve a difficult problem, scientists often start with a hypothesis.

ศัพท์ยากในประโยคนี้คือ คำว่า hypothesis ส่วนคำศัพท์และสำนวนอื่น ๆ ผู้อ่านคงทราบความหมายดีอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็น to solve a problem (แก้ปัญหา) หรือคำว่า scientists (นักวิทยาศาสตร์) แล้วเพื่อที่จะแก้ปัญหายาก ๆ ลึกซึ้ง นักวิทยาศาสตร์มักจะเริ่มจากอะไรก่อน หากผู้อ่านยังจำสมัยที่เรียนวิชาวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนได้ หรือเคยอ่านบทความเกี่ยวกับการค้นคว้าทดลองทางวิทยาศาสตร์มาก่อน ความรู้หรือประสบการณ์เหล่านั้นคงช่วยบอกผู้อ่านได้ว่า ก่อนที่นักวิทยาศาสตร์จะลงมือค้นคว้าหรือทดลองเพื่อหาคำตอบอะไรสักอย่าง เขาจะต้องตั้งสมมุติฐานหรือลองสมมุติว่ามีสถานการณ์หรือสภาพบางอย่างอยู่จริง แล้วจึงทำการค้นคว้าหรือทดลองเพื่อพิสูจน์ข้อสมมุติฐาน ๆ ต่อไป ดังนั้น คำว่า hypothesis จึงหมายถึงสมมุติฐานหรือข้อสมมุติในลักษณะนี้นั่นเอง

(hypothesis = an idea which is thought suitable to explain the facts about something)

จากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้จะเห็นได้ว่าตัวแนะจากบริบทนั้นอาจจำแนกได้เป็นหลายชนิด แต่อย่างไรก็ดีชื่อชนิดหรือประเภทของตัวแนะเหล่านี้ไม่ใช่สิ่งที่ผู้อ่านจำเป็นต้องจดจำ เพราะแม้แต่ในตำราการอ่านหลาย ๆ เล่ม ซึ่งเขียนโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านก็แบ่งประเภทหรือเรียกชื่อของตัวแนะเหล่านี้ไว้ไม่ตรงกันทั้งหมด การรู้จักชนิดของตัวแนะจากบริบทจะช่วยให้ผู้อ่านทราบวิธีที่จะหาตัวแนะจากบริบทได้ สิ่งสำคัญที่สุดก็คือการที่ผู้อ่านสามารถใช้ประโยชน์จากตัวแนะเหล่านี้ในการหาความหมายของสิ่งที่อ่านได้อย่างเต็มที่

ประโยชน์ของการใช้ตัวแนะจากบริบท

1. ช่วยประหยัดเวลาในการอ่าน เพราะไม่ต้องหยุดอ่านเพื่อเปิดหาความหมายของศัพท์ยากในพจนานุกรมทุกครั้ง

2. ช่วยทำให้เข้าใจสิ่งที่อ่านดีขึ้น เพราะนอกจากจะได้รู้จักคำศัพท์ใหม่ ๆ ในบริบทซึ่งดีกว่าการทราบเพียงความหมายของศัพท์นั้นจากพจนานุกรมแล้ว ในการใช้

ตัวนะจากบริบทเพื่อช่วยหาความหมายของศัพท์ยาก ยังต้องดูด้วยว่าคำศัพท์ตัวอื่น ๆ ที่รู้จักอยู่แล้วมีความเกี่ยวข้องกับศัพท์ยากอย่างไร หรือบางทีอาจต้องดูว่าโครงสร้างของประโยคช่วยบอกอะไรได้บ้าง มีเครื่องหมายวรรคตอน que แสดงถึงตัวนะจากบริบทหรือไม่ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนทำให้เข้าใจสิ่งที่อ่านดีขึ้นเพราะต้องอ่านอย่างพิถีพิถัน

3. ช่วยขยายวงศัพท์ เมื่อพบคำศัพท์คำใดมากกว่าหนึ่งครั้งในบริบทและลองเดาความหมายของศัพท์นั้นโดยใช้ตัวนะช่วย ก็มีโอกาที่จะรู้จักทั้งความหมายและการใช้คำคำนั้นเป็นอย่างดีจนสามารถนำไปใช้ได้ต่อไป

จำเป็นต้องฝึกฝนการใช้ตัวนะจากบริบทหรือไม่

เมื่อได้ศึกษาเรื่องตัวนะจากบริบทเป็นอย่างดีและทราบถึงประโยชน์ของการใช้ตัวนะเหล่านี้แล้ว หลายคนอาจสงสัยว่าจำเป็นต้องฝึกหัดและฝึกฝนการใช้ตัวนะจากบริบทด้วยหรือไม่ จะปล่อยให้ทักษะนี้เกิดและพัฒนาไปเองได้หรือไม่ คำตอบที่ได้จากการศึกษาในเรื่องนี้ของสเปซ (Spache 1963: 382) ก็คือ ทักษะในการใช้ตัวนะจากบริบทนี้ไม่ได้พัฒนาขึ้นเองตามอายุหรือวุฒิภาวะของผู้อ่าน ในทางตรงข้ามทักษะนี้ต้องได้รับการฝึกฝนอย่างต่อเนื่องจากการสอนโดยตรง สตอเฟอร์ (Stauffer 1969 : 275) ก็สนับสนุนความคิดนี้และยังเสนอให้เด็กนักเรียนได้ฝึกใช้ตัวนะจากบริบทในการหาความหมายของสิ่งที่อ่านเป็นประจำทุกวัน เพื่อให้เด็ก ๆ เรียนรู้ว่าคุณค่าที่สำคัญที่สุดในการอ่านก็คือ การเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน ไม่ใช่การอ่านออกเสียงได้ซึ่งเป็นเพียงวิธีช่วยให้เข้าใจความหมายเท่านั้น แม็คคัลเลอห์ (Mc Cullough 1958 : 225-30) สนับสนุนอย่างแข็งขันให้สอนการใช้ตัวนะจากบริบทในห้องเรียนแก่นักเรียนระดับประถม ในขณะที่สเปซและเบิร์ก (Spache and Berg 1955) เห็นว่าควรให้มีแบบฝึกหัดการใช้ตัวนะจากบริบทอยู่ในตำราสำหรับพัฒนาการอ่านในระดับมหาวิทยาลัยด้วย ซึ่งก็สอดคล้องกับการศึกษาของเอ็ดเวิร์ดส์ (Edwards 1959: 392-98) ที่ว่าแม้แต่นักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยก็ยังคงได้รับประโยชน์หากได้รับการฝึกฝนทักษะนี้ต่อไป

ดังนั้นข้อสรุปที่ได้จากการศึกษาเหล่านี้ก็คือ ไม่ว่าความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนจะอยู่ในระดับเบื้องต้นหรือระดับสูงผู้เรียนควรเรียนรู้วิธีการใช้ตัวนะจากบริบทและควรฝึกฝนเป็นประจำ ทั้งนี้เพื่อพัฒนาทักษะนี้จนสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่

สรุปวิธีใช้ตัวนะจากบริบท

ผู้ที่ต้องการจะฝึกฝนการใช้ตัวนะจากบริบทเพื่อช่วยหาความหมายของศัพท์ยาก ควรปฏิบัติตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. เมื่อพบศัพท์ยากให้ดูว่าศัพท์คำนั้นเป็นคำชนิดใด หรือทำหน้าที่อะไรในประโยค เช่น เป็นคำนาม สรรพนาม กริยา คุณศัพท์ กริยาวิเศษณ์ หรือคำเชื่อม เป็นต้น เพราะเมื่อทราบชนิดหรือหน้าที่ของคำแล้วจะได้มุ่งหาความหมายของคำชนิดนั้นเท่านั้น

2. หากว่ามีตัวนะจากบริบทชนิดใดชนิดหนึ่งอยู่ในประโยคที่อ่านหรือไม่ หากมีก็ให้ใช้ตัวนะนั้นช่วยและลองเดาความหมายของศัพท์ยากตัวนั้นดู

3. เมื่อลองเดาความหมายของศัพท์ยากโดยใช้ตัวนะจากบริบทช่วยแล้วให้อ่านประโยคที่มีศัพท์ยากนั้นอีกครั้งหนึ่ง คราวนี้ให้ใช้คำที่เราคิดว่าเป็นความหมายของศัพท์ยากนั้นแทนที่ลงไป ถ้าเป็นประโยคเดียวโดด ๆ ก็ดูว่าคำที่เราเลือกนี้ทำให้ประโยคได้ใจความดีหรือไม่ ถ้ายังไม่ดีก็ลองเดาดูใหม่จนกว่าจะได้ความหมายที่คิดว่าเหมาะสมที่สุดในบริบทนั้น ไม่ใช่เรื่องผิดปกติดอะไรที่จะต้องเดาหลายครั้งกว่าจะได้ความหมายที่ถูกต้องหรือเหมาะสม

ในกรณีที่อ่านข้อความที่ยาวกว่าหนึ่งประโยค เช่น อ่านย่อหน้าที่มีหลายประโยค หรืออ่านบทความที่มีหลายย่อหน้า เมื่อพบศัพท์ยากและใช้ตัวนะจากบริบทช่วยเดาความหมายได้แล้วให้อ่านต่อไปเพื่อดูว่าจะมีตัวนะชนิดอื่น ๆ ที่จะช่วยทำให้ความหมายของศัพท์ยากนั้นกระจ่างขึ้นอีกหรือไม่ เพราะมีบ่อยครั้งที่ผู้เขียนจะใช้ตัวนะหลาย ๆ ชนิดในข้อความเดียวกัน ซึ่งผู้อ่านก็อาจต้องใช้ตัวนะหลาย ๆ ชนิดประกอบกันเพื่อช่วยให้เดาความหมายของศัพท์ยากได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด

4. เมื่อมีโอกาสให้นำความหมายของศัพท์ยากที่ได้จากการใช้ตัวนะจากบริบทไปตรวจสอบดูกับความหมายในพจนานุกรมว่าถูกต้องหรือใช้ได้หรือไม่

สรุป

จากการศึกษาเรื่องตัวนะจากบริบท คงทำให้ผู้เรียนทราบว่าเมื่ออยู่บ่อยครั้งที่ตัวนะจากบริบทช่วยให้ทราบความหมายอย่างกว้าง ๆ ของศัพท์ยากได้ ซึ่งความหมายอย่างกว้าง ๆ นี้ก็เพียงพอที่จะทำให้เข้าใจสิ่งที่กำลังอ่านอยู่และอ่านต่อไปได้ บางครั้งตัวนะจากบริบทยังช่วยให้ทราบความหมายที่ชัดเจนแน่นอนของศัพท์ยากได้โดยไม่ต้องหยุดอ่านทุกครั้งที่พบศัพท์ยากเพื่อเปิดหาความหมายในพจนานุกรม แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าไม่ต้องใช้พจนานุกรมอีกต่อไป เพราะคงไม่มีใครปฏิเสธได้ว่าพจนานุกรมเป็นหนังสืออ้างอิงที่มีประโยชน์อย่างยิ่งเมื่อต้องการทราบความหมายของคำ และในบางกรณีก็อาจไม่พบตัวนะใด ๆ ที่จะช่วยให้เดาความหมายของศัพท์ยากได้ อย่างไรก็ตามขอให้การใช้พจนานุกรมเป็นวิธีสุดท้ายในการหาความหมายของศัพท์ยาก เพราะการใช้พจนานุกรมตั้งแต่แรกเป็นการปิดโอกาสในการใช้ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ใช้เหตุผล และสรุป เนื่องจากการเดาความหมายของศัพท์ยากจากบริบทไม่ใช่การเดาอย่างเลื่อนลอย แต่เป็นการเดาอย่างมีเหตุผล มีระบบและเป็นขั้นตอนซึ่งหากได้รับการสอนและฝึกฝนอย่างเหมาะสมก็จะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่านได้ทางหนึ่งอย่างแน่นอน

เมื่อพบศัพท์ยากจงอย่าหยุดอ่านหรือยอมแพ้แต่แรก ลองอ่านต่อไป อาจพบตัวนะจากบริบทที่จะช่วยให้ทราบความหมายของศัพท์ยากได้ในที่สุด

บทที่ 2

การอ่านย่อหน้า Paragraph Reading

ในบทที่ 1 ได้นำเสนอการหาความหมายของคำศัพท์โดยอาศัยบริบทช่วย การพยายามหาความหมายของคำศัพท์ก็เพื่อให้เข้าใจความหมายของประโยคที่คำศัพท์นั้นปรากฏอยู่ และการเข้าใจความหมายของแต่ละประโยคก็จะนำไปสู่การเข้าใจความหมายโดยรวมของข้อความหรืองานเขียนที่ประโยคเหล่านั้นปรากฏอยู่อีกทีหนึ่ง ทั้งนี้เนื่องจากการอ่านในชีวิตประจำวันไม่ว่าจะเป็นการอ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร รายงาน บทความประเภทต่าง ๆ ตลอดจนตำรา จะไม่ใช่การอ่านประโยคเดียวโดด ๆ แต่เป็นการอ่านงานเขียนที่ยาวและซับซ้อนกว่านั้น งานเขียนโดยทั่วไปจะประกอบขึ้นด้วยหน่วยการเขียนที่เรียกว่า ย่อหน้า (paragraph) ดังนั้นผู้อ่านจึงจำเป็นต้องรู้จักวิธีการอ่านย่อหน้าอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อนำไปสู่การอ่านที่มีประสิทธิผลในที่สุด

ย่อหน้า คืออะไร

ย่อหน้า คือ หน่วยการเขียนที่ประกอบด้วยประโยคหลายประโยค ประโยคเหล่านี้ล้วนเกี่ยวข้องกันเพราะแต่ละประโยคต่างมีส่วนทำให้ใจความหลัก (main idea) ของย่อหน้า ซึ่งมีอยู่เพียงใจความเดียวกระจ่างชัดเจนขึ้นไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง

ย่อหน้า เป็นหน่วยการเขียนที่ผู้อ่านควรอ่านเข้าใจได้เป็นอย่างดี เพราะโดยทั่วไปแล้ว แต่ละย่อหน้าจะต้องมีโครงสร้าง(structure) มีแบบแผนการเรียบเรียงข้อมูล(organization) และมีวัตถุประสงค์(purpose)ในการเขียน โดยแต่ละย่อหน้าจะมีใจความหลักเพียงใจความเดียวเท่านั้น

หากดูตามรากศัพท์จะเห็นว่าคำ “paragraph” นั้นมาจากคำภาษากรีก “para” แปลว่า beside หรือข้างๆ ส่วน “graphein” แปลว่า to write เมื่อเขียนรวมกันแล้วก็แปลว่า “เขียนไว้ข้างๆ” แต่เดิมนั้น paragraph หมายถึง เครื่องหมายที่เขียนไว้ ตรงที่ว่างข้างๆข้อความในต้นฉบับงานเขียน เครื่องหมายนี้ใช้แสดงการขึ้นต้นหัวข้อใหม่ ในปัจจุบันนี้เราขึ้นย่อหน้าใหม่โดยเว้นที่ว่างทางซ้ายมือของต้นย่อหน้าเข้าไปแทน แม้วิธีการเขียนจะเปลี่ยนไปแต่การขึ้นย่อหน้าใหม่ ก็ยังคงแสดงถึงการขึ้นหัวข้อหรือใจความหลักใหม่อยู่นั่นเอง

เมื่อทราบแล้วว่าหนึ่งย่อหน้าหมายถึงหนึ่งใจความหลัก การรู้จักมองหา ย่อหน้าบนหน้ากระดาษที่อ่านจึงจัดเป็นลักษณะที่ดีที่แสดงให้เห็นว่าผู้อ่านรู้จักวิธีที่จะอ่านข้อความบนหน้ากระดาษอย่างแท้จริง ผู้อ่านที่ดีจะมองดูตั้งแต่แรกเลยว่าในแต่ละหน้าที่จะอ่านมีย่อหน้าอยู่ที่ย่อหน้า เพราะนั่นหมายถึงว่ามีใจความหลักที่จะต้องให้ความสนใจอยู่ที่ใจความ

ย่อหน้าอิสระ และย่อหน้าไม่อิสระ (Independent and Dependent Paragraphs)

ย่อหน้ามีทั้งชนิดที่มีใจความสมบูรณ์จบในตัวเอง เรียกว่า ย่อหน้าอิสระ (Independent Paragraph) ซึ่งแสดงว่าผู้เขียนมีใจความหลักที่ต้องการจะเสนอแก่ผู้อ่านเพียงใจความเดียว แต่ย่อหน้าโดยส่วนมากแล้วจะเป็นชนิดที่เป็นส่วนหนึ่งของงานเขียนที่ประกอบด้วยหลายๆ ย่อหน้า เช่น บทความที่ประกอบด้วยหลายย่อหน้า หรือหนังสือที่มีหลายบทและแต่ละบทก็มีหลายย่อหน้า ย่อหน้าชนิดนี้เรียกว่า ย่อหน้าไม่อิสระ (Dependent Paragraph) ถึงแม้ว่าแต่ละย่อหน้าจะต้องมีใจความหลักหนึ่งใจความของตนเอง แต่ใจความหลักเหล่านี้ก็ทำหน้าที่เป็นส่วนหนึ่งที่จะไปสนับสนุนหรือให้ความกระจ่างแก่ใจความหลักที่สำคัญหรือกว้างขวางยิ่งขึ้นไปอีกของงานเขียนทั้งชิ้นอีกทีหนึ่ง

ใจความหลัก และรายละเอียดสนับสนุน (Main Idea and Supporting Details)

ใจความหลักหรือที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า Main Idea คือใจความที่สำคัญที่สุดในย่อหน้าที่ผู้เขียนต้องการจะเสนอแก่ผู้อ่าน ใจความหลักจะต้องเป็นใจความกว้าง ๆ ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดว่าควรจะมีข้อมูลหรือรายละเอียดโดยอยู่ในย่อหน้าบ้าง

รายละเอียดสนับสนุน หรือ Supporting Details ได้แก่ข้อมูลรายละเอียดต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในย่อหน้าที่ทำหน้าที่สนับสนุนใจความหลักให้ชัดเจน และน่าเชื่อถือ รายละเอียดเหล่านี้จะต้องเกี่ยวข้องกับใจความหลักในทางใดทางหนึ่ง เช่น เป็นตัวอย่าง เป็นนิยาม เป็นเหตุเป็นผล หรือเป็นการแสดงการเปรียบเทียบ เป็นต้น รายละเอียดเหล่านี้จะต้องได้รับการเลือกสรรและเรียบเรียงอย่างดี ใจความหลักของย่อหน้าจึงจะน่าเชื่อถือ

แม้จะกล่าวว่าใจความหลักคือ ใจความที่สำคัญที่สุดในย่อหน้า แต่ไม่ได้หมายความว่ารายละเอียดสนับสนุนไม่สำคัญ เพราะคงไม่มีผู้เขียนคนใดจะทำได้

ผู้อ่านเข้าใจหรือคล้อยตามใจความหลักของเขาได้โดยปราศจากรายละเอียดต่างๆ ที่เหมาะสมซึ่งจะมาช่วยสนับสนุนใจความหลักให้ชัดเจนและน่าเชื่อถือ ที่จริงแล้ว รายละเอียดสนับสนุนก็คือ “เนื้อหนัง” ส่วนใหญ่หรือทั้งหมดของย่อหน้า ดังนั้นย่อหน้าที่ดีจะต้องไม่มีรายละเอียดที่ไม่เกี่ยวข้องกับใจความหลัก (Irrelevant Details) เพราะนอกจากจะทำให้ใจความหลักไม่ชัดเจนหรือสับสนแล้วยังจะทำให้ย่อหน้านั้นขาดเอกภาพ (Unity) ซึ่งเป็นคุณสมบัติของย่อหน้าที่ดีด้วย

ใจความหลักที่เขียนบอกไว้ และแฝงอยู่ (Stated and Implied Main Ideas)

ดังได้กล่าวมาแล้วว่าสิ่งสำคัญที่สุดในการอ่าน คือ การเข้าใจสิ่งที่อ่านและการที่จะเข้าใจข้อความในย่อหน้าได้อย่างถ่องแท้ ผู้อ่านจะต้องจับใจความหลักซึ่งเป็นใจความที่สำคัญที่สุดในย่อหน้าให้ได้ มีอยู่บ่อยครั้งที่ผู้เขียนระบุหรือเขียนใจความหลักไว้อย่างชัดเจนในย่อหน้าโดยเขียนไว้ในรูปของประโยคสมบูรณ์ ประโยคที่แสดงใจความหลักนี้ เรียกว่า Topic Sentence ในกรณีเช่นนี้ผู้อ่านเพียงแต่หาประโยคดังกล่าวให้พบก็จะทราบใจความหลักของย่อหน้าได้ อย่างไรก็ตามมีบ่อยครั้งเช่นกันที่ไม่มีประโยคแสดงใจความหลักอยู่ในย่อหน้า แต่นั่นไม่ได้หมายความว่าย่อหน้านั้นๆ ไม่มีใจความหลัก ในทางตรงข้ามใจความหลักอาจเด่นชัดมากจนผู้เขียนเห็นว่าไม่จำเป็นต้องเขียนแสดงไว้อีก เพราะเพียงแต่ผู้อ่านอ่านรายละเอียดต่างๆ ในย่อหน้าอย่างพินิจพิจารณา ก็จะจับใจความหลักได้เอง ในกรณีเช่นนี้ไม่มีใจความหลักที่เขียนบอกไว้ (Stated Main Idea) ในรูปของประโยค แต่มีใจความหลักที่แฝงอยู่ (Implied Main Idea)

วิธีหาใจความหลัก (How to get the Main Idea)

ไม่ว่าจะมีประโยคแสดงใจความหลักหรือไม่ก็ตาม ย่อหน้าที่ดีทุกย่อหน้าจะต้องมีใจความหลักอยู่หนึ่งใจความ ในการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพผู้อ่านจะต้องหาใจความหลักนั้นให้พบ การหาใจความหลักของย่อหน้าผู้อ่านควรปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. หาหัวข้อ

หัวข้อหรือที่ภาษาอังกฤษเรียกแตกต่างกันออกไปเป็น topic หรือ subject หรือ subject matter คือเรื่องกว้างๆ ที่ข้อความในย่อหน้ากล่าวถึง เพราะโดยปกติแล้วข้อความในย่อหน้าจะต้องเกี่ยวกับใครหรืออะไรบางอย่าง ดังนั้นผู้อ่านสามารถหาหัวข้อของย่อหน้าได้โดยการตอบคำถามที่ว่า “ย่อหน้านี้เกี่ยวกับใครหรืออะไร” หรือ “Who or What is this paragraph about?” ซึ่งคำตอบที่ได้ก็มักจะเป็นคำเพียงคำเดียว หรือวลีสั้น ๆ แต่ไม่ใช่ประโยคสมบูรณ์

นอกจากนี้ยังสามารถหาหัวข้อของย่อหน้าได้โดยการหาว่ามีคำนามคำใดที่ถูกกล่าวถึงซ้ำ ๆ ตลอดทั้งย่อหน้า โดยผู้เขียนอาจใช้คำสรรพนามหรือคำอื่น ๆ แทนคำนามคำนั้นก็ได้ คำนามดังกล่าวนี้ก็คือคำนามที่แสดงหัวข้อของย่อหน้า หรือที่เรียกว่า topic noun

เมื่อคิดว่าหาหัวข้อของย่อหน้าได้แล้วให้ตรวจสอบดูว่าหัวข้อที่ได้นั้นถูกต้องหรือไม่ โดยให้อ่านย่อหน้านั้นซ้ำอีกครั้งหนึ่งเพื่อดูว่าข้อความในประโยคทุกประโยคนั้นเกี่ยวข้องกับหัวข้อที่ได้หรือไม่ หากทุก ๆ ประโยคพูดถึงเรื่องเดียวกันนั้นก็แสดงว่าได้หัวข้อที่ถูกต้องแล้ว

2. หาประเด็นเกี่ยวกับหัวข้อ

เมื่อทราบหัวข้อซึ่งเป็นเรื่องกว้างๆ ที่ผู้เขียนกล่าวถึงแล้ว ผู้อ่านจะต้องดูต่อไปว่าผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านทราบอะไรเป็นสำคัญเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ เพราะในการเขียนย่อหน้าแต่ละย่อหน้าผู้เขียนย่อมต้องมีวัตถุประสงค์ที่จะนำเสนอประเด็นอะไรโดยเฉพาะเกี่ยวกับหัวข้อนั้น ๆ ผู้อ่านจะสามารถหาประเด็นเกี่ยวกับหัวข้อที่ผู้เขียนต้องการเสนอได้โดยการพยายามตอบคำถามต่อไปนี้หลังจากทราบหัวข้อของย่อหน้าแล้ว คำถามนั้นก็คือ “ย่อหน้านี้กล่าวถึงหัวข้อนั้นว่าอย่างไร” หรือ “What does this paragraph say about the topic?” ซึ่งผู้อ่านจะตอบคำถามนี้ได้โดยการอ่านประโยคทุกประโยคในย่อหน้าแล้วพิจารณาว่าทุกประโยคนั้นเป็นรายละเอียดที่สนับสนุนข้อความกว้าง ๆ ว่าอะไร หรือดูว่าข้อความในทุก ๆ ประโยคนั้นเกี่ยวข้องกับหัวข้อของย่อหน้าอย่างไร

เมื่อได้หัวข้อและประเด็นเกี่ยวกับหัวข้อของย่อหน้าตามขั้นตอนดังนี้แล้วให้นำทั้งสองอย่างมาเรียบเรียงเข้าด้วยกันเป็นประโยคสมบูรณ์ที่มีภาคประธาน (มักจะได้แก่หัวข้อ) และภาคแสดง (มักจะได้แก่ประเด็นเกี่ยวกับหัวข้อ) ประโยคที่ได้นี้จะ เป็นประโยคแสดงใจความหลักของย่อหน้า

ขอให้จำไว้ว่าใจความหลักของย่อหน้าจะต้องเป็นข้อความกว้าง ๆ ทั่วไป (General Idea หรือ Generalization) เกี่ยวกับหัวข้อของย่อหน้า ข้อความนี้จะครอบคลุมรายละเอียดต่างๆ ในย่อหน้าได้ทั้งหมด แต่ข้อความนี้ก็ไม่ต้องไม่กว้างเกินไปจนไม่มีรายละเอียดสนับสนุนปรากฏอยู่ในย่อหน้า และก็ต้องไม่แคบเกินไปจนครอบคลุมได้เฉพาะรายละเอียดเพียงบางประการในย่อหน้าเท่านั้น ในหนังสือ *Ten Steps to Building College Reading Skills* (Langan and Broderick 1993) มีการเปรียบเทียบว่า ใจความหลักของย่อหน้านั้นเหมือนร่มซึ่งกางออกครอบคลุมรายละเอียดสนับสนุนไว้ได้ทั้งหมดพอดีไม่ขาดและไม่เกิน

ขอให้อ่านย่อหน้าตัวอย่างต่อไปนี้และดูการหาใจความหลักของย่อหน้าตามวิธีที่ได้อธิบายมา

ตัวอย่างที่ 1

¹Fried and fatty foods, chocolate, coffee, alcohol, and cigarettes are irritants that can contribute to heartburn. ²Certain asthma and heart medications also can cause irritation. ³Being overweight, wearing tight clothes, eating large meals, or lying down soon after a meal can cause problems by increasing pressure on the stomach and sphincter muscle. ⁴For nighttime relief, avoid bedtime snacks and elevate the head of your bed on six-inch blocks. ⁵Waterbeds can aggravate nighttime heartburn.

หลังจากอ่านย่อหน้านี้แล้วผู้อ่านจะหาหัวข้อของย่อหน้าได้โดยการตอบคำถามที่ว่า “ย่อหน้านี้เกี่ยวกับใครหรืออะไร” ซึ่งจะเห็นได้ว่าย่อหน้านี้ไม่ได้เกี่ยวกับบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะ แต่เกี่ยวกับอาการไม่สบายทางกายอย่างหนึ่ง

คือ “heartburn” หรืออาการท้องอืดท้องเฟ้อ และหากจะหาหัวข้อโดยการหาคำนามที่แสดงหัวข้อก็จะได้คำตอบเหมือนกันว่าคำนามที่ถูกกล่าวถึงซ้ำ ๆ ตลอดทั้งย่อหน้าก็คือคำว่า heartburn ซึ่งแม้จะไม่ได้ใช้คำนามคำนี้ในทุกประโยคแต่ทุกประโยคก็จะมีนามตัวอื่นที่หมายถึง heartburn นี้ ในประโยคที่ 1 (ดูหมายเลขที่กำกับไว้) กล่าวว่าอาหารชนิดต่าง ๆ รวมทั้งเครื่องดื่มพวกแอลกอฮอล์และบุหรี่ยมีส่วนทำให้เกิดอาการ heartburn ประโยคที่ 2 กล่าวว่ายาบางชนิดที่ใช้รักษาโรคหืดและโรคหัวใจทำให้เกิดอาการนี้ได้ โดยใช้คำว่า irritation แทน ประโยคที่ 3 กล่าวว่าความอ้วนและนิสัยบางอย่างก็ก่อให้เกิดอาการท้องอืดท้องเฟ้อได้โดยการเพิ่มแรงดันบนกระเพาะอาหารและกล้ามเนื้อหูรูดโดยใช้คำว่า problems แทน ประโยคที่ 4 บอกวิธีการบรรเทาอาการท้องอืดท้องเฟ้อเวลากลางคืน คำว่า relief หมายถึงวิธีบรรเทาอาการดังกล่าว และในประโยคที่ 5 กล่าวว่าการนอนบนเตียงน้ำทำให้อาการท้องอืดท้องเฟ้อหนักขึ้นไปอีก โดยในประโยคนี้อีกไปใช้คำว่า heartburn อีกครั้งหนึ่ง ดังนั้นสรุปได้ว่าหัวข้อของย่อหน้านี้ก็คือ เรื่องอาการท้องอืดท้องเฟ้อ หรือ “heartburn” นั่นเอง

เมื่อทราบหัวข้อแล้วต้องหาประเด็นของหัวข้อต่อไปโดยการตอบคำถามว่า “ย่อหน้านี้กล่าวถึงอาการท้องอืดท้องเฟ้ออย่างไร” เมื่อดูจากทุกประโยคแล้วจะสรุปได้ว่าย่อหน้านี้กล่าวถึงสิ่งต่างๆ ที่ทำให้เกิดอาการท้องอืดท้องเฟ้อ ประโยคที่ 4 แม้จะบอกวิธีบรรเทาอาการแต่ก็เป็นการบอกสาเหตุของอาการโดยอ้อมนั่นเอง

เมื่อนำหัวข้อและประเด็นของหัวข้อที่หาได้มาเรียบเรียงเข้าด้วยกันเป็นประโยคก็จะได้ประโยคแสดงใจความหลักของย่อหน้านี้ซึ่งควรจะมีใจความว่า “อาการท้องอืดท้องเฟ้อนั้นเกิดจากสาเหตุต่างๆ กันหลายประการ” หรือ “Heartburn can result from various causes.” ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นใจความกว้างๆ ที่ครอบคลุมรายละเอียดต่าง ๆ ในย่อหน้าได้ทั้งหมด

ตัวอย่างที่ 2

¹As a writer, Benjamin Franklin prepared a successful maga-

zinc.² In it he wrote hundreds of sayings that are now common sayings.³ He started a library whose books could be borrowed by the public.⁴ He also started a school that later became the University of Pennsylvania.⁵ As a scientist and inventor he made a stove and a harmonica and studied electricity.⁶ As a public servant he changed the post office system, making it work smoothly and profitably.⁷ As a statesman he helped with the Declaration of Independence, served in the Constitutional Convention, and spoke and acted for the United States in England and France. (Bracy and McClintock 1980 : 96)

เมื่อผู้อ่านต้องการทราบหัวข้อของย่อหน้านี้และถามคำถามว่า “ย่อหน้านี้เกี่ยวกับใครหรืออะไร” ก็จะได้คำตอบว่าย่อหน้านี้เกี่ยวกับบุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์คนหนึ่ง คือ เบนจามิน แฟรงคลิน (Benjamin Franklin) เพราะทุกๆ ประโยคในย่อหน้าล้วนกล่าวถึงบุคคลผู้นี้ทั้งสิ้น และหากจะลองใช้วิธีการหาคำถาม แสดงหัวข้อดูก็จะเห็นว่าแม้จะมีการเอ่ยชื่อ เบนจามิน แฟรงคลิน ในประโยคแรกเพียงครั้งเดียว แต่ในประโยคอื่นๆ ที่เหลือจะใช้สรรพนาม “he” แทนการเอ่ยชื่อ บุคคลผู้นี้โดยตลอด ดังนั้นคำถามหลักก็คือ เบนจามิน แฟรงคลิน และหัวข้อของย่อหน้านี้ก็คือ เบนจามิน แฟรงคลิน นั่นเอง

เมื่อจะหาประเด็นของหัวข้อต่อไป ผู้อ่านก็ต้องตอบคำถามข้อต่อไปว่า “ย่อหน้านี้กล่าวถึงเบนจามิน แฟรงคลิน ว่าอย่างไร” ผู้อ่านจะพบว่าย่อหน้านี้กล่าวถึงท่านผู้นี้ในฐานะและบทบาทต่างๆ กันซึ่งไม่ว่าจะเป็นฐานะหรือบทบาทใด ท่านก็มีความสามารถปฏิบัติได้อย่างดีและยังก่อประโยชน์แก่สาธารณชนด้วย ดังจะเห็นได้ว่าประโยคที่ 1 และ 2 (ดูหมายเลขที่กำกับไว้) กล่าวถึงท่านในฐานะนักเขียนผู้มีความสามารถ ประโยคที่ 3 กล่าวที่ท่านริเริ่มก่อตั้งห้องสมุดแห่งหนึ่งให้ประชาชนได้ยืมหนังสือ ในประโยคที่ 4 ท่านได้ริเริ่มโรงเรียนซึ่งต่อมากลายเป็นมหาวิทยาลัยเพนซิลเวเนีย ประโยคที่ 5 กล่าวถึงท่านในฐานะนักวิทยาศาสตร์และนักประดิษฐ์ผู้มีความเป็นที่ยอมรับ ประโยคที่ 6 กล่าวถึงท่านในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ท่านได้เปลี่ยนแปลงระบบของที่ทำกรไปรษณีย์ให้ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีผลกำไร และประโยคที่ 7 กล่าวถึงในฐานะรัฐบุรุษท่านได้มีส่วนช่วยในการเขียนคำประกาศอิสรภาพและการร่างรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกา และท่านยังได้เป็นตัวแทนของสหรัฐอเมริกาในประเทศอังกฤษและฝรั่งเศสด้วย จากรายละเอียดต่างๆ เหล่านี้จะสรุปได้ว่าประเด็นที่ผู้เขียนย่อหน้านี้ต้องการจะบอกผู้อ่านเกี่ยวกับเบนจามิน แฟรงคลิน ก็คือ ท่านเป็นผู้ที่มีความสามารถในหลายๆ ด้านอย่างแท้จริง

ขั้นสุดท้ายเมื่อนำหัวข้อและประเด็นของหัวข้อที่ได้มาเรียบเรียงเข้าด้วยกัน ก็จะได้ใจความหลักว่า “เบนจามิน แฟรงคลิน เป็นผู้ที่มีความสามารถในหลายๆ ด้านอย่างแท้จริง” หรือ “Benjamin Franklin was truly able in various fields.” ซึ่งประโยคที่ได้นี้มีใจความกว้าง ๆ ที่จะสนับสนุนได้ด้วยรายละเอียดต่าง ๆ ทั้งหมดในย่อหน้านี้

ประโยคแสดงใจความหลัก (Topic Sentence)

เมื่อทราบวิธีที่จะหาใจความหลักของย่อหน้าที่อ่านได้แล้วก็ไม่เป็นการยากที่จะหาประโยคแสดงใจความหลัก หรือ Topic Sentence เพราะประโยคแสดงใจความหลักก็คือประโยคสมบูรณ์ประโยคใดประโยคหนึ่งในย่อหน้าที่ผู้เขียนเขียนบอกใจความหลักของย่อหน้าไว้อย่างชัดเจนและตรงไปตรงมา ทั้งนี้ก็เพื่อช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจย่อหน้าที่อ่านได้ดีขึ้นและเร็วขึ้น ผู้อ่านที่ดีจึงควรรู้จักมองหาประโยคแสดงใจความหลักในทุกย่อหน้าที่อ่าน

ตำแหน่งของประโยคแสดงใจความหลัก (Locations of Topic Sentences)

เนื่องจากประโยคแสดงใจความหลักมักจะปรากฏอยู่ในตำแหน่งซ้ำ ๆ กัน จนเป็นที่สังเกตได้ ดังนั้นหากผู้อ่านรู้จักสังเกตดูในตำแหน่งเหล่านั้นในแต่ละย่อหน้าที่อ่านก็จะช่วยให้หาประโยคแสดงใจความหลักได้เร็วขึ้น ตำแหน่งเหล่านั้นได้แก่

1. ต้นย่อหน้า

ตำแหน่งที่พบประโยคแสดงใจความหลักบ่อยที่สุดก็คือ ต้นย่อหน้า โดยผู้เขียนเขียนประโยคแสดงใจความหลักไว้เป็นประโยคแรกของย่อหน้า ทั้งนี้ เพื่อช่วยให้ผู้อ่านทราบใจความหลักตั้งแต่ต้นและสามารถเข้าใจรายละเอียดที่ตามมา ซึ่งช่วยสนับสนุนใจความหลักได้ง่ายขึ้น

ตัวอย่างที่ 1

¹Macaws play and interact with each other in ways that most other birds don't. ²A pair of mated adults will preen each other and their offspring for hours, removing lice and ticks and naturally dispersing body oil on one another's feathers. ³They don't usually socialize with macaws outside their nuclear family, but they talk to each other constantly. (Munn 1994 : 134)

ประโยคแรกของย่อหน้านี้คือประโยคแสดงใจความหลักซึ่งมีใจความว่า “นกมาคอว์ (นกแก้วชนิดหนึ่ง) เล่นและปฏิบัติต่อกันต่างจากที่นกชนิดอื่นส่วนใหญ่ ทำกัน” ประโยคอื่นๆ ที่ตามมาล้วนเป็นตัวอย่างที่มาสสนับสนุนใจความหลักว่า นกชนิดนี้ทำอะไรบ้างจึงได้แตกต่างจากนกชนิดอื่นๆ ประโยคที่ 2 บอกว่านกที่เป็นคู่กันจะใช้เวลาให้กันรวมทั้งลูกๆ ของมันนานเป็นชั่วโมงๆ เพื่อจับไรและหมัด และยังสะบัดน้ำมันตามตัวใส่ขนให้กันด้วย ประโยคที่ 3 บอกว่านกมาคอว์จะไม่ยุ่งกับนกมาคอว์ตัวอื่นที่ไม่ได้เป็นสมาชิกในครอบครัว แต่กับคู่และลูกๆ ของมันแล้วมันจะส่งภาษากันอย่างสม่ำเสมอ เมื่อดูตัวอย่างการกระทำของนกมาคอว์ตามที่ให้มาในย่อหน้านี้แล้วจะเห็นได้ว่าเป็นตัวอย่างที่สนับสนุนใจความหลักได้อย่างเหมาะสมและชัดเจนว่านกมาคอว์นี้มีวิธีการเล่นและปฏิบัติต่อกันต่างจากนกชนิดอื่นๆ

ตัวอย่างที่ 2

¹The origin of cotton is something of a mystery. ²There is evidence that people in India and Central and South America domesti-

cated separate species of the plant thousands of years ago. ³Archaeologists have discovered fragments of cotton cloth more than 4,000 years old in coastal Peru and at Mohenjo Daro in the Indus Valley. ⁴By A.D.1500, cotton had spread across the warmer regions of the Americas, Eurasia, and Africa. (Thompson 1994 : 66)

ประโยคแรกของย่อหน้านี้เป็นประโยคแสดงใจความหลักเช่นกันมีใจความว่า “ต้นกำเนิดของฝ้ายเป็นเรื่องลึกลับ” ประโยคอื่นๆ ที่ตามมาเป็นรายละเอียดที่เป็นหลักฐานสนับสนุนว่าเหตุใดจึงกล่าวเช่นนั้น ประโยคที่ 2 กล่าวว่าหลักฐานว่าผู้คนในอินเดียและอเมริกากลางและอเมริกาใต้ปลูกฝ้ายต่างชนิดกันเมื่อหลายพันปีมาแล้ว ประโยคที่ 3 กล่าวว่า นักโบราณคดีค้นพบชิ้นส่วนของผ้าฝ้ายที่มีอายุเก่าแก่กว่า 4,000 ปีที่ชายฝั่งของเปรูและที่โมเฮนโจ ดาโร ในหุบเขาอินดัส ส่วนประโยคสุดท้ายกล่าวว่ามันไม่เกิน 1,500 ปีก่อนคริสตกาลฝ้ายก็มีอยู่ทั่วไปในย่านที่อบอุ่นของทวีปอเมริกา ยุโรป และแอฟริกา จะเห็นได้ว่ารายละเอียดในประโยคที่ 2, 3 และ 4 แสดงให้เห็นว่ามนุษย์ในส่วนต่างๆ ของโลกล้วนรู้จักปลูกและใช้ผ้าฝ้ายกันมานานหลายพันปีแล้ว แต่ไม่อาจจะระบุได้แน่ชัดว่าเริ่มมีการปลูกและใช้ฝ้ายเป็นครั้งแรกที่ไหนและเมื่อใด ดังนั้นผู้อ่านก็จะเห็นจริงตามใจความหลักของย่อหน้านี้ว่า ต้นกำเนิดของฝ้ายยังเป็นเรื่องที่ลึกลับอยู่จนทุกวันนี้

ย่อหน้าที่ขึ้นต้นด้วยประโยคแสดงใจความหลักดังเช่นย่อหน้าตัวอย่างทั้งสองนี้จะพบได้บ่อย เพราะการเขียนแบบนี้ทำให้ผู้เขียนสามารถเสนอประเด็นสำคัญของย่อหน้าได้ตั้งแต่ต้น การเสนอรายละเอียดที่ตามมาเพื่อสนับสนุนใจความหลักก็จะทำได้ง่ายและไม่สับสน ในส่วนของผู้อ่านเมื่อพบว่าประโยคแรกของย่อหน้าเป็นประโยคแสดงใจความหลักแล้วก็จะช่วยให้เข้าใจรายละเอียดที่ตามมาได้ดีขึ้น โดยผู้อ่านควรพิจารณาดูว่ารายละเอียดที่ตามมานั้นช่วยสนับสนุนหรือทำให้ใจความหลักกระจ่างขึ้นได้ในลักษณะใด เช่น เป็นตัวอย่าง เป็นเหตุเป็นผล หรือเป็นการเปรียบเทียบ เป็นต้น ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจใจความหลักและทราบถึงแบบแผนการเรียบเรียงข้อมูล (Organization) ของผู้เขียนไปพร้อม ๆ กัน

2. ท้ายย่อหน้า

ตำแหน่งที่จะพบประโยคแสดงใจความหลักปรากฏอยู่บ่อยมากอีกแห่งหนึ่งก็คือท้ายย่อหน้าหรือประโยคสุดท้ายของย่อหน้า การเขียนในลักษณะนี้ ผู้เขียนจะเสนอรายละเอียดสนับสนุนต่าง ๆ ก่อนแล้วจึงสรุปใจความหลักไว้ในตอนท้ายสุดของย่อหน้า

ตัวอย่างที่ 1

Centuries ago the Egyptians measured time by using a sundial. The Chinese invented a water clock to keep time. Another step in time-keeping was the hourglass. Finally, the mechanical machine that we call the clock came along. Clocks in one form or another have been used through the ages. (Bracy and McClintock 1980 : 86)

ประโยคต่าง ๆ ในย่อหน้านี้ตั้งแต่ต้นล้วนบอกให้ทราบถึงเครื่องมือแบบต่าง ๆ ที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นมาเพื่อใช้บอกเวลานับตั้งแต่สมัยโบราณ ได้แก่ นาฬิกาแดดของชาวอียิปต์ นาฬิกาของชาวจีน นาฬิกาทราย จนในที่สุดมนุษย์ก็ประดิษฐ์นาฬิกาที่เป็นจักรกลขึ้น ในประโยคสุดท้ายผู้เขียนสรุปใจความหลักไว้ว่า “ได้มีการใช้นาฬิกาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งมาหลายยุคหลายสมัยแล้ว” ผู้อ่านจะเห็นได้ว่าข้อความในประโยคต่าง ๆ ก่อนประโยคสุดท้ายเป็นรายละเอียดที่เป็นตัวอย่างสนับสนุนใจความหลักในประโยคสุดท้ายซึ่งเป็นข้อความกว้าง ๆ ที่สุดในย่อหน้า

ตัวอย่างที่ 2

In a mental hospital in Ohio, a 19-year-old patient named Sonny lay facing the wall, saying nothing day after day. One day the doctors placed a wirchair terrier on Sonny's bed. The dog licked his face, and Sonny smiled for the first time. He also spoke the first full sentence. The doctors had heard him say : "Where can I keep him?" It is hoped that

experiences of this kind can replace drug therapy for certain patients. Pets can help patients get back in touch with the real world and also feel responsible for something outside themselves. (Bracy and McClintock 1980 : 92)

ย่อหน้านี้ขึ้นต้นด้วยการเล่าถึงคนไข้ในโรงพยาบาลโรคจิตคนหนึ่งซึ่งเอาแต่นอนหันหน้าเข้ากำแพงไม่ยอมพูดจาอะไร จนวันหนึ่งแพทย์ได้นำสุนัขตัวหนึ่งมาให้เขา คนไข้คนนี้จะยิ้มและพูดเป็นประโยคให้แพทย์ได้ยินเป็นครั้งแรก ซึ่งแพทย์ก็หวังว่าวิธีการแบบนี้จะช่วยคนไข้บางรายแทนการบำบัดทางยาได้ อย่างไรก็ตามใจความหลักของย่อหน้าไม่ได้เกี่ยวกับคนไข้คนนี้โดยเฉพาะ แต่ผู้เขียนต้องการใช้คนไข้รายนี้เป็นกรณีตัวอย่างของการทดลองเพื่อสนับสนุนใจความหลักซึ่งผู้เขียนได้แสดงไว้ในประโยคสุดท้ายของย่อหน้าว่า “สัตว์เลี้ยงสามารถช่วยให้คนไขกลับสู่โลกแห่งความจริงและรู้สึกรับผิดชอบต่อบางสิ่งบางอย่างภายนอกตัวของเขาได้” หรือหากจะเปรียบเทียบดูก็จะเห็นว่าเรื่องราวของคนไข้ในตอนต้นนั้นเป็นตัวอย่างเฉพาะและมีรายละเอียด ส่วนข้อความในประโยคสุดท้ายเป็นข้อความกว้าง ๆ ซึ่งเป็นข้อสรุปจากตัวอย่างเฉพาะนั่นเอง

การเขียนย่อหน้าโดยให้ประโยคแสดงใจความหลักอยู่ท้ายสุดนั้นมักพบใช้ในการเขียนรายงานการทดลองต่าง ๆ ซึ่งต้องการเสนอรายละเอียดของขั้นตอนในการทดลองก่อนแล้วจึงสรุปผลในภายหลังเช่นเดียวกับย่อหน้าตัวอย่างที่ 2 นี้

3. ต้นและท้ายย่อหน้า

ในบางย่อหน้าผู้อ่านจะพบว่าประโยคแสดงใจความหลักอยู่ทั้งตอนต้นและตอนท้ายย่อหน้า ประโยคทั้งสองนี้แม้จะใช้ถ้อยคำต่างกันแต่มีใจความเหมือนกัน ที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้เขียนต้องการใช้ประโยคแสดงใจความหลักประโยคแรกนำผู้อ่านเข้าสู่ประเด็นสำคัญที่ต้องการจะนำเสนอตั้งแต่ต้น แล้วจึงให้รายละเอียดสนับสนุนใจความหลักนั้น การที่ผู้เขียนจบย่อหน้าด้วยประโยคแสดงใจความหลักอีกครั้งหนึ่งก็เพื่อเป็นการสรุป และยังเป็นการเน้นหรือย้ำให้ใจความ

หลักโดดเด่นขึ้นมา เมื่อมีประโยคแสดงใจความหลักถึงสองประโยคเช่นนี้ผู้อ่านควร
จะทราบใจความหลักของย่อหน้าอย่างแน่นอน

นอกจากนี้ผู้เขียนยังเขียนประโยคแสดงใจความหลักไว้ทั้งตอนต้นและตอน
ท้ายของย่อหน้าในกรณีนี้ผู้เขียนเห็นว่าใจความหลักของย่อหน้านั้นมีความสำคัญ
มากจึงต้องการจะเน้น และยิ่งอาจช่วยให้ผู้อ่านจดจำใจความหลักนั้นได้ด้วย

ตัวอย่างที่ 1

There are various steps a parent can take to protect children when they are alone in the house. If children are sometimes home alone when the telephone rings, they should be told not to tell the caller their parents are away. Instead, they should say, "My parents can't come to the phone now." They should also lock the doors and not open them to a stranger for any reason. And the phone number of a trusted neighbor should be handy, so a child can call if he or she needs help. Preventive measures like these will help protect children when parents are not home.

ประโยคแรกของย่อหน้านี้กล่าวว่า "มีวิธีการหลายอย่างที่พ่อแม่สามารถใช้เพื่อช่วยป้องกันลูก ๆ จากอันตรายเมื่อลูก ๆ ต้องอยู่บ้านตามลำพัง" ส่วนประโยคสุดท้ายกล่าวว่า "มาตรการในการป้องกันภัยเช่นนี้จะช่วยป้องกันลูก ๆ ได้เวลาที่พ่อแม่ไม่อยู่บ้าน" เมื่อเปรียบเทียบกันดูจะเห็นได้ว่าแม่จะใช้ถ้อยคำต่างกัน แต่ประโยคทั้งสองนี้ก็มีใจความเหมือนกัน และเป็นประโยคแสดงใจความหลักของย่อหน้านี้ได้ทั้งคู่ ส่วนประโยคอื่น ๆ ที่อยู่ระหว่างประโยคแรกและประโยคสุดท้ายนี้เป็นรายละเอียดของวิธีการต่าง ๆ ที่พ่อแม่สามารถนำไปใช้ป้องกันภัยให้ลูกได้ ที่ผู้เขียนเขียนประโยคแสดงใจความหลักไว้ถึงสองครั้งคงเป็นเพราะเห็นว่าเรื่องความปลอดภัยของเด็กนั้นเป็นเรื่องสำคัญและต้องการเน้นให้พ่อแม่ที่ได้อ่านย่อหน้านี้ทราบว่าพ่อแม่สามารถช่วยป้องกันลูก ๆ ของตนเองจากภัยต่าง ๆ ในยามที่ต้องปล่อยให้ลูก ๆ อยู่บ้านตามลำพังได้โดยใช้วิธีการตามที่กล่าวมานี้

ตัวอย่างที่ 2

Unfortunately, great artists do not always live long enough to know how successful they'll be. The painting "Iris" by the nineteenth-century Dutch painter Vincent Van Gogh recently sold at an auction for more than \$ 30 million. Yet during his own lifetime, Van Gogh sold only one of his paintings. He died ignored and poor. The seventeenth-century Dutch painter Vermeer sold few of his paintings and died in debt. Today, his works also sell for millions. Van Gogh and Vermeer illustrate the sad truth that great artists are often appreciated only long after they are dead.

ย่อหน้านี้มีประโยคแสดงใจความหลักอยู่ 2 ประโยคเช่นกัน คือ ประโยคแรกและประโยคสุดท้ายของย่อหน้า ประโยคแรกกล่าวว่า "น่าเสียดายที่ศิลปินผู้ยิ่งใหญ่มักจะไม่มีชีวิตอยู่ยืนยาวพอที่จะได้ทราบว่าพวกเขาจะประสบความสำเร็จขนาดไหน" ในประโยคต่อมาผู้เขียนให้รายละเอียดสนับสนุนเป็นตัวอย่างชีวิตของจิตรกรผู้ยิ่งใหญ่ 2 คน คือ วินเซนต์ แวน โกห์ (Vincent Van Gogh) และ เวอร์เมียร์ (Vermeer) ผู้ซึ่งไม่มีใครเห็นคุณค่าผลงานของพวกเขาในขณะที่พวกเขายังมีชีวิตอยู่ จิตรกรทั้งสองแทบจะขายภาพของตนไม่ได้เลยจึงต้องมีชีวิตอยู่อย่างแร้นแค้นและแม่ในขณะเสียชีวิตก็มีหนี้สินติดตัว แต่ในปัจจุบันผลงานของทั้งสองกลับขายได้ในราคาหลายล้านดอลลาร์ ในประโยคสุดท้ายผู้เขียนได้สรุปด้วยประโยคแสดงใจความหลักอีกครั้งหนึ่งว่า "แวน โกห์ และ เวอร์เมียร์ เป็นตัวอย่างที่แสดงให้เห็นถึงความจริงอันน่าเศร้าว่าศิลปินผู้ใหญ่นั้นมักจะมีผู้ชื่นชมเห็นคุณค่าก็ต่อเมื่อหลังจากที่พวกเขาเสียชีวิตไปนานแล้วเท่านั้น" ใจความในประโยคแรกและประโยคสุดท้ายนั้นเป็นใจความเดียวกัน หากผู้อ่านยังไม่ทราบในตอนแรกว่าประโยคแรกของย่อหน้าเป็นประโยคแสดงใจความหลัก เมื่ออ่านมาจนถึงประโยคสุดท้ายก็ไม่น่าจะพลาดอีกเป็นครั้งที่สอง และนี่คือข้อดีของย่อหน้าที่มีประโยคแสดงใจความหลักอยู่ทั้งตอนต้นและตอนท้ายย่อหน้า

4. กลางย่อหน้า

ถึงแม้ว่าตำแหน่งที่พบประโยคแสดงใจความหลักมักจะเป็นตอนต้นหรือตอนท้ายย่อหน้า และบางครั้งอาจพบได้ทั้งตอนต้นและตอนท้ายของย่อหน้าเดียวกันดังได้กล่าวมาแล้ว แต่ก็มีย่อหน้าที่จะพบประโยคแสดงใจความหลักอยู่กลางย่อหน้าหรือเป็นประโยคใดก็ได้ในย่อหน้าที่ไม่ใช่ประโยคแรกหรือประโยคสุดท้าย

ตัวอย่างที่ 1

¹Most of us have an impression of early man as a successful hunter who, dressed in a loin cloth, went out each day with a club over his shoulder to catch something for supper. ²Usually, however, early man came back empty-handed because most animals were simply too swift for a man armed with only a club. ³The real hero of the survival of the human species was not early man but early woman. ⁴She spent her days near the base camp gathering fruits, nuts, seeds, tubers, roots, berries, beans, and grains and made meals for the early human family out of complex carbohydrates starchy foods and fresh fruits and vegetables, with occasional feasts of meat when her mate was lucky enough to bag a mole or lizard.

ย่อหน้านี้ประกอบด้วยประโยคเพียง 4 ประโยค (ดูหมายเลขที่กำกับไว้) หากผู้อ่านอ่านประโยคแรกดูก่อนว่าจะเป็นประโยคแสดงใจความหลักได้หรือไม่ ก็จะทำให้เห็นว่าข้อความในประโยคนี้เป็นรายละเอียดมากกว่าจะเป็นข้อความกว้างๆ โดยกล่าวว่าพวกเราส่วนมากมักมีภาพของผู้ชายในยุคแรกๆ ว่าเป็นนักล่าสัตว์ผู้สามารถและยังบรรยายภาพของผู้ชายเหล่านั้นด้วยว่านุ่งผ้าเตี่ยวผืนเดียว แบกกระบองพาดไหล่ออกไปล่าสัตว์มาเป็นอาหารทุกวัน และหากดูว่าประโยคสุดท้ายจะเป็นประโยคแสดงใจความหลักหรือไม่ก็จะเห็นว่าประโยคนี้มีเนื้อหาเป็นรายละเอียดมากกว่าประโยคแรกขึ้นไปอีก เนื่องจากประโยคนี้กล่าวถึงผู้หญิงในยุคแรกๆ เป็นผู้คอย

เก็บพืชพันธุ์ธัญญาหารใกล้ๆ ที่พักมาปรุงอาหารเลี้ยงสมาชิกในครอบครัว ซึ่งอาหารเหล่านี้ก็มีแต่พวกแป้ง จะมีเนื้อสัตว์บ้างก็เพียงครั้งคราวหากผู้ชายที่เป็นคู่ของเธอเกิดโชคตจับตัวตุ่นหรือตะกวด(ซึ่งเป็นสัตว์ที่เชื่องช้า)มาได้ ทั้งประโยคแรกและประโยคสุดท้ายของย่อหน้าไม่สามารถใช้เป็นประโยคแสดงใจความหลักได้ เพราะใจความไม่กว้างพอที่จะครอบคลุมใจความในประโยคอื่นๆ ที่เหลือในย่อหน้าได้ทั้งหมด ประโยคแรกกล่าวถึงแต่ผู้ชาย ส่วนประโยคสุดท้ายก็กล่าวถึงแต่ผู้หญิงเป็นหลัก เมื่อดูประโยคที่ 2 ต่อไปจะเห็นว่า เป็นข้อความที่ขัดแย้งกับข้อความในประโยคแรกกว่าที่จริงแล้วผู้ชายในยุคแรกไม่ได้เป็นนักล่าสัตว์ผู้เก่งกล้าอย่างที่คนส่วนมากคิดเพราะพวกเขาไม่จับสัตว์ไม่ได้เลย เนื่องจากสัตว์ส่วนมากจะวิ่งไวเกินกว่าที่คนที่มีเพียงกระบองเป็นอาวุธจะจับได้ ประโยคที่ 2 นี้ยังไม่ได้กล่าวถึงผู้หญิงแต่อย่างใด เหลือประโยคสุดท้ายคือประโยคที่ 3 ซึ่งกล่าวว่า “ผู้หญิงที่แท้จริงสำหรับการอยู่รอดของชาติพันธุ์มนุษย์ไม่ใช่ผู้ชายในยุคแรกแต่เป็นผู้หญิง” เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่าประโยคที่ 3 มีข้อความกว้างๆ ที่สุดซึ่งครอบคลุมรายละเอียดในประโยคที่เหลือได้ทั้งหมดโดยเชื่อมประโยคที่ 1 และ 2 ซึ่งเกี่ยวกับผู้ชายในยุคแรกเข้ากับประโยคที่ 4 ซึ่งพูดถึงบทบาทของผู้หญิงในยุคแรกได้ โดยเปรียบเทียบให้เห็นว่า “ผู้หาเลี้ยง” ครอบครัวในยุคแรกที่แท้จริงคือผู้หญิง ไม่ใช่ผู้ชายอย่างที่คิดกัน ส่วนประโยคที่ 1, 2 และ 4 เป็นรายละเอียดสนับสนุนใจความหลักในประโยคที่ 3 ให้ชัดเจนขึ้น

ตัวอย่างที่ 2

¹The most important news of the day is usually on the front page of the newspaper. ²The rest of the news is usually located in special sections of the newspaper devoted to local, regional, national, international, business, sports, and other news. ³Efficient newspaper readers know not only where to look for the important news in a newspaper but also how to decide which articles are most important for them to read. ⁴By quickly scanning the headlines, they get a general idea of which articles

are more important than others.⁵With this information they can decide which articles to read carefully, which articles to read quickly, and which articles not to read at all.

ย่อหน้านี้ประกอบด้วยประโยค 5 ประโยค (ดูหมายเลขที่กำกับไว้) ประโยคที่มีใจความกว้าง ๆ พอที่จะครอบคลุมรายละเอียดในประโยคอื่น ๆ ได้ทั้งหมดคือ ประโยคที่ 3 ซึ่งกล่าวว่า “นักอ่านหนังสือพิมพ์ที่มีประสิทธิภาพไม่เพียงแต่ทราบว่าจะหาข่าวสำคัญได้จากตรงไหน แต่ยังทราบด้วยว่าจะตัดสินใจได้อย่างไรว่าบทความไหนสำคัญที่สุดที่ต้องอ่าน” หากวิเคราะห์ดูจะเห็นว่าประโยคแสดงใจความหลักนี้กล่าวถึงคุณสมบัติ 2 ประการของนักอ่านหนังสือพิมพ์ที่ดีนั่นเอง คุณสมบัติประการแรกคือ ทราบว่าหนังสือพิมพ์จะเสนอข่าวประเภทใดไว้ตรงไหน ซึ่งจะช่วยให้หาข่าวสำคัญที่ต้องการทราบได้เร็ว ประโยคที่ 1 และ 2 เป็นรายละเอียดสนับสนุนใจความหลักส่วนแรกนี้เพราะกล่าวถึงตำแหน่งการวางข่าวประเภทต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์ ส่วนคุณสมบัติประการที่สองที่กล่าวไว้ในประโยคแสดงใจความหลักก็คือ นักอ่านหนังสือพิมพ์ที่ดีจะมีวิธีเลือกอ่านบทความด้วย ประโยคที่ 4 และ 5 เป็นรายละเอียดสนับสนุนใจความหลักส่วนหลังนี้เพราะบอกถึงวิธีการดังกล่าวว่านักอ่านหนังสือพิมพ์ที่มีประสิทธิภาพจะใช้วิธีอ่านพาดหัวแบบผ่าน ๆ อย่างรวดเร็วเสียก่อนก็จะช่วยให้ทราบได้ว่าบทความใดสำคัญสมควรอ่านอย่างน้อยแค่ไหน

ย่อหน้าที่มีประโยคแสดงใจความหลักอยู่กลางย่อหน้านั้นอาจเนื่องจากใจความหลักประกอบด้วยประเด็นสำคัญ 2 ประเด็น หรือเนื่องจากผู้เขียนขึ้นต้นย่อหน้าด้วยการอารัมภบทเพื่อนำผู้อ่านเข้าสู่ใจความหลักก่อนแล้วจึงให้รายละเอียดสนับสนุนภายหลัง

ภาพแสดงตำแหน่งของประโยคแสดงใจความหลักในย่อหน้า

1.	ประโยคแสดงใจความหลัก	2.	
				
				
				
				
				
				
				
				ประโยคแสดงใจความหลัก
3.	ประโยคแสดงใจความหลัก	4.	
				
				
				
				
				
				
				
				ประโยคแสดงใจความหลัก
				
				
				
				
				ประโยคแสดงใจความหลัก

วิธีการอ่านย่อหน้า

- 1. สิ่งสำคัญที่สุดในการอ่านย่อหน้าคือหาใจความหลักให้ได้ ดังนั้นขั้นแรกให้อ่านย่อหน้าทั้งย่อหน้าก่อนแล้วหาใจความหลักโดยวิธีตอบคำถาม 2 ข้อว่า “ย่อหน้านี้เกี่ยวกับใครหรืออะไร” และ “ย่อหน้านี้กล่าวถึงหัวข้อนี้ว่าอย่างไร” ดังที่ได้อธิบายมาแล้วโดยละเอียด เพราะด้วยวิธีนี้ไม่ว่าย่อหน้านั้นจะมีประโยคแสดงใจความหลักหรือไม่ก็ตามผู้อ่านก็จะสามารถหาใจความหลักได้

2. เมื่อหาใจความหลักได้ด้วยวิธีในข้อ 1 แล้วให้หาดูว่ามีประโยคใดในย่อหน้าที่มีใจความเหมือกับใจความหลักที่หาได้หรือไม่ โดยให้ดูตามตำแหน่งที่จะพบประโยคแสดงใจความหลักได้บ่อยก่อน คือ ต้นย่อหน้า และท้ายย่อหน้า หากไม่พบจึงดูประโยคอื่น ๆ ต่อไป หากมีประโยคที่มีใจความเหมือนกับที่คิดไว้ ประโยคนั้นก็คือ ประโยคแสดงใจความหลักของย่อหน้านั้น

3. หากไม่พบประโยคแสดงใจความหลักเลยก็แสดงว่าใจความหลักของย่อหน้านั้นแฝงอยู่ ให้ดูอีกครั้งว่าใจความหลักที่หาได้เองนั้นใช้ครอบคลุมรายละเอียดในย่อหน้าได้พอดีไม่ขาดหรือเกิน แล้วจึงเขียนเป็นประโยคแสดงใจความหลักด้วยตนเอง

4. เมื่อหาใจความหลักได้แล้ว ขั้นตอนต่อไปให้อ่านดูรายละเอียดสนับสนุนว่าเกี่ยวข้องกับใจความหลักหรือไม่และในลักษณะใด ย่อหน้าที่ดีต้องไม่มีรายละเอียดที่ไม่ได้ช่วยสนับสนุนใจความหลัก แต่ควรมีเฉพาะรายละเอียดที่ได้รับการเลือกสรรแล้วว่าเกี่ยวข้องกับใจความหลักในประเด็นที่ผู้เขียนต้องการเสนอ และรายละเอียดสนับสนุนเหล่านี้ควรจะเรียบเรียงอย่างดีเพื่อช่วยให้ใจความหลักชัดเจนและน่าเชื่อถือมากที่สุด (จะกล่าวถึงการเรียบเรียงข้อมูลแบบต่าง ๆ โดยละเอียดในบทที่ 3 ต่อไป)

5. หากการอ่านนั้นเป็นการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญในเวลาอันจำกัด ก็ให้อ่านเฉพาะประโยคแรกและประโยคสุดท้ายของทุกย่อหน้าเพราะมีโอกาสที่จะพบประโยคแสดงใจความหลักได้มาก

สรุป

เมื่อได้ศึกษาถึงโครงสร้างและองค์ประกอบของย่อหน้าที่ดีตลอดจนวิธีการอ่านย่อหน้าอย่างเหมาะสมแล้ว หากได้ฝึกฝนจนสามารถอ่านย่อหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพก็จะได้รับประโยชน์หลายประการ ดังนี้

1. ช่วยให้เข้าใจย่อหน้าที่อ่านได้เป็นอย่างดี เพราะผู้อ่านสามารถหา

ใจความหลักซึ่งเป็นหัวใจของแต่ละย่อหน้าได้ และยังสามารถแยกรายละเอียดสนับสนุนจากใจความหลักได้ ซึ่งจะช่วยให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองสิ่งได้ชัดเจนและเข้าใจเนื้อหาของทั้งย่อหน้าได้ดีขึ้น

2. ช่วยให้อ่านได้เร็วขึ้น เมื่อสามารถแยกใจความหลักหรือประโยคแสดงใจความหลักออกจากรายละเอียดสนับสนุนได้ก็สามารถเลือกให้ความสำคัญกับข้อมูลให้ตรงกับวัตถุประสงค์ในการอ่านได้ เช่น หากต้องการอ่านเพื่อจับเฉพาะประเด็นสำคัญก็เลือกให้ความสนใจเฉพาะใจความหลัก และอ่านข้อมูลสนับสนุนเพียงผ่าน ๆ ได้ แต่ถ้าต้องการอ่านเพื่อหารายละเอียดบางประการก็ทราบว่าจะต้องดูตรงไหน ไม่ต้องเสียเวลาอ่านทั้งย่อหน้า

3. ช่วยให้แยกย่อหน้าที่ดีออกจากย่อหน้าที่ไม่ดีได้ เนื่องจากทุกย่อหน้าที่ปรากฏอยู่ในงานเขียนประเภทต่าง ๆ ที่เราอ่านมิได้เขียนขึ้นอย่างดีตรงตามหลักเกณฑ์ที่ได้กล่าวมาเสมอไป งานเขียนบางประเภทในปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะดูเหมือนย่อหน้าสั้น ๆ หลาย ๆ ย่อหน้าเรียงกันไป แต่ผู้อ่านจะต้องเอาข้อความใน “ย่อหน้า” เหล่านั้นตั้งแต่ 2 ย่อหน้าขึ้นไปมารวมกันจึงจะได้ใจความหลักหนึ่งใจความ และในทางกลับกันก็อาจพบ “ย่อหน้า” ที่มีใจความหลักมากกว่าหนึ่งใจความหรืออาจพบว่ารายละเอียดสนับสนุนในบางย่อหน้าสนับสนุนใจความหลักได้ชัดเจน แต่ไม่ว่าจะเป็นกรณีใดหากผู้อ่านทราบเป็นอย่างดีแล้วว่าย่อหน้าที่ดีควรจะเป็นอย่างไร ก็จะสามารถแยกย่อหน้าที่ดีและไม่ดีออกจากกันได้ และเนื่องจากย่อหน้าเป็นหน่วยการเขียนพื้นฐานของงานเขียนเกือบทุกประเภท การเพิ่มทักษะในการอ่านย่อหน้าย่อมนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่านงานเขียนทุกประเภทโดยรวมด้วยอย่างแน่นอน

บทที่ 3

การเรียบเรียงข้อมูลแบบต่าง ๆ

Patterns of Organization

เมื่อได้ฝึกฝนทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการอ่านอ้อได้แก่ การหาใจความหลักและรายละเอียดสนับสนุนดังที่ได้แสดงไว้อย่างละเอียดในบทที่ 2 แล้ว ทักษะต่อไปที่ควรฝึกฝนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่านก็คือ การมองให้ออกว่าผู้เขียนใช้การเรียบเรียงข้อมูลแบบใดในการนำเสนอข้อมูล

การทราบวิธีการเรียบเรียงข้อมูลของสิ่งที่อ่านมีผลต่อความเข้าใจดังที่คาร์เรล (Carrell 1985 : 725-52) ได้กล่าวไว้ในงานค้นคว้าเรื่องการอ่านภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองของเข่าว่า “ผู้อ่านที่สามารถทราบวิธีการเรียบเรียงข้อมูลของสิ่งที่อ่านจะอ่านได้เข้าใจดีกว่าผู้ที่ไม่ทราบ” ทั้งนี้เพราะการที่ผู้อ่านจะเข้าใจย่อหน้าที่ซึ่งประกอบด้วยใจความหลักและรายละเอียดสนับสนุนต่างๆ ได้อย่างถ่องแท้ นั้นผู้อ่านจะต้องมองให้ออกว่ารายละเอียดต่างๆ นั้นช่วยสนับสนุนใจความหลักให้ชัดเจนขึ้นมาได้อย่างไร หากผู้อ่านไม่สามารถเห็นรูปแบบการเขียนหรือมองไม่ออกว่ารายละเอียดแต่ละประการเกี่ยวข้องกับใจความหลักอย่างไร ย่อหน้าที่อ่านก็คงเป็นเพียงกลุ่มของประโยคที่สับสนปนเปกันอยู่เท่านั้น

ฝ่ายผู้เขียนก็จะคำนึงถึงความชัดเจนของงานเขียนของตนอยู่แล้วเพราะต้องการจะเสนอความคิดของตนให้เป็นที่เข้าใจและน่าเชื่อถือมากที่สุด ดังนั้นผู้เขียนที่ดีจึงมักเสนอข้อมูลโดยเรียบเรียงอย่างมีแบบแผน แบบแผนการเรียบเรียงข้อมูลนี้เรียกว่า Patterns of Organization หรือ Writing Patterns โดยผู้เขียนจะช่วยให้ผู้อ่านทราบรูปแบบการเขียนของตนได้ง่ายขึ้นโดยการใช้คำเชื่อมต่างๆ เป็นสัญญาณ (signals) บอก

การเรียบเรียงข้อมูลนั้นทำได้หลายแบบ ผู้เขียนจะเลือกใช้แบบใดก็ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการเขียนและยังขึ้นอยู่กับข้อมูลที่มีอยู่ด้วย หากเป็นย่อหน้าสั้น ๆ ผู้เขียนมักเลือกใช้การเรียบเรียงข้อมูลแบบใดแบบหนึ่งเพียงแบบเดียว แต่สำหรับย่อหน้าที่มีขนาดยาวและข้อมูลมีความสลับซับซ้อนมากขึ้นผู้เขียนมักต้องเลือกใช้การเรียบเรียงข้อมูลมากกว่าหนึ่งแบบโดยมักจะมีแบบหนึ่งที่เป็นหลักหรือเด่นกว่าแบบอื่นๆ อย่างไรก็ตามในงานเขียนประเภทวรรณกรรมเช่น นวนิยาย หรือเรื่องสั้น ผู้เขียนมักใช้การเรียบเรียงข้อมูลอย่างแยบยลกว่าในงานเขียนเพื่อเสนอข้อมูลทั่วไป กล่าวคือ อาจไม่มีคำเชื่อมที่เป็นสัญญาณให้ทราบอย่างชัดเจน แต่หากผู้อ่านอ่านอย่างพิเคราะห์ก็ย่อมจะทราบถึงแบบแผนในการเรียบเรียงข้อมูลของผู้เขียนได้เช่นกัน

ไม่ว่าผู้เขียนจะใช้การเรียบเรียงข้อมูลแบบใด หรือใช้หลายแบบร่วมกันหรือแม้แต่ให้อย่างแยบยลเพียงใด หากผู้อ่านได้ฝึกฝนจนคุ้นเคยกับการเรียบเรียงข้อมูลแต่ละแบบดีแล้วก็ย่อมจะสามารถมองออกและแยกแยะได้ ดังนั้นผู้อ่านจึงควรศึกษาเพื่อให้อ่านการเรียบเรียงข้อมูลชนิดต่างๆ ไว้เป็นอย่างดี

ชนิดของการเรียบเรียงข้อมูล

การเรียบเรียงข้อมูลนั้นทำได้หลายแบบ การแบ่งประเภทและการเรียกชื่ออาจแตกต่างกันอยู่บ้างในตำราการอ่านหลายๆ เล่ม แต่ชนิดที่พบได้ทั่วไปและควรรู้จักมีดังต่อไปนี้

1. เรียงลำดับเวลา (Time Order)

การเรียบเรียงข้อมูลตามลำดับเวลานี้อาจกล่าวได้ว่าเป็นรูปแบบการเรียบเรียงข้อมูลที่ง่ายและเก่าแก่ที่สุดโดยย้อนหลังไปตั้งแต่การเล่านิทานด้วยปากเปล่าในสมัยโบราณ การเขียนถึงสิ่งที่เกิดขึ้นโดยเรียงลำดับจากสิ่งที่เกิดก่อนและเกิดตามมาจากสิ่งที่เกิดขึ้นหลังสุดนี้เป็นการเสนอข้อมูลที่มีความสำคัญกับลำดับเวลาเพราะหากไม่เรียงตามลำดับเวลาแล้วข้อมูลจะสับสนและอ่านเข้าใจยากขึ้น

คำเชื่อมที่เป็นสัญญาณให้ผู้อ่านทราบว่าผู้เขียนเสนอข้อมูลเรียงตามลำดับเวลา ได้แก่ คำเชื่อมที่แสดงเวลาและลำดับก่อนหลังต่าง ๆ เช่น

first	before	since	while
second	after	as	during
next	soon	now	when
later	then	until	finally

นอกจากนี้ตัวเลขแสดงเวลา วัน เดือน ปี ก็จะได้พบได้ทั่วไปในการเขียนแบบนี้

การเรียบเรียงข้อมูลตามลำดับเวลาจะใช้เพื่อเขียนถึงสิ่งต่อไปนี้

1.1 เหตุการณ์ (Event) โดยเรียงลำดับจากสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นอันดับแรกจนถึงอันดับสุดท้ายที่ต้องการจะกล่าวถึง เช่น การดำเนินเรื่องในนิทานหรือนิยาย การเล่าประสบการณ์ส่วนบุคคล การเสนอข่าวเหตุการณ์ต่างๆ การเขียนชีวประวัติและอัตชีวประวัติ การบรรยายเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ เป็นต้น

ตัวอย่างที่ 1

Gary began stealing liquor from his parents when he was **fourteen**, and by age **seventeen** he regularly came to school drunk. In his **early twenties**, he realized he was completely dependent on alcohol. Gary's moment of truth came at age **twenty-five**, when he narrowly escaped death in a drunk-driving accident. He soon committed himself to the

local alcohol-recovery center. After an intensive four-week treatment and a ninety-day follow-up program, Gary was free of alcohol for the first time in over ten years. He then returned to college and received a degree. Now he works as a counselor in the same treatment center that gave him his second chance. Gary's story should inspire many of his own patients at the alcohol-recovery center.

ย่อหน้านี้เล่าถึงเรื่องราวของชายผู้หนึ่งที่เคยติดสุราตั้งแต่ในช่วงวัยรุ่นและคิดกลับตัวได้ตอนอายุ 25 ปี หลังจากรอดชีวิตอย่างหวุดหวิดจากอุบัติเหตุทางรถยนต์อันเนื่องมาจากการที่เขาขับรถขณะเมาสุรา เขาได้เข้ารับการบำบัดในศูนย์บำบัดแห่งหนึ่งจนเลิกติดสุรา แล้วจึงกลับไปเรียนต่อจนได้รับปริญญา ในขณะที่เขียนถึงเรื่องนี้ ชายผู้นี้ทำงานเป็นผู้ให้คำปรึกษาแก่ผู้ติดสุราเช่นตัวเขาในศูนย์บำบัดที่ตัวเขาเองเคยเข้ารับการบำบัดจนเลิกสุราได้นั่นเอง

ผู้เขียนย่อหน้านี้เรียบเรียงเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นแก่ชายผู้นี้ตามลำดับเวลาโดยในช่วงแรกใช้ตัวเลขบอกอายุของชายผู้นี้ตามลำดับคือ fourteen, seventeen, early twenties และ twenty-five หลังจากนั้นผู้เขียนใช้คำเชื่อมเป็นสัญญาณให้ผู้อ่านทราบลำดับและความเกี่ยวข้องของเหตุการณ์ซึ่งได้แก่คำว่า soon, after, then และ now

ตัวอย่างที่ 2

The space race between the U.S. and the Soviet Union has had its "ups and downs." From 1957 to 1969, the Soviet Union was "first in space." The Soviet Union launched Sputnik 1, the first space satellite, on October 4, 1957, and Yuri Gagarin, the Russian cosmonaut, became the first person to orbit the earth on April 12, 1961. The United States became "first in space" in 1969, when Apollo 11 landed on the moon with two American astronauts on July 20. The

United States launched the first space station, Skylab, in 1973. The Soviet Union and the United States worked together in space on July 17, 1975, when two Russian cosmonauts and two American astronauts had the first international meeting in space. After the meeting, the Soviet Union worked mostly on space stations such as Salyut 6 and Salyut 7, and the United States worked mostly on space shuttles such as Columbia and Challenger. (Ramsay 1986 : 140)

ย่อหน้านี้กล่าวถึงการแข่งขันทางด้านอวกาศระหว่างสหรัฐอเมริกา กับสหภาพโซเวียตว่าต่างก็มีช่วง “ขึ้นและลง” โดยกล่าวถึงเหตุการณ์สำคัญๆที่ทำให้ทั้งสองประเทศผลัดกันเป็นผู้นำ เริ่มตั้งแต่เหตุการณ์ใน ค.ศ.1957 และตามมาด้วยเหตุการณ์ใน ค.ศ.1961, 1969 และ 1973 ตามลำดับ ใน ค.ศ.1975 นักบินอวกาศของทั้งสองชาติได้ประชุมกันในอวกาศเป็นครั้งแรก และหลังจากนั้นสหภาพโซเวียตก็หันไปพัฒนาสถานีอวกาศ ในขณะที่สหรัฐอเมริกาหันไปพัฒนากระสวยอวกาศเป็นส่วนใหญ่

เหตุการณ์ต่าง ๆ ถูกกล่าวถึงตามลำดับอย่างชัดเจนโดยเรียงตามปี ค.ศ. และในช่วงสุดท้ายใช้คำเชื่อม “after” เพื่อกล่าวถึงช่วงเวลาหลังจาก ค.ศ.1975

1.2 กระบวนการ หรือ พัฒนาการ (Process or Development) บรรยายถึงกระบวนการต่างๆว่าดำเนินไปเป็นขั้นตอนอย่างไร เช่น กระบวนการทางชีววิทยา กระบวนการทางเคมี กระบวนการทางกฎหมาย กระบวนการทางสังคม เป็นต้น หรือบรรยายถึงสภาพหรือสิ่งต่างๆ ว่ามีพัฒนาการมาโดยลำดับอย่างไร

ตัวอย่างที่ 1

There are four initial stages in the life of a newborn baby kangaroo, called a joey. First, the joey must find its way from the mother's birth canal to her pouch. Since the tiny joey is both deaf and blind, it probably finds

its way to the pouch by smell. Once in the pouch, it grasps one of the mother's teats and drinks a concentrated milk solution. When it is a little larger, the baby can drink more at a time and “graduates” to a more diluted form of milk. Finally, when it is almost ready to give up its mother's milk, the joey is able to come and go from the pouch as it pleases. (Langan and Broderick 1993 : 171)

ย่อหน้านี้บรรยายถึงกระบวนการที่ลูกจิงโจ้แรกเกิด (joey) เติบโตในถุงหน้าท้อง (pouch) ของแม่จิงโจ้ โดยค่อยๆพัฒนาขึ้นจนโตพอที่จะออกจากถุงหน้าท้องของแม่ได้

ประโยคแรกในย่อหน้านี้ซึ่งเป็นประโยคแสดงใจความหลัก กล่าวว่าในกระบวนการนี้มีขั้นตอนต่างๆอยู่ 4 ขั้นตอน ผู้อ่านจะติดตามขั้นตอนเหล่านี้ได้โดยสังเกตจากคำเชื่อม ขั้นตอนแรกมีคำว่า “First” นำ ขั้นตอนที่ 2 คือประโยคที่ขึ้นต้นด้วย “Once in the pouch” ขั้นตอนที่ 3 คือวลีที่ว่า “When it is a little larger” และขั้นตอนสุดท้ายคือ ประโยคสุดท้ายในย่อหน้าที่ขึ้นต้นด้วย “Finally”

ตัวอย่างที่ 2

The history of books is marked by many important milestones. One of the greatest of these would have to be the establishment of the first public library. This event took place in Athens, Greece, in 540 B.C. Books had to be copied by hand until 1456. Then, German inventor Johann Gutenberg built a printing press capable of producing multiple copies of one book. During the 1800s American publishing houses began pumping out works to satisfy a reading-hungry public. One such book, *Uncle Tom's Cabin*, published in 1852, sold seven million copies. It was credited with helping to begin the Civil War. By the 1980s, the publishing of “electronic books”—books on audiotape—began a new chapter in the fascinating history of books. (Langan and Broderick 1993 : 323)

ย่อหน้านี้กล่าวถึงพัฒนาการของหนังสือตั้งแต่ยุคโบราณจนถึงยุคปัจจุบัน มาโดยลำดับ ผู้เขียนไม่ได้ใช้คำเชื่อมเป็นสัญญาณแสดงลำดับเวลาเนื่องจากผู้อ่านสามารถทราบได้จากตัวเลขแสดงปีที่เรียงลำดับกันอยู่แล้ว เหตุการณ์ต่างๆ ในย่อหน้าล้วนเป็นรายละเอียดสนับสนุนใจความหลักซึ่งปรากฏอยู่ในประโยคแรกของย่อหน้า

1.3 *วิธีการ (Directions)* การเขียนแบบเรียงลำดับเวลายังใช้ในการเขียนเพื่ออธิบายวิธีการในการทำสิ่งต่างๆ ซึ่งต้องทำตามขั้นตอนตั้งแต่ต้นจนจบ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ เช่น วิธีปลูกต้นไม้ วิธีปรุงอาหาร วิธีประดิษฐ์ของใช้ต่างๆ การบอกทิศทางที่จะไปยังที่ใดที่หนึ่ง วิธีลดความอ้วน วิธีอ่านหนังสือให้เร็ว เป็นต้น

ตัวอย่างที่ 1

¹The first step in growing bean sprouts is to purchase some tiny green mung beans from a health food store. ²Then line the bottom of a pot with pebbles and place a layer of beans over the pebbles. ³Next put enough water over the beans to wet them thoroughly. ⁴Cover with a damp black cloth and place in a warm spot. ⁵Make sure that the spot for the beans is fairly warm because the correct temperature is important to the sprouting of the beans. ⁶Once the beans have been settled in a warm spot they must be rinsed daily with fresh water. ⁷In eight days they should have sprouted and can be used as a nutritious addition to salads and cooked vegetables. (Flemming 1978 : 222)

ย่อหน้านี้อธิบายถึงวิธีการปลูกถั่วงอก มีการใช้คำที่แสดงลำดับเวลา ได้แก่ the first step, Then, Next และ Once ถึงแม้ว่าผู้เขียนจะไม่ได้เขียนแยกแต่ละขั้นตอนออกเป็นขั้นตอนละประโยค แต่หากผู้อ่านอ่านตามขั้นตอนต่างๆ ไปตั้งแต่ต้นจนจบก็จะพบว่า ย่อหน้านี้อธิบายการปลูกถั่วงอกไว้เป็น 7 ขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1. Purchase mung beans.

2. Line bottom of pan with pebbles.
3. Place layer of beans over pebbles.
4. Wet beans thoroughly with water.
5. Cover beans with damp black cloth.
6. Place in warm spot.
7. Rinse daily.

ประโยคที่ 5 (ดูตามตัวเลขที่กำกับไว้ในย่อหน้า) ไม่ใช่ขั้นตอนในการปลูกแต่เป็นคำอธิบายเพิ่มเติมของขั้นตอนที่ 6 (Place in warm spot) ว่าต้องวางภาดใส่เมล็ดถั่วงอกไว้ในที่อบอุ่นเพราะอุณหภูมิมีความสำคัญต่อการงอกของถั่วงอก และประโยคที่ 7 ซึ่งเป็นประโยคสุดท้ายของย่อหน้าก็ไม่ใช่อีกขั้นตอนหนึ่งในการปลูกแต่เป็นประโยคสรุป (Concluding Sentence) ว่าเมื่อทำตามขั้นตอนทั้ง 7 นี้แล้ว ภายใน 8 วัน ก็ควรจะได้ถั่วงอกที่มีคุณค่าทางโภชนาการสำหรับนำไปเติมในสลัดหรืออาหารที่ปรุงจากผักชนิดอื่น ๆ ตามต้องการ

ตัวอย่างที่ 2

To massage away the tension in someone's forehead, have the person lie on his or her back on a firm surface. Then line up your index and middle fingers across both sides of the bridge of the nose. Next, slowly run your fingers up across the forehead; press gently as you do so. Continue pressing your fingers up into the scalp until you reach the middle of the head. Then pause and repeat.

ย่อหน้านี้อธิบายวิธีนวดเพื่อขจัดอาการปวดศีรษะบริเวณหน้าผาก คำเชื่อมแสดงลำดับเวลาที่ใช้ในย่อหน้านี้ คือ Then, Next และ Then ผู้อ่านจะเห็นได้ว่าการนวดนี้มีขั้นตอนต่าง ๆ ตามลำดับ ดังนี้

1. Have the person lie on his/her back on a firm surface.

2. Line up index and middle fingers across both sides of the nose.
3. Run fingers up across the forehead slowly, pressing gently.
4. Continue pressing fingers up until reach the middle of the head.
5. Pause and repeat.

2. เรียงลำดับความสำคัญ (Order of Importance)

ในย่อหน้าที่ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านทราบว่ารายละเอียดต่าง ๆ มีความสำคัญไม่เท่ากัน ผู้เขียนก็จะเรียบเรียงรายละเอียดในย่อหน้านั้นตามลำดับความสำคัญ โดยผู้เขียนอาจเรียงจากสิ่งที่มีความสำคัญมากที่สุดไปหาสิ่งที่มีความสำคัญน้อยที่สุด แต่โดยมากแล้วจะนิยมเรียงจากสิ่งที่มีความสำคัญน้อยที่สุด แล้วค่อย ๆ เพิ่มความสำคัญขึ้นจนถึงสิ่งที่มีความสำคัญมากที่สุดเป็นอันดับสุดท้าย เพราะการเรียงลำดับความสำคัญอย่างหลังนี้จะทำให้งานเขียนเพิ่มความน่าสนใจมากขึ้นเรื่อย ๆ

คำที่เป็นสัญญาณให้ผู้อ่านทราบว่าผู้เขียนเสนอข้อมูลเรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่

first	next	last	most important
firstly	second	lastly	most of all
first of all	secondly	major	greatest
in the first place	in the second place		above all

ตัวอย่างที่ 1

Inaugurated in the summer of 1968, hovercraft service across the English Channel between England and France, first of all, is newer and more exciting than a ferryboat. Second, the trip by hovercraft, which rides on a cushion of air above the water, is smoother than the ferry because the vehicle skims over the waves. Therefore, people who get

seasick easily should have no trouble even when the sea is rough. Third and most important, a hovercraft travels so much faster than a ferry-boat that many people prefer it.

ย่อหน้านี้กล่าวถึงข้อดีของเรือโฮเวอร์คราฟท์ (hovercraft) ที่ใช้ขนส่งผู้โดยสารข้ามฟากระหว่างอังกฤษกับฝรั่งเศสโดยเปรียบเทียบกับเรือเฟอร์รี่ (ferry-boat) ที่ใช้อยู่เดิม ผู้เขียนกล่าวถึงข้อดีของเรือโฮเวอร์คราฟท์ 3 ประการ โดยเรียงตามลำดับจากข้อที่สำคัญน้อยที่สุดไปหาข้อที่สำคัญมากที่สุด จะสังเกตได้จากการใช้คำเชื่อม คือ First of all, Second และ Third and most important

ตัวอย่างที่ 2

Napoleon Bonaparte plunged France into war and took away her political liberty; but at the same time he gave her a government that was both generous and efficient. Through Napoleon's insistence a committee of lawyers worked constantly until the laws of France were codified. At the same time he appointed new, and more competent judges and instituted special courts that helped bring order to the widespread confusion that had reigned in France. Following the revolution, the leaders had begun to plan for a system of national education. But it was Napoleon who, with his customary efficiency, carried the plan through to completion. And perhaps most important to the poor of France, under the rule of Bonaparte, taxes were decreased. (Flemming 1978 : 95)

ย่อหน้านี้กล่าวว่าแม้ Napoleon Bonaparte จะนำประเทศฝรั่งเศสเข้าสู่สงครามแต่ก็ได้สร้างคุณประโยชน์ต่อประเทศชาติไว้หลายประการด้วยเช่นกัน โดยผู้เขียนได้ให้ข้อมูลต่าง ๆ ว่า Napoleon ได้ทำประโยชน์ในด้านการเมือง กฎหมาย การศาล ตลอดจนการศึกษา และในประการสุดท้ายผู้เขียนได้เน้นว่าอาจเป็นสิ่งสำคัญที่สุดสำหรับคนยากจนในฝรั่งเศสในเวลานั้น ก็คือการลดภาษี โดยใช้ "most important" เป็นสัญญาณบอกให้ทราบ

3. รายการข้อมูล (Simple Listing)

ผู้เขียนจะใช้การเรียบเรียงข้อมูลแบบนี้ในกรณีที่ผู้เขียนมีข้อมูลที่ต้องการจะเสนออยู่เป็นชุดหรือหลายรายการ ข้อมูลเหล่านี้ล้วนเกี่ยวข้องกับหรือสนับสนุนใจความหลัก แต่การเรียงลำดับไม่มีความสำคัญ (ต่างจากการเรียบเรียงข้อมูล 2 แบบแรก) จะเสนอข้อมูลใดก่อนหลังก็ได้ แม้จะเปลี่ยนลำดับการเสนอข้อมูลเสียใหม่ก็จะไม่ทำให้ความโดยรวมหรือน้ำหนักของย่อหน้าเปลี่ยนไป เพราะผู้เขียนไม่ต้องการจะเน้นข้อมูลใดเป็นพิเศษเพียงต้องการเสนอรายการหรือชุดข้อมูลเท่านั้น

คำเชื่อมที่ใช้เป็นสัญญาณให้ทราบว่า มีข้อมูลมากกว่าหนึ่งรายการ หรือมีข้อมูลเพิ่มเติมเข้ามาจากที่กล่าวไปแล้ว ได้แก่

one	also	first of all	in addition
first	too	moreover	furthermore
second	another	besides	
finally	last of all		

ตัวอย่างที่ 1

The floods in Bangkok have proved to be a disastrous annual event. ¹ Each year, around the end of November and the beginning of December, floods cause great damage to the lives and property of the people in three main areas. The residences of people living in low-lying areas are badly damaged and a lot of people are made homeless with a few losing their lives. ² Furthermore, floods result in traffic jams and cause damage to roads and highways. ³ In addition to all these, floods have been the cause of sickness and disease. A lot of people suffer from stomach trouble and skin disease. The effects of floods are very great.

ย่อหน้านี้กล่าวถึงความเสียหายที่เกิดจากน้ำท่วมในกรุงเทพฯ ซึ่งเกิดเป็นประจำทุกปี ประโยคแรกของย่อหน้าเป็นประโยคแสดงใจความหลัก ประโยคสุดท้ายก็มีใจความเหมือนประโยคแรกจึงทำหน้าที่เน้นใจความหลักและเป็นประโยคสรุปไปพร้อม ๆ กัน

ในส่วนรายละเอียดสนับสนุน กล่าวถึงความเสียหายจากน้ำท่วมกรุงเทพฯ ไว้ 3 ประการ (ดูตามหมายเลขที่กำกับไว้) ประการที่ 1 คือ ทำให้ชีวิตและทรัพย์สินเสียหาย ผู้คนต้องไร้ที่อยู่อาศัยหรือถึงกับเสียชีวิต ประการที่ 2 (ขึ้นต้นด้วย "Furthermore") ทำให้รถติดและถนนเสียหาย และประการที่ 3 (ขึ้นต้นด้วย "In addition to all these") น้ำท่วมยังก่อให้เกิดโรคร้ายไข้เจ็บด้วย

แม้จะมีคำเชื่อมบอกให้ทราบว่า มีข้อมูลหรือรายละเอียดเรื่องความเสียหายจากน้ำท่วมกรุงเทพฯ อยู่หลายประการ แต่ไม่ได้เน้นว่าข้อมูลใดสำคัญกว่าข้อมูลใด คำเชื่อมที่ใช้ก็เพื่อแสดงว่ามีข้อมูลเพิ่มเติมเข้ามาเท่านั้น ข้อมูลทั้ง 3 ประการนี้อาจสลับที่เรียงลำดับเสียใหม่ได้โดยสาระของย่อหน้ายังคงเหมือนเดิม

ตัวอย่างที่ 2

Scientists and government officials are struggling with the difficult problems caused by the energy shortage. In the meantime there are common-sense ways for everyone, young and old, to help. ¹ Many times one can walk to the store instead of driving. ² There are public buses for longer trips. ³ Many lawns really don't require power mowers, and pushing a hand mower helps build muscles! ⁴ Clothes can be hung outside to dry. ⁵ With little effort people can remember to turn off lights. ⁶ One can get clean without filling the tub to the top!

ย่อหน้านี้เป็นตัวอย่างของการเสนอรายการข้อมูลโดยไม่ใช้คำเชื่อมช่วย 2 ประโยคแรกของย่อหน้าแสดงใจความหลักว่าในขณะที่นักวิทยาศาสตร์และเจ้าหน้าที่ของรัฐกำลังพยายามแก้ปัญหาเนื่องจากการขาดแคลนพลังงานก็มีวิธีการง่ายๆที่ทุกคนจะช่วยกันได้ หลังจากนั้นก็นำเสนอรายการข้อมูลว่าด้วยการ

ประหยัดพลังงานวิธีต่างๆ ดังต่อไปนี้ (ให้ดูหมายเลขที่กำกับไว้ประกอบ) 1. เดินไปซื้อของ (ร้านใกล้ๆ) แทนการขับรถ 2. นั่งรถประจำทางแทนขับรถเอง 3. ตัดหญ้าด้วยเครื่องตัดหญ้าที่ใช้แรงคนแทนเครื่องยนต์ 4. ตากผ้าให้แห้ง (แทนการใช้เครื่องอบ) 5. ไม่ลืมปิดไฟเมื่อไม่ใช้ และ 6. ไม่ต้องรอน้ำจนเต็มอ่างเวลาอาบน้ำ ผู้อ่านจะเห็นได้ว่ารายการข้อมูลการประหยัดพลังงานทั้ง 6 วิธีนี้อาจจัดลำดับเสียใหม่อย่างไรก็ได้จะไม่ทำให้เนื้อหาสาระของย่อหน้าเปลี่ยนแปลงไป

4. การพรรณนา (Description)

การเรียบเรียงข้อมูลแบบพรรณนานี้ใช้เพื่อบรรยายถึงสิ่งต่างๆ ทั้งที่เป็นรูปธรรม เช่น บุคคล สถานที่ สิ่งของ และสิ่งที่เป็นนามธรรม เช่น อารมณ์ ความรู้สึก หรือบรรยากาศแบบต่างๆ

ในการพรรณนาถึงสิ่งที่เป็นรูปธรรมจะเน้นที่การเสนอรายละเอียดต่างๆ อย่างมีระบบเพื่อให้ผู้อ่านมองเห็นภาพของสิ่งนั้นๆ ได้ชัดเจนที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เช่น การพรรณนารูปลักษณ์ของบุคคลก็จะทำอย่างมีระบบโดยเลือกบรรยายบุคคลผู้นั้นจากศีรษะจรดเท้า ไม่ใช่บรรยายส่วนต่างๆ สลับกันไปมา เมื่อพรรณนาถึงสถานที่ ก็เลือกบรรยายจากซ้ายไปขวา หรือจากไกลเข้าหาใกล้ๆ อย่างไรก็ดี แต่ไม่บรรยายวกวนกลับไปกลับมา

ในการพรรณนาถึงสิ่งที่เป็นนามธรรม เช่น อารมณ์ ความรู้สึก หรือบรรยากาศนั้น มักเกี่ยวข้องกับการรับรู้ด้วยประสาททั้งห้า อันได้แก่ รูป รส กลิ่น เสียง และสัมผัส ซึ่งผู้เขียนต้องการจะพรรณนาให้ผู้อ่านได้รู้สึกราวกับได้ร่วมรับรู้ถึงสัมผัสต่างๆ นั้นด้วยตนเอง

ในการพรรณนาเพื่อสร้างภาพและอารมณ์ต่างๆ ให้ชัดเจนที่สุด นอกจากผู้เขียนจะเน้นที่การเสนอรายละเอียดต่างๆ แล้ว ยังมีการเลือกใช้คำขยายความประเภทคุณศัพท์ (Adjectives) และกริยาวิเศษณ์ (Adverbs) เพื่อช่วยให้สื่อความหมายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และยังมีใช้ภาษาที่ช่วยสร้างภาพพจน์ (Imagery)

โดยการใช้ความเปรียบประเภทอุปมา (Simile)* และอุปลักษณ์ (Metaphor)** ร่วมด้วย

เนื่องจากการพรรณนาช่วยให้งานเขียนมีความชัดเจนและมีชีวิตชีว จึงมักพบการเรียบเรียงข้อมูลแบบนี้ใช้ร่วมกับการเรียบเรียงข้อมูลแบบอื่น ๆ อยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นการเขียนเพื่อเสนอข้อมูลอย่างตรงไปตรงมา เช่น การเขียนรายงานทางวิทยาศาสตร์ หรือในการประพันธ์ร้อยแก้ว เช่น การเขียนนวนิยาย หรือเรื่องสั้น ก็ต้องอาศัยการพรรณนาเพื่อช่วยสร้างภาพพจน์และเร้าอารมณ์ความรู้สึกของผู้อ่าน

คำที่เป็นที่สังเกตได้ว่ามีการพรรณนา ได้แก่ describe, description, the appearance, the look และ in detail แต่ผู้เขียนก็อาจจะไม่ใช่คำเหล่านี้เลยก็ได้

ตัวอย่างที่ 1

Paul was tall for his age and very thin, with high, cramped shoulders and a narrow chest. His eyes were remarkable for a certain hysterical brilliancy, and he continually used them in a conscious, theatrical sort of way, peculiarly offensive in a boy. The pupils were

* อุปมา หรือ Simile คือ การเปรียบเทียบของสองสิ่งว่าเหมือนกัน โดยมีการใช้คำเชื่อมช่วย ได้แก่คำว่า like, as though, as if หรือ as...as เป็นต้น เช่น

She acted as if she was a queen.

His words were like needles piercing into her heart.

** อุปลักษณ์ หรือ Metaphor คือ การเปรียบเทียบของสองสิ่งว่าสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง โดยไม่มีการใช้คำเชื่อมใด ๆ ช่วย เช่น

She was the queen of the party.

His words were needles piercing into her heart.

abnormally large, as though he were addicted to belladonna, but there was a glassy glitter about them which that drug does not produce.

จากเรื่องสั้น "Paul's Case"

โดย Willa Cather

ย่อหน้านั้นบรรยายเด็กหนุ่มชื่อพอล (Paul) ผู้เขียนไม่ได้บรรยายหมดทุกส่วน แต่เน้นเฉพาะลักษณะเด่น โดยเริ่มจากรูปร่างว่าพอลเป็นเด็กที่จัดว่าสูงเมื่อดูจากอายุและยังผอมมาก มีไหล่แคบและยกสูง หน้าอกก็แคบ ต่อจากนั้นก็บรรยายถึงสิ่งที่เด่นบนใบหน้าของเด็กหนุ่มผู้นี้ คือ ดวงตา โดยกล่าวว่า ตาของเขาเป็นที่น่าสังเกต เพราะมีประกายที่ดูตื่นตระหนกซึ่งพอลก็ใช้แวตานั้นอย่างจงใจอยู่เสมอ เป็นแวตาคาที่ชวนหาเรื่องอย่างประหลาด แล้วก็บรรยายละเอียดลงไปอีกว่า พอลมีม่านตาที่ใหญ่ผิดปกติราวกับว่าติดยา แต่ก็ไม่ใช่เพราะตาของเขามีประกายใสซึ่งต่างจากคนติดยา

ลักษณะเด่นในการพรรณนาของย่อหน้านี้คือ การเลือกใช้คำขยายความประเภทคุณศัพท์และกริยาวิเศษณ์ ช่วยให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการและได้รับความรู้สึกเกี่ยวกับตัวละคร (บุคคล) ที่พรรณนาถึง ผู้เขียนต้องการแสดงว่าเด็กหนุ่มคนนี้มีแวตาสีประหลาดต่างจากเด็กทั่ว ๆ ไปในวัยเดียวกัน โดยเริ่มจากการใช้คำว่า remarkable ซึ่งแปลว่า เป็นที่น่าสังเกต แล้วใช้คำว่า hysterical ซึ่งแปลว่า ตื่นตระหนกอย่างควบคุมไม่ได้ และยังใช้คำว่า theatrical เพื่ออธิบายว่าเด็กคนนี้ชอบใช้แวตาคาแบบนี้ราวกับกำลังแสดงละครอยู่คือ ไม่เป็นธรรมชาติ ซึ่งอาการเช่นนี้ ผู้เขียนพรรณนาว่าเป็นอาการที่กวนโทสะอย่างประหลาดโดยใช้คำขยายว่า peculiarly offensive เมื่อกล่าวถึงม่านตาก็เลือกใช้คำอธิบายว่า abnormally large ซึ่งแปลว่า ใหญ่ผิดปกติ ดังนั้นผู้ที่อ่านย่อหน้านั้นนอกจากจะเห็นภาพเด็กชายผู้นี้แล้วยังจะรู้สึกได้ว่าเขาอาจจะแปลกแตกต่างจากเด็กทั่ว ๆ ไป และเป็นความแตกต่างในแง่ลบ ซึ่งความรู้สึก (impression) เช่นนี้เป็นผลจากการเลือกใช้คำในการพรรณนาอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพของผู้เขียนนั่นเอง

ตัวอย่างที่ 2

As I look around this room in this third-rate boarding house, my eyes are greeted first by the entrance to its gloomy interior. The door is painted a dirty cream color. There is a crack in one panel. The ceiling is the same dingy color with pieces of adhesive tape holding some of the plaster in place. The walls are streaked and cracked here and there. Also on the walls are pieces of Scotch tape that once held, I presume, some sexy girls, pictures of Esquire Magazine origin. Across the room runs a line; upon it hang a shirt, a grimy towel, and washed stump socks belonging to my roommate, Jack Nager...

โดย John J. Regan

ย่อหน้านั้นบรรยายสภาพห้องเช่าในบ้านเช่าราคาถูกผ่านสายตาของผู้เล่า ตามที่ผู้เล่ามองเห็นและรู้สึก โดยเริ่มบรรยายจากประตูทางเข้า แล้วมองขึ้นไปบนเพดาน แล้วลงมาบรรยายสภาพของผนังห้อง แล้วจึงบรรยายว่ากลางห้องมีราวตากผ้าซึ่งพาดอยู่

จากการบรรยายนี้ผู้อ่านจะเห็นภาพว่าห้องนี้มีสภาพเก่าชอมช่อและสกปรกไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ ดังจะเห็นได้ว่าคำขยายความที่ผู้เล่าเลือกใช้ตลอดทั้งข้อความจะให้ภาพและความรู้สึกในทำนองเดียวกันนี้ คำเหล่านี้ได้แก่ gloomy, dirty, dingy, streaked, cracked และ grimy

ตัวอย่างที่ 3

On the table before me is a container, a simple, clear, transparent glass vessel, tall and slender, with the top edge flaring out. It curves inward toward the bottom, forming a short, thin neck, supported by a round base, just a little smaller than the circle formed by the top edge.

This container, however, is merely the complement to the delicacy which lies within. A scoop of French vanilla ice cream is the first ingredient, slightly melting and cold, conforming to the roundness of the vessel's bottom. Another scoop, balanced on the first, is topped by spoonfuls of rich, thick, butterscotch syrup, dripping down the sides of the ice cream and oozing to the bottom in wavy, golden ribbons. Whipped cream, light and fragrant, is heaped on plentifully in soft puffs of wispy white clouds. Crunchy, toasty nuts rest temptingly on the delicate blanket of whipped whiteness. A perfectly formed, bright red maraschino cherry perches precariously on top of the creation, adding just the right touch of color and elegance. A small indentation in the cherry, where the cherry's stem had once been, is slightly visible, winking like the eye of a demon temptress, luring me on to enjoy the butterscotch sundae. (D'Angelo 1980 : 132)

ย่อหน้านี้พรรณนาถึงไอศกรีมบัตเตอร์สก็อตช์ชิ้นเดียวหนึ่ง ในตอนต้นเริ่มบรรยายภาษาขณะที่ใส่ก่อนว่าเป็นถ้วยแก้วใสทรงสูง ปากผายออก มีก้านสั้นๆ และฐานกลม แล้วจึงบรรยายถึงไอศกรีมและเครื่องตกแต่งอื่นๆ ซึ่งเป็นเนื้อหาส่วนใหญ่ของการพรรณานี้ โดยผู้เขียนเริ่มบรรยายจากส่วนล่างสุดของถ้วยขึ้นมาจนถึงส่วนบนสุด

ให้สังเกตว่าการพรรณานี้มุ่งให้ผู้อ่านจินตนาการภาพของไอศกรีมถ้วยนี้ได้อย่างชัดเจนและเร้าความรู้สึกอยากรับประทานด้วย ผู้เขียนเลือกใช้ถ้อยคำในการบรรยายที่ช่วยสร้างภาพ เช่น บรรยายไอศกรีมก้อนแรกว่า “slightly melting and cold, conforming to the roundness of the vessel's bottom.” เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพไอศกรีมก้อนนี้ละลายน้อยๆ อยู่ที่ก้นถ้วย แล้วจึงบรรยายถึงบัตเตอร์สก็อตช์ที่ราดอยู่บนไอศกรีมก้อนที่สองว่า “rich, thick, butterscotch syrup, dripping down the sides of the ice cream and oozing to the bottom in

wavy, golden ribbons.” ซึ่งช่วยให้ผู้อ่านเห็นภาพน้ำเชื่อมบัตเตอร์สก็อตช์เหนียวเข้มข้นหยดลงมาตามก้อนไอศกรีมและย่อยลงไปเป็นสายตรงกันด้วยดูราวกับเส้นริบบิ้นสีทอง นอกจากนี้ให้พิจารณาการใช้ถ้อยคำในการพรรณนาตอนอื่นๆ ที่ได้พิมพ์ตัวดำไว้ด้วย

สิ่งที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งของการพรรณานี้ คือ การใช้ความเปรียบเพื่อช่วยสื่อความหมายและสร้างภาพพจน์ เช่นในข้อความตอนที่ยกมาก่อนหน้านี้ที่บรรยายว่าบัตเตอร์สก็อตช์ไหลย่อยลงไปที่ก้นถ้วยราวกับริบบิ้นสีทอง (“... in wavy, golden ribbons...”) การกล่าวในลักษณะนี้จัดเป็นอุปลักษณ์ โดยบรรยายถึงสายของบัตเตอร์สก็อตช์ว่าเป็นริบบิ้นสีทองที่พลิ้วเป็นคลื่น หรือการบรรยายถึงผลเชอร์รี่ว่า “perches precariously” ซึ่งแปลว่า “เกาะอยู่อย่างหวั่นไหว” กริยาที่ใช้คือ “to perch” โดยปกติแล้วเป็นอาการของนก ในที่นี้ผลเชอร์รี่ถูกเปรียบเหมือนนกหรือสิ่งมีชีวิตมีปีกที่มาเกาะอยู่บนยอดของไอศกรีมเป็นความเปรียบแบบอุปลักษณ์เช่นกัน และในตอนท้ายยังบรรยายถึงรอยบุ๋มตรงหัวของผลเชอร์รี่ว่า “winking like the eye of a demon temptress” ก็เป็นความเปรียบต่อมาซึ่งให้ภาพและความรู้สึกว่าผลเชอร์รี่นี้ดูราวกับปีศาจที่มาหลอหลวงเชิญชวนให้ผู้เล้าอยากรับประทานไอศกรีมด้วยนี่ยัง

5. การให้ตัวอย่าง (Illustration or Exemplification)

ผู้เขียนอาจจะสนับสนุนใจความหลักให้ชัดเจนและน่าเชื่อถือได้โดยการให้ตัวอย่างของสิ่งที่กำลังกล่าวถึง เพราะตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความคิดที่เป็นนามธรรมได้ง่ายขึ้น

ตัวอย่างที่ให้อาจเป็นตัวอย่างทั่วไปไม่เฉพาะเจาะจง(Typical) หรืออาจเป็นตัวอย่างเฉพาะ(Specific) เช่น การยกบุคคลใดบุคคลหนึ่ง วันเวลาสถานที่ หรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งโดยเฉพาะเป็นตัวอย่าง ในบางกรณีผู้เขียนอาจให้ตัวอย่างหลายตัวอย่าง หรือบางครั้งอาจยกตัวอย่างที่เฉพาะเจาะจงเพียงตัวอย่างเดียวแต่มีการให้รายละเอียดของตัวอย่างนั้นๆ ก็ได้

การให้ตัวอย่างมักใช้ในการเขียนเพื่อเสนอข้อมูลและโน้มน้าวผู้อ่านให้คล้อยตาม การเรียบเรียงข้อมูลแบบนี้จะพบได้ในบทความตามวิทยสาร ความเรียง บทความวิชาการ งานเขียนเกี่ยวกับกฎหมายที่ใช้ตัวอย่างของกรณีที่เคยเกิดขึ้นก่อนเป็นแนวทางปฏิบัติ ข้อเขียนทางวิทยาศาสตร์ซึ่งให้ตัวอย่างเพื่อสนับสนุนกฎหรือหลักการต่างๆ ตำราเรียนก็มักให้ตัวอย่างเพื่อสอน การเขียนในเชิงโต้แย้งก็จะให้ตัวอย่างเป็นข้อพิสูจน์ บทความในหนังสือพิมพ์ โฆษณา หรือคู่มือต่าง ๆ ก็มักจะใช้ตัวอย่างเพื่อให้เข้าใจง่ายและน่าเชื่อถือเช่นกัน

กลุ่มคำที่เป็นสัญญาณให้ทราบว่าการให้ตัวอย่าง ได้แก่

for example	specifically	one example is
for instance	in particular	as in the case of
to illustrate	especially	proof is found in
to give just one example of		such as

ตัวอย่างที่ 1

Phobias are fears that are out of proportion to the actual dangers in given situations. **For example**, some people have a phobia about elevators. They worry that if they enter an elevator, the cable will break and they will fall hundreds of feet to their deaths. While such an accident can happen, it is extremely rare. **Another instance of** a phobia is a fear of medical needles. Some people will refuse to receive an injection, even if they are seriously ill. They fear the pain of the needle or the possibility that it might not be sterile, even in the doctor's office. (Langan and Broaderick 1993 : 53)

ย่อหน้านี้จะอธิบายคำ "phobias" ว่าหมายถึง ความกลัวที่เกินกว่าเหตุ และเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ชัดเจน ผู้เขียนได้ให้ตัวอย่าง 2 ตัวอย่างด้วยกัน ตัวอย่างแรกมีสัญญาณบอกคือ "For example" เป็นตัวอย่างของคนกลัวลิฟต์ กลัวว่า

หากตนอยู่ในลิฟต์สายเคเบิ้ลของลิฟต์นั้นจะขาดและตนจะต้องตกลงมาตาย ซึ่งในความเป็นจริงอุบัติเหตุเช่นนั้นเกิดได้ยากมาก ส่วนตัวอย่างที่ 2 มีสัญญาณบอกคือ "Another instance of..." เป็นตัวอย่างของคนกลัวเข็มฉีดยา ไม่ยอมฉีดยาแม้ว่าจะป่วยหนักเพราะกลัวเจ็บหรือไม่ก็กลัวว่าเข็มจะไม่สะอาด

จะเห็นได้ว่าตัวอย่างทั้งสองในย่อหน้านี้เป็นตัวอย่างทั่วไป (Typical) ไม่ได้ยกบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเฉพาะ (ขอให้ดูเปรียบเทียบกับตัวอย่างที่ 2)

ตัวอย่างที่ 2

When fears go beyond being normal and protective, they cease helping you and actually keep you from doing anything at all. Then the fear has probably become what is called a phobia. A phobia is a fear of something that most people are not afraid of. One woman, **for example**, had a phobia of cats. Most people, of course, are not afraid of cats. This lady's phobia began when she was cooking a meal and a pot exploded in her oven, making a terribly loud noise. She ran terrified into the street, tripped over the neighbor's cat and sprained her ankle. From that time on the woman had a tremendous fear of cats. She became terribly frightened whenever a cat was near. (Iacone and Resnick 1983 : 237)

ย่อหน้านี้จะอธิบายคำ "a phobia" เช่นเดียวกับในตัวอย่างที่ 1 โดยให้คำจำกัดความว่า หมายถึง ความกลัวในสิ่งที่คนส่วนใหญ่ไม่กลัวกัน และได้ให้ตัวอย่างโดยใช้ "for example" เป็นสัญญาณ ตัวอย่างในย่อหน้านี้มีเพียงตัวอย่างเดียวและต่างจากตัวอย่างในย่อหน้าที่ 1 เพราะเป็นตัวอย่างเฉพาะ (Specific) ผู้เขียนยกตัวอย่างของผู้หญิงคนหนึ่งโดยเฉพาะ โดยให้รายละเอียดที่ทำให้ผู้หญิงคนนั้นกลัวแมวอย่างรุนแรงทุกอย่างที่คนทั่วไปส่วนมากจะไม่กลัวสัตว์ชนิดนี้ ทั้งนี้เพราะเธอเคยทำอาหารแล้วหม้อที่อยู่ในเตาอบเกิดระเบิดเสียงดังจนเธอตกใจวิ่งหนีออก

ไปนอกบ้าน และวิ่งไปสะดุดเอาแมวของเพื่อนบ้านจนหกล้มข้อเท้าแพลง ตั้งแต่นั้นมาผู้หญิงคนนี้ก็กลัวแมวจนถึงขั้นเป็น “phobia”

จากตัวอย่างทั้งสองนี้จะเห็นได้ว่าการให้ตัวอย่างเมื่อใช้ร่วมกับการนิยามหรือการให้คำจำกัดความ(Definition) จะช่วยให้นิยามนั้นชัดเจนเป็นรูปธรรมขึ้นมาซึ่งง่ายต่อการเข้าใจ จึงมักพบการให้ตัวอย่างใช้ประกอบกับการนิยามอยู่เสมอ

ตัวอย่างที่ 3

Research has shown that there is more to medicine than lab reports, pills, and surgery. One doctor, for example, has found that the most “difficult” patients--those who ask lots of questions and participate actively in their treatment--are the patients who make the best recoveries. **In addition**, insurance companies have found that husbands who get kissed goodbye by their wives in the morning have fewer accidents. Also, these husbands live five years longer than those who don't get kissed. **Finally**, in Israel, researchers have come up with a sure way to predict heart problems in a group of men at risk: when asked “Does your wife show you that she loves you?” those who answer “No” will sooner or later develop chest pains. (Langan and Broderick 1993 : 333)

ย่อหน้านี้มีการให้ตัวอย่างเพื่อทำให้ข้อความที่เป็นคำกล่าวกว้าง ๆ (Generalization) มีน้ำหนักน่าเชื่อถือโดยให้ตัวอย่างที่เฉพาะเจาะจงมาสนับสนุน

ใจความหลักของย่อหน้านี้คือข้อความในประโยคแรกซึ่งกล่าวว่า “การค้นคว้าได้แสดงให้เห็นว่าศาสตร์ทางการแพทย์นั้นยังเกี่ยวข้องกับสิ่งอื่น ๆ อีก นอกเหนือจากผลการทดลองในห้องปฏิบัติการ ยาเม็ด และการผ่าตัด” คำกล่าวกว้าง ๆ เช่นนี้จะฟังดูไม่น่าเชื่อถือเลยหากปราศจากการอธิบายเพิ่มเติมหรือการยกตัวอย่างให้เห็นจริง ผู้เขียนย่อหน้านี้เลือกวิธีที่จะทำให้ใจความหลักของตน

น่าเชื่อถือโดยการให้ตัวอย่างของการค้นคว้าที่จะมาสนับสนุนคำกล่าวนี้ วลีที่เป็นสัญญาณบอกให้ทราบว่ามีกรให้ตัวอย่างคือ “for example” ต่อมาใช้คำเชื่อมที่แสดงให้ทราบว่ามีตัวอย่างเพิ่มเติมอีก คือ “In addition” และ “Finally” บอกให้ทราบว่าเป็นตัวอย่างสุดท้ายแล้ว

ตัวอย่างแรกกล่าวถึงการที่นายแพทย์ผู้หนึ่งพบว่า คนไข้ที่“ยาก”ที่สุดซึ่งได้แก่ คนไข้ที่ช่างซักถามและร่วมมืออย่างกระตือรือร้นในการรักษาจะเป็นคนไข้ที่หายป่วยเร็วที่สุด ตัวอย่างที่สอง เป็นข้อมูลจากบริษัทประกันภัยที่พบว่าสามีที่ภรรยาจูบลาทุก ๆ ครั้งจะประสบอุบัติเหตุน้อยกว่าสามีที่ภรรยาไม่ได้จูบลา และสามีพวกแรกยังมีอายุยืนกว่าพวกหลังถึง 5 ปี ตัวอย่างสุดท้ายกล่าวถึงผู้ที่ทำการค้นคว้าเรื่องนี้ในอิสราเอลว่าค้นพบวิธีที่จะทำนายได้อย่างแม่นยำว่าชายในกลุ่มเสี่ยงต่อการเป็นโรคหัวใจคนใดจะเป็นโรคหัวใจบ้าง โดยการถามคำถามว่า “ภรรยาของคุณแสดงให้คุณทราบหรือไม่ว่าเธอรักคุณ” พวกที่ตอบว่า “ไม่” จะเป็นโรคหัวใจไม่ช้าก็เร็ว

จะเห็นได้ว่าตัวอย่างทั้งสามในย่อหน้านี้ทำให้คำกล่าวในประโยคแรกซึ่งอาจฟังดูยากที่จะเข้าใจหรือไม่ค่อยน่าเชื่อถือในตอนแรก กลับเป็นที่เข้าใจได้และมีน้ำหนักน่าเชื่อถือขึ้น เพราะตัวอย่างเหล่านี้แสดงให้เห็นว่ายังมีปัจจัยอื่น ๆ อีกหลายประการ เช่น ทศนคติ และการได้รับการแสดงความรัก ที่มีผลต่อสุขภาพและการรักษาโรคภัยไข้เจ็บ นอกเหนือจากยาหรือการผ่าตัด

6. การแสดงเหตุและผล (Cause and Effect)

การเรียบเรียงข้อมูลโดยแสดงเหตุและผลนี้อยู่บนพื้นฐานที่ว่าเหตุการณ์สองเหตุการณ์มีความสัมพันธ์กันในแง่ของเหตุและผล โดยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนเป็นเหตุ(Cause) ซึ่งนำไปสู่หรือก่อให้เกิดอีกเหตุการณ์หนึ่งซึ่งเป็นผล(Result or Effect) หรืออาจกล่าวได้ว่าวัตถุประสงค์ของการเขียนแบบนี้ คือเพื่ออธิบายว่าสภาพหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้นจากอะไร หรืออาจก่อให้เกิดอะไรได้บ้าง

บางครั้งเหตุเพียงประการเดียวอาจก่อให้เกิดผลหลายประการ และในทางกลับกันเหตุหลายประการก็อาจนำไปสู่ผลเพียงประการเดียวได้

การเรียบเรียงข้อมูลในลักษณะนี้อาจเริ่มจากเหตุไปหาผล หรืออาจกล่าวถึงผลที่เกิดขึ้นก่อนแล้วจึงย้อนไปหาสาเหตุก็ได้ แต่สิ่งสำคัญคือจะต้องแสดงไว้ทั้งเหตุและผลอย่างชัดเจน

การเขียนโดยแสดงเหตุและผลนี้พบได้ในงานเขียนทั่วไป และมักพบในงานเขียนทางวิทยาศาสตร์ เช่น รายงานผลการทดลอง หรือผลจากการสังเกตการณ์ เป็นต้น

คำและกลุ่มคำที่เป็นสัญญาณของการแสดงเหตุและผลได้แก่

because	cause	as a result	lead to
since	effect	therefore	bring about
as	reason	consequently	end in
so	result	for this reason	traced back to
hence	result in	now that	contribute to
thus	result from	thereby	correlated with

ตัวอย่างที่ 1

A few decades ago an American family faced with a serious internal problem, such as addiction or spousal abuse, could find little community understanding or support. Family members usually hid the problem from outsiders, or denied even to themselves that it existed. As a result, neither the abuser nor the other members would reach out for professional help. And the destructive behaviors did not go away; typically, they got worse. (Phillips and Sotiriou 1992 : 35)

ย่อหน้านี้กล่าวถึงปัญหาครอบครัวของชาวอเมริกันในช่วงหลายสิบปีก่อนนี้ว่า ปัญหาต่างๆ เช่น การติดยาเสพติด หรือการทุบตีคู่สมรส ไม่ค่อยได้รับความเข้าใจ หรือความช่วยเหลือจากสังคม สาเหตุก็เนื่องจากการที่สมาชิกในครอบครัวที่มีปัญหามักจะปิดบังปัญหาเหล่านั้นไม่ให้คนภายนอกทราบหรือไม่ยอมรับแม้แต่กับตนเองว่ามีปัญหาเหล่านั้นอยู่ ผลก็คือ (สัญญาณคือ "As a result") ทั้งผู้ที่ทำร้ายผู้อื่นและสมาชิกคนอื่น ๆ ในครอบครัวต่างไม่พยายามหาความช่วยเหลือจากผู้รู้ และผลที่ตามมาอีกก็คือพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหายเหล่านั้นก็ไม่หมดไป แต่กลับจะเลวร้ายลงไปอีก

ย่อหน้านี้มีสาเหตุประการเดียว แต่ก่อให้เกิดผล 2 ประการ

ตัวอย่างที่ 2

Each year, thousands of square miles of rain forest are burned or cut down in tropical countries, causing much damage to land, animals, and humans everywhere on Earth. Destroying the forests results in lifeless, useless desert. Much of the variety of Earth's life consists of creatures who live in the rain forests. Destruction of the rain forests thus threatens those animals. Many species are becoming extinct before scientists ever find out about them. The destruction of the rain forests threatens human life as well as animals. As we breathe, we use up oxygen. The oxygen is constantly being resupplied by plants and the tropical rain forests provide a major share of that fresh oxygen. As we burn or hack down the rain forests, we are destroying more and more of the very oxygen supply we depend on to breathe. (Langan and Broderick 1993 : 325)

ประโยคแรกของย่อหน้าเป็นประโยคใจความหลักว่า "การที่ป่าเขตร้อนขึ้นในประเทศเขตร้อนถูกเผาหรือโค่นลงปีละหลายพันตารางไมล์ก่อให้เกิดความ

เสียหายแก่ผืนแผ่นดิน สัตว์ และมนุษย์ทุกหนแห่งในโลกนี้” ดูในประโยคใจความหลักนี้ก็พอจะคาดได้แล้วว่าน่าจะใช้การเรียบเรียงข้อมูลแบบแสดงเหตุและผล เพราะมีการใช้คำว่า “causing” เมื่อวิเคราะห์ดูจะพบว่ามิเหตุอยู่ประการเดียว คือ การที่มนุษย์ทำลายป่าไม้เขตร้อนชื้น แต่ผลเสียที่เกิดตามมานั้นมีถึง 3 ประการด้วยกัน ได้แก่ ผลเสียที่เกิดแก่แผ่นดิน สัตว์ และมนุษย์ ในส่วนที่เป็นรายละเอียดสนับสนุนใจความหลักจึงเป็นการกล่าวถึงผลเสียทั้ง 3 ประการนั้น ประการที่ 1 การทำลายป่าไม้ ทำให้แผ่นดินกลายเป็นทะเลทรายที่แห้งแล้งใช้ประโยชน์อะไรไม่ได้ ประการที่ 2 เมื่อป่าไม้ถูกทำลาย สัตว์ต่างๆ หลายชนิดที่มีชีวิตอยู่ในป่าก็พลอยสูญพันธุ์ไปด้วย และประการที่ 3 ผลที่เกิดกับมนุษย์คือ แหล่งผลิตออกซิเจนที่มนุษย์หายใจก็ถูกทำลายลง เพราะป่าเขตร้อนชื้นเป็นแหล่งผลิตออกซิเจนบริสุทธิ์แหล่งสำคัญที่สุดในโลก

นอกจากคำว่า “causing” ในประโยคแรกแล้ว ยังมีคำที่เป็นสัญญาณบอกถึงการแสดงเหตุและผลอีก คือ “results in” และ “thus”

7. การเปรียบเทียบ (Comparison and Contrast)

ในการเปรียบเทียบผู้เขียนจะนำเอาสิ่งต่าง ๆ ตั้งแต่สองสิ่งขึ้นไป มาเปรียบเทียบกัน สิ่งที่น่ามาเปรียบเทียบกันอาจเป็นคน สัตว์ สิ่งของ สถานที่ ความคิดเห็น ทฤษฎี หรืออื่นใดก็ได้ โดยอาจนำเอาลักษณะที่เหมือนกัน (likenesses) มาเปรียบเทียบ เรียกว่า การเปรียบเทียบ (Comparison) หรือนำเอา ลักษณะที่ต่างกัน (differences) มาเปรียบเทียบ เรียกว่า การเปรียบเทียบต่าง (Contrast)

การเปรียบเทียบนั้นมีประโยชน์ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ดีขึ้น เช่น เมื่อผู้เขียนต้องการจะให้ผู้อ่านรู้จักสิ่งของอย่างหนึ่งซึ่งเป็นของที่ผู้อ่านไม่เคยพบเห็นมาก่อน ผู้เขียนก็จะนำของสิ่งนั้นไปเปรียบเทียบกับของสักอย่างหนึ่งที่ผู้อ่านรู้จักดีอยู่แล้ว โดยอธิบายว่าสิ่งของทั้งสองอย่างนั้นเหมือนกันหรือต่างกันอย่างไรบ้าง ด้วยการเปรียบเทียบนี้ผู้เขียนใช้ของที่ผู้อ่านรู้จักหรือคุ้นเคยดีอยู่แล้ว เป็นสื่อไปสู่ของสิ่งใหม่ได้

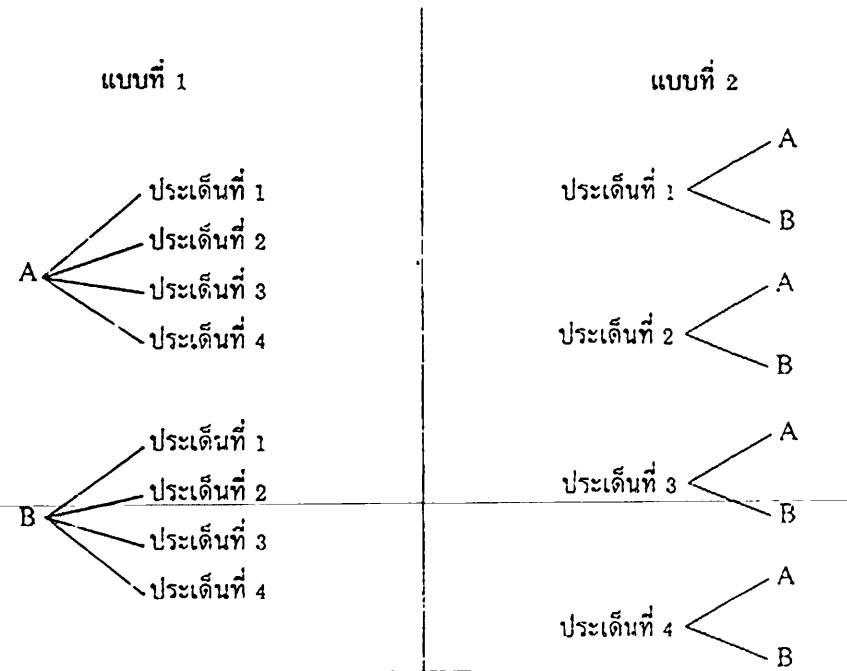
นอกจากนี้ ในการเปรียบเทียบผู้เขียนอาจต้องการเน้นถึงลักษณะที่เหมือนกันหรือต่างกันของทั้งสองสิ่งที่น่ามาเปรียบเทียบกันก็ได้ เช่น การเปรียบเทียบสภาพสังคมของยุคสองยุคในประวัติศาสตร์

การเรียบเรียงข้อมูลเพื่อแสดงการเปรียบเทียบนี้ทำได้ 2 แบบ แบบแรกคือ บรรยายถึงของอย่างแรกที่ต้องการนำมาเปรียบเทียบในทุกลักษณะหรือทุกประเด็นที่ต้องการจนครบหมด แล้วจึงบรรยายถึงของอย่างที่สองในลักษณะหรือแง่มุมเดียวกัน โดยแยกอธิบายทีละอย่าง ส่วนแบบที่ 2 จะนำของทั้งสองอย่างมาเปรียบเทียบกันในแต่ละประเด็นที่ต้องการไปด้วยกันเรื่อย ๆ จนครบทุกประเด็น

โครงสร้างทั้ง 2 แบบ แสดงเป็นแผนภาพได้ ดังนี้

A = สิ่งที่จะนำมาเปรียบเทียบอย่างที่ 1

B = สิ่งที่จะนำมาเปรียบเทียบอย่างที่ 2

เนื่องจากการเปรียบเทียบช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนต้องการอธิบายได้ง่ายขึ้นและชัดเจนขึ้น จึงเป็นที่นิยมใช้ในงานเขียนทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นการเขียนเพื่อเสนอข้อมูล หรือในงานประพันธ์ประเภทนวนิยายและเรื่องสั้น งานเขียนประเภทเบาสมองหรืองานเขียนที่เน้นเนื้อหาสาระอย่างจริงจังล้วนใช้ประโยชน์จากการเปรียบเทียบได้ทั้งสิ้น

สิ่งที่ผู้อ่านจะต้องคำนึงถึงเมื่ออ่านงานเขียนแบบเปรียบเทียบก็คือ จะต้องบอกให้ได้ว่า ผู้เขียนเปรียบเทียบอะไรกับอะไร และสิ่งที่เปรียบเทียบกันนั้นเหมือนกันหรือต่างกันอย่างไรบ้าง

คำและกลุ่มคำที่เป็นสัญญาณบอกถึงการเปรียบเทียบ ได้แก่

การเปรียบเทียบ (Comparison)

like	same	similarly
alike	similar to	in a like manner
similar	likewise	in the same way
also	just as	resemble

การเปรียบเทียบต่าง (Contrast)

but	although	differently	in contrast
yet	unlike	despite	on the contrary
still	whereas	in spite of	on the other hand
however	opposing	conversely	contrary to
nevertheless	nonetheless	different from	dissimilar

ตัวอย่างที่ 1

The Baroque era was an age of contrast, and the lives and music of Handel and Bach illustrate this principle vividly. Bach led a relatively uneventful musical career that saw him employed as one of a number of musical functionaries who served at court and church in Protestant

Germany. Virtually his entire life was spent within sixty miles of his birthplace. Handel, on the other hand, developed his profession in the company of the leading musical patrons of Germany, Italy, and England. His music was composed for the contemporary international taste, and the last years of his life were filled with great public acclaim and financial success. (Cortina, Elder and Gonnet 1989 : 225)

ประโยคแรกของย่อหน้านี้คือ ประโยคใจความหลักซึ่งกล่าวว่า “ยุคบาโรก” เป็นยุคแห่งความขัดแย้ง ซึ่งชีวิตและดนตรีของแฮนเดลและบาคเป็นตัวอย่างแสดงให้เห็นถึงความจริงข้อนี้อย่างชัดเจน” เมื่อดูจากประโยคใจความหลักนี้แล้วผู้อ่านควรจะคาดได้ว่าผู้เขียนจะสนับสนุนใจความหลักโดยการให้ตัวอย่างชีวิตและงานของคีตกวีเอกของโลกสองคน คือ แฮนเดล (Handel) และบาค (Bach) และเนื่องจากเป็นตัวอย่างที่จะแสดงถึงลักษณะที่ขัดแย้งกัน ผู้เขียนเลือกใช้การเรียบเรียงข้อมูลแบบเปรียบเทียบ คือนำชีวิตของบุคคลทั้งสองมาเปรียบเทียบกันโดยใช้โครงสร้างแบบที่ 1 คือ กล่าวถึงแฮนเดลก่อนจนจบแล้วจึงกล่าวถึงบาคทีหลัง ในหัวข้อหรือประเด็นเดียวกัน คำเชื่อมที่แสดงการเปรียบเทียบแบบเปรียบเทียบต่างคือ “on the other hand” นอกจากนี้คำว่า “relatively” ที่ใช้เมื่อกล่าวถึงบาคก็บอกให้ทราบว่ากล่าวถึงบาคโดยเปรียบเทียบกับแฮนเดล นั่นเอง

รายละเอียดในย่อหน้านี้กล่าวว่า โดยเปรียบเทียบกันแล้ว บาค มีอาชีพด้านดนตรีที่ไม่มีอะไรน่าตื่นเต้นเป็นเพียงนักดนตรีธรรมดาๆ คนหนึ่งที่ไม่มีความสำคัญอะไร เล่นดนตรีอยู่ในราชสำนักและโบสถ์ของประเทศเยอรมนีส่วนที่นับถือศาสนาคริสต์นิกายโปรเตสแตนท์ เขาใช้เวลาเกือบตลอดชีวิตอยู่ในอาณาบริเวณหลักไมล์ของบ้านเกิดของเขา แต่สำหรับแฮนเดล เขามีความก้าวหน้าในอาชีพด้านดนตรี อยู่ในแวดวงของผู้อุปถัมภ์ดนตรีคนสำคัญๆ ของเยอรมนี อิตาลีและอังกฤษ ดนตรีของเขาแต่งขึ้นเพื่อสนองรสนิยมในระดับนานาชาติของยุคนั้นและในบั้นปลายของชีวิตเขาก็ประสบความสำเร็จทั้งในด้านชื่อเสียงและเงินทอง

* ยุคบาโรก (Baroque) : ช่วงระยะเวลาในศตวรรษที่ 17 ซึ่งงานศิลปะต่างๆ โดยเฉพาะในยุโรปและอเมริกามีความวิจิตรพิสดารไปด้วยรายละเอียด และการประดับประดา

ตัวอย่างที่ 2

When Gerald Ford, the thirty-eighth president of the United States, came to office, he was fond of emphasizing his **resemblance** to one of his famous predecessors, Harry S. Truman. ¹ Like Ford, Truman had been a vice president who became president only by chance. Truman took over when Franklin Roosevelt died in office, a circumstance that **resembled** Ford's own ascent to the presidency when Richard Nixon resigned from office. ² Truman, **like** Ford, was not an intellectual, and he tended to exaggerate his lack of learning, insisting that he was just a simple man with simple tastes. ³ Ford **also** liked to emphasize that both he and Truman came to office at a difficult time. Truman led the nation during the final months of World War II, and Ford entered office after the nation had been faced with the Watergate scandals. (Flemming 1978 : 244)

ย่อหน้านี้นำเอาประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา 2 คน คือ ประธานาธิบดีฟอร์ด (Ford) และประธานาธิบดีทรูแมน (Truman) มาเปรียบเทียบกันในลักษณะเปรียบเทียบโดยใช้โครงสร้างแบบที่ 2 คือ กล่าวเปรียบเทียบทั้งสองคนในประเด็นต่างๆ ที่เหมือนกันควบคู่กันไปจนครบทุกประเด็น

ประเด็นที่ 1 คือทั้งสองต่างเป็นรองประธานาธิบดีที่ได้เป็นประธานาธิบดีโดยบังเอิญ ในกรณีของทรูแมนเพราะประธานาธิบดีรูสเวลท์ (Roosevelt) ถึงแก่กรรมระหว่างอยู่ในตำแหน่ง ซึ่งก็คล้ายกับกรณีของฟอร์ดที่ประธานาธิบดีนิกสัน (Nixon) ลาออกจากตำแหน่ง ประเด็นที่ 2 ทั้งสองต่างไม่ใช่คนฉลาดปราดเปรื่อง ซึ่งทั้งสองต่างก็ชอบพูดเรื่องนี้โดยยืนยันว่าตนเป็นเพียงคนธรรมดาสามัญมีนิสัยแบบพื้นๆ เท่านั้น และประเด็นที่ 3 ทั้งสองต่างเข้ามารับตำแหน่งในช่วงเวลาที่มีปัญหา ทรูแมนเป็นผู้นำประเทศในช่วงหลายเดือนสุดท้ายของสงครามโลกครั้งที่ 2 ส่วนฟอร์ดเข้ารับตำแหน่งหลังจากมีคดีวอเตอร์เกต (Watergate) กันอื้อฉาว

คำต่างๆที่เป็นสัญญาณบอกให้ทราบว่ามีการเปรียบเทียบแบบเปรียบเทียบเหมือนคือ “resemblance,” “Like,” “resembled,” “like,” และ “also”

8. การจำแนก (Classification)

การจำแนก คือ การเรียบเรียงข้อมูลโดยแบ่งหัวข้อใหญ่ออกเป็นหัวข้อย่อยๆ หรือแบ่งกลุ่มใหญ่ออกเป็นกลุ่มย่อยๆ แล้วจัดเป็นหมวดหมู่ ชนิด หรือประเภทโดยดูตามลักษณะเฉพาะ ความสัมพันธ์ ลำดับความสำคัญ หรือใช้ระบบอื่นๆในการจำแนก ตัวอย่างของการจำแนก ได้แก่ การจัดลำดับญาติ ลำดับการสั่งการในที่ทำงาน การจัดประเภทรถยนต์ การแบ่งภาษาเป็นตระกูลต่างๆ เป็นต้น

ในการจำแนกมักมีแผนภาพหรือแผนภูมิประกอบให้เห็นภาพชัดเจนยิ่งขึ้น

การอ่านงานเขียนที่ใช้การจำแนก ผู้อ่านจะต้องแยกให้ออกว่าอะไรคือหัวข้อใหญ่และถูกจำแนกเป็นหัวข้อย่อยๆที่หัวข้อ ได้แก่อะไรบ้าง และควรทราบด้วยว่าการจำแนกนั้นจำแนกตามอะไร หรือใช้หลักอะไรในการจำแนก

คำต่างๆที่เป็นสัญญาณบอกให้ทราบว่ามีการจำแนก ได้แก่

classify	group
divide	type
consist of	category
sort out	kind
analyze	order

ตัวอย่างที่ 1

The theater audience in a horror movie can be divided into three groups. ¹ First of all, there are the gigglers. Members of this group may giggle out of nervousness, or they may find the scenes really funny. ² Then there are the hand grabbers. This group seems to think they can

get through anything as long as there is something to hold.³ The last group contains the talkers. They always have a comment to make. For example, when the horrible-looking monster comes into view, they turn to a neighbor and say something clever like, "He's certainly cute, isn't he?" (Flemming 1978 : 259)

ย่อหน้านี้เป็นการเขียนแบบเบาสมอง ผ่างด้วยอารมณ์ขันแถมประชดประชัน ประโยคแรกเป็นประโยคแสดงใจความหลักว่า "ผู้ชมภาพยนตร์สยองขวัญแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม" แล้วจึงจำแนกเป็น กลุ่มที่ 1 พวกที่ชอบหัวเราะคิกคัก (the gigglers) ซึ่งอาจหัวเราะเพราะตื้นตื้นหรืออาจเห็นว่าฉากในภาพยนตร์ที่ดูนั้นน่าขันจริง ๆ กลุ่มที่ 2 พวกชอบจับมือ (the hand grabbers) ซึ่งคิดว่าจะผ่านพ้นสิ่งต่าง ๆ ไปได้ตราบใดที่มีอะไรให้จับไว้ และกลุ่มที่ 3 พวกช่างพูด (the talkers) ผู้ชมกลุ่มนี้จะวิพากษ์วิจารณ์สิ่งที่ปรากฏบนจอภาพยนตร์ตลอดเวลา

คำที่แสดงว่ามีการจำแนก คือ "divided" และ "groups" นอกจากนี้คำเชื่อมที่แสดงลำดับก็ช่วยให้ทราบว่าการจำแนกเป็นกลุ่มย่อยก็กลุ่ม คำเชื่อมเหล่านี้คือ "First of all," "Then" และ "The last ..."

ตัวอย่างที่ 2

The successful storyteller must have two types of equipment for his art. First, he must possess those outward and visible evidences of fitness for the task--good voice, clear diction, adequate vocabulary, and pleasant appearance. Second, he must achieve a certain elusive inner and spiritual grace made up of complete sincerity, delight in his tale, self-forgetfulness, and a respect for his audience and for his storytelling art. The first equipment can be attained through patient practice. The second must grow from living and from loving both literature and people. (Arbuthnot 1964 : 380)

ประโยคแรกของย่อหน้านี้เป็นประโยคใจความหลักซึ่งกล่าวว่า "นักเล่านิทานที่ประสบความสำเร็จจะต้องมีเครื่องมือสำหรับงานศิลปะของเขาอยู่สองชนิด" เครื่องมือชนิดแรกเป็นสิ่งที่มองเห็นได้และแสดงออกมาภายนอกซึ่งเป็นสิ่งแสดงว่าบุคคลนั้นมีความเหมาะสมที่จะเป็นนักเล่านิทาน ได้แก่ น้ำเสียงดี การพูดชัดถ้อยชัดคำ วจีศัพท์ที่เพียงพอ และหน้าตาท่าทางที่น่าดู ส่วนเครื่องมือชนิดที่ 2 เป็นความงดงามของจิตใจซึ่งอยู่ภายในและยากที่จะมีได้ อันประกอบด้วย ความจริงใจอย่างเต็มเปี่ยม ความพึงพอใจในเรื่องที่จะเล่า การไม่มีอึดตา และความเคารพผู้ฟังนิทานตลอดจนศิลปะในการเล่านิทานของตน ผู้เขียนยังเพิ่มเติมด้วยว่าเครื่องมือชนิดแรกนั้นจะมีได้โดยการฝึกฝนอย่างมานะ แต่เครื่องมือชนิดที่ 2 จะต้องสั่งสมมาจากการมีชีวิตอยู่และจากความรักทั้งในงานวรรณกรรมและเพื่อนมนุษย์

คำที่บอกให้ทราบว่าการจำแนก คือ "types" ส่วน "First" และ "Second" ช่วยให้แยกกลุ่มย่อยได้ชัดเจน

9. การนิยาม (Definition)

การนิยาม คือ การให้คำจำกัดความ หรือ การอธิบายความหมายของคำเพื่อให้ผู้อ่านรู้จักหรือเข้าใจคำๆ นั้นอย่างชัดเจน

การนิยามโดยทั่วไปก็จะเหมือนกับการให้ความหมายของคำ (Denotation) ในพจนานุกรม โดยเริ่มจากการบอกว่าคำๆ นั้นหมายถึงอะไร เป็นขอบเขตใด แล้วจึงระบุรายละเอียดหรือลักษณะเฉพาะที่ทำให้ของสิ่งนั้นแตกต่างจากของอื่นในประเภทเดียวกัน เช่น ความหมายของคำว่า "dog" ที่ให้ไว้ใน *Longman Dictionary of Contemporary English* คือ 'a common 4-legged flesh-eating animal, esp. any of the many varieties used by man as a companion or for hunting, working, guarding, etc. It is often called "man's best friend"' จะเห็นได้ว่าการบอกว่า "สุนัข" (dog) เป็นสัตว์สี่เท้าที่กินเนื้อเป็นอาหาร เป็นการระบุประเภททั่วไปของคำๆ นี้ แต่เนื่องจากมีสัตว์สี่เท้าที่กินเนื้อเป็นอาหารอยู่มากมายหลายชนิดจึงต้องบอกลักษณะเฉพาะของ "สุนัข" เพิ่มเติมว่า เป็นสัตว์ที่มนุษย์เลี้ยงไว้เป็นเพื่อนหรือช่วยในการล่าสัตว์ ใช้งาน

เผ่ายาม ฯลฯ และเพื่อให้แน่ใจได้ว่าผู้อ่านจะทราบว่าจะหมายถึงสัตว์ชนิดใดแน่ จึงเพิ่มเติมว่า สัตว์ชนิดนี้มักถูกเรียกว่า “เพื่อนที่ดีที่สุดของมนุษย์” ด้วยคำจำกัดความนี้คนส่วนมากควรจะทราบว่า “dog” ก็คือสุนัขนั่นเอง

การนิยามอาจทำได้โดยใช้ประโยคเพียงประโยคเดียว หรือ 2-3 ประโยคดังในตัวอย่างของคำว่า “dog” แต่เนื่องจากคำบางคำอาจเป็นคำที่เข้าใจยากหรือเป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงกับคำอื่น ๆ ซึ่งผู้อ่านอาจไขว่ไขว่ได้ เพื่อช่วยไม่ให้ผู้อ่านสับสนผู้เขียนจะต้องให้ข้อมูลเพิ่มเติมโดยเลือกใช้การเรียบเรียงข้อมูลแบบอื่นๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วเพื่อมาเสริมในการนิยาม เช่น ยกตัวอย่างประกอบพรรณนาในรายละเอียด นำคำที่กำลังนิยามไปเปรียบเทียบกับคำอื่นที่ใกล้เคียงกัน หรืออาจใช้การแสดงเหตุและผล เป็นต้น

เมื่อผู้อ่านพบว่าการนิยามความหมายของคำ จะต้องตระหนักว่า คำคำนั้นมีความสำคัญและผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านเข้าใจจึงได้อธิบายความหมายไว้ คำคำนั้นอาจเป็นประเด็นของงานเขียนชิ้นนั้น หรือเป็นกุญแจที่จะช่วยให้เข้าใจเนื้อหาของงานชิ้นนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าพบนิยามของคำคำใดในตำราเรียนก็จะต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษและต้องแน่ใจว่าอ่านเข้าใจความหมายของคำคำนั้นเป็นอย่างดี

คำที่เป็นสัญญาณบอกให้ทราบว่ามีการนิยาม ได้แก่

define	is
definition	mean
describe	meaning
explain	

ตัวอย่างที่ 1

A language is a system of verbal and, in many cases, written symbols, with rules for putting them together. It is impossible to over-

estimate the importance of language in the development, elaboration, and transmission of culture. Language enables people to store meanings and experiences and to pass this heritage on to new generations. Through words, we are able to learn from the experiences of others and from events at which we are not present. **In addition**, language enables us to transcend the here and now, preserving the past and imagining the future; to communicate with others and formulate complex plans; to integrate different kinds of experiences; and to develop abstract ideas. (Smith 1983 : 87)

ย่อหน้านี้ต้องการอธิบายความหมายของคำว่า “language” หรือ “ภาษา” นิยาม หรือ คำจำกัดความ ที่แท้จริง คือ ข้อความในประโยคแรกของย่อหน้าเท่านั้น ซึ่งกล่าวว่า “ภาษา คือ ระบบของสัญลักษณ์ในภาษาพูด และในหลายๆกรณีมีสัญลักษณ์ที่เป็นตัวเขียนด้วย โดยมีกฎในการใช้สัญลักษณ์เหล่านั้น” แต่เพื่อให้ผู้อ่านรู้จักและเข้าใจดีขึ้นว่า “ภาษา” มีความสำคัญอย่างไร ผู้เขียนจึงให้ข้อมูลเพิ่มเติมถึงความสำคัญของภาษาในกระบวนการพัฒนาและส่งผ่านวัฒนธรรมของมนุษย์ โดยใช้การเขียนแบบรายการข้อมูล (Simple Listing) ซึ่งจะสังเกตได้จากคำเชื่อม “In addition” ในรายละเอียดเพิ่มเติมนี้กล่าวว่า ภาษาช่วยให้มนุษย์สามารถเก็บบันทึกความหมายและประสบการณ์และส่งมรดกเหล่านี้ต่อมายังคนรุ่นหลังได้ นอกจากนี้ภาษายังทำให้คนเราสามารถเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้อื่นหรือจากเหตุการณ์ที่ตนไม่ได้ร่วมอยู่ด้วยได้ และภาษายังช่วยให้เราออกไปจากปัจจุบัน เก็บรักษาอดีต และจินตนาการถึงอนาคตได้ ช่วยให้สื่อสารกับผู้อื่นได้ คิดแผนการอันซับซ้อนได้ สามารถรวบรวมประสบการณ์นานาชนิด และภาษายังช่วยให้มนุษย์พัฒนาความคิดที่เป็นนามธรรมได้ด้วย

จะเห็นว่าข้อมูลในส่วนความสำคัญของภาษานั้นไม่ใช่คำจำกัดความโดยตรงแต่มาเสริมเพื่อช่วยให้ผู้อ่านรู้จักและเข้าใจความหมายของคำว่า “ภาษา” ดียิ่งขึ้น

นอกจากนี้ขอให้ย้อนกลับไปดูตัวอย่างที่ 1 และ 2 ของการเรียบเรียงข้อมูลแบบให้ตัวอย่าง (Illustration or Exemplification) ด้วย เพราะทั้งสองย่อหน้านั้นมีจุดมุ่งหมายที่จะให้คำจำกัดความของคำว่า “phobias” หรือ “a phobia” โดยทั้ง 2 ย่อหน้าได้ยกตัวอย่างประกอบการนิยามเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจคำๆ นั้นได้ดีขึ้น

สรุป

ในบทนี้ได้กล่าวถึงการเรียบเรียงข้อมูลแบบต่างๆ ซึ่งจะพบได้ในการอ่านทั่วไป เพราะในการนำเสนอข้อมูลนั้นผู้เขียนจะต้องเลือกใช้การเรียบเรียงข้อมูลแบบใดแบบหนึ่งหรือใช้หลายแบบร่วมกัน ทั้งนี้เพื่อให้งานเขียนของตนมีความชัดเจน มีน้ำหนัก และสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อเป็นดังนี้แล้วผู้อ่านที่ตีจึควรฝึกฝนจนรู้จักการเรียบเรียงข้อมูลชนิดต่างๆ เป็นอย่างดี ซึ่งการฝึกฝนจะทำได้โดยการอ่านให้มากและเวลาอ่านจะต้องหัดสังเกตโครงสร้าง รวมทั้งคำหรือกลุ่มคำต่างๆ ที่ผู้เขียนใช้เป็นสัญญาณในการเรียบเรียงข้อมูลแบบต่างๆ เมื่อมองออกว่าผู้เขียนใช้การเรียบเรียงข้อมูลแบบใดก็จะช่วยให้อ่านได้เร็วขึ้นและเข้าใจสิ่งที่อ่านดีขึ้น รวมทั้งช่วยให้ทราบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของผู้เขียนได้อีกด้วย

ชนิดของการเรียบเรียงข้อมูล รวมทั้งสิ่งที่ผู้อ่านจะต้องทราบในการอ่านงานเขียนที่ใช้การเรียบเรียงแต่ละชนิด ตลอดจนคำที่ใช้เป็นสัญญาณที่ผู้อ่านควรหัดสังเกตขณะอ่านซึ่งได้บรรยายในบทนี้ ออจนำมาสรุปและแสดงในตารางดังต่อไปนี้

ชนิดของการเรียบเรียงข้อมูล	สิ่งที่ผู้อ่านจะต้องทราบและทำได้	คำที่ใช้เป็นสัญญาณ
1. เรียงลำดับเวลา	- มีเหตุการณ์ (หรือขั้นตอน) ที่กล่าวถึงทั้งหมดที่เหตุการณ์	first, second, next, later,
1.1 เหตุการณ์		
1.2 กระบวนการ หรือ พัฒนาการ	- เรียงเหตุการณ์ตามลำดับก่อนหลังได้ถูกต้อง	before, after, soon, then, etc.
1.3 วิธีการ		วัน เดือน ปี เวลา

ชนิดของการเรียบเรียงข้อมูล	สิ่งที่ผู้อ่านจะต้องทราบและทำได้	คำที่ใช้เป็นสัญญาณ
2. เรียงลำดับความสำคัญ	- มีสิ่งที่กล่าวถึงทั้งหมดที่ประการ - เรียงลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย หรือจากน้อยไปมากได้ถูกต้อง	first, next, last, first of all, in the first place, most important, most of all, above all, etc.
3. รายการข้อมูล	- มีข้อมูลทั้งหมดที่รายการอะไรบ้าง - ไม่ต้องเรียงลำดับ	also, too, another, moreover, besides, in addition, furthermore, etc.
4. การพรรณนา	- พรรณนาอะไร : บุคคล สัตว์ สถานที่ สิ่งของ - สามารถเห็นภาพหรือรู้สึกคล้ายตามการพรรณนาได้ - สังเกตการใช้คำขยายความและภาษาภาพพจน์	describe, description, the appearance, the look, in detail, etc.
5. การให้ตัวอย่าง	- ให้ตัวอย่างเดียวหรือหลายตัวอย่าง อะไรบ้าง - เป็นตัวอย่างทั่วไป หรือ ตัวอย่างเฉพาะ	for example, for instance, to illustrate, specifically, in particular, such as, as in the case of, etc.

ชนิดของการเรียบเรียงข้อมูล	สิ่งที่ผู้อ่านจะต้องทราบและทำได้	คำที่ใช้เป็นสัญญาณ
6. การแสดงเหตุและผล	<ul style="list-style-type: none"> - เหตุ คืออะไร และมีที่ประการ - ผล คืออะไร และมีที่ประการ 	<p>คำแสดงเหตุ : because, since, as, cause, reason, etc.</p> <p>คำแสดงผล : so, thus, result, therefore, consequently, for this reason, lead to, bring about, etc.</p>
7. การเปรียบเทียบ	<ul style="list-style-type: none"> - เปรียบเทียบอะไรกับอะไร - เปรียบเหมือน หรือ เปรียบเทียบต่าง - กรณีที่เปรียบเหมือน เหมือนกันอย่างไรบ้าง - กรณีที่เปรียบเทียบต่าง ต่างกัน อย่างไรบ้าง 	<p>คำแสดงการเปรียบ เหมือน : like, alike, similar, also, same, like- wise, resemble, in a like manner, etc.</p> <p>คำแสดงการเปรียบ ต่าง: but, yet, still, however, nevertheless, although, unlike, opposing, differently, in contrast, on the other hand, etc.</p>

ชนิดของการเรียบเรียงข้อมูล	สิ่งที่ผู้อ่านจะต้องทราบและทำได้	คำที่ใช้เป็นสัญญาณ
8. การจำแนก	<ul style="list-style-type: none"> - จำแนกอะไร - จำแนกออกเป็นที่กลุ่มย่อย อะไรบ้าง - จำแนกตามอะไร 	<p>classify, divide, consist of, sort out, analyze, group, type, kind, order, etc.</p>
9. การนิยาม	<ul style="list-style-type: none"> - นิยามคำใด - เข้าใจความหมายของนิยาม อย่างชัดเจน - มีข้อมูลเสริมหรือไม่ 	<p>define, definition, describe, explain, mean, etc.</p>

บทที่ 4

การอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์

Critical Reading

การอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ หรือ Critical Reading เป็นการอ่านขั้นสูง สูงกว่าการอ่านเพื่อเอาความ หรือ Reading Comprehension เพราะผู้อ่านจะต้องอ่านให้เข้าใจความหมายตามที่ผู้เขียนเขียนไว้บนหน้ากระดาษให้ต้องแท้เสียก่อนจึงจะอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ได้

ใน 3 บทก่อนนี้เป็นการเตรียมผู้อ่านให้อ่านเอาความได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะไม่ว่าจะเป็นการใช้บริบทช่วยเดาความหมายของศัพท์ที่ไม่รู้จัก การรู้จักหาประโยคแสดงใจความหลัก การสามารถแยกใจความหลักออกจากรายละเอียดสนับสนุน ตลอดจนการทราบถึงรูปแบบการเรียบเรียงข้อมูลของผู้เขียนล้วนช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายตามตัวอักษรของสิ่งที่อ่านได้ ความเข้าใจในระดับตัวอักษร (literal meaning) นี้เป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ ซึ่งผู้อ่านจะต้องนำเอาความหมายในระดับตัวอักษรมาแยกแยะวิเคราะห์เปรียบเทียบกับสิ่งที่รู้มาก่อน แล้วจึงประเมิน และในที่สุดใช้วิจารณ์ถดถินว่าสิ่งที่อ่านนั้นมีความถูกต้อง มีคุณค่า หรือน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด ซึ่งการ

พิจารณาถดถินที่เป็นธรรมจะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้อ่านเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่านอย่างถูกต้อง ตรงตามเจตนารมณ์ของผู้เขียนเสียก่อนเท่านั้น

ในการอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์นั้นผู้อ่านจะต้องตื่นตัวอยู่เสมอ ต้องใช้ความคิดตลอดเวลาที่อ่าน ดังที่ พล ตี ลิตตี (Leedy 1963 : 90) ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านท่านหนึ่งเขียนไว้ว่า “ผู้ที่อ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ คือผู้ที่คิดด้วยตนเอง” ผู้อ่านไม่เพียงเป็นฝ่ายรับข้อมูลจากผู้เขียนเท่านั้น แต่ผู้อ่านยังพิจารณาและประเมินคุณค่าของสิ่งที่อ่านด้วย ในการอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ผู้อ่านจึงมีบทบาทสำคัญไม่น้อยไปกว่าผู้เขียน เพราะผู้อ่านต้องใช้ความคิดและความสามารถในการวิเคราะห์วิจารณ์ ตลอดจนการใช้เหตุผลตอบโต้กับผู้เขียนไปด้วยในขณะที่อ่านหรือเมื่ออ่านจบแล้ว ดังที่ ดร.ฟรานเซล ทริกส์ (Triggs 1959 : 158-64) ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านอีกท่านหนึ่งได้กล่าวไว้ว่า “การอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์นั้นต้องการส่วนร่วมทั้งจากผู้เขียนและผู้อ่าน และปฏิกิริยาตอบโต้ระหว่างกันซึ่งจะนำไปสู่ความเข้าใจอย่างใหม่”

ไม่ว่าสิ่งที่อ่านจะเป็นงานเขียนประเภทใดผู้อ่านก็สามารถอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ได้ เช่น ในการอ่านงานเขียนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูล ผู้อ่านก็ควรจะพิจารณาว่าข้อมูลนั้นน่าเชื่อถือหรือไม่ โดยดูว่าผู้เขียนเป็นใคร อยู่ในสถานภาพหรือมีความรู้ที่จะให้ข้อมูลในเรื่องนั้น ๆ หรือไม่ หากผู้เขียนไม่ใช่ผู้รู้ในเรื่องดังกล่าวก็ต้องดูต่อไปว่าผู้เขียนได้ค้นคว้าหรืออ้างอิงบุคคลอื่นที่เป็นผู้รู้หรือเอกสารที่เชื่อถือได้หรือไม่ ในกรณีที่ไม่ทราบชื่อผู้เขียน หรือทราบแต่ไม่รู้จักบุคคลนั้น ก็อาจต้องดูว่าข้อมูลนั้นปรากฏในสิ่งตีพิมพ์อะไร เป็นที่ยอมรับขนาดไหน หรืออาจต้องพิจารณาวันเดือนปีที่พิมพ์เพื่อดูว่าข้อมูลนั้นทันสมัยทันต่อเหตุการณ์หรือไม่ เมื่ออ่านงานเขียนที่ผู้เขียนต้องการจะโน้มน้าวหรือชักจูงผู้อ่านให้เห็นด้วยหรือคล้อยตามความคิดเห็นของผู้เขียน ผู้อ่านยังจะต้องระมัดระวังและอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์มากขึ้น โดยก่อนอื่นผู้อ่านจะต้องมองวัตถุประสงค์ของผู้เขียนให้ออกต้องพิจารณาว่าผู้เขียนจะได้รับประโยชน์หรือเสียประโยชน์อะไรหรือไม่หากผู้อ่านจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับผู้เขียน นอกจากนี้ผู้อ่านจะต้องดูด้วยว่าผู้เขียนแสดง

ความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมาหรือใช้กลวิธีในการจูงใจซึ่งผู้อ่านจะต้องอ่านอย่างระมัดระวังเพิ่มขึ้นอีก เช่น มีการใช้คำที่มีความหมายแฝง หรือความเปรียบหรือการกล่าวอ้างถึง นอกจากนี้ผู้อ่านจะต้องให้ความสำคัญกับน้ำเสียงของผู้เขียนด้วย เช่น ดูว่าผู้เขียนใช้น้ำเสียงจริงจังหรือไม่ ผู้เขียนอาจใช้น้ำเสียงเสียดสีประชดประชัน หรือใช้น้ำเสียงแฝงอารมณ์ขัน อย่างไรก็ตามวิธีที่ดีที่สุดที่จะต้องพิจารณาก็คือ หลักฐานข้อมูลและการให้เหตุผล ผู้อ่านจะต้องดูว่าหลักฐานข้อมูลต่างๆที่ผู้เขียนนำมาใช้นั้นเกี่ยวข้องกับเรื่องที่กำลังกล่าวถึงจริงหรือไม่ แหล่งข้อมูลน่าเชื่อถือเพียงใด และข้อมูลมีปริมาณเพียงพอหรือไม่ ส่วนการใช้เหตุผลนั้นต้องดูว่า มีการรวบรัดสรุปโดยไม่สมเหตุสมผลหรือไม่

สิ่งที่สำคัญยิ่งอีกประการหนึ่งในการอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ก็คือผู้อ่านต้องพยายามเปิดใจยอมรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างจากความคิดเห็นของตนเองอย่างเป็นธรรม ซึ่งนับว่าเป็นสิ่งที่ทำได้ไม่ใช่ง่ายนัก เนื่องจากโดยธรรมชาติของคนนั้นพร้อมที่จะเห็นด้วยหรือยอมรับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดของตนเองอยู่แล้ว และมีแนวโน้มที่จะคิดว่าความคิดเห็นที่ต่างจากความคิดของตนเองเป็นความคิดที่ไม่เหมาะสมหรือไม่ถูกต้อง แต่ในการอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ ผู้อ่านจะต้องวางตัวเป็นกลาง เพราะผู้อ่านกำลังจะตัดสินประเมินคุณค่าของงานเขียนของผู้อื่น บทบาทของผู้อ่านก็ไม่ต่างจากผู้พิพากษา และคุณสมบัติของผู้พิพากษาที่ดีก็คือความเที่ยงธรรม การตัดสินที่เที่ยงธรรมย่อมเกิดจากจิตใจที่เป็นกลาง ปลอดจากอคติหรือความลำเอียงใดๆ โดยพิจารณาจากข้อมูลหลักฐานที่เพียงพอและน่าเชื่อถือ ประกอบกับเหตุผลที่ยอมรับได้เท่านั้น สิ่งที่กำลังกล่าวมานี้แม้จะทำได้ยากแต่หากหมั่นฝึกฝนจนเป็นนิสัยแล้วก็จะช่วยให้เป็นผู้ที่รู้จักคิดและตัดสินสิ่งต่างๆด้วยเหตุและผล ด้วยจิตใจอันเที่ยงธรรมอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งในการอ่านและในการดำรงชีวิตด้วย

สิ่งที่ผู้อ่านต้องพิจารณาอย่างระมัดระวังในการอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ได้แก่

1. ข้อเท็จจริง และ ความคิดเห็น

2. วัตถุประสงค์
3. วิธีการของผู้เขียน
4. การอนุมาน
5. การใช้เหตุผลที่ไม่ถูกต้อง

1. ข้อเท็จจริง และ ความคิดเห็น (Fact and Opinion)

ข้อเท็จจริง หรือ Fact คือ ข้อความที่บอกว่ามีอะไรเกิดขึ้น จึงสามารถพิสูจน์ได้ว่าเท็จหรือจริง โดยใช้วิธีการที่เป็นกลาง ปลอดจากอคติ ความรู้สึกหรือความคิดเห็นส่วนตัว โดยอาศัยการตรวจสอบจากหลักฐาน เช่น บันทึกทางประวัติศาสตร์ ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ หรือพิสูจน์ได้โดยอาศัยประสบการณ์จริง หรือ การสังเกตการณ์

จะเห็นได้ว่าคำว่า “ข้อเท็จจริง” ในภาษาไทยนั้นให้ความหมายที่ชัดเจนว่าข้อความที่เรียกว่า “ข้อเท็จจริง” นั้นอาจเป็น “เท็จ” หรือ “จริง” ก็ได้ ส่วนคำว่า “Fact” ในภาษาอังกฤษนั้นอาจทำให้บางคนไขว้เขวว่าหากกล่าวหาว่าข้อความใดเป็น fact ก็จะต้องเป็นความจริงเท่านั้น ซึ่งเป็นความคิดที่ไม่ถูกต้อง เพราะ “Fact” หรือ “ข้อเท็จจริง” เป็นได้ทั้งข้อความที่ เท็จ (false) หรือจริง (true) ซึ่งตรวจสอบได้โดยดูจากหลักฐาน ดังได้กล่าวมาแล้ว

ตัวอย่าง

1. In 1994, Bangkok has a population of *ten million** people.

ข้อความนี้เป็นข้อเท็จจริง เพราะสามารถจะตรวจสอบกับหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการสำรวจสำมะโนประชากรดูได้ว่า ใน พ.ศ. 2537 (ค.ศ. 1994) กรุงเทพฯ มีประชากร 10 ล้านคนจริงหรือไม่

* เป็นตัวอย่างของข้อเท็จจริงที่ไม่ถูกต้อง

2. The earth is round.

ในยุคโบราณที่คนยังเชื่อกันว่าโลกแบน และนักวิทยาศาสตร์ก็ยังไม่มีความรู้พื้นฐานที่จะมายืนยันว่าโลกที่เราอาศัยอยู่นี้กลม ข้อความในประโยคข้างบนนี้ คงเป็นเพียงความเชื่อหรือความคิดเห็นเท่านั้น แต่ในปัจจุบันข้อความที่ว่าโลกกลมจัดเป็นข้อเท็จจริงเพราะสามารถพิสูจน์หรือตรวจสอบจากข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ หรือแม้แต่ภาพถ่ายของโลกที่ถ่ายจากยานอวกาศหรือดาวเทียมได้ว่าโลกมีลักษณะกลมจริง

3. President John F. Kennedy was assassinated in Dallas in 1960*.

ข้อความนี้เป็นข้อเท็จจริงเพราะกล่าวว่ามีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นที่ไหนเมื่อใด เราสามารถตรวจสอบข้อมูลเหล่านี้ได้จากบันทึกหรือรายงานเหตุการณ์ในอดีต เช่น ในหนังสือประวัติบุคคลสำคัญ ประวัติศาสตร์อเมริกา หรือหนังสือพิมพ์ที่ออกในช่วงเวลาดังกล่าว หรือแม้แต่สอบถามจากผู้รู้ และหากตรวจสอบแล้วก็พบว่าข้อเท็จจริงนี้มีส่วนที่ “เท็จ” หรือไม่ตรงกับความจริงอยู่ด้วย ส่วนที่กล่าวว่า “ประธานาธิบดีจอห์น เอฟ. เคนเนดี ถูกลอบสังหารในดัลลัส” นั้นเป็นข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง แต่ปีที่ถูกลอบสังหารไม่ใช่ ค.ศ. 1960 แต่เป็น ค.ศ. 1963 อย่างไรก็ตาม ประโยคข้างบนนี้ก็ยังคงจัดเป็นข้อเท็จจริงอยู่ดี

ความคิดเห็น หรือ Opinion คือ ข้อความที่แสดงถึงทัศนคติ ความคิด ความเชื่อ ความรู้สึก รสนิยม การตัดสินประเมินคุณค่า การตีความ หรือการคาดคะเนในสิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง จึงไม่สามารถพิสูจน์ได้ด้วยวิธีการใดๆ ว่า ถูก หรือ ผิด ผู้อ่านสามารถทำได้เพียงเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย กับความคิดเห็นนั้น ๆ เท่านั้น

วิธีจะสังเกตดูว่าข้อความใดเป็นความคิดเห็นหรือไม่ ดูได้ดังนี้

1. ข้อความที่เป็นความคิดเห็นมักใช้คำที่เป็นการตีความ สรุป หรือตัดสิน โดยใช้ความรู้สึก เช่น good, bad, beautiful, ugly, pretty, evil, terrific, terrible, successful, fascinating, awful เป็นต้น

* เป็นตัวอย่างของข้อเท็จจริงที่ไม่ถูกต้อง

2. ข้อความที่เป็นความคิดเห็นมักมีคำที่แสดงความไม่แน่นอน หรือการคาดคะเน เช่น probably, perhaps, often, sometimes, on occasion, apparently, presumably, likely, in most cases เป็นต้น

3. ข้อความที่เป็นความคิดเห็นจะขึ้นต้นด้วยวลีต่อไปนี้ I believe, I think, I feel, I agree, Many experts believe, In our view, In our opinion, According to, One interpretation is เป็นต้น

ตัวอย่าง

1. Dogs are better pets than cats.

ข้อความนี้เป็นความคิดเห็นที่ว่า “สุนัขเป็นสัตว์เลี้ยงที่ดีกว่าแมว” แทนอนว่าจะต้องเป็นความคิดเห็นของผู้ที่ชอบสุนัขมากกว่าแมว และผู้ที่จะไม่เห็นด้วยกับข้อความนี้ก็มักจะโต้แย้งบรรดาผู้ที่รักแมว แต่ก็ไม่มีความสามารถหาเกณฑ์ที่เที่ยงธรรมและปลอดจากอคติมาตัดสินได้ว่าข้อความข้างบนนี้ถูกหรือผิด

2. Chiang Mai is the most beautiful province in Thailand.

ข้อความที่ว่า “เชียงใหม่เป็นจังหวัดที่สวยงามที่สุดในประเทศไทย” เป็นความคิดเห็น ถึงแม้ทั้งผู้ที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับข้อความนี้ แต่ละฝ่ายก็คงจะมีเหตุผลมาสนับสนุนความคิดของตนเอง แต่ก็ไม่มีใครสามารถตัดสินได้จริงๆ ว่าข้อความนี้ถูกหรือผิด เพราะการกล่าวว่าคุณงามที่ใดสวยหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับรสนิยม ความชอบ หรือแม้แต่ความรู้สึกของแต่ละบุคคล ซึ่งไม่สามารถใช้เกณฑ์หรือมาตรฐานใดมาวัดได้

3. It's a known fact that Michael Jackson is the King of Pop.

แม้ประโยคนี้อาจขึ้นต้นว่า “It's a known fact...” ซึ่งแปลว่า “เป็นข้อเท็จจริงที่ทราบกันอยู่...” แต่ข้อความที่ตามมาซึ่งกล่าวว่า “ไมเคิล แจ็คสัน เป็นราชาเพลงป๊อป” เป็นความคิดเห็น ผู้ที่ชอบนักร้องผู้นี้คงจะเห็นด้วย แต่ก็คงมีผู้ที่ไม่เห็นด้วยกับข้อความนี้เช่นกัน การที่ผู้เขียนใช้วลี “It's a known fact...” มาขึ้นต้นประโยคก็เพื่อทำให้ข้อความที่ตามมาดูเหมือนเป็นข้อเท็จจริง ผู้อ่านที่ไม่

ระมัดระวังอาจเข้าใจผิดว่ากำลังอ่านข้อเท็จจริงอยู่ก็เป็นได้ ผู้อ่านจึงต้องระมัดระวังเวลาอ่านข้อความที่มีลักษณะเช่นนี้ให้มาก

งานเขียนที่เสนอแต่ข้อเท็จจริงล้วน ๆ นั้นนับว่ามีน้อยแต่ก็พอมืออยู่บ้าง เช่น รายงานการทดลองทางวิทยาศาสตร์ หรือบันทึกทางประวัติศาสตร์ แต่ในงานเขียนโดยทั่วไปนั้นมักมีทั้งข้อเท็จจริงและความคิดเห็นปะปนกัน แม้แต่ในงานที่ดูเหมือนว่าจะมีแต่ข้อเท็จจริง ก็อาจมีความคิดเห็นปนอยู่ด้วย เช่น ตำราหรืองานเขียนทางวิชาการต่าง ๆ แม้จะเสนอข้อเท็จจริงเป็นส่วนใหญ่แต่ก็มักมีความคิดเห็น ความเชื่อ หรือการตีความของผู้เขียนรวมอยู่ด้วย ทั้งนี้เพราะการเสนอแต่ข้อเท็จจริง บางครั้งอาจทำให้งานเขียนขาดลอรรรถสมไม่น่าสนใจเท่าที่ควร แต่การแสดงความคิดเห็นโดยขาดข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องและเชื่อถือได้มาสนับสนุนก็จะทำให้ความคิดเห็นนั้นไม่น่าหนักและไม่น่าเชื่อถือเช่นกัน ดังนั้นผู้อ่านจึงพึงตระหนักว่าในการอ่านสิ่งต่าง ๆ อาจพบทั้งข้อความที่เป็นข้อเท็จจริงและความคิดเห็นอยู่ปนกัน

ในการอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ซึ่งผู้อ่านจะต้องประเมินคุณค่าของสิ่งที่อ่านนั้น ผู้อ่านจะต้องแยกให้ออกว่าข้อความใดเป็นข้อเท็จจริงและข้อความใดเป็นความคิดเห็น มิฉะนั้นจะทำให้สับสนและประเมินคุณค่าของงานนั้น ๆ ผิดพลาดไปได้ เพราะมีบ่อย ๆ ที่ผู้เขียนใช้ทั้งข้อเท็จจริงและความคิดเห็นปะปนกันแม้แต่ในประโยคเดียวกัน

ตัวอย่าง

1. The prime minister said yesterday that the Parliament should not be dissolved.

ประโยคนี้นี้เป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความคิดเห็น เพราะสามารถตรวจสอบจากบันทึก รายงานข่าว หรือผู้ที่อยู่ในเหตุการณ์ได้ว่าเมื่อวานนี้นายกรัฐมนตรีได้กล่าวข้อความว่า “ไม่ควรยุบสภา” จริงหรือไม่ ส่วนนี้จะเป็นข้อเท็จจริง แต่เมื่อดูให้ละเอียดลงไปจะเห็นว่าข้อความที่ว่า “ไม่ควรยุบสภา” หรือ “...that the Parliament should not be dissolved.” เป็นข้อความที่เป็นความคิดเห็นของ

นายกรัฐมนตรีซึ่งอาจมีทั้งผู้ที่ไม่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย แต่ไม่อาจตัดสินได้ว่า ถูกหรือ ผิด ประโยคนี้นี้จึงจัดว่าเป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความคิดเห็น

2. The director's latest movie, which was considered to be his best so far, won this year's oscar for best picture.

ข้อความในประโยคนี้นี้มีทั้งข้อเท็จจริงและความคิดเห็น ส่วนที่บอกว่า “The director's latest movie won this year's oscar for best picture.” หรือ “ภาพยนตร์เรื่องล่าสุดของผู้กำกับการแสดงคนนี้ได้ได้รับรางวัลออสการ์ในปีในฐานะภาพยนตร์ยอดเยี่ยม” เป็นข้อเท็จจริง เพราะสามารถตรวจสอบผลการประกาศรางวัลออสการ์ของปีนี้ได้ แต่ส่วนที่ขยายภาพยนตร์เรื่องนี้ว่า “which was considered to be his best so far” หรือ “ซึ่งมองกันว่าเป็นภาพยนตร์ที่ดีที่สุดของผู้กำกับคนนี้ได้สร้างมา” เป็นความคิดเห็นอาจมีผู้ที่ไม่เห็นด้วยว่าภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ดีที่สุดของผู้กำกับการแสดงคนนี้ก็ได้อีก

3. Bram Stoker's classic horror story *Dracula* was first printed in 1897, and since that time, it has had extraordinary success.

ข้อความในประโยคนี้นี้มีทั้งข้อเท็จจริงและความคิดเห็น ส่วนที่เป็นข้อเท็จจริงได้แก่ “Bram Stoker's horror story *Dracula* was first printed in 1897.” เพราะผู้อ่านสามารถตรวจสอบได้ทั้งหมดว่ามีเรื่องสยองขวัญชื่อ “แดร์กคิวลา” เขียนโดยนักเขียนชื่อ บราม สโตเกอร์ จริงหรือไม่ และเรื่องดังกล่าวตีพิมพ์ครั้งแรกใน ค.ศ.1897 จริงหรือไม่ ส่วนคำว่า “classic” ที่ใช้ขยายนิยายเรื่องนี้เป็นการตัดสินโดยผู้เขียนประโยคนี้อาจมีผู้เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้ และข้อความในส่วนหลังที่ว่า “and since that time, it has had extraordinary success.” ก็มีลักษณะเป็นการสรุปและลงความเห็นว่าเป็นพิเศษ “และนับตั้งแต่นั้นมานิยายเรื่องนี้ก็ได้ประสบความสำเร็จอย่างมากเป็นพิเศษ” ซึ่งหากผู้เขียนประโยคนี้นี้ให้ตัวอย่างของสิ่งที่จัดเป็นความสำเร็จของนิยายเรื่องนี้มามากพอก็สามารถจะทำให้ความคิดเห็นของตนเป็นที่ยอมรับของผู้อ่านได้

อย่างไรก็ดีไม่สามารถกล่าวได้ว่า ข้อเท็จจริง หรือ ความคิดเห็นอย่างไหนจะมีคุณค่ามากกว่ากัน ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ วิธีการนำเสนอ และความเกี่ยวข้องกับหัวข้อที่กำลังกล่าวถึงมากกว่า ข้อเท็จจริงที่คลาดเคลื่อนก็อาจก่อให้เกิดผลเสียแก่ผู้อ่านได้พอๆ กับความคิดเห็นที่เลื่อนลอยปราศจากเหตุผลหรือหลักฐานที่เหมาะสมมาสนับสนุน ในทางกลับกัน ข้อมูลที่ถูกต้องเชื่อถือได้ย่อมมีคุณค่าและก่อให้เกิดประโยชน์เมื่อนำไปใช้อย่างเหมาะสมเช่นเดียวกับความคิดเห็นที่ได้รับการสนับสนุนหรือพิจารณาด้วยเหตุและผลพร้อมทั้งมีหลักฐานสนับสนุนอย่างแน่นหนา

2. วัตถุประสงค์ของผู้เขียน (the Writer's Purpose)

ในการเขียนงานทุกชนิดผู้เขียนย่อมต้องมีวัตถุประสงค์ เช่น เขียนเพื่อให้ข้อมูล เพื่อสอน เพื่อให้ความบันเทิง เพื่อชักจูงให้ผู้อ่านคล้อยตาม เพื่อวิพากษ์วิจารณ์ หรือเพื่อปลุกเร้าความรู้สึกหรือจิตสำนึกบางอย่างของผู้อ่าน เป็นต้น ตัวอย่างของงานเขียนที่มีวัตถุประสงค์ชัดเจน ได้แก่ การเขียนข้อความโฆษณา ซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้ผู้อ่านซื้อสินค้าที่โฆษณานั้นเอง

เมื่อมีวัตถุประสงค์ในการเขียนแล้วผู้เขียนก็จะเลือกรูปแบบและกลวิธีในการเขียนที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งบางครั้งผู้เขียนก็เขียนอย่างตรงไปตรงมาจากผู้อ่านทราบวัตถุประสงค์ของผู้เขียนได้โดยง่าย แต่บางครั้งผู้เขียนเขียนอย่างหนึ่งแต่หมายความอีกอย่างหนึ่งซึ่งทำให้ผู้อ่านที่ไม่ได้อ่านอย่างระมัดระวังเข้าใจวัตถุประสงค์ของผู้เขียนผิดไปได้

ในการอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์นั้นผู้อ่านจะต้องอ่านให้เข้าใจว่าผู้เขียนมีวัตถุประสงค์อะไรในการเขียนงานแต่ละชิ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่ออ่านงานเขียนที่มีลักษณะชักจูงโน้มน้าวให้ผู้อ่านคล้อยตามความคิดของผู้เขียน (Persuasive Writing) เพราะการทราบวัตถุประสงค์ของผู้เขียนอย่างถูกต้องจะช่วยให้อ่านข้อความหรืองานเขียนได้เข้าใจถูกต้องและลึกซึ้งขึ้นด้วย การเข้าใจเนื้อหาของสิ่งที่อ่านอย่างถูกต้องแก่ประกอบกับการทราบวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของผู้เขียนเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งที่จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถประเมินคุณค่าของงานเขียนได้อย่างเที่ยงธรรม

ตัวอย่าง

อ่านเรียงความต่อไปนี้และดูว่าวัตถุประสงค์ของผู้เขียนคืออะไร
 “The Afro-American” Experience :
 The Importance of Its History for All Americans”

Cindy Finley **

What is the importance of the Afro-American history to all Americans? How could Afro-Americans contribute anything to American history when they were just slaves and servants? This is the image which many of us are taught when we go to school. This is the image many Afro-Americans have of themselves also. The Afro-Americans need to remake their real historical image so that it is known and accepted in its truthfulness by themselves and the rest of the world. Men and women of darker color are human beings entitled to respect and acceptance in history.

When we think of famous scientists and inventors we immediately think of men such as Alexander Graham Bell, Thomas Edison and Jonas E.Salk. This is because we associate famous people with the Anglo-Saxon race. But what about the Afro-American inventors and scientists? How many men during World War I owe their lives to Garrett Morgan who invented the gas mask? Garrett Morgan also invented the traffic light which saves numerous lives on our streets. Daniel Hale Williams was

* Afro-American หมายถึง ชาวอเมริกันผิวดำเชื้อสายแอฟริกัน

** Cindy Finley เขียนเรียงความเรื่อง “The Afro-American Experience” The Importance of Its History for All Americans” เมื่อเธอเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เธอส่งเรียงความเรื่องนี้เข้าประกวดและได้รับรางวัลที่ 1

the first successful heart surgeon. Charles Drew saved hundreds of thousands of lives during World War II by his discovery of the ways and means of preserving blood plasma. Percy Julian has helped millions suffering from the excruciating pain of arthritis. These men and others should be as easily recognized as Bell, Edison and Salk.

America is made up of many different blends of cultures. These many cultures have come to enrich and diversify the American way of life. We should not think, because history has neglected to include the background of a particular culture, that these people have an inferior history. We should search for the truth and set the record straight against the slanders, the stereotyping and false images which have identified these people. We should understand each of the cultures and learn of their specific contribution to America's life story.

Only after we are taught the complete and accurate history of our great country and learn that the blending of cultures and backgrounds gives us our strength, can we go forward on the path to peace.

วัตถุประสงค์ของผู้เขียนเรียงความเรื่องนี้ก็คือชี้ให้ชาวอเมริกันทุกคนเห็นถึงความไม่เป็นธรรมที่ชาวอเมริกันผิวดำได้รับ โดยการถูกสร้างภาพลักษณ์ในประวัติศาสตร์ว่าเป็นชนชาติที่ด้อยกว่าชาวอเมริกันผิวขาวเนื่องจากเคยเป็นทาสของคนผิวขาวมาก่อน แต่ผู้เขียนเห็นว่าภาพลักษณ์ดังกล่าวเป็นภาพที่ไม่ถูกต้อง เพราะที่จริงชาวอเมริกันผิวดำเชื้อสายแอฟริกันก็มีภูมิหลังที่ไม่ด้อยกว่าชาวผิวขาว เพียงแต่ประวัติศาสตร์อเมริกันไม่ได้กล่าวถึงไว้เท่านั้น นอกจากนี้ชาวอเมริกันผิวดำยังได้มีส่วนสร้างความเจริญให้แก่อเมริกาเช่นเดียวกับคนผิวขาวแต่ไม่ค่อยเป็นที่ยอมรับและกล่าวถึง ซึ่งผู้เขียนได้ใช้ตัวอย่างของนักวิทยาศาสตร์และนักประดิษฐ์ผิวดำเป็นข้อเท็จจริงสนับสนุนประเด็นนี้ดังที่ปรากฏอยู่ในย่อหน้าที่ 2 ของเรียงความ และผู้เขียนได้เสนอวิธีแก้ปัญหาไว้ 2 ประการ ในย่อหน้าที่ 1 ผู้เขียนกล่าวว่า

ชาวอเมริกันผิวดำเองจำเป็นต้องสร้างภาพลักษณ์ทางประวัติศาสตร์ของตนเสียใหม่ ให้ถูกต้องเป็นประการที่ 1 ส่วนประการที่ 2 ในย่อหน้าที่ 3 และ 4 ของเรียงความ ผู้เขียนกล่าวว่าชาวอเมริกันทุกคนจะต้องรู้จักประวัติความเป็นมาของคนทุกชนชาติ ทุกวัฒนธรรมในประเทศของตนอย่างถูกต้องและครบถ้วน และจะต้องเรียนรู้ว่าเป็น เพราะการที่วัฒนธรรมต่างๆที่หลากหลายเหล่านี้มาผสมผสานกันจึงทำให้อเมริกาเป็นชาติที่ยิ่งใหญ่ ผู้เขียนสรุปว่าเมื่อทำได้ดังนี้อเมริกาจึงจะสามารถรุดหน้าต่อไปได้อย่างสันติ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ผู้เขียนมีวัตถุประสงค์จะเสนอปัญหาเรื่องความไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของชาวอเมริกันผิวดำ และเสนอวิธีการแก้ปัญหา ดังกล่าว

3. วิธีการของผู้เขียน (the Writer's Techniques)

สิ่งสำคัญที่จะช่วยพัฒนาทักษะในการอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์อีกประการหนึ่ง คือ การทราบถึงวิธีการที่ผู้เขียนใช้ เพราะเมื่อผู้อ่านทราบว่าผู้เขียนกำลังทำอะไรกับข้อมูลที่ต้องการเสนอ หรือทราบว่าผู้เขียนต้องการผลอะไรในการเขียน ผู้อ่านก็จะอ่านงานเขียนนั้นได้เข้าใจดีขึ้น และสามารถประเมินคุณค่าของงานชิ้นนั้นได้อย่างชัดเจนและยุติธรรมขึ้นด้วย

วิธีการของผู้เขียนที่ผู้อ่านควรคำนึงถึง ได้แก่ มุมมอง ท่วงทำนองเขียน น้ำเสียง และอารมณ์

3.1 มุมมอง (Point of View)

มุมมอง หมายถึง ความคิดและความเชื่อของผู้เขียนที่ส่งผลถึงสิ่งที่เขียน เช่น ผู้ที่นับถือศาสนาคริสต์นิกายแคธอลิก และนิกายโปรเตสแตนต์ ซึ่งมีความเชื่อตามหลักทางศาสนาต่างกัน ย่อมมองปัญหาเรื่องการทำแท้งจากมุมมองที่ต่างกัน หรือชีวประวัติของบุคคลคนเดียวกัน ที่เขียนโดยมิตรและศัตรูย่อมต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้เขียนแต่ละคนมองบุคคลนั้นจากมุมมองที่ต่างกัน

การพิจารณามุมมองของผู้เขียนต้องดูด้วยว่าผู้เขียนเป็นใคร มี
ตำแหน่งหน้าที่อะไร อยู่ในฐานะที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่เขาเขียนอย่างไร และจากการ
พิจารณาข้อเขียนเช่นนั้นจะทำให้ผู้เขียนเองหรือผู้อื่นได้หรือเสียผลประโยชน์อย่างไรหรือไม่

บางครั้งมุมมองของผู้เขียนซึ่งขึ้นอยู่กับความคิดและความเชื่อ
ของผู้เขียนเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ อาจทำให้ผู้เขียนมีอคติและมีแนวโน้มที่จะเขียนอย่าง
ลำเอียงหรือไม่เป็นกลางได้ หากผู้อ่านพิจารณาให้ถี่ถ้วนก่อนว่าผู้เขียนมีมุมมองอย่างไรใน
ขณะเขียน การเขียนก็จะช่วยป้องกันผู้อ่านเองไม่ให้ได้รับอิทธิพลจากอคติของผู้เขียนไปด้วย

ธรรม

ตัวอย่าง

ขอให้อ่านไปอ่านเรียงความเรื่อง "The Afro-American Experience:
The Importance of Its History for All Americans" อีกครั้งหนึ่งเพื่อดูว่า
ผู้เขียนมีมุมมองอย่างไรในการเขียนเรื่องนี้

ดูจากการใช้สรรพนามของผู้เขียน ผู้เขียนใช้ "they" "themselves" และ "their"
สำหรับแทนชาวอเมริกันผิวดำ แสดงว่าผู้เขียนเองไม่ใช่คนผิวดำ เพราะกล่าวถึงคนผิวดำ
ด้วยสรรพนามบุรุษที่ 3 แต่ผู้เขียนเองก็เป็นชาวอเมริกันคนหนึ่งเพราะใช้สรรพนาม
บุรุษที่ 1 ได้แก่ "we" "us" และ "our" แทนชาวอเมริกันทั้งหมดรวมทั้งผู้เขียน
ด้วยจึงสรุปได้ว่าผู้เขียนเขียนเกี่ยวกับชาวอเมริกันผิวดำในฐานะที่ตนเป็นชาวอเมริกัน

เมื่อผู้เขียนคนหนึ่ง โดยต้องการเขียนให้ชาวอเมริกันทุกคนทุกสีผิวดำอ่าน เมื่อผู้เขียนไม่ใช่ชาว
อเมริกันผิวดำแต่เขียนถึงความไม่เป็นธรรมที่ชาวอเมริกันผิวดำได้รับผู้เขียนน่าจะ
มีอคติเพราะไม่ได้เขียนถึงปัญหาของตนเอง แต่มองปัญหานี้จากมุมมองของผู้ที่
เห็นใจและมีใจเป็นธรรม

3.2 ท่วงทำนองเขียน (Style)

ท่วงทำนองเขียน ได้จากภาษาที่ใช้ และวิธีการใช้ภาษาของผู้เขียน

โดยทั่วไปแล้วท่วงทำนองเขียนจะบอกให้ทราบว่าผู้เขียนตั้งใจเขียนงานชิ้นนั้น ๆ
ให้ใครอ่าน เช่น หากผู้เขียนใช้ประโยคยาว มีโครงสร้างซับซ้อนที่ประกอบด้วย
วลีคำศัพท์ยาก ก็แสดงว่าผู้เขียนต้องการเขียนให้ผู้มีความรู้ดีอ่าน จึงใช้ท่วงทำนอง
เขียนอย่างเป็นทางการและใช้ภาษาระดับสูง แต่ถ้ามีการใช้ศัพท์สแลง หรือ
สำนวนสมัยใหม่มาก ผู้เขียนก็ต้องการเขียนให้คนทั่วไปในสังคมอ่านจึงเลือกใช้
ภาษาที่ร่วมสมัย และหากผู้เขียนใช้ศัพท์เทคนิคหรือศัพท์ทางวิชาการมาก ก็แสดงว่า
ผู้เขียนต้องการเขียนให้กลุ่มเฉพาะสาขาวิชาหรืออาชีพอ่าน นอกจากนี้ผู้เขียนบางคน
เลือกใช้ถ้อยคำที่สะท้อนอารมณ์เพื่อกระตุ้นให้ผู้อ่านคล้อยตาม ในขณะที่ผู้เขียน
บางคนเลือกใช้ท่วงทำนองเขียนที่ดูเป็นกลาง

การเลือกใช้ท่วงทำนองเขียนที่เหมาะสมจะช่วยให้ผู้เขียนสื่อ
ความหมายตามที่ตั้งใจไว้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ท่วงทำนองที่เนิบนาบ
ค่อยเป็นค่อยไป มีการพรรณนาอย่างละเอียดหรือกล่าวซ้ำๆ เหมาะในการเขียน
เรื่องที่ลึกซึ้งและต้องการให้ผู้อ่านครุ่นคิดตาม ส่วนท่วงทำนองเขียนที่กระชับ
รัดกุม ใช้ประโยคสั้นๆ หัวๆ แต่หนักแน่น อาจช่วยเน้นถึงความรีบด่วนของเรื่อง
ที่กำลังกล่าวถึง เป็นต้น

ผู้อ่านที่ติควรสังเกตดูท่วงทำนองเขียนของสิ่งทีอ่านด้วยเพราะ
จะช่วยให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของผู้เขียนได้ดีขึ้น เนื่องจากผู้เขียนย่อมเลือก
ใช้ท่วงทำนองเขียนที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการเขียนอย่างดีที่สุด

ตัวอย่าง

ขอให้อ่านไปดูท่วงทำนองเขียนของเรียงความเรื่อง "The Afro-Ameri-
can Experience: The Importance of Its History for All Americans" อีกครั้ง
จะพบว่าผู้เขียนใช้ภาษาระดับกลาง ไม่ยากหรือง่ายมากเกินไป เพราะต้องการให้
ชาวอเมริกันทุกคนอ่าน แต่ผู้เขียนมีท่วงทำนองเขียนที่กระตุ้นให้ผู้อ่านคิดตามอยู่
ตลอดเวลา โดยการใช้ประโยคคำถามในประเด็นที่ต้งการให้ผู้อ่านคิดตาม ได้แก่

- "What is the importance of the Afro-American history to all Americans?"
- "How could Afro-Americans contribute anything to American history when they were just slaves and servants?"
- "But what about the Afro-American inventors and scientists?"
- "How many men during World War I owed their lives to Garrett Morgan who invented the gas mask?"

นอกจากนี้ผู้เขียนยังเลือกใช้คำที่มีความหมายแฝง* ในแง่ดีเกี่ยวกับสิ่งที่ชาวอเมริกันผิวดำได้ทำให้แก่อเมริกา เช่นคำว่า enrich และ contribution และเลือกใช้คำที่มีความหมายแฝงในแง่ไม่ดี เมื่อพูดถึงความอยุติธรรมที่ชาวผิวดำได้รับ เช่น คำว่า slaves, servants, neglected, slanders, stereotyping และ false images เป็นต้น

3.3 น้ำเสียง (Tone)

ในการพูด น้ำเสียงของผู้พูดบอกผู้ฟังได้ว่าผู้พูดรู้สึกอย่างไรต่อสิ่งที่กำลังพูดถึง เช่น พูดด้วยน้ำเสียงที่โกรธ ไม่พอใจ ประชดประชัน หรือพูดด้วยน้ำเสียงที่พึงพอใจ ที่นชม แสดงการยอมรับนับถือ หรือแฝงอารมณ์ขัน เป็นต้น ในการอ่านงานเขียน แม้ผู้อ่านจะไม่ได้ยินน้ำเสียงของผู้เขียนเหมือนในการฟัง แต่ผู้อ่านก็สามารถจะจับน้ำเสียงหรือความรู้สึกที่ผู้เขียนมีต่อเรื่องที่เขียนได้เช่นกัน โดยดูจากภาษาที่ใช้และท่วงทำนองเขียน

ในการอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ผู้อ่านจะละเอียดที่จะจับน้ำเสียงของผู้เขียนไม่ได้ เพราะหากจับน้ำเสียงของผู้เขียนผิดไปจะทำให้เข้าใจความหมายและวัตถุประสงค์ของผู้เขียนผิดไปด้วย เช่น เมื่อผู้เขียนเขียนอย่าง ironic หรือใช้ Irony (เขียนอย่างหนึ่ง แต่หมายความอีกอย่างหนึ่งซึ่งตรงข้ามกับสิ่งที่เขียน)

* หมายความหมายแฝง หน้า 102 - 104

โดยอาจมีวัตถุประสงค์เพื่อประชดประชัน ในกรณีเช่นนี้หากผู้อ่านไม่เข้าใจถึงน้ำเสียงของผู้เขียนก็จะเข้าใจสิ่งที่อ่านผิดไปเป็นตรงกันข้าม และการประเมินคุณค่าของสิ่งที่อ่านก็ย่อมจะผิดไปด้วย

ตัวอย่าง

ขอให้ผู้อ่านดูเรียงความเรื่อง "The Afro-American Experience: The Importance of Its History for All Americans" อีกครั้ง คราวนี้น้ำเสียงของผู้เขียน จะเห็นว่าผู้เขียนมีน้ำเสียงจริงจัง โดยดูได้จากการเลือกใช้ภาษาที่ค่อนข้างเป็นทางการ และยังมีท่วงทำนองเขียนที่กระตุ้นให้ผู้อ่านคิดโดยใช้หลักเหตุผลที่มีข้อเท็จจริงเป็นตัวอย่างสนับสนุน ไม่ใช่การกล่าวแสดงความคิดเห็นอย่างลอยๆ และขาดน้ำหนัก

3.4 อารมณ์ (Mood)

อารมณ์ ในที่นี้หมายถึง อารมณ์หรือความรู้สึกที่ผู้เขียนต้องการให้เกิดแก่ผู้อ่านในขณะที่อ่านงานเขียนเพื่อที่ผู้อ่านจะได้มีปฏิกิริยาต่อสิ่งที่อ่านตามที่ผู้เขียนต้องการ เช่น อารมณ์เศร้าสะเทือนใจ หรืออารมณ์เบิกบานยินดี เป็นต้น

อาจใช้คำว่า "บรรยากาศ" แทนคำว่า "อารมณ์" ก็ได้ เพราะผู้เขียนเขียนเพื่อสร้างบรรยากาศให้ผู้อ่านได้อารมณ์ตามที่ต้องการ เช่น เมื่ออ่านเรื่องเศร้าก็อาจพูดได้ว่า "อ่านข้อความตอนนี้แล้วได้บรรยากาศเศร้า ๆ" หรือพูดว่า "อ่านข้อความตอนนี้แล้วได้อารมณ์เศร้า ๆ" ก็มีความหมายเหมือนกัน

ตัวอย่าง

The men climbed to the top of the hill. At last they could see over the tops of the trees. In the same hills lies the source of the great Amazon River, stretching southwards across Brazil, and more unexplored country lay in front of them. But for the moment they were glad to stand on top of the hill, out of the airless jungle for the first time in months.

จาก *Exploring Our World* โดย Joan Macintosh, 1972

ย่อหน้านี้ตัดตอนมาจากเรื่องราวของคณะที่เดินทางไปสำรวจหาต้นกำเนิดของแม่น้ำ Orinoco ในป่าในทวีปอเมริกาใต้ ในการสำรวจนี้คณะสำรวจต้องเดินทางโดยเรือล่องไปตามแม่น้ำในป่าดิบ ต้องเผชิญกับความยากลำบากหลายประการเป็นเวลาสี่เดือน ช่วงสุดท้ายของการสำรวจ คณะสำรวจต้องเดินด้วยเท้าผ่านป่ารกชัฏที่มีมืดมิดเพราะแสงอาทิตย์ส่องผ่านลงมาไม่ถึง จนในที่สุดก็พบลำธารเล็กๆ ที่เป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำ Orinoco อันยิ่งใหญ่ ย่อหน้าที่คัดมานี้เป็นตอนที่คณะสำรวจปีนขึ้นไปบนเนินเขาที่พบลำธารต้นน้ำ จะเห็นได้ว่ามีบรรยากาศของความโล่งใจและดีใจที่ทำงานสำเร็จ และยิ่งกว่านั้นยังได้หลุดออกมาจากป่าที่แทบจะไม่มีอากาศหายใจ ขึ้นมาอยู่บนเนินเขาที่สามารถมองลงไปเห็นยอดไม้ได้เป็นครั้งแรกในรอบหลายเดือนของการสำรวจ

ตัวอย่าง

Mrs. Harris hugged the dress to her thin bosom, hugged it hard as though it were alive and human, nestling her face to the soft folds of the materials. Tears flowed again from the small, shrewd eyes and furrowed down the apple cheeks, but they were no longer tears of misery.

จาก *Flowers For Mrs. Harris* โดย Paul Gallico

ย่อหน้านี้คัดมาจากตอนจบของนิยายเรื่อง *Flowers for Mrs. Harris* ซึ่งเป็นเรื่องราวการผจญภัยของตัวเอกของเรื่อง คือ Mrs. Harris หญิงหม้ายวัยเกือบ 60 มีอาชีพรับจ้างทำความสะอาดบ้านของผู้มีอันจะกินในลอนดอน ตลอดชีวิตของการทำงานหนัก Mrs. Harris ใช้ชีวิตอย่างกระเบียดกระเสียนเพื่อเก็บเงินที่หามาได้ ทำให้ความฝันของเธอกลายเป็นจริง ความฝันของเธอคือการได้เป็นเจ้าของเสื้อสักชุดหนึ่งของ Christian Dior ดีไซน์เนอร์ชื่อดังของฝรั่งเศส ในที่สุดเมื่อมีเงินพอเธอก็เดินทางตามลำพังไปปารีสเพื่อซื้อเสื้อตามที่ตั้งใจไว้ แต่เธอต้องพบอุปสรรคต่างๆ และได้พบปะผู้คนมากหน้าหลายตาจนกว่าจะได้เป็นเจ้าของเสื้อสวยตามที่ฝันไว้

เมื่ออ่านย่อหน้านี้จบแล้ว ผู้อ่านจะได้อารมณ์ของความปีติหรือความสุขใจอย่างยิ่ง ถึงแม้ว่าจะไม่มีข้อความใดเลยในย่อหน้าที่บรรยายว่าตัวละครมีความสุขเช่นนั้น แต่จากการกระทำที่ Mrs. Harris กอดเสื้อไว้นั้นบอกและกอดรัดไว้อย่างแน่นราวว่าเสื้อชุดนั้นเป็นบุคคลที่มีชีวิตจิตใจ และยังเอาหน้าแนบกับเสื้อรวมทั้งน้ำตาที่ไหลออกมานั้น ผู้เขียนบรรยายว่าไม่ใช่ น้ำตาแห่งความเศร้าโศกอีกต่อไป จากการบรรยายนี้ ผู้อ่านรู้สึกได้ถึงความสุขความสมหวังของตัวละครตัวนี้

ตัวอย่างที่ 3

We are experiencing in our society a collapse of the foundation that keeps us together as a people : mutual trust. Students do not trust the universities. Business distrusts government. Government does not trust business. Many do not trust the communications media, and no one trusts the politicians.

จาก *"The Corporate Fix"* โดย Christopher Stone

ย่อหน้านี้ก่อให้เกิดอารมณ์ที่หวาดหวั่น รู้สึกไม่มั่นคง ไม่ปลอดภัย มองโลกในแง่ร้ายหรือแม้แต่สิ้นหวัง เพราะกล่าวถึงสภาพสังคมที่ขาดความไว้วางใจกัน หรือ "mutual trust" ไม่มีใครไว้วางใจใครได้ นักศึกษาก็ไม่ไว้วางใจมหาวิทยาลัย ภาคธุรกิจก็ไม่ไว้วางใจรัฐบาล และรัฐบาลก็ไม่ไว้วางใจภาคธุรกิจ คนจำนวนมากไม่เชื่อถือสื่อต่างๆ และไม่มีใครเชื่อใจนักการเมืองเลย นอกจากนี้ผู้เขียนยังใช้คำว่า "collapse" ซึ่งแปลว่า พังครืนหรือพังทลาย ซึ่งให้ความรู้สึกน่ากลัว

เมื่อได้ศึกษาเกี่ยวกับวิธีการของผู้เขียนทั้ง 4 ประการ ได้แก่ มุมมอง ท่วงทำนองเขียน น้ำเสียง และอารมณ์แล้ว จะเห็นได้ว่าทุกอย่างล้วนเกี่ยวข้องกัน จนยากที่จะแยกออกจากกันได้ น้ำเสียงของผู้เขียนจะแฝงอยู่ในท่วงทำนองเขียน ซึ่งจะก่อให้เกิดอารมณ์หรือบรรยากาศแบบใดแบบหนึ่ง ซึ่งทั้งหมดนี้ก็จะขึ้นอยู่กับว่าผู้เขียนมีมุมมองอย่างไรเกี่ยวกับเรื่องที่เขียนถึง และผู้เขียนจะใช้วิธีการแบบใด ก็ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้เขียนด้วย

4. การอนุมาน (Inference)

การอนุมาน คือ การหาความหมายที่ผู้เขียนไม่ได้แสดงไว้โดยตรง โดยใช้ข้อมูลที่ปรากฏอยู่ในงานเขียนประกอบกับข้อมูลหรือความรู้ที่ผู้อ่านมีอยู่เดิม ตลอดจนประสบการณ์ของผู้อ่านนำมาประมวลเข้าด้วยกันโดยอาศัยหลักเหตุผล การหาความหมายในลักษณะนี้ผู้อ่านต้องอ่านให้ลึกกลงไปกว่าระดับตัวอักษร หรือที่มีสำนวนในภาษาอังกฤษว่า “read between the lines” ที่แปลว่า “อ่านระหว่างบรรทัด” ซึ่งหมายถึงอ่านจนสามารถเข้าใจความหมายที่ผู้เขียนไม่ได้เขียนไว้ในบรรทัดใดเลย แต่หากอ่านจนเข้าใจข้อความที่ปรากฏอยู่ทุกบรรทัดก็จะเข้าใจความหมายที่แฝงอยู่ระหว่างบรรทัดได้ด้วย

ที่จริงแล้วเราไม่ได้ใช้การอนุมานเฉพาะในการอ่าน แต่ใช้ในชีวิตประจำวันด้วย เช่น เราสามารถอนุมานว่าบุคคลต่างๆ ที่เรารู้จักหรือพบเห็นนั้นน่าจะเป็นคนอย่างไร โดยดูจากการกระทำ คำพูด สีหน้า ท่าทาง สิ่งของเครื่องใช้ หรือแม้แต่การแต่งกายของคนเหล่านั้น นอกจากนี้ในการอ่านหนังสือพิมพ์ หรือนิตยสารต่างๆ ที่มีรูปภาพประกอบ ตลอดจนโฆษณาหรือการ์ตูน เราก็อนุมานจากภาพที่ใช้ประกอบด้วยว่าคนเขียนเหล่านั้นจะบอกอะไรแก่เรา

อย่างไรก็ตามเราไม่อาจจะอนุมานได้ถูกต้องทั้งหมดทุกครั้ง ถ้าเป็นการอนุมานจากหลักฐานข้อมูลที่ปรากฏอยู่ ประกอบกับความรู้เดิมและประสบการณ์อย่างสมเหตุสมผลก็น่าจะเชื่อได้ว่าเป็นการอนุมานที่น่าเชื่อถือ สิ่งที่เราควรระวังคืออย่าอนุมานจนเกินเลยจากข้อมูลที่มีอยู่ หรือไม่มีหลักฐานมาสนับสนุนการอนุมาน เพราะมีโอกาสจะผิดได้ และกลายเป็นการเดาลอย ๆ หรือคิดเอาเอง แต่ไม่ใช่การอนุมาน

ในการอ่านโดยเฉพาะการอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์นั้นผู้อ่านจำเป็นต้องฝึกฝนเรื่องการอนุมานไว้เป็นอย่างดี เพราะมีอยู่เสมอที่มีข้อมูลบางประการที่ผู้เขียนเห็นว่าไม่จำเป็นต้องบอกไว้ตรง ๆ ก็ได้ เพราะผู้อ่านควรจะทราบได้เองจากข้อมูลที่ปรากฏอยู่ ซึ่งข้อมูลเหล่านั้นหากผู้อ่านไม่ทราบก็อาจไม่เข้าใจเรื่องที่อ่านอย่างสมบูรณ์ได้ และมีบ่อยครั้งที่ผู้เขียนต้องการเสนอความคิดบางประการแก่

ผู้อ่านแต่ไม่บอกไว้อย่างโจ่งแจ้ง เพียงแต่บอกไว้เป็นนัย ๆ ผู้อ่านต้องคิดตามหรือต้องสรุปเอาเองจากข้อมูลที่ผู้เขียนแสดงไว้ในงานเขียนชิ้นนั้น ๆ

ในบทก่อนหน้านี้อีกก็มีการใช้ทักษะในการอนุมานอยู่แล้ว ได้แก่ การใช้บริบทช่วยหาความหมายของศัพท์ยาก ผู้อ่านต้องใช้คำศัพท์อื่น ๆ ที่รู้จักประกอบกับการใช้เหตุผลแบบใดแบบหนึ่ง หรือบางครั้งต้องใช้ประสบการณ์ส่วนตัวมาประกอบเพื่อหาความหมายของคำศัพท์ที่ไม่รู้จัก หรือในบทเกี่ยวกับการอ่านย่อหน้า เมื่อผู้อ่านจะหาใจความหลักที่แฝงอยู่ก็ต้องประมวลและสรุปเอาจากข้อมูลที่ปรากฏอยู่ในย่อหน้าซึ่งก็คือรายละเอียดสนับสนุนใจความหลักของย่อหน้านั้นเอง ในการใช้บริบทช่วยหาความหมายของศัพท์ยากหรือการหาใจความหลักที่แฝงอยู่ล้วนเป็นการอนุมานทั้งสิ้น

หัวข้อต่าง ๆ หลายหัวข้อในบทนี้ก็ต้องใช้ทักษะในการอนุมาน ไม่ว่าจะเป็นการหาวัตถุประสงค์ของผู้เขียนซึ่งบางครั้งก็ไม่ได้บอกไว้ตรง ๆ แต่ผู้อ่านต้องสรุปเอาเองเมื่ออ่านจบแล้ว หรือการจับน้ำเสียงของผู้เขียนก็ต้องอนุมานเอาจากสิ่งที่อ่าน เพราะน้ำเสียงเป็นสิ่งที่แฝงอยู่และเกิดจากการเลือกใช้ภาษาและท่าทางตนเองเขียนซึ่งจะสะท้อนน้ำเสียงของผู้เขียนออกมา

จะเห็นได้ว่าการอนุมานเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งในการอ่าน ไม่ว่าจะเป็นการอ่านเพื่อความเข้าใจ หรือโดยเฉพาะอย่างยิ่งการอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ ซึ่งผู้อ่านจะต้องไวต่อข้อมูลต่าง ๆ ที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อแก่ผู้อ่านทั้งทางตรงและทางอ้อม

สิ่งที่ผู้อ่านควรพิจารณาเพื่อช่วยในการอนุมาน ได้แก่ คำแสดงความแน่นอน ความหมายแฝง ความเปรียบ และการอ้างอิง

4-1 คำแสดงความแน่นอน (Terms of Qualification)

คำแสดงความแน่นอน คือ คำ หรือวลี ที่ใช้ขยายเพื่อแสดงความแน่นอนหรือไม่แน่นอนของข้อความของผู้เขียน คำในกลุ่มนี้มีหลายระดับ ผู้ที่อ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์จะต้องดูว่าผู้เขียนใช้คำเหล่านี้หรือไม่ หากพบคำเหล่านี้

ผู้อ่านจะสามารถอนุมานได้ว่าผู้เขียนมีทัศนคติ(attitude)อย่างไรเกี่ยวกับเรื่องที่เขียน และประเมินได้ว่าข้อความนั้น ๆ มีน้ำหนักมากน้อยเพียงใด

คำแสดงความแน่นอนแบ่งออกได้เป็น 4 ระดับ ดังนี้

1. แน่ใจโดยไม่มีข้อสงสัยใด ๆ ได้แก่

surely	certainly	undeniably
assuredly	precisely	it is undeniable
conclusively	definitely	it is a proven fact
undoubtedly	plainly	there is no doubt
clearly	all	without hesitation
absolutely	none	without reservation
unequivocally	always	without a doubt
constantly	never	without question

2. มีความไม่แน่นอนอยู่บ้างเพียงเล็กน้อย ได้แก่

most	seldom	there is little doubt
almost	rarely	it is believed
mostly	slightly	with little reservation
mainly	almost always	one can safely say
consistently	almost never	the consistent pattern
usually		

3. มีความไม่แน่นอนอยู่บ้าง ได้แก่

many	it seems
may	it appears
might	it is possible that
can	it is probable that
could	it is theorized that
often	one can infer

at times	one can say with some reservation
frequently	one would assume
apparently	one would infer
seemingly	the inference is
possibly	the assumption is
probably (stronger than possibly)	the hypothesis is
ostensibly	the results imply
likely	this may (might) mean
somewhat	

4. มีความไม่แน่นอนอยู่มาก ได้แก่

supposedly
it is guessed that
it is suspected that
it is conjectured that
it is rumored that

ตัวอย่าง

จงอ่านประโยคทั้ง 4 ประโยคต่อไปนี้ และสังเกตดูว่าการใช้คำแสดงความแน่นอนในระดับต่าง ๆ กันทำให้ความหมายและน้ำหนักของประโยคต่างกันอย่างไร

- It is a proven fact that John is the murderer.
- There is little doubt that John is the murderer.
- It is likely that John is the murderer.
- It is suspected that John is the murderer.

ประโยคตัวอย่างทั้ง 4 ประโยค มีข้อความที่ต้องการกล่าวถึงเหมือนกัน คือ "...John is the murderer." ซึ่งแปลว่า "จอห์นเป็นฆาตกร" แต่เมื่อดู

ข้อความทั้งประโยคของแต่ละประโยคซึ่งมีวลีแสดงความแน่นอนต่าง ๆ กันกำกับอยู่ จะเห็นได้ว่า หากกล่าวอย่างในประโยค a. โดยใช้ “It is a proven fact...” หมายความว่า จอห์นต้องเป็นฆาตกรอย่างแน่นอน โดยมีพยานหลักฐานเป็นข้อพิสูจน์หรือยืนยันได้ ส่วนในประโยค b. ซึ่งใช้ “There is little doubt...” หมายความว่า มีพยานหลักฐานหรือเหตุผลที่เชื่อได้ค่อนข้างแน่นอนว่าจอห์นเป็นฆาตกร แต่ก็ยังมีข้อที่ทำให้สรุปเช่นนั้นไม่ได้อยู่เพียงเล็กน้อยเท่านั้นซึ่งจะต้องพิสูจน์ต่อไป ในประโยค c. ใช้ “It is likely...” หมายความว่ามีความเป็นไปได้มากกว่าจอห์น คือฆาตกร แสดงว่ามีพยานหลักฐานที่ทำให้เชื่อเช่นนั้นอยู่พอสมควร แต่ก็เป็นไปได้เช่นกันว่า จอห์นอาจไม่ใช่ฆาตกร ส่วนในประโยค d. ซึ่งใช้ “It is suspected...” ซึ่งแปลว่า “เป็นที่สงสัย...” นั้นแสดงความแน่นอนเพียงเล็กน้อยเท่านั้นเพราะเป็นเพียงการสงสัย อาจไม่มีพยานหลักฐานใดๆ มาสนับสนุนเลยก็ได้ สิ่งที่ยังสงสัยอาจเป็นจริงหรือไม่จริงก็ได้ ข้อความในประโยค d. จึงมีน้ำหนักน้อยที่สุดใน 4 ประโยค เพราะมีความไม่แน่นอนอยู่มากที่สุด

จะเห็นได้ว่าการอ่านข้อความโดยละเอียดคำหรือวลีที่แสดงความแน่นอน อาจทำให้ผู้อ่านเข้าใจหรือประเมินสถานการณ์ของสิ่งที่อ่านผิดพลาดไปได้ เพราะคำหรือวลีเหล่านี้เป็นการบอกผู้อ่านทางอ้อมว่าผู้เขียนเห็นว่าสิ่งที่ตนเขียนนั้นมีความแน่นอนมากน้อยเพียงใด

4.2 ความหมายแฝง (Connotations)

คำต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นในภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษนอกจากจะมีความหมายโดยตรงหรือความหมายตามที่พจนานุกรมระบุไว้ ที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า Denotations แล้วยังมีความหมายโดยอ้อมหรือความหมายแฝง ที่ในภาษาอังกฤษเรียกว่า Connotations อีกด้วย ความหมายแฝงนี้ไม่ใช่ความหมายโดยตรงของคำแต่เป็นความหมายที่ผู้ที่รู้จักภาษานั้น ๆ เป็นอย่างดีจึงจะทราบได้ เพราะความหมายแฝงบอกให้ทราบถึงความรู้สึกหรือทัศนคติของผู้พูดหรือผู้เขียนที่มีต่อสิ่งที่พูดถึงหรือเขียนถึง ซึ่งมีทั้งความหมายแฝงในแง่ดี(positive)และไม่ดี(negative)

ตัวอย่างเช่นคำในภาษาอังกฤษที่แปลว่า ผอม นั้นมีอยู่หลายคำ ได้แก่ thin, lean, slender, slim, skinny, bony, scrawny เป็นต้น ถึงแม้ว่าคำเหล่านี้จะมีความหมายหลักเหมือนกันแต่มีความหมายแฝงต่างกัน การที่จะเลือกใช้คำใดบรรยายถึงใครสักคนขึ้นอยู่กับว่าผู้พูดหรือผู้เขียนคิดว่าบุคคลนั้นผอมแล้วดูเป็นอย่างไร ดูดีหรือไม่ดี ผอมแล้วสวยหรือไม่สวย ผอมแล้วดูแข็งแรงหรือดูอ่อนแอ เช่น

a. The boy is thin and very tall for his age.

คำว่า thin ในประโยคนี้เป็นคำกลาง ๆ แปลว่า ผอม ไม่มี ความหมายแฝง ไม่ว่าจะในแง่ดีหรือไม่ดี บอกแต่เพียงว่าเด็กชายคนนั้นผอมและ สูงมากเท่านั้น

b. Paul is a tall slender young man with thick brown hair.

คำว่า slender แปลว่า ผอม และมีความหมายแฝงว่า รูปร่างดี ดังนั้นแสดงว่าผู้กล่าวประโยคนี้เห็นพอล (Paul) เป็นชายหนุ่มที่ผอมแบบดูดี

คำว่า lean และ slim ก็มีความหมายแฝงในทางที่ดีเช่นกัน หมายถึง ผอมอย่างดูดีและมีสุขภาพแข็งแรง.

c. Tim is very skinny after weeks of sickness.

คำว่า skinny แปลว่า ผอมแห้ง ไม่มีเนื้อ มีความหมายแฝงที่ไม่ดี แสดงว่าผู้เลือกใช้คำนี้เห็นว่าบุคคลที่กล่าวถึงผอมเกินไปจนไม่น่าดู

คำว่า bony และ scrawny ก็มีความหมายแฝงที่ไม่ดี bony แปลว่า ผอมมากจนเห็นซี่กระดูก และ scrawny แปลว่าผอมแบบเหี่ยวแห้ง เนื้อหนังหย่อนยาน หากผู้พูดหรือผู้เขียนเลือกใช้คำเหล่านี้ก็แสดงว่าผู้พูดหรือผู้เขียนเห็นว่าบุคคลที่กล่าวถึงนั้นผอมมากและดูน่าเกลียด

จากตัวอย่างเหล่านี้จะเห็นได้ว่าคำบางคำอาจมีความหมายหลักเหมือนกัน แต่มีความหมายแฝงต่างกัน และความหมายแฝงที่ต่างกันนี้นอกจากจะช่วยให้ผู้อ่านอนุมานความรู้สึกหรือทัศนคติของผู้เขียนได้แล้วยังสามารถกระตุ้นให้ผู้ฟังหรือผู้อ่านเกิดอารมณ์ หรือความรู้สึกต่าง ๆ ตามไปได้ด้วย เช่น

a. He tried to educate the villagers about democracy.

b. He tried to brainwash the villagers into democracy.

หากเปรียบเทียบประโยคทั้งสองนี้จะเห็นว่ามีความหมายหลักเหมือนกัน คือ มีคนพยายามสอนเรื่องประชาธิปไตยแก่ชาวบ้าน แต่คำว่า to educate ในประโยค a. มีความหมายแฝงที่ดี หมายถึง อบรมสั่งสอนโดยมุ่งจะให้มีความรู้ที่เหมาะสม แต่ to brainwash ในประโยค b. มีความหมายแฝงที่ไม่ดี หมายถึง สอนแบบล้างสมองโดยให้เลิกเชื่อสิ่งที่เคยเชื่ออยู่เดิมแล้วหันมาเชื่อถือสิ่งใหม่แทน ปฏิกริยาของผู้ที่อ่านประโยค a. ควรจะเป็นความรู้สึกที่ดีต่อ "He" เพราะเขาพยายามจะให้ความรู้แก่ชาวบ้าน ในขณะที่ผู้ที่อ่านประโยค b. น่าจะรู้สึกว่า "He" ทำในสิ่งที่ไม่สมควรในการพยายามล้างสมองชาวบ้าน

ในเมื่อคำสามารถทำให้ผู้อ่านมีความรู้สึกหรืออารมณ์ต่อสิ่งที่อ่านได้ ผู้เขียนจึงอาจเลือกใช้คำที่มีความหมายแฝงที่จะกระตุ้นให้ผู้อ่านใช้อารมณ์หรือความรู้สึกตอบสนองสิ่งที่อ่านในทางที่ดีหรือไม่ดีตามที่ผู้เขียนต้องการได้ ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านใช้อารมณ์ตัดสินสิ่งที่อ่านมากกว่าจะคำนึงถึงข้อเท็จจริงหรือเหตุผลได้ ดังนั้นในการอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ผู้อ่านจะต้องระมัดระวังให้มากเมื่อพบว่าผู้เขียนเลือกใช้คำที่มีความหมายแฝงเพื่อกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกหรืออารมณ์เอนเอียงไปในทางใดทางหนึ่ง

อย่างไรก็ตามการอ่านโดยคำนึงถึงความหมายแฝงที่อาจมีอยู่นอกจากจะช่วยให้เข้าใจสิ่งที่อ่านได้ชัดเจนและลึกซึ้งขึ้นแล้วยังช่วยให้สามารถอนุมานความรู้สึกหรือทัศนคติของผู้เขียนเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ได้อีกด้วย

4.3 ความเปรียบ (Figures of Speech)

บางครั้งเพื่อให้ได้ความชัดเจนและเพิ่มความน่าสนใจให้แก่งานเขียนไปพร้อมๆ กัน ผู้เขียนจะไม่ใช้การบรรยายอย่างตรงไปตรงมาเพียงอย่างเดียว แต่จะใช้ความเปรียบ (Figures of Speech) มาช่วย โดยนำของสองสิ่งซึ่งเป็นของต่างชนิดกันมาเปรียบเทียบกัน ของที่นำมาเปรียบเทียบกันนี้เมื่อดูที่แรกไม่น่าจะเหมือนกัน แต่หากพิจารณาให้ดีก็จะพบว่ามีความเหมือนกันอยู่ในบางแง่มุมหรือบางประเด็น เช่นเมื่อกล่าวว่...

"The young woman's eyes are like sparkling sapphires."

ผู้เขียนเปรียบเทียบดวงตาของหญิงสาว (eyes) กับพลอยไพรีนที่เป็นประกายระยิบระยับ (sparkling sapphires) ที่จริงแล้วดวงตาของคนกับไพรีนเป็นของคนละอย่างกัน แต่ถ้าพิจารณาให้ดีก็จะเห็นว่าดวงตาของหญิงสาวกับไพรีนนั้นเหมือนกันในแง่ที่ว่า เป็นประกายระยิบระยับเหมือนกัน และยังมี ความเหมือนที่บอกไว้โดยอ้อมในความเปรียบนี้อีกประการหนึ่งด้วย นั่นคือผู้อ่านสามารถอนุมานได้ว่าดวงตาคู่นี้จะต้องเป็นสีน้ำเงินเช่นเดียวกับสีของอัญมณีชนิดนี้

การอ่านความเปรียบนั้นผู้อ่านจะต้องใช้จินตนาการตามไปด้วยจึงจะสามารถรับข้อมูลไม่ว่าจะเป็นภาพ เสียง กลิ่น รส สัมผัส ตลอดจนความรู้สึกต่าง ๆ ตามที่ผู้เขียนต้องการจะใช้ความเปรียบเป็นสื่อส่งผ่านข้อมูลต่าง ๆ เหล่านั้นแก่ผู้อ่าน ดังนั้นในการอ่านความเปรียบข้อความเดียวกันผู้อ่านบางคนจะได้ภาพในจินตนาการที่ชัดเจนและมีรายละเอียดมากกว่าบางคน

นอกจากนี้ ผู้ที่จะอ่านความเปรียบได้ดีต้องไวต่อความหมายที่แฝงอยู่ในความเปรียบนั้นๆ หรือต้องมีความสามารถในการอนุมานนั่นเอง เช่น ในประโยคตัวอย่างที่เปรียบเทียบดวงตาของหญิงสาวกับไพรีนที่เป็นประกายระยิบระยับนั้น จากภาพที่ได้รับผู้อ่านควรจะอนุมานต่อไปได้ว่าหญิงสาวเจ้าของดวงตาคู่นี้ น่าจะเป็นผู้ที่น่านมอง เพราะมีตาสวย นอกจากนี้ยังอาจอนุมานต่อไปได้อีกว่าเจ้าของดวงตาที่เป็นประกายน่าจะเป็นผู้ที่มีความสุขและอาจกำลังมีความสุข

ในการอ่านความเปรียบ นอกจากผู้อ่านจะต้องอนุมานความหมายแฝงของความเปรียบเพื่อให้เข้าใจความหมายของผู้เขียนอย่างชัดเจนแล้ว ผู้อ่านยังสามารถอนุมานได้ด้วยว่าในการใช้ความเปรียบเช่นนั้นผู้เขียนมีความรู้สึกหรือทัศนคติอย่างไรต่อสิ่งที่กำลังเขียนถึง เช่นในการเปรียบเทียบดวงตากับโพลินประกายระยิบระยับนี้ ผู้อ่านน่าจะอนุมานได้ว่าผู้เขียนเห็นว่าเห็นดวงตาคู่นี้เป็นดวงตาที่สวยงาม จึงได้นำมาเปรียบเทียบกับอัญมณีนั่งงาม

ความเปรียบนั้นมีอยู่มากมายหลายชนิด แต่ที่พบเห็นได้บ่อยในงานเขียนเกือบทุกประเภททั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง ซึ่งผู้อ่านควรรู้จักให้ดีมีอยู่ 3 ชนิด ได้แก่ อุปมา อุปลักษณ์ และอุปคณาธิฐาน

4.3.1 อุปมา (Simile)

อุปมา คือ การเปรียบเทียบที่ใช้คำเชื่อมมาช่วยแสดงการเปรียบเทียบ คำเชื่อมที่ใช้ได้แก่ like, as, as.....as, as if, similar to, resemble เป็นต้น

ตัวอย่าง

1. In the morning, a light snow lay on the ground like a sprinkling of powdered sugar.

ประโยคนี้เปรียบเทียบหิมะที่โรยตัวปกคลุมพื้นดินอยู่บาง ๆ ว่าเหมือนกับผงน้ำตาลโรยอยู่ คำเชื่อมที่แสดงการเปรียบเทียบคือ like ผู้อ่านจะเห็นได้ว่าหิมะกับผงน้ำตาลนั้นเป็นของต่างชนิดกันแต่ก็มีลักษณะที่เหมือนกันคือเป็นเกล็ดสีขาวขนาดเล็กและดูบางเบา

2. "And how could she blind him to whom all her thoughts had been as clear as a crystal?"

ประโยคนี้เป็นอุปมาใช้ as.....as เชื่อมเพื่อแสดงการเปรียบเทียบสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบกับกันคือความคิด(thoughts)ของตัวละครฝ่ายหญิงกับผลึกแก้ว

(crystal) โดยกล่าวว่าหญิงผู้นี้จะหลอกตัวละครอีกตัวหนึ่งที่เป็นฝ่ายชายได้อย่างไร ในเมื่อฝ่ายชายอ่านความคิดของเธอได้ทะลุปรุโปร่งราวกับมองผ่านผลึกแก้วใส ความคิดของตัวละครกับผลึกแก้วเหมือนกันในแง่ที่ว่าโปร่งใสสามารถมองผ่านได้โดยง่าย และจากความเปรียบนี้ผู้อ่านควรจะอนุมานต่อไปได้ว่าตัวละครทั้งสองนี้น่าจะมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกันฝ่ายชายจึงทราบความคิดของฝ่ายหญิงได้อย่างชัดเจน

3. War is the outward manifestation of political, economic or social conflicts, like a headache may be the manifestation of a more serious illness such as a brain tumor or stress.

by Ping Amranand

คำเชื่อมที่แสดงความเปรียบเทียบในอุปมานี้คือ like และสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบกับกันคือ สงคราม(war) กับอาการปวดศีรษะ(headache) ซึ่งดูแล้วเป็นสองสิ่งที่จะแตกต่างกันโดยสิ้นเชิง แต่ผู้เขียนข้อความนี้ก็มองเห็นความเหมือนในสองสิ่งนี้ นั่นคือ ต่างก็เป็นสิ่งที่แสดงถึงปัญหาที่รุนแรงและซับซ้อนกว่าตัวของมันเอง ดังที่เขียนไว้ว่าสงครามแสดงถึงความขัดแย้งทางการเมือง เศรษฐกิจ หรือสังคมในขณะที่อาการปวดศีรษะอาจแสดงว่ามีความเจ็บป่วยที่รุนแรงกว่านั้นเช่น มีเนื้องอกในสมองหรือความเครียด ความหมายโดยนัยที่ผู้อ่านควรจะอนุมานได้ ก็คือผู้เขียนข้อความนี้เห็นว่า สงครามเป็นเพียงปลายเหตุหรือผลของปัญหาอื่น ๆ ที่ร้ายแรงยิ่งกว่าสงครามเสียอีก และการจะแก้ปัญหาเหล่านี้ก็ต้องแก้ที่ต้นตอของปัญหา เหมือนคนที่ปวดศีรษะเพราะเป็นเนื้องอกในสมองจะหายปวดศีรษะได้เด็ดขาดก็ต้องตัดเนื้องอกทิ้ง ไม่ใช่เพียงรับประทานยาแก้ปวดซึ่งบำบัดอาการปวดได้เพียงชั่วคราวเท่านั้น

4.3.2 อุปลักษณ์ (Metaphor)

อุปลักษณ์เป็นการเปรียบเทียบโดยที่ไม่ใช้คำเชื่อมใดๆ อุปลักษณ์จึงต่างจากอุปมาตรงที่อุปลักษณ์ไม่ใช้คำเชื่อมในขณะที่อุปมามีการใช้คำเชื่อม

ตัวอย่าง

1. My fear of public speaking was a mountain that I had to climb and conquer.

หากจะถามว่าในประโยคนี้ผู้เขียนเปรียบเทียบกับอะไรกับอะไร คำตอบก็คือผู้เขียนเปรียบเทียบกับความกลัว(fear) กับภูเขา(mountain) โดยไม่ได้กล่าวว่า “ความกลัวเปรียบเหมือนภูเขา” หรือ “My fear was like a mountain.” ซึ่งหากกล่าวเช่นนี้ก็จะเป็นอุปมา แต่ผู้เขียนใช้ว่า “ความกลัวที่ข้าพเจ้ามีต่อการพูดต่อหน้าสาธารณชน คือ ภูเขาที่ข้าพเจ้าจะต้องปีนป่ายและพิชิต” ผู้ที่ได้ยินหรืออ่านประโยคนี้เมื่อทราบว่าเป็นการใช้ความเปรียบก็จะต้องใช้จินตนาการและคิดว่าที่เปรียบเทียบ ความกลัวกับภูเขา นั้น เหมาะสมและสื่อความหมายได้ดีหรือไม่ ซึ่งจะเห็นได้ว่าภูเขาโดยเฉพาะที่สูงชันนั้นย่อมปีนขึ้นไปได้ยาก ต้องใช้ทั้งพลังกำลังความพยายามและความอดทนจึงจะสามารถปีนขึ้นไปถึงยอดเขาได้ แสดงว่าผู้กล่าวประโยคนี้ต้องการจะบอกแก่ผู้ฟังหรือผู้อ่านว่าสำหรับตัวเขาแล้ว การพูดต่อสาธารณชนเป็นสิ่งที่ยากลำบากมากกว่าต้องไปปีนและพิชิตยอดเขา แต่เขาก็จะต้องพยายามทำให้ได้ นอกจากนี้ยังอนุมานได้อีกว่าผู้เขียนเห็นว่า การพูดต่อสาธารณชนให้ได้ดีนั้นเป็นสิ่งที่ทำหัยเช่นเดียวกับการปีนเขา

2. When you do something good today, don't expect it to bear fruit tomorrow. Every tree and plant takes time to grow, so does virtue.

ข้อความนี้เปรียบเทียบคุณงามความดี (virtue) กับต้นไม้ (every tree and plant) โดยกล่าวว่า “หากท่านทำความดีในวันนี้ จงอย่าหวังว่ามันจะออกผลในวันพรุ่งนี้ ต้นไม้และพืชทุกต้นล้วนต้องการเวลาที่จะเติบโต คุณงามความดีก็เช่นกัน” การกล่าวว่าย่าหวังว่าความดีจะออกผล (to bear fruit) เป็นการเปรียบเทียบความดี เป็นต้นไม้ หมายความว่า เมื่อทำความดีแล้วก็อย่าหวังว่าจะได้รับผลดีตอบแทนเหมือนการปลูกต้นไม้แล้วจะหวังให้ออกผลในทันที แต่การใช้ความเปรียบเช่นนี้ก็ไม่ใช่ว่าผู้เขียนต้องการจะให้ผู้อ่านห้อยเห่ในการทำความดี

ตรงกันข้ามการเปรียบคุณความดีเป็นต้นไม้กลับให้ความรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่เติบโตงอกงามได้หากหมั่นดูแล และยังจะผลิดอกออกผลให้ได้ชื่นชมอีกด้วย เท่ากับเป็นการให้กำลังใจในการทำความดี

3. The sun set on the British Empire long ago, but the shadow of the English language lingers. Having command of English can be the key to top jobs and big money.

ประโยคแรกของข้อความนี้กล่าวว่า “พระอาทิตย์ตกในจักรวรรดิอังกฤษนานมาแล้ว แต่เงาของภาษาอังกฤษยังคงทอดอยู่” การกล่าวถึง “พระอาทิตย์ตก” (the sun set) และ “เงา” (shadow) เป็นการกล่าวในเชิงเปรียบเทียบ พระอาทิตย์ หมายถึง พลังและอำนาจดังเช่นความร้อนแรงของแสงอาทิตย์ ดังนั้นความหมายที่แท้จริงของประโยคนี้ก็คือจักรวรรดิอังกฤษที่เคยยิ่งใหญ่เกรียงไกรนั้นได้หมดอำนาจไปนานแล้ว แต่ถึงแม้จะไม่มีแสงอันร้อนแรงของดวงอาทิตย์แล้ว ก็ยังมี “เงา” หรืออิทธิพลของภาษาอังกฤษอยู่ ประโยคหลังช่วยขยายความให้เข้าใจข้อความที่ว่า “เงาของภาษาอังกฤษยังคงทอดอยู่” หมายความว่า ภาษาอังกฤษยังมีอิทธิพลหรือบทบาทสำคัญอยู่ และการมีความรู้ภาษาอังกฤษดีจะช่วยให้มีหน้าที่การงานในระดับสูงและยังได้รับเงินตอบแทนมากด้วย

4.3.3 บุคลาธิษฐาน (Personification)

บุคลาธิษฐาน คือ การนำเอาสิ่งที่ไม่ใช่คนไม่ว่าจะเป็นสัตว์ สิ่งของ หรือนามธรรม มากกล่าวถึงราวกับว่าเป็นคน หรือเปรียบเทียบสิ่งที่ไม่ใช่คนว่าเป็นคนนั่นเอง ทั้งนี้โดยนำเอาบุคลิกลักษณะหรือกิริยาอาการของคนมาใช้กับสิ่งที่กล่าวถึงนั้น ที่จริงแล้วบุคลาธิษฐานก็คือ อุปลักษณ์ชนิดหนึ่งนั่นเอง

ตัวอย่าง

1. Mount Pinatubo was awake after 600 years of dormancy; its multiple eruptions threatened a broad area of the Philippines.

ข้อความนี้กล่าวถึงภูเขาไฟ Mount Pinatubo ในประเทศฟิลิปปินส์ ซึ่งเกิดระเบิดขึ้นหลังจากที่สงบอยู่ถึง 600 ปี โดยนำเอากริยาอาการของคนมาใช้กับภูเขาไฟลูกนี้ แทนที่จะกล่าวว่าภูเขาไฟระเบิดก็กล่าวว่าเป็นภูเขาไฟตื่นขึ้น (was awake) และเมื่อจะกล่าวว่าภูเขาไฟประทุหลายครั้งก่อความเสียหายเป็นบริเวณกว้างก็ใช้ “threatened” ซึ่งเป็นกริยาที่ใช้กับคน แปลว่า ขูให้กลัว

2. The guitar took its revenge on me by breaking one of its strings during my solo performance.

ประโยคนี้อ่านเปรียบเทียบเป็นคน โดยกล่าวว่า “เจ้ากีตาร์แค้นฉันด้วยการทำลายของมันเป็นของตัวเองขาดสายหนึ่งระหว่างการแสดงเดี่ยวของฉัน” กริยา to take a revenge on แปลว่า แค้นฉัน โดยปกติแล้วใช้กับคน เมื่อนำมาใช้กับกีตาร์ ซึ่งเป็นสิ่งไม่มีชีวิต ในที่นี้ทำให้ผู้อ่านอนุมานได้ว่าผู้เขียนประโยคนี้น่าจะมีความผูกพันกับกีตาร์ตัวนี้จึงพูดถึงราวกับว่ามันเป็นคน และยังอนุมานได้อีกว่าผู้เขียนคงเคยทำอะไรกับกีตาร์ตัวนี้ซึ่งตนเองรู้สึกว่าเป็นการกระทำที่ไม่ดี เมื่อสายกีตาร์ขาดระหว่างการแสดงของตน จึงรู้สึกว่าเป็นการแค้นของกีตาร์ อย่างไรก็ตามข้อความนี้ไม่ได้มีน้ำเสียงจริงจัง ดูจะติดตลกมากกว่า

3. “If fate has cruelly wronged you and me, it’s no good going down on your knees to her asking her favor ; you have to spurn her and laugh at her, otherwise she’ll laugh at you.”

จาก “In Exile” โดย Anton Chekhov

ประโยคนี้อ่านถึงโชคชะตา(fate) ราวกับว่าเป็นผู้หญิงคนหนึ่ง โดยกล่าวว่า “หากโชคชะตาอธรรมต่อคุณและผมอย่างโหดร้าย ก็ไม่มีประโยชน์อะไรที่จะคุกเข่าขอความเมตตาจากหล่อน คุณต้องเหยียดหยามหล่อนและหัวเราะเยาะหล่อน มิฉะนั้นหล่อนก็จะหัวเราะเยาะคุณ” การใช้สรรพนามแทนโชคชะตาว่า she และ her รวมทั้งการใช้กริยาของคนได้แก่ to wrong และ to laugh at และยังใช้กริยาวิเศษณ์ cruelly กับโชคชะตา ซึ่งเป็นนามธรรม ล้วนเป็นเทคนิคของความ

เปรียบเทียบบุคลาธิษฐานทั้งสิ้น และเมื่ออ่านข้อความนี้แล้วผู้อ่านจะอนุมานได้ว่าผู้ที่พูดประโยคนี้น่าจะทัศนคติที่ไม่ดีต่อโชคชะตา มองว่าโชคชะตานั่นโหดร้าย และคนเราไม่ควรสยบต่อโชคชะตา ไม่เช่นนั้นโชคชะตาจะซ้ำเติมเอาอีก

สรุปวิธีอ่านความเปรียบเทียบ

1. เมื่ออ่านพบความเปรียบเทียบให้ดูว่าเป็นความเปรียบเทียบชนิดใด : อุปมา อุปลักษณ์ หรือ บุคลาธิษฐาน
2. ดูว่าความเปรียบเทียบนั้นเปรียบเทียบอะไรกับอะไร
3. อธิบายความหมายของความเปรียบเทียบให้ได้โดยดูว่าสิ่งที่นำมาเปรียบเทียบกันนั้นเหมือนกันในแง่ไหนและอย่างไรบ้าง ดูด้วยว่าความเปรียบเทียบนั้นใช้ได้เหมาะสมและสามารถสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่
4. เมื่อเข้าใจความหมายของความเปรียบเทียบเป็นอย่างดีแล้วให้ดูต่อไปด้วยว่าสามารถอนุมานทัศนคติของผู้เขียนเกี่ยวกับสิ่งที่เขียนได้หรือไม่อย่างไร

4.4 การกล่าวอ้างถึง (Allusion)

การกล่าวอ้างถึง คือ การอ้างอิงถึงบุคคล สถานที่ สิ่งของ หรือเหตุการณ์สำคัญๆ ทั้งที่แต่งขึ้น เช่น ในวรรณกรรม และที่เป็นจริง เช่น ในประวัติศาสตร์ การเมือง หรือแวดวงศิลปะ นับเป็นการสื่อความหมายโดยนัยที่กะทัดรัดโดยนำความหมายของสิ่งที่กล่าวอ้างถึงมาใช้เสนอความคิดของผู้เขียนในทางอ้อม

การกล่าวอ้างถึงเป็นที่นิยมใช้ในวรรณกรรม และยังคงมักใช้ในการวิจารณ์วรรณกรรมด้วย รวมไปถึงการวิจารณ์ภาพยนตร์ ละคร และงานศิลปะอื่นๆ ตลอดจนการศึกษาทางประวัติศาสตร์ และบทแสดงความคิดเห็นตามหน้าหนังสือพิมพ์และนิตยสาร หรือแม้แต่ในงานโฆษณาบางชิ้น

การกล่าวอ้างถึงต่างจากความเปรียบเทียบตรงที่ในการอ่านความเปรียบเทียบ ผู้อ่านอาจไม่จำเป็นต้องมีความรู้เดิมเพื่อช่วยให้เข้าใจความเปรียบเทียบที่ผู้เขียน

ใช้ แต่การที่จะเข้าใจความหมายที่แฝงอยู่ของการกล่าวอ้างถึงนั้น ผู้อ่านจะต้องมีภูมิหลังในด้านต่างๆไม่ว่าจะเป็นประวัติศาสตร์ การเมือง ศิลปะ ดนตรี หรือวรรณคดีตามที่ผู้เขียนกล่าวอ้างถึงด้วย ยิ่งผู้อ่านมีความรู้ในเรื่องที่กล่าวอ้างถึงมากก็จะยิ่งสามารถเข้าใจการกล่าวอ้างถึงได้ชัดเจนและลึกซึ้งยิ่งขึ้น ดังนั้นหากอ่านพบข้อต่างๆในการกล่าวอ้างถึงที่ไม่คุ้นเคย ผู้อ่านจำเป็นต้องหาความหมายหรือเรื่องราวของสิ่งนั้นๆจาก ผู้รู้ พจนานุกรม หรือสารานุกรม เสียก่อนจึงจะสามารถเข้าใจความหมายของการกล่าวอ้างถึงนั้น ๆ ได้

ตัวอย่าง

1. "After Sir Edmund Hillary , you can climb Everest on a pogo stick without attracting envy or admiration."

-M.R. Montgomery

ประโยคนี้อ้างถึงชื่อของบุคคลผู้หนึ่ง คือ Sir Edmund Hillary ซึ่งหากผู้อ่านไม่ทราบว่าเป็นใครและมีความสำคัญอย่างไรก็จะไม่สามารถเข้าใจความหมายของประโยคนี้นี้ได้ แต่ถ้าลองเปิดหาข้อมูลเกี่ยวกับชื่อนี้ดูในพจนานุกรมภาษาอังกฤษขนาดใหญ่ที่ให้ข้อมูลพอสังเขปเกี่ยวกับชื่อเฉพาะต่างๆ เช่น บุคคล สถานที่ และเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไว้ด้วย ก็จะทราบว่า Sir Edmund Hillary เป็นนักปีนเขา ชาวนิวซีแลนด์ เกิดในปี ค.ศ.1919 ผู้ปีนถึงยอดเขาเอเวอเรสต์ (Mt. Everest) ได้สำเร็จเป็นคนแรกในปี ค.ศ.1953 เมื่อทราบเช่นนี้แล้วก็จะเข้าใจความหมายโดยนัยของประโยคนี้นี้ว่าผู้เขียนมีความเห็นว่าการทำสิ่งที่ยากลำบากหรือทำหายนั่น ผู้ที่ทำได้สำเร็จเป็นคนแรกเท่านั้นจึงจะได้รับความสนใจและการยกย่อง ส่วนผู้ที่มาทำสิ่งเดียวกันในภายหลังแม้จะทำด้วยความยากลำบากมากกว่าก็จะมีใครให้ความสำคัญเท่ากับผู้ที่ทำสำเร็จเป็นคนแรก เช่นผู้ที่มาปีนยอดเขาเอเวอเรสต์หลังจาก Sir Edmund Hillary แม้จะขึ้นไปโดยกระโดดด้วยไม้กระโดดสปริง (pogo stick) ก็คงไม่มีใครอิจฉาหรือยกย่องชมเชย

2. Good lab teaching is essentially Socratic.

ประโยคนี้อีกกล่าวว่า "การสอนในห้องปฏิบัติการที่ดีจำเป็นต้องเป็นแบบโซคราติค" มีการกล่าวอ้างถึงวิธีการแบบโซคราติค (Socratic) ซึ่งมาจากชื่อของปราชญ์ชาวกรีก โซคราติส(Socrates) ผู้สั่งสอนลูกศิษย์ของเขาโดยการตั้งคำถามที่เตรียมไว้อย่างดีให้ลูกศิษย์ตอบ และด้วยวิธีการเช่นนี้ เขาสามารถกระตุ้นให้บรรดาลูกศิษย์คิดค้นความรู้ต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ผู้เขียนประโยคนี้นี้เห็นว่าวิธีการสอนแบบนี้เหมาะสมที่จะนำมาใช้สอนนักศึกษาในห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์

3. It is a commonplace, said first perhaps by Eve and often in our time by the advocates of women's rights, that women are people.

- Dorothy Van Doren

ประโยคนี้อีกกล่าวถึงข้อความที่เป็นที่รู้จักกันดีในหมู่นักเรียกร้องสิทธิสตรี นั่นคือข้อความที่ว่า "ผู้หญิงคือคน"(women are people) โดยกล่าวว่าผู้ที่กล่าวข้อความนี้เป็นคนแรกอาจจะเป็นผู้หญิง (Eve) คนส่วนใหญ่คงทราบตามคัมภีร์ไบเบิลของศาสนาคริสต์ อีฟ คือมนุษย์ผู้หญิงคนแรกที่พระเจ้าทรงสร้างขึ้นให้อยู่คู่กับมนุษย์ผู้ชายคนแรกคือ อัดัม (Adam) ในสวนอีเดน (Garden of Eden) ด้วยการกล่าวอ้างถึงอีฟในประโยคนี้นี้ ผู้เขียนต้องการจะบอกแก่ผู้อ่านโดยนัยว่า การเรียกร้องสิทธิสตรีนั้นไม่ได้เพิ่งมีขึ้นในยุคปัจจุบันแต่มีมาตั้งแต่โบราณแล้ว การกล่าวอ้างถึงอีฟ ซึ่งหมายถึงย้อนไปในยุคสร้างโลกอาจเป็นการกล่าวเกินจริง แต่ก็ให้ผลในการสื่อความหมายได้ดี นอกจากนี้ ยังอาจมองได้จากอีกแง่หนึ่งว่าการที่ผู้หญิงคนแรกของโลกยังต้องเรียกร้องสิทธิ แสดงว่าสังคมโดยเฉพาะผู้ชายได้มองว่าสตรีเป็นเพศที่ต่ำต้อยกว่าบุรุษมาตั้งแต่ดิถีดำบรรพ์ หรือตั้งแต่ผู้ชายคนแรกของโลกเลยทีเดียว

การอนุมาน หรือการหาความหมายโดยนัย ซึ่งผู้อ่านจะต้องพิจารณาจาก คำแสดงความแน่นอน ความหมายแฝง ความเปรียบ และการกล่าวอ้างถึงเป็นทักษะที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งในการอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ หากผู้อ่านสามารถอนุมานได้ดี ก็จะทำให้เข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่านได้อย่างชัดเจนลึกซึ้ง และยังสามารถทราบทัศนคติของผู้เขียนได้อีกด้วย

5. การใช้เหตุผลที่ไม่ถูกต้อง (Fallacious Reasoning)

สิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ที่จะขอกล่าวถึง เป็นประการสุดท้ายในบทนี้ คือ การใช้เหตุผลที่ไม่ถูกต้อง ดังได้กล่าวไว้ตอนต้น บทแล้วว่าในการอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอ่านข้อเขียนที่ ผู้เขียนมีวัตถุประสงค์จะชักจูงหรือโน้มน้าวให้ผู้อ่านคล้อยตามความคิดของผู้เขียน ผู้อ่านจะต้องพิจารณาข้อมูลหลักฐานที่ผู้เขียนนำมาสนับสนุนความคิดของตน อย่างถ่วงถี่ว่าถูกต้องและเกี่ยวข้องกับประเด็นที่กำลังกล่าวถึงหรือไม่ และที่สำคัญที่สุดจะต้องพิจารณาว่าในการสรุปประเด็นต่าง ๆ นั้นผู้เขียนสรุปโดยใช้เหตุผลที่ ถูกต้องสมเหตุสมผลหรือไม่ เพราะบางครั้งผู้เขียนอาจใช้เหตุผลที่ไม่ถูกต้อง จะ โดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม แต่ผู้อ่านที่มีวิจารณญาณจะต้องพิจารณาให้ถ่วงถี่ และ พึงระวังการใช้เหตุผลที่ไม่ถูกต้องในลักษณะดังต่อไปนี้

1. การสรุปว่าถ้ามีเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์เกิดขึ้นต่อเนื่องกัน เหตุการณ์ แรกต้องเป็นเหตุและเหตุการณ์หลังต้องเป็นผล หรือเหตุการณ์ที่เกิดก่อนก่อให้เกิด เหตุการณ์หลังตามมา โดยไม่ได้พิจารณาให้ถี่ถ้วนถึงสาเหตุที่แท้จริง ทั้ง ๆ ที่ใน ความเป็นจริงนั้นไม่ได้จำเป็นเสมอไปว่าเหตุการณ์ที่เกิดก่อนจะต้องเป็นสาเหตุของ เหตุการณ์ที่เกิดตามมา เช่น เมื่อเราออกจากบ้านแล้วฝนตก ก็ไม่ได้หมายความว่า การที่เราออกจากบ้านแล้วทำให้ฝนตก

Since Milford became mayor, the city's crime rate has risen sharply. His election has obviously caused the increase.

การกล่าวว่า การเลือกมิลฟอร์ด(Milford) เป็นนายกเทศมนตรีเป็น สาเหตุให้อัตราการเกิดอาชญากรรมของเมืองสูงขึ้น ด้วยเหตุผลที่ว่าสถานการณ์เป็น เช่นนั้นนับตั้งแต่มิลฟอร์ดเข้ารับตำแหน่ง เป็นการสรุปโดยไม่ได้พิจารณาถึงปัจจัย แวดล้อมอื่น ๆ ที่อาจเป็นสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาดังกล่าว ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ หรือสภาพสังคมที่อาจทำให้ศีลธรรมของประชาชนเสื่อมทราม เป็นต้น

2. การสรุปว่าเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์เป็นเหตุเป็นผลกันทั้ง ๆ ที่ตามความ เป็นจริงแล้วเหตุการณ์ทั้งสองนั้นไม่ได้เกี่ยวข้องกัน เช่น

Mary is a very good student; it's impossible that she is a poor driver.

การสรุปว่าคนที่เรียนหนังสือดีจะต้องเป็นผู้ที่ขับรถได้ดีด้วยนั้นเป็นการ สรุปที่ไม่สมเหตุสมผล เพราะการเรียนกับการขับรถเป็นสิ่งที่ต่างกันและไม่ได้ เกี่ยวข้องกัน

3. การกล่าวซ้ำข้อมูลเดิมราวกับว่าเป็นการอธิบายหรือให้เหตุผล แต่เมื่อ พิจารณาให้ถี่จะพบว่าไม่มีข้อมูลใหม่ แต่เป็นเพียงการกล่าวซ้ำวนไปวนมา เช่น

We should not vote for Smith because he does not deserve our vote.

ดูเมิน ๆ เหมือนกับว่าประโยคนี้จะบอกเหตุผลว่าทำไมเราจึงไม่ควรลง คะแนนเสียงให้สมิธ(Smith) เพราะมีคำว่า "because" แต่เมื่ออ่านดูให้ถี่ก็ไม่พบ ว่าได้ให้ข้อเสียหรือเหตุผลใด ๆ ไรเลย นอกจากกล่าวซ้ำไปซ้ำมาว่า "เราไม่ควรลง คะแนนเสียงให้สมิธเพราะเขาไม่สมควรได้รับคะแนนเสียงของเรา" เมื่ออ่าน ประโยคนี้จบแล้วก็ยังต้องถามต่ออีกว่า "ทำไมเราจึงไม่ควรออกเสียงให้สมิธ"

4. การนำ คน 2 คน สิ่งของ 2 อย่าง หรือเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์มา เปรียบเทียบกันแล้วสรุปว่า เหมือนกันทุกประการ ทั้ง ๆ ที่ความจริงแล้วมีลักษณะที่ เหมือนกันเพียงบางประการเท่านั้น เช่น

When Rome became the dominant power of the west, it dropped its old democracy and became a dictatorship. Since the United States is now a dominant power, it will likewise abandon democracy for dictatorship.

การนำเอาสหรัฐอเมริกาามาเปรียบเทียบกับโรมแห่งจักรวรรดิโรมันโบราณ โดยชี้ว่าต่างก็เป็นมหาอำนาจที่รุ่งเรืองมาในระบอบประชาธิปไตยเหมือนกัน แล้วสรุปว่าในอดีตเมื่อโรมเรืองอำนาจแล้วก็ได้ละเลยระบอบประชาธิปไตยและกลายเป็นเผด็จการแทน ดังนั้นสหรัฐอเมริกาในยุคปัจจุบันก็จะต้องทำอย่างเดียวกับโรม คือละทิ้งประชาธิปไตยแล้วกลายเป็นเผด็จการ การสรุปเช่นนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานที่ว่าโรมและสหรัฐอเมริกานั้นจะต้องเหมือนกันทุกประการ ซึ่งเป็นการสรุปที่ไม่มีหลักฐานสนับสนุนเพียงพอ เพราะถึงแม้ทั้งสองจะเป็นมหาอำนาจเหมือนกัน แต่เป็นคนละยุคสมัยและสภาพการณ์และปัจจัยต่าง ๆ ในสังคมโลกได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากมาย แม้ว่าอาจเป็นไปได้ที่สหรัฐอเมริกาจะทำอย่างที่โรมเคยทำแต่ก็คงไม่ใช่ด้วยเหตุผลเพียงเพราะว่าเป็นมหาอำนาจที่รุ่งเรืองมาในระบอบประชาธิปไตยเหมือนกัน การสรุปเช่นนี้ หมายความว่า ไม่ว่าประเทศใดที่เป็นมหาอำนาจในระบอบประชาธิปไตย ในที่สุดจะต้องกลายเป็นเผด็จการเหมือนโรมหมด

5. การสรุปว่าอะไรดีหรือไม่ดีโดยยกเอาคำพูด ความคิดเห็น หรือการกระทำของบุคคลผู้มีชื่อเสียงมาเป็นหลักฐานอ้างอิง โดยไม่ได้คำนึงถึงว่าบุคคลที่ยกมานั้นเป็นผู้รู้ในเรื่องที่กำลังกล่าวถึงหรือไม่ กลวิธีนี้นิยมใช้ในการโฆษณาชวนเชื่อ และโฆษณาขายสินค้าประเภทต่าง ๆ เช่น

“Amber” soap must be gentle to your skin; even Miss Universe uses it.

การสรุปว่า สบู่ “แอมเบอร์” (Amber) ต้องนุ่มนวลต่อผิว ด้วยเหตุผลว่าแม้แต่นางงามจักรวาลยังใช้สบู่ยี่ห้อนี้ เป็นการนำเอาชื่อเสียงและภาพลักษณ์ทางด้านความงามของนางงามจักรวาลมาใช้ โดยมีสมมุติฐานว่าคนทั่วไปจะต้องมองว่านางงามจักรวาลเป็นผู้ที่มีผิวสวยขอบบาง คงจะใช้แต่ผลิตภัณฑ์ที่นุ่มนวลต่อผิวเท่านั้น อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาถึงความน่าเชื่อถือแล้วจะเห็นว่าเมื่อนางงามจักรวาลจะมีผิวสวย แต่ก็ไม่ใช่ผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญในเรื่องผิวและผลิตภัณฑ์ที่ใช้กับ

ผิว ผู้รู้ในเรื่องนี้ น่าจะได้แก่ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านผิวหนัง เกษิษกร หรือนักเคมี ผู้ที่ทำการค้นคว้าทดลองเกี่ยวกับผิวและผลิตภัณฑ์ที่ใช้กับผิว

6. การสรุปว่าบุคคลเป็นอย่างไร (โดยเฉพาะในทางที่ไม่ดี) โดยดูจากบุคคล หรือกลุ่มคนที่บุคคลผู้นั้นเกี่ยวข้องกับ ตัวอย่าง เช่น

Don must have stolen the money, since one of his close friends is in jail now.

การด่วนสรุปว่า ดอน (Don) จะต้องขโมยเงินไป เพราะเพื่อนสนิทของเขาคนหนึ่งติดคุกอยู่นั้น เป็นการตั้งสมมุติฐานว่า คนที่มีเพื่อนที่ทำความผิดก็จะต้องทำความผิดด้วย หรือคนที่คบเพื่อนไม่ดีก็จะต้องเป็นคนไม่ดีเหมือนกัน การด่วนสรุปเช่นนี้ออกจะเป็นการมองโลกในแง่ร้ายเกินไป และขาดเหตุผล อีกประการหนึ่งที่กล่าวว่าเพื่อนของเขาติดคุกอยู่ก็ไม่ทราบว่าจะด้วยความผิดอะไร อาจไม่เกี่ยวข้องกับการขโมยเลยก็ได้ การจะสรุปตัดสินว่าใครผิดหรือไม่ดีนั้นจะต้องมีหลักฐานที่ชัดเจน ไม่ใช่เพียงดูจากบุคคลที่คนผู้นั้นคบหาหรือเกี่ยวข้องกับเท่านั้น

ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้เป็นลักษณะการสรุปโดยใช้เหตุผลที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งถ้าอ่านโดยไม่คิดให้รอบคอบอาจดูเหมือนว่าเป็นการใช้เหตุผลที่เชื่อถือได้ แต่ตามความเป็นจริงแล้วกลับเป็นการใช้เหตุผลที่ไม่ถูกต้อง เป็นการด่วนสรุปโดยขาดหลักฐานสนับสนุนเพียงพอ หรือสรุปโดยใช้ข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องมาสนับสนุน ผู้อ่านจึงต้องใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบเพื่อไม่ให้คล้อยตามการใช้เหตุผลที่ไม่ถูกต้องเหล่านี้

สรุป

การอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ คือ การอ่านอย่างละเอียดถี่ถ้วนเพื่อประเมินสิ่งที่อ่านว่ามีคุณค่าน่าเชื่อถือหรือไม่เพียงใด โดยผู้อ่านจะต้องอ่านให้เข้าใจทั้งความหมายโดยตรงตามตัวอักษรและความหมายโดยอ้อมที่แฝงอยู่ ในการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวนี้ผู้อ่านจะต้องฝึกฝนทักษะที่จำเป็นต่างๆ ได้แก่ การ

สามารถแยกแยะข้อเท็จจริงและความคิดเห็นออกจากกันได้ อ่านให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของผู้เขียนได้ รู้จักสังเกตวิธีการต่างๆ ที่ผู้เขียนนำมาใช้ เช่น มุมมอง ท่วงทำนองเขียน น้ำเสียง และอารมณ์ ซึ่งล้วนช่วยให้เข้าใจสิ่งที่อ่านได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังต้องฝึกฝนการอนุมานซึ่งจะทำให้เข้าใจความหมายโดยนัยที่แฝงอยู่ตลอดจนช่วยให้ทราบถึงทัศนคติของผู้เขียนอีกด้วย โดยให้พิจารณาจากคำแสดง ความแน่นอน ความหมายแฝงของคำ ความเปรียบเทียบต่างๆ และการกล่าวอ้างถึง และทักษะสุดท้ายที่สำคัญยิ่งในการอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ คือการพิจารณาถึงการ ใช้เหตุผลของผู้เขียนในการเสนอความคิดเห็นต่างๆ ว่าใช้หลักเหตุผลที่ถูกต้อง น่าเชื่อถือหรือไม่

จะเห็นได้ว่าผู้ที่อ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์จะต้องตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา เพราะต้องใช้วิจารณญาณวิเคราะห์สิ่งที่อ่านอย่างรอบคอบถี่ถ้วนเพื่อประเมินคุณค่าของสิ่งที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่ปล่อยยให้สิ่งที่อ่านมาครอบงำหรือ ชี้นำความคิดของตนได้โดยง่าย อย่างไรก็ตามการอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ ซึ่งเป็นทักษะในการอ่านขั้นสูงนี้เป็นสิ่งที่ฝึกฝนได้ ดังที่ สเปซ (Spache 1963 : 84) ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านท่านหนึ่งได้กล่าวไว้ในงานค้นคว้าของท่านว่า "...การอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์นั้นเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ ภูมิหลังในการอ่าน และการฝึกฝน" มากกว่าที่จะเกี่ยวข้องกับสติปัญญา ดังนั้น ทุกคนจึงสามารถพัฒนาทักษะในการอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ได้ หากมีความตั้งใจ และหมั่นฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ

บทที่ 5 การอ่านเพื่อการศึกษา Study Reading

หลังจากที่ได้ศึกษาถึงกลวิธีในการอ่านโดยทั่วไปมาแล้ว ในบทนี้จะกล่าวถึง กลวิธีเฉพาะในการอ่านตำราหรือเอกสารทางวิชาการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง สำหรับนิสิตนักศึกษาและผู้ที่จะอ่านเพื่อการศึกษาค้นคว้าโดยเฉพาะ โดยจะกล่าวถึง ทักษะที่จำเป็นต่อการอ่านเพื่อการศึกษาสองทักษะ นั่นคือ การย่อความ และการทำ โครงร่าง และสุดท้ายจะแนะนำระบบการอ่านที่มีประสิทธิภาพที่นิยมใช้ในการอ่าน เพื่อการศึกษา นั่นคือ ระบบ SQ3R

การอ่านเพื่อการศึกษา หรือ Study Reading นั้น คือ การอ่านที่นิสิต นักศึกษาต้องใช้ในการอ่านตำราเรียน อาจารย์ผู้สอนในระดับมหาวิทยาลัยมักมี รายชื่อหนังสือให้นักศึกษาอ่านทั้งที่เป็นตัวบทเรียนและเป็นหนังสืออ่านประกอบ รายวิชา เอกสารประกอบการสอนอื่นๆ ก็มักจะมีลักษณะเป็นเอกสารทางวิชาการ เช่นเดียวกับตำราเพียงแต่สั้นกว่า อย่างไรก็ตามไม่เพียงแต่นิสิตนักศึกษาเท่านั้นที่จะ ต้องใช้การอ่านแบบนี้ ผู้ที่ประกอบอาชีพแล้วในบางครั้งก็ต้องอ่านเอกสารทาง วิชาการในสายอาชีพของตนเพื่อติดตามความเป็นไปในแวดวงอาชีพนั้นๆ เช่น การ

อ่านบทความในวารสารทางวิชาการ หรือรายงานที่เสนอในการประชุมสัมมนาต่างๆ เป็นต้น ซึ่งต้องใช้ทักษะการอ่านเพื่อการศึกษาเช่นกัน

วัตถุประสงค์ในการอ่านเพื่อการศึกษา คือเพื่อให้เข้าใจข้อมูลทั้งหมดที่ปรากฏอย่างชัดเจน ทั้งที่เป็นใจความหลักและรายละเอียดสนับสนุน รวมทั้งเข้าใจด้วยว่าใจความหลักกับรายละเอียดสนับสนุนนั้นเกี่ยวข้องกันอย่างไร และยังคงจดจำข้อมูลเหล่านั้นให้ได้ด้วยเพื่อจะได้นำไปใช้ต่อไปได้ เช่นนำไปใช้ในการแก้ปัญหา หรือใช้ในการสอบ เป็นต้น

การอ่านเพื่อการศึกษาเป็นการอ่านอย่างละเอียดลึกซึ้งและต้องใช้เวลามาก และหากจะอ่านให้มีประสิทธิภาพก็ควรอ่านอย่างมีระบบ โชคดีที่ตำราและเอกสารทางวิชาการนั้นโดยทั่วไปแล้วก็จะเขียนขึ้นอย่างมีระเบียบแบบแผน และยังมีรูปแบบที่ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายขึ้น เช่น มีการใช้หัวข้อหลัก และแบ่งหัวข้อย่อยไว้อย่างชัดเจน หรือมีการพิมพ์ตัวหนักหรือตัวเอนเพื่อเน้นข้อความสำคัญ เป็นต้น ดังนั้นหากผู้อ่านมีทักษะพื้นฐานในการอ่านที่ดี (ดังที่นำเสนอในบทที่ 1-4) ประกอบกับได้ฝึกฝนทักษะที่จำเป็นต่อการอ่านเพื่อการศึกษาโดยเฉพาะ และจัดระบบการอ่านอย่างดีแล้วก็จะประสบความสำเร็จในการอ่านเพื่อการศึกษาได้อย่างแน่นอน

การย่อความ (Summarizing)

ท่านจะทราบได้อย่างไรว่าท่านเข้าใจสิ่งที่อ่านหรือไม่ หากท่านเป็นนิสิตนักศึกษาที่กำลังอ่านตำราเรียน ท่านจะต้องรอนถึงเวลาสอบเช่นนั้นหรือจึงจะทราบว่าท่านเข้าใจบทเรียนหรือไม่ โดยดูว่าท่านตอบคำถามในข้อสอบได้หรือไม่ หากรอนถึงตอนนั้นก็คงจะสายเกินไป ในปัจจุบันนี้ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านจำนวนมากเห็นพ้องกันว่าในขณะที่อ่านนั้นผู้อ่านสามารถทดสอบดูว่าเข้าใจสิ่งที่อ่านหรือไม่ โดยเมื่ออ่านไปได้สักระยะหนึ่ง เช่น อ่านได้ประมาณ 5 หน้า ก็ให้หยุดอ่านและลองเล่าสิ่งที่เพิ่งอ่านไปให้ตนเองฟัง โดยไม่ต้องใช้คำพูดของผู้เขียน แต่พยายามใช้คำพูดของตนเอง และถ้าจะให้ดียิ่งขึ้นก็ควรย่อความสิ่งที่อ่านโดยเขียนลงไปบนสมุดโน้ต

อีกสาเหตุหนึ่งของการย่อความมีความจำเป็น คือภาษาอังกฤษใช้ในงานเขียนต่างๆ เป็นจำนวนมากไม่ใช่ภาษาที่กระชับรัดกุม แต่มักมีการใช้เย็บคำมากเกินไปจนความจำเป็น โดยผู้เขียนอาจใส่รายละเอียดมากมาย เพื่อให้ผู้อ่านส่อถือหรือเพลิดเพลิน หรือบางทีก็กล่าวซ้ำ ๆ โดยไม่จำเป็น

การย่อความนั้นเป็นสิ่งที่ยากเพราะต้องใช้ทั้งเวลาและความพยายามอย่างมาก แต่การย่อความก็มีประโยชน์มากเช่นกัน เพราะในการทำย่อความนั้นผู้อ่านจะต้องบังคับตนเองให้คิดทบทวนเนื้อหาของผู้เขียนอย่างถี่ถ้วนจนกว่าจะเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งทั้งความหมายโดยตรงและโดยอ้อม ตลอดจนความเกี่ยวข้องกันของข้อมูลต่าง ๆ จึงจะทำการย่อความได้ นักศึกษาที่ฝึกย่อความสิ่งที่อ่านจนชำนาญมักจะพบในภายหลังว่าบทย่อความนั้นช่วยให้ทบทวนบทเรียนเพื่อเตรียมตัวสอบได้เป็นอย่างดี และยังเป็นประโยชน์ในการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อใช้ในการทำรายงานด้วย

การย่อความ (Summarizing) คือการทำให้สิ่งที่อ่านสั้นลงโดยที่ใจความหลัก* และรายละเอียดสนับสนุน**ที่สำคัญยังคงอยู่ครบถ้วน ดังนั้นย่อความ (summary) ก็คือ ข้อความสั้นๆ ที่รัดกุมเกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน ซึ่งรวมเฉพาะใจความสำคัญมาเรียบเรียงไว้ในรูปของประโยคและย่อหน้า โดยตัดรายละเอียดที่มีความสำคัญน้อยหรือไม่สำคัญออกไป

ในการย่อความอาจใช้คำ วลี หรือประโยคตามที่ปรากฏในต้นฉบับได้หากเห็นว่าสามารถแสดงใจความสำคัญของสิ่งที่อ่านได้รัดกุมที่สุด แต่ต้องระบุให้ชัดเจนว่านี่เป็นการย่อความงานเขียนของผู้อื่น อย่างไรก็ตามในตำราการอ่านต่างๆ มักแนะนำให้พยายามใช้ถ้อยคำของผู้อ่านเองในการย่อความ โดยให้เลือกใช้ภาษาที่กระชับรัดกุม แต่ยังคงสื่อใจความสำคัญได้เท่ากับต้นฉบับ

* ใจความหลัก บทที่ 2 หน้า 23 - 24

** รายละเอียดสนับสนุน บทที่ 2 หน้า 23

ข้อดีของการใช้ถ้อยคำของผู้อ่านเองในการย่อความคือ จะเป็นภาษาที่ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายเมื่อกลับมาอ่านในภายหลัง นอกจากนี้ข้อความในบทย่อจะต่อเนื่องกันสละสลวย ไม่สะดุดชุลกชุลกเหมือนการนำถ้อยคำของผู้เขียนที่ปรากฏในต้นฉบับซึ่งอาจเป็นภาษาที่ไม่คุ้นเคยมาปะติดปะต่อกัน

วิธีย่อความ

1. อ่านงานที่จะย่ออย่างละเอียด หากพบคำศัพท์ที่ไม่รู้จักให้หาความหมายจากพจนานุกรม อ่านจนกว่าจะเข้าใจความหมายทั้งโดยตรงและโดยอ้อมอย่างชัดเจน ซึ่งอาจต้องอ่านมากกว่า 1 ครั้ง

2. ขณะที่อ่านให้ทำเครื่องหมายหรือขีดเส้นใต้ใจความหลัก และรายละเอียดสนับสนุนที่สำคัญไว้

3. ดูรูปแบบการเรียบเรียงข้อมูล* ว่าเป็นแบบใด เช่น เป็นการให้ตัวอย่าง การแสดงเหตุและผล หรือการเปรียบเทียบ เป็นต้น เพราะจะช่วยในการเรียบเรียงบทย่อความ

การทำรายการใจความหลักและรายละเอียดสนับสนุนที่สำคัญเรียงตามลำดับที่ปรากฏในต้นฉบับจะช่วยให้เห็นโครงสร้างหรือรูปแบบการเรียบเรียงข้อมูลได้ง่ายขึ้น

4. เขียนย่อความโดยพยายามใช้คำพูดของตนเอง รวบรวมเอาเฉพาะใจความหลักและรายละเอียดสนับสนุนที่สำคัญตามที่ได้ทำเครื่องหมายหรือขีดเส้นใต้ไว้ โดยนำมาเรียบเรียงให้ต่อเนื่องกัน ใช้คำเชื่อมที่เหมาะสมเพื่อแสดงความเกี่ยวข้องกันของข้อมูลให้ชัดเจน และให้แน่ใจว่าไม่ได้นำเอารายละเอียดที่ไม่สำคัญมาใส่ไว้ในย่อความ

* ดู การเรียบเรียงข้อมูลแบบต่าง ๆ 1/บทที่ 3 หน้า 42-79

หากพบว่ายังเขียนย่อความไม่ได้ให้กลับไปอ่านต้นฉบับใหม่อีกครั้งหรือหลาย ๆ ครั้งจนกว่าจะย่อความได้

5. เมื่อทำย่อความเสร็จแล้วให้อ่านเปรียบเทียบดูกับต้นฉบับ เพื่อดูว่ามีใจความสำคัญถูกต้องตรงกันหรือไม่ ตรวจสอบว่าในย่อความมีใจความหลักและรายละเอียดสนับสนุนที่สำคัญตามที่ทำเครื่องหมายหรือขีดเส้นใต้ไว้อยู่ครบถ้วน นอกจากนี้ยังต้องระลึกไว้ด้วยว่าในการทำย่อความนั้นไม่ต้องวิพากษ์วิจารณ์ ไม่ต้องแสดงว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยใดๆ เพียงแต่สรุปใจความสำคัญตามที่ผู้เขียนเสนอไว้ให้ครบถ้วนเท่านั้น

ตัวอย่าง

ย่อหน้าต่อไปนี้ตัดตอนมาจาก *The Macmillan Handbook of English* เกี่ยวกับวิวัฒนาการของภาษาอังกฤษ

When one looks back upon the fifteen hundred years that are the life span of the English language, he should be able to discern a number of significant truths. The history of our language has always been a history of constant change--at times a slow, almost an imperceptible change, at other times a violent collision between two languages. Our language has always been a living growing organism; it has never been static. Another significant truth that emerges from such a study is that language at all times has been possession not of one class or group but of many. At one extreme it has been the property of the common, ignorant folk, who have used it in the daily business of their living, much as they have used their animals or their kitchen pots and pans. At the other extreme it has been the ward of those who have respected it as an instrument and a sign of civilization, and who have striven by writing it down to give it some permanence, order, dignity, and, if possible, a little beauty.

หากจะย่อความย่อหน้าโดยใช้วิธีตั้งที่กล่าวไว้แล้ว ก็จะต้องเริ่มโดยการอ่านย่อหน้าตัวอย่างละเอียด หากความหมายของศัพท์ยาก และขีดเส้นใต้หรือทำเครื่องหมายกำกับใจความหลัก และรายละเอียดสนับสนุนที่สำคัญไว้ ซึ่งน่าจะออกมาในลักษณะดังต่อไปนี้

When one looks back upon the fifteen hundred years that are the life span of the English language, he should be able ^{= see, esp. with difficulty} to discern a number of significant truths. The history of our language has always been ¹⁾ a history of constant change--at times a slow, almost an imperceptible change, at other times a violent collision between two languages. Our language has always been a living growing organism; it has never been static. Another significant truth that emerges from such a study is that ²⁾ language at all times has been the possession not of one class or group but of many. At one extreme it has been the property of the common, ignorant folk, who have used it in the daily business of their living, much as they have used their animals or their kitchen pots and pans. At the other extreme it has been the ward of those who have respected it as an instrument and a sign of civilization, and who have striven by writing it down to give it some permanence, order, dignity, and, if possible, a little beauty.

ผู้ที่อ่านย่อหน้านี้ได้เข้าใจเป็นอย่างดี จะพบว่าใจความหลักกล่าวถึงความจริงที่สำคัญ 2 ประการ เกี่ยวกับภาษาอังกฤษ ซึ่งทราบได้จากการศึกษาวิวัฒนาการของภาษานี้ นั่นคือ ประการที่ 1 ภาษาอังกฤษมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และ ประการที่ 2 มีการใช้ภาษาอังกฤษในหมู่มวลชนหลายกลุ่มหลายชนชั้นมาโดยตลอด

การเรียบเรียงข้อมูลในย่อหน้านี้เป็นแบบ รายการข้อมูล* (Simple Listing) มีข้อมูลที่ต้องการเสนอ 2 ประการ และสามารถที่จะย่อข้อความในย่อหน้านี้ให้เหลือเป็น 1 ประโยคที่รัดกุมได้ ดังนี้

Two important truths about the English language, as seen through its history, are 1) it has always been changing and 2) it has been used by many groups of people.

จะเห็นได้ว่าข้อความหนึ่งย่อหน้าในต้นฉบับถูกย่อลงมาเหลือเพียงหนึ่งประโยค โดยที่ใจความหลักและรายละเอียดสนับสนุนที่สำคัญยังอยู่ครบ ให้สังเกตการใช้ภาษาในการย่อความว่าไม่ได้ลอกจากงานต้นฉบับ แต่มีลักษณะเป็นการเขียนใหม่ให้ใจความเหมือนเดิม โดยใช้ถ้อยคำของผู้ย่อเอง หากผู้อ่านคนอื่นๆจะย่อความย่อหน้าก็สามารถเขียนโดยใช้ถ้อยคำต่างไปจากนี้ได้ ขอเพียงให้สื่อใจความตรงกันเท่านั้น

หากงานต้นฉบับที่จะย่อมีขนาดยาวประกอบด้วยหลายย่อหน้าก็จะต้องย่อลงมาเป็นหลายประโยค โดยทั่วไปแล้วสามารถจะย่อข้อความหนึ่งย่อหน้าให้เหลือเป็นหนึ่งประโยคดังเช่นในตัวอย่าง แต่หากเห็นว่าประโยคต่างๆที่ย่อลงมาแล้วนั้นเกี่ยวข้องกันก็สามารถเขียนรวมประโยคเหล่านั้นเป็นประโยคเดียวได้อีก โดยเลือกใช้คำเชื่อมที่เหมาะสม หรือในกรณีที่ต้นฉบับเป็นย่อหน้าขนาดยาว และมีใจความสำคัญมากก็อาจต้องใช้มากกว่าหนึ่งประโยคในการย่อ

ในการย่อความที่งานต้นฉบับมีขนาดยาวนั้น ประโยคแรกของบทย่อความมักเป็นประโยคที่แสดงใจความหลักของงานเขียนทั้งชิ้นซึ่งจะทำให้ประโยคอื่น ๆ ในบทย่อความเชื่อมโยงกันได้ง่าย และสำหรับบทย่อความที่มีความยาวมากๆ ให้เขียนประโยคที่มีใจความเกี่ยวข้องกันรวมกันเป็นย่อหน้าย่อยๆ หลายย่อหน้า โดยแต่ละย่อหน้าแสดงถึงการแบ่งเนื้อหาในงานต้นฉบับออกเป็นส่วน ๆ นั่นเอง

* ดู รายการข้อมูล บทที่ 3 หน้า 52-54

การทำโครงร่าง (Outlining)

การทำโครงร่าง คือ การทำโน้ตย่ออย่างมีระบบ โดยจัดเรียงเนื้อหาของสิ่งที่อ่านตามลำดับความสำคัญอย่างชัดเจน แยกใจความหลักและรายละเอียดสนับสนุนออกจากกันโดยใช้ตัวเลข ตัวอักษร และการย่อหน้า ช่วยแสดงลำดับความสำคัญของข้อมูล ดังนี้

1. ใจความหลัก อยู่ชิดขอบกระดาษด้านซ้ายมือมากที่สุด และกำกับด้วยเลขโรมัน (I, II, III)
2. รายละเอียดสนับสนุนที่สำคัญ ย่อหน้าเข้าไปจากใจความหลัก และกำกับด้วยอักษรภาษาอังกฤษตัวใหญ่ (A, B, C,...)
3. รายละเอียดสนับสนุนที่สำคัญรองลงไป ย่อหน้าเข้าไปจากรายละเอียดสนับสนุนในข้อ 2. และกำกับด้วยเลขอารบิก (1, 2, 3,...)
4. หากมีรายละเอียดสนับสนุนที่ย่อยลงไปอีก ก็ย่อหน้าเข้าไปจากรายละเอียดในข้อ 3. และกำกับด้วยอักษรภาษาอังกฤษตัวเล็ก (a, b, c,...)

โครงร่างอย่างง่าย ๆ จะมีลักษณะดังนี้

- I. _____
 A. _____
 1. _____
 a. _____

โครงร่างของงานที่ซับซ้อน และมีรายละเอียดมากอาจมีลักษณะดังต่อไปนี้

- I. ใจความหลัก (ที่ 1)
- A. รายละเอียดสนับสนุน "I."
1. รายละเอียดสนับสนุน "A."
 - a. รายละเอียดสนับสนุน "A.1."
 - b. รายละเอียดสนับสนุน "A.1."

2. รายละเอียดสนับสนุน "A."
 - a. รายละเอียดสนับสนุน "A.2."
 - b. รายละเอียดสนับสนุน "A.2."
 - c. รายละเอียดสนับสนุน "A.2."
- B. รายละเอียดสนับสนุน "I"
1. รายละเอียดสนับสนุน "B."
 2. รายละเอียดสนับสนุน "B."
 - a. รายละเอียดสนับสนุน "B.2."
 - b. รายละเอียดสนับสนุน "B.2."

II. ใจความหลัก (ที่ 2)

ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษากันจำนวนมากเห็นว่า การทำโครงร่างเป็นวิธีทำโน้ตย่อที่ดีที่สุดสำหรับบทเรียนหรือคำบรรยายในชั้นเรียน ทั้งนี้เพราะการทำโครงร่างบังคับให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังจัดแยกข้อมูลตามลำดับความสำคัญ ผู้ที่ทำโครงร่างได้แสดงว่าเข้าใจใจความหลัก สามารถจัดลำดับรายละเอียดสนับสนุนเรียงตามความสำคัญมากน้อยได้ และยังทราบด้วยว่าข้อมูลใดไม่สำคัญ และตัดออกได้

วิธีทำโครงร่าง

1. อ่านต้นฉบับงานที่จะทำโครงร่างให้จบอย่างน้อยหนึ่งเที่ยวก่อนจะเริ่มทำโครงร่าง มิฉะนั้นจะไม่สามารถแยกและจัดลำดับข้อมูลได้
2. ใช้ใจความหลักเท่านั้นเป็นหัวข้อใหญ่ (กำกับด้วยเลขโรมัน)
3. รายละเอียดสนับสนุนซึ่งเป็นหัวข้อย่อยต้องเกี่ยวข้องกับหัวข้อใหญ่อย่างชัดเจน

4. ตรวจสอบว่าทั้งหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อยแต่ละหัวข้อนั้นต่างกัน ครอบคลุมเนื้อหาไม่ซ้ำกัน หากพบว่ามี การซ้ำซ้อนกันมากควรจัดหัวข้อใหม่
5. ก่อนจะแบ่งหัวข้อย่อย ต้องแน่ใจว่ามีอย่างน้อย 1 หัวข้อย่อย
6. ในการเขียนโครงร่างจะเขียนเป็นประโยค วลี หรือคำโดดๆก็ได้ เลือกที่สื่อความหมายได้ดีที่สุด แต่เมื่อเลือกใช้อย่างใดแล้วก็ควรใช้อย่างนั้นตลอด ในการทำโครงร่างแต่ละชั้น
7. เขียนให้สั้นแต่ตรงประเด็น .แต่ก็ไม่ควรสั้นเกินไปจนอ่านไม่เข้าใจและต้องกลับไปอ่านต้นฉบับใหม่
8. ย่อหน้าทุกครั้งที่ขึ้นหัวข้อย่อย ดังนั้นหัวข้อย่อยที่ย่อหน้าเข้าไปจากริมกระดาษทางซ้ายมือมากที่สุด คือหัวข้อที่มีความสำคัญน้อยที่สุด
9. ใส่เครื่องหมาย . (period หรือ full-stop) หลังตัวเลขหรือตัวอักษรที่กำกับหัวข้อทุกหัวข้อ
10. เขียนให้อ่านง่าย อย่าประหยัดหน้ากระดาษโดยไม่จำเป็น เพราะเราทำโครงร่างเพื่อช่วยประหยัดเวลาในการดูหนังสือ จึงควรเขียนให้เห็นลำดับความสำคัญข้อมูลอย่างชัดเจน เพื่อให้ได้หาใจความหลักได้ง่ายและรวดเร็ว ตลอดจนเห็นได้ชัดว่าใจความหลักแต่ละอันเกี่ยวข้องกับกันอย่างไร และมีรายละเอียดอะไรสนับสนุนบ้าง
11. เมื่อทำโครงร่างเสร็จแล้วให้ตรวจสอบว่ารวบรวมใจความสำคัญในต้นฉบับไว้ครบถ้วนหรือไม่ และจัดเรียงข้อมูลตามลำดับความสำคัญได้เหมาะสมถูกต้องหรือไม่

การทำโครงร่างนั้นจะให้ภาพที่สมบูรณ์และชัดเจนของการนำเสนอแนวคิดและข้อมูลของงานต้นฉบับ แม้จะใช้เวลาและความพยายามมากแต่ก็จะช่วยให้จดจำเนื้อหาที่สำคัญตลอดจนเข้าใจโครงสร้างของสิ่งที่อ่านได้เป็นอย่างดี มีประโยชน์ทั้งในการรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าต่อไป และยังช่วยประหยัดเวลาในการทบทวนบทเรียนเพื่อเตรียมตัวสอบด้วย

ตัวอย่าง

อ่านข้อความต่อไปนี้ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ *The Macmillan Handbook of English* กล่าวถึงประเด็นสำคัญในวิวัฒนาการของภาษาอังกฤษโดยสังเขป

Our Changing Language

When one looks back upon the fifteen hundred years that are the life span of the English language, he should be able to discern a number of significant truths. The history of our language has always been a history of constant change--at times a slow, almost an imperceptible change, at other times a violent collision between two languages. Our language has always been a living growing organism; it has never been static. Another significant truth that emerges from such a study is that language at all times has been the possession not of one class or group but of many. At one extreme it has been the property of the common, ignorant folk, who have used it in the daily business of their living, much as they have used their animals or their kitchen pots and pans. At the other extreme it has been the ward of those who have respected it as an instrument and a sign of civilization, and who have striven by writing it down to give it some permanence, order, dignity, and, if possible, a little beauty.

As we consider our changing language, we should note here two developments that are of special and immediate importance to us. One is that since the time of the Anglo-Saxons there has been an almost complete reversal of the different devices for showing the relationship of words in a sentence. Anglo-Saxon was a language of many inflections. Modern English has few inflections. We must now depend largely on word order and on function words to convey the meanings that the older

language did by means of changes in the forms of words. Function words, you should understand, are words such as prepositions, conjunctions, and a few others that are used primarily to show relationships among other words. A few inflections, however, have survived. And when some word inflections come into conflict with word order, there may be trouble for the users of the language, as we shall see later when we turn our attention to such matters as who or whom and me or I. The second fact we must consider is that as language itself changes, our attitudes toward language forms change also. The eighteenth century, for example, produced from various sources a tendency to fix the language into patterns not always in accord with the way people actually used it. Gradually a reaction against this authoritarian attitude set in and grew, until at the present time there is a strong tendency to restudy and re-evaluate language practices in terms of the ways in which people speak and write.

จะเห็นได้ว่าย่อหน้าแรกเป็นย่อหน้าที่ใช้เป็นตัวอย่างในการย่อความมาแล้ว จึงขอให้เปรียบเทียบเมื่อนำมาทำโครงร่าง ส่วนย่อหน้าที่ 2 เป็นข้อความที่ตามมา ภายใต้หัวข้อย่อยเดียวกัน คือ "Our Changing Language" หลังจากอ่านอย่างละเอียดแล้วจะเห็นว่าทั้งสองย่อหน้าต่างก็มีใจความหลัก และรายละเอียดสนับสนุน ทั้งที่สำคัญมากและน้อยลดหลั่นกัน และสามารถเขียนเป็นโครงร่างได้ดังนี้

I. two important truths about the history of the English language

A. always changing

1. slow, imperceptible
2. abrupt

B. used by many classes of people

1. common people
2. "civilized" people

II. two important developments of the English language

A. ways of showing the relationships of words in sentences

1. Anglo - Saxon : many inflections
2. Modern English : few inflections with much use of word order and function words

B. attitudes toward language forms

1. C 18 : language fixed into sometimes unrealistic patterns
2. present : language as it is actually spoken and written

ระบบ SQ3R

ระบบการอ่านตำราที่ได้รับการยอมรับว่ามีประสิทธิภาพและใช้กันอย่างแพร่หลายที่สุดระบบหนึ่ง คือ ระบบ SQ3R ซึ่งผู้คิดและเสนอระบบหรือสูตรการอ่านนี้ คือ F.P. Robinson โดยเสนอไว้ในหนังสือ *Effective Reading* ซึ่งตีพิมพ์ ใน ค.ศ.1962 ระบบ SQ3R นี้เป็นระบบที่มีขั้นตอนชัดเจน และผู้อ่านต้องมีทักษะการอ่านในระดับสูง เช่น ต้องสามารถวิเคราะห์ แยกแยะข้อมูล และสามารถย่อความได้ เป็นต้น ผู้อ่านที่ใช้ระบบนี้จนชำนาญจะสามารถอ่านได้เร็วขึ้น จับประเด็นสำคัญของตำราที่อ่านได้ และยังสามารถจดจำสิ่งที่อ่านได้ดีขึ้นด้วย ซึ่งทั้งหมดนี้คือสิ่งที่นิสิตนักศึกษาทุกคนต้องการในการอ่านตำรา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อเตรียมตัวสำหรับการสอบ ดังนั้นแม้ว่าระบบ SQ3R จะเป็นระบบที่ต้องใช้ทั้งเวลา และความพยายามอย่างมากแต่ก็ให้ผลตอบแทนคุ้มค่า ผู้อ่านพบว่ายิ่งฝึกมากเท่าใดก็ยิ่งสามารถอ่านได้ดีขึ้นเท่านั้น จนในที่สุดจะสามารถอ่านได้ดีโดยอัตโนมัติ

SQ3R เป็นตัวย่อของ Survey, Question, Read, Recite และ Review ตามลำดับ ดังมีรายละเอียดในแต่ละขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. Survey คือขั้นตอนการสำรวจ เพื่อให้เห็นภาพรวมกว้าง ๆ ของสิ่งที่จะอ่านก่อนจะลงมืออ่านอย่างจริงจัง นับว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญมากเพราะเป็น

การเตรียมพร้อมก่อนจะอ่าน ซึ่งผลจากการศึกษามากแสดงให้เห็นว่าการสำรวจก่อนอ่านนั้นช่วยให้เข้าใจสิ่งที่อ่านได้ดีขึ้น การสำรวจอาจแยกเป็นการสำรวจหนังสือทั้งเล่ม หรือสำรวจเฉพาะบท

การสำรวจหนังสือหรือตำราทั้งเล่ม ควรทำดังนี้

1) อ่านบทนำ (Preface) เพื่อจะได้ทราบถึงเหตุผลหรือวัตถุประสงค์ของผู้เขียนในการเขียนตำราเล่มนั้น ๆ ทราบว่าตำราจะครอบคลุมหัวข้อใดบ้าง และผู้เขียนตั้งใจเขียนให้ใครอ่าน ข้อมูลเหล่านี้จะช่วยให้อ่านบทต่างๆ ในตำราได้เข้าใจดีขึ้น

2) ดูสารบัญ (Table of Contents) เพื่อจะได้ทราบว่าในหนังสือมีหัวข้ออะไรบ้าง แต่ละหัวข้อเกี่ยวข้องกับอย่างไร และนำเสนอในลักษณะใด การทราบโครงสร้างโดยรวมของตำราทั้งเล่ม จะช่วยให้เข้าใจว่าผู้เขียนคิดอย่างไรเกี่ยวกับข้อมูลที่เสนอในตำราเล่มนั้น ๆ

3) ดูดรรชนี (Index) เพื่อสำรวจดูว่าในตำรากล่าวถึงชื่อต่างๆ หรือหัวข้อใดบ้างมากนักเพียงใด

4) ตรวจสอบว่ามีอภิธานศัพท์ (Glossary) ซึ่งผู้เขียนให้คำจำกัดความของศัพท์ที่ใช้ในตำราหรือไม่

5) ตรวจสอบว่ามีภาคผนวก (Appendix) หรือไม่ เพราะภาคผนวกจะให้ข้อมูลที่ผู้อ่านจำเป็นต้องทราบเพื่อจะอ่านตำราได้เข้าใจดีขึ้น

6) ดูว่ามีคำเฉลยของคำถามอยู่ที่ท้ายบทหรือท้ายเล่มหรือไม่

7) อ่าน 2 - 3 หน้าของตอนต้น ตอนกลาง และตอนท้าย ของหนังสือเพื่อดูสไตล์ของผู้เขียน ตลอดจนระดับความยากง่ายของตำรา เช่น ดูว่าผู้เขียนใช้ศัพท์ยากหรือรูปประโยคที่ซับซ้อนหรือไม่

การสำรวจเฉพาะบท ควรทำดังนี้

1) ดูชื่อบท (Title) อ่านดูว่ารู้จักหรือเข้าใจชื่อนั้นๆ หรือไม่ หากไม่เข้าใจให้ดูในอภิธานศัพท์ (ถ้ามี) หรือไม่เช่นนั้นก็อาจต้องใช้พจนานุกรมช่วย

2) ดูหัวข้อ และหัวข้อย่อย (Subtitles) ต่างๆ ในบท รวมทั้งข้อความสำคัญต่างๆ ซึ่งมักสังเกตได้เพราะจะพิมพ์ไว้เป็นตัวเอน (italics) หรือตัวพิมพ์หนัก (boldface) เพราะคำหรือวลีเหล่านี้ คือสิ่งที่ผู้อ่านจะต้องเข้าใจอย่างดีเมื่ออ่านบทนั้น ๆ จบแล้ว

3) ดูภาพประกอบ รวมทั้งแผนภูมิและกราฟด้วยถ้ามี เพราะสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้อ่านเนื้อหา และวัตถุประสงค์ของบทนั้น ๆ

4) อ่านย่อหน้าแรกของบท เพราะมักจะแสดงวัตถุประสงค์ของบทเรียนนั้น ๆ

5) สำหรับย่อหน้าอื่น ๆ (นอกจากย่อหน้าแรก) ให้อ่านประโยคแรก และประโยคสุดท้ายของทุกย่อหน้า เพราะผู้เขียนมักแสดงใจความหลักของย่อหน้าไว้ในประโยคแรก หรือประโยคสุดท้าย

6) หากมีย่อหน้าที่สรุปทั้งบทไว้ (Summary Paragraph) ซึ่งอาจอยู่ตอนต้นหรือท้ายบท ก็ให้อ่านอย่างละเอียด

7) ดูที่ต้นหรือท้ายบทด้วยว่ามีคำถามให้ไว้หรือไม่ หากมีให้ศึกษาคำถามเหล่านั้น เพราะนั่นคือประเด็นที่ผู้เขียนเห็นว่าสำคัญ และผู้อ่านควรทราบเมื่ออ่านบทนั้น ๆ จบแล้ว

2. Question คือขั้นตอนการตั้งคำถาม หลังจากการสำรวจจนได้ภาพรวมของตำราหรือบทเรียนที่จะอ่านแล้ว ผู้อ่านจะต้องตั้งคำถามที่คิดว่าควรจะทราบเกี่ยวกับหนังสือหรือบทนั้นๆ คำถามเหล่านี้สามารถตั้งได้จากชื่อบท หัวข้อ หรือหัวข้อย่อยต่างๆ ตลอดจนจากคำหรือข้อความที่พบตอนที่สำรวจทั้งที่เป็นตัวเอน ตัวหนัก หรือที่ปรากฏอยู่ในดรรชนี อภิธานศัพท์ หรือในส่วนอื่นๆ ที่สำรวจพบ

เช่น หากอ่านบทเรียนเรื่องสงครามโลกครั้งที่ 2 (World War II) แล้วพบในสารบัญชามีหัวข้อ “Causes of World War II” ก็อาจตั้งคำถามได้ว่า “What were the causes of World War II?” ในกรณีที่ในหนังสือหรือท้ายบทมีคำถามให้ด้วยก็อาจเลือกดูจากคำถามเหล่านั้นด้วยก็ได้

การตั้งคำถามนี้เป็นขั้นตอนที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะผู้อ่านจะต้องใช้คำถามเหล่านี้เป็นแนวทางในการอ่าน ซึ่งจะให้อ่านอย่างมีวัตถุประสงค์ คืออ่านเพื่อหาคำตอบให้แก่คำถามที่ตั้งไว้ และยังทำให้ผู้อ่านต้องตื่นตัวอยู่เสมอในขณะที่อ่าน ไม่ใช่เพียงอ่านไปเรื่อย ๆ อย่างไร้จุดหมาย

อนึ่ง การตั้งคำถามที่ดีที่เหมาะสมนั้นเป็นสิ่งที่ฝึกฝนได้ เมื่ออ่านมากขึ้น ก็จะตั้งคำถามได้ดีขึ้น ส่งผลให้เข้าใจสิ่งที่อ่านได้ดีขึ้น นักเรียนที่ฝึกตั้งคำถามเกี่ยวกับสิ่งที่อ่านเป็นประจำจะพบว่าสามารถตั้งคำถามได้ใกล้เคียงหรือตรงกับคำถามในข้อสอบเลยทีเดียว

3. Read คือขั้นตอนการอ่าน ซึ่งต้องอ่านอย่างตั้งใจโดยมีภาพรวมของหนังสือ หรือบทที่จะอ่านตามที่ได้ทำการสำรวจไว้แล้วในขั้นตอนที่ 1 อยู่ในใจ และใช้คำถามที่ตั้งไว้ในขั้นตอนที่ 2 เป็นแนวทางในการอ่าน ซึ่งจะช่วยให้การอ่านเป็นการอ่านที่มีวัตถุประสงค์ชัดเจน คืออ่านเพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้นั่นเอง

การมีภาพรวมของทั้งบท หรือหนังสือทั้งเล่มจะช่วยให้ทราบได้ว่า จะหาคำตอบที่ต้องการได้จากส่วนใดของบทหรือหนังสือ และการมีคำถามก็ช่วยให้ตัดสินใจได้ว่าจะต้องอ่านตรงไหนอย่างละเอียด เพื่อหาประเด็นสำคัญที่ต้องการทราบ และตรงไหนสามารถอ่านอย่างรวดเร็วได้เพราะไม่ใช่ประเด็นสำคัญที่ต้องการทราบ

ในขั้นตอนการอ่านนี้เนื่องจากต้องอ่านอย่างตั้งใจและมีสมาธิ จึงควรหาสถานที่ที่เงียบสงบเหมาะสำหรับการอ่าน และควรเลือกอ่านในช่วงเวลาที่ผู้อ่านรู้สึกปลอดโปร่งที่สุดและสมองทำงานได้เต็มที่ อาจเป็นช่วงเช้าหรือค่ำ หรือช่วงเวลาใดก็ได้แล้วแต่แต่ละบุคคล และจะเลือกอ่านด้วยวิธีใดก็ได้ เช่น

อ่านเจียน ๆ อ่านออกเสียง อ่านซ้ำ ๆ หรือจะใช้หลายวิธีสลับกันไปมาก็ได้ ขอให้ เป็นวิธีที่ทำให้เข้าใจสิ่งที่อ่านได้ดีที่สุดเป็นใช้ได้

สิ่งอื่น ๆ ที่ควรทำขณะที่อ่าน ได้แก่

1) ทำเครื่องหมายหรือขีดเส้นใต้ใจความหลัก และรายละเอียดสนับสนุนที่สำคัญไว้เพื่อให้เห็นง่ายตอนทบทวน

2) ใช้เครื่องหมายดอกจัน (*) กำกับหน้าข้อความที่สำคัญมาก ๆ เพื่อให้เป็นที่สังเกตเวลาทบทวน

3) หากมีคำหรือข้อความตอนใดที่คิดว่ายากและยังไม่เข้าใจ ให้ทำเครื่องหมายไว้ โดยอาจใช้เครื่องหมายคำถาม (?) กำกับไว้ เพื่อให้เป็นที่สังเกตสำหรับศึกษาอย่างละเอียดในภายหลัง

4. Recite คือขั้นตอนการท่องจำข้อความสำคัญเพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้ หากเข้าใจสิ่งที่อ่านเป็นอย่างดีก็ควรจะจดจำใจความสำคัญมาตอบคำถามที่ตั้งไว้ในขั้นตอนที่ 2 ได้ หากพบว่ายังตอบคำถามข้อใดไม่ได้ให้ทำเครื่องหมายไว้เพื่อกลับไปอ่านอีก และหากอ่านใหม่อีกครั้งก็ยังตอบคำถามนั้นไม่ได้ อาจต้องนำคำถามข้อนั้นไปถามในชั้นเรียนเพราะอาจเป็นหัวข้อที่ดีสำหรับการอภิปราย

ขั้นตอนนี้มีความสำคัญ เพราะหากเราจำข้อความสำคัญของสิ่งที่อ่านไม่ได้ ก็เท่ากับไม่ได้เรียนรู้อะไร และการอ่านนั้นก็เปล่าประโยชน์ มีคำแนะนำที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าว่า หากต้องการจดจำสิ่งที่อ่านให้ได้ดีต้องท่องทันทีที่อ่านเสร็จไม่เช่นนั้นจะลืมข้อมูลเหล่านั้นไปอย่างรวดเร็ว เพราะส่วนใหญ่การลืมจะเกิดขึ้นทันทีหลังการเรียนรู้ ผลจากการค้นคว้ายังแสดงให้เห็นว่าเราสามารถจดจำสิ่งต่าง ๆ ในระยะยาวได้ดีขึ้นโดยการท่องทันทีที่อ่านเสร็จ หากรู้ตัวว่ายังจำข้อความที่สำคัญตอนใดไม่ได้จะได้อ่านกลับไปทบทวนใหม่ได้ทันที

วิธีที่จะช่วยฝึกจำข้อมูลได้ดี คือ หลังจากอ่านย่อหน้ายาว ๆ จบหนึ่งย่อหน้าหรืออ่านจบหนึ่งหน้า หรือเมื่ออ่านไปได้ประมาณ 10 นาที ให้ปิดหนังสือ

และลองพูดปากเปล่าเหมือนเล่าให้ผู้อื่นฟังว่าใจความสำคัญของสิ่งที่อ่านไปนั้นคืออะไรบ้าง หรืออาจใช้วิธีเขียนใจความสำคัญในรูปของโน้ตย่อก็ได้ ทักษะที่ต้องใช้ในตอนนี้ คือ ทักษะในการย่อความที่ได้กล่าวไว้ก่อนหน้านี้นั่นเอง หากพบว่ายังย่อความสิ่งที่เพิ่งอ่านไปไม่ได้ ต้องกลับไปอ่านใหม่อย่างระมัดระวังยิ่งขึ้น

เมื่อทำได้แล้วให้ย้าระยะเวลาการอ่านออกไปเรื่อย ๆ จาก 10 นาที เป็น 15 หรือ 20 นาที หรือจาก 1 ย่อหน้าเป็น 2 - 3 ย่อหน้า หรือจาก 1 หน้าเป็น 5-10 หน้า หากเริ่มทำตอนต้นเทอมเมื่อถึงปลายเทอมควรจะอ่านได้นานถึงหนึ่งชั่วโมง แล้วจึงทำย่อความโดยพูดปากเปล่าหรือเขียนเพื่อทบทวนความจำครั้งหนึ่ง

5. **Review** คือ ขั้นตอนการทบทวน หากได้ปฏิบัติ 4 ขั้นตอนแรกไว้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ก็พร้อมสำหรับขั้นสุดท้าย คือ การทบทวน ซึ่งไม่ใช่การอ่านซ้ำใหม่ทั้งหมด แต่เป็นการทบทวนเฉพาะในประเด็นที่สำคัญ ๆ เท่านั้น ได้แก่

- 1) ทบทวนข้อความที่ได้ทำเครื่องหมายหรือขีดเส้นใต้ไว้ ซึ่งจะเป็นใจความหลัก และรายละเอียดสนับสนุนที่สำคัญ โดยเฉพาะข้อความที่มีเครื่องหมายดอกจันทน์กำกับต้องทบทวนเป็นพิเศษเพราะสำคัญมาก
- 2) ทบทวนคำถามที่ตั้งไว้อีกครั้งให้แน่ใจว่าสามารถตอบคำถามเหล่านั้นได้ หากยังมีคำถามที่ไม่แน่ใจหรือลืมคำตอบไปแล้ว ต้องกลับไปศึกษาบทเรียนในส่วนที่เกี่ยวข้องทันทีและท่องจำให้ได้
- 3) ทบทวนดูให้แน่ใจว่าข้อความที่ยังไม่เข้าใจตอนอ่านครั้งแรกและได้ใส่เครื่องหมายคำถามไว้แล้ว ในที่สุดได้กลับไปอ่านหรือขอคำอธิบายจากผู้รู้จนเข้าใจดีแล้ว
- 4) หากได้ทำโน้ตย่อไว้ตอนที่ท่องจำ (ขั้นตอนที่ 4) ก็ให้อ่านทบทวนโน้ตย่อซ้ำอีกครั้ง
- 5) มีคำแนะนำว่าการทำโครงร่าง (Outline) ของสิ่งที่อ่านในขั้นตอนของการทบทวนนี้จะช่วยให้เข้าใจและจดจำสิ่งที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น เพราะเป็นการนำเนื้อหาที่สำคัญมาย่ออย่างมีระบบ

ระบบการอ่านแบบ SQ3R นี้เป็นระบบการอ่านเพื่อการศึกษาที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายเพราะเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพ การสำรวจสิ่งที่จะอ่านก่อนการอ่านจริง การเตรียมคำถามเป็นแนวทางก่อนการอ่าน และการท่องใจความสำคัญของสิ่งที่อ่านให้ตนเองฟัง ล้วนมีผลให้ผู้อ่านเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ดีขึ้น นอกจากนี้การทบทวนในทันทียังช่วยให้จดจำข้อมูลได้ดีขึ้นด้วย ระบบ SQ3R นี้มีประสิทธิภาพสูงกว่าการอ่านซ้ำหลาย ๆ เทียว หรือการอ่านอย่างไม่มีระบบแบบอื่น ๆ ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านจำนวนมากจึงแนะนำว่าควรจะมีการสอนขั้นตอนต่าง ๆ เหล่านี้แก่นักเรียนและเปิดโอกาสให้ฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำด้วย ทั้งนี้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่านตำราเรียน

สรุป

บทนี้ให้ความสำคัญแก่การอ่านเพื่อการศึกษาหรือการอ่านตำราเรียนของนิสิตนักศึกษาโดยเฉพาะ โดยได้กล่าวถึงทักษะที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่านตำรา ได้แก่ ทักษะในการย่อความซึ่งเน้นการจับใจความสำคัญของสิ่งที่อ่าน และทักษะในการทำโครงร่าง ซึ่งนอกจากจะช่วยฝึกฝนในการจับใจความสำคัญของสิ่งที่อ่านแล้ว ยังช่วยฝึกให้แยกแยะและจัดข้อมูลเรียงตามลำดับความสำคัญอีกด้วย ทักษะนี้ช่วยให้เห็นโครงสร้างหรือรูปแบบการเรียบเรียงข้อมูลของบทเรียนหรือตำราที่อ่านอีกด้วย ในตอนท้ายของบทได้แนะนำระบบการอ่านเพื่อการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลาย นั่นคือ ระบบ SQ3R

ทักษะในการย่อความและทำโครงร่าง ตลอดจนระบบ SQ3R นี้หากนิสิตนักศึกษาได้ฝึกฝนและใช้เป็นประจำในการอ่านบทเรียนหรือตำราเรียนย่อมจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่าน ทำให้เข้าใจบทเรียนต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งหมายถึงการเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้โดยรวมให้ดีขึ้นด้วย เพราะการอ่านตำราเป็นพื้นฐานสำคัญในการศึกษาหาความรู้ในทุกสาขาวิชา เมื่ออ่านตำราได้ดีขึ้นผลการเรียนก็ควรจะดีขึ้นด้วย

บทที่ 6

การอ่านเร็ว

Rapid Reading

ผู้อ่านบางคนอ่านเอกสารทุกชนิดหรือหนังสือทุกประเภทด้วยความเร็วเท่ากันและด้วยวิธีการอ่านแบบเดียวกัน คือ ค่อย ๆ อ่านอย่างช้า ๆ ทีละคำ ไม่ว่าจะอ่านตำรากฎหมายหรือหนังสือพิมพ์รายวัน โดยไม่ได้ตระหนักว่าที่จริงแล้วตนสามารถจะอ่านรายงานข่าวในหนังสือพิมพ์ได้เร็วกว่าอ่านตำรากฎหมายมาก โดยยังคงเก็บใจความสำคัญในรายงานข่าวได้อย่างครบถ้วน ผู้อ่านที่มีลักษณะดังกล่าวนี้จัดเป็นผู้อ่านที่ไม่รู้จักปรับตัว ไม่มีความยืดหยุ่นในการอ่าน ใช้วิธีการอ่านที่ได้รับจากการปลูกฝังมาจากในโรงเรียนตั้งแต่เริ่มหัดอ่านว่าต้องค่อย ๆ อ่านเพื่อให้เข้าใจความหมายของทุกคำที่ปรากฏอยู่บนหน้าหนังสือ แต่ในชีวิตประจำวันนั้นมีสิ่งต่าง ๆ ให้เราอ่านมากมายนอกเหนือจากตำราเรียน เอกสารเหล่านั้นมีรูปแบบและความยากง่ายแตกต่างกันไป และวัตถุประสงค์ของเราในการอ่านเอกสารเหล่านั้นก็แตกต่างกันไปด้วย ผู้ที่จะได้ชื่อว่าสามารถอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงต้องสามารถเลือกวิธีการอ่านและความเร็วในการอ่านให้เหมาะสมกับความยากง่ายของสิ่งที่อ่าน และให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการอ่านด้วย ไม่ใช่อ่านเอกสารทุกชนิดด้วยวิธีเดียวกันและด้วยความเร็วเท่ากัน ซึ่งก็คือ ช้าเท่ากันหมด

คนส่วนมากสามารถอ่านสิ่งที่ง่าย เนื้อหาไม่ซับซ้อน ได้เร็วขึ้นเท่าตัวโดยไม่ทำให้ความเข้าใจลดลง ยิ่งกว่านั้นการอ่านเร็วขึ้นยังช่วยให้เข้าใจสิ่งที่อ่านดีขึ้น เพราะมีสมาธิในการอ่านมากขึ้น ในทางกลับกันหากอ่านช้าเกินไป ความเข้าใจจะลดลงเพราะอ่านช้าจนไม่สามารถเห็นภาพรวมและความต่อเนื่องของเนื้อหา หรือหลงลืมประเด็นของผู้เขียนไปได้ นอกจากนี้การอ่านสิ่งที่ง่าย ช้าเกินไปจะทำให้สมาธิลดลงเพราะมีข้อมูลป้อนให้สมองช้าเกินไปจนสมองเฉื่อยชาและเกิดอาการเบื่อ

อย่างไรก็ดี หากเนื้อหาของสิ่งที่อ่านมีความยากและซับซ้อน ความเร็วในการอ่านและความเข้าใจจะไม่สัมพันธ์กัน หากสิ่งที่อ่านมีเนื้อหาซับซ้อนมาก เช่น เรื่องทางคณิตศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์ ยิ่งอ่านเร็วก็ยิ่งไม่เข้าใจ

สิ่งที่จัดว่าอ่านง่ายเนื้อหาไม่ซับซ้อน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร นวนิยาย หรือ สิ่งตีพิมพ์ที่ให้ทั้งสาระและความบันเทิงอื่น ๆ ซึ่งมักใช้ภาษาง่าย ๆ กล่าวถึงเรื่องราวต่าง ๆ ที่พบเห็นได้ในชีวิตประจำวัน และวัตถุประสงค์ในการอ่านสิ่งเหล่านี้ก็เพื่อให้ทราบข้อมูลกว้าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องทั่วไป และเพื่อความเพลิดเพลิน การอ่านแบบนี้ต่างจากการอ่านเพื่อการศึกษาซึ่งเนื้อหาของสิ่งที่อ่านมีความสลับซับซ้อนและอาจใช้ภาษาที่เข้าใจยาก ส่วนวัตถุประสงค์ในการอ่านก็เพื่อให้เรียนรู้และเข้าใจสิ่งที่อ่านอย่างลึกซึ้ง รวมทั้งต้องจดจำให้ได้ด้วย จะเห็นได้ว่าเป็นการอ่านสองแบบที่ต่างกันอย่างสิ้นเชิงทั้งในด้านเนื้อหา และวัตถุประสงค์ ดังนั้นวิธีการอ่านจึงไม่ควรเป็นวิธีเดียวกัน สำหรับการอ่านเพื่อการศึกษานั้นได้กล่าวไว้อย่างละเอียดในบทที่ 5 ในบทนี้จะกล่าวถึงวิธีการอ่านเร็ว ซึ่งเหมาะสำหรับการอ่านเรื่องทั่ว ๆ ไป เพื่อให้ทราบข้อมูลกว้าง ๆ และเป็นการอ่านเพื่อความบันเทิง ที่ต้องอ่านเร็วก็เพราะจะช่วยให้สมองตื่นตัวและเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นเพราะมีข้อมูลประเภทนี้หรือให้เราอ่านอยู่มากมายในชีวิตประจำวัน หากไม่ใช้เวลาในการอ่านให้คุ้มค่าที่สุดก็คงพลาดโอกาสที่จะได้ทราบเรื่องราวที่น่าสนใจอีกมากมายซึ่งจะทำให้หูตากว้างไกลและทันสถานการณ์ความเป็นไปของโลกในปัจจุบัน

จะทราบได้อย่างไรว่าอ่านช้าหรืออ่านเร็ว

จากการวิจัยในสหรัฐอเมริกา (Smith 1983 : 176) พบว่าผู้ใหญ่โดยทั่วไปและนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาโดยเฉลี่ยแล้วจะอ่านสิ่งพิมพ์ทั่ว ๆ ไปที่ไม่ใช่ตำราเรียนด้วยอัตราความเร็วประมาณ 250 คำต่อนาที โดยเข้าใจสิ่งที่อ่าน 70% จะเห็นได้ว่าแม้จะไม่เข้าใจสิ่งที่อ่าน 100% ก็ไม่เป็นไร เพราะสิ่งที่อ่านไม่ได้มีความสำคัญมากจนต้องเข้าใจทั้งหมดโดยละเอียด แต่เป็นการอ่านในชีวิตประจำวันเพื่อให้ทราบข้อมูลอย่างกว้าง ๆ และเพื่อความเพลิดเพลินเท่านั้น

เมื่อยัดอัตรา 250 คำ/นาที เป็นอัตราเฉลี่ย ก็หมายความว่า ผู้ที่อ่านได้น้อยกว่า 250 คำ/นาที ก็จัดว่าอ่านช้า ส่วนผู้ที่อ่านได้มากกว่า 250 คำ/นาที ก็จัดว่าอ่านได้เร็ว ผู้ที่อ่านได้เร็วมาก ๆ สามารถอ่านได้ 400-800 คำ/นาที โดยเข้าใจสิ่งที่อ่านประมาณ 70% เช่นกัน

เราสามารถคำนวณหาอัตราความเร็วในการอ่านของเราได้โดยนับจำนวนคำทั้งหมดของสิ่งที่อ่าน แล้วหารด้วยเวลาเป็นวินาทีที่ใช้ในการอ่าน แล้วคูณด้วย 60 ก็จะได้ผลลัพธ์เป็น จำนวนคำ/นาที หรือ words per minute (w/m) ซึ่งเขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

$$\frac{\text{จำนวนคำ}}{\text{เวลาที่ใช้ในการอ่าน (วินาที)}} \times 60 = \text{คำ / นาที}$$

ตัวอย่าง

จงอ่านบทความต่อไปนี้ ซึ่งตัดตอนมาจาก "The Right Smell that Makes You Feel Good" โดย Ruth Linton ซึ่งมีจำนวนคำทั้งสิ้น 330 คำ จับเวลาตั้งแต่เริ่มอ่านจนอ่านเสร็จโดยใช้นาฬิกาที่นับเวลาเป็นวินาทีได้ แล้วทำแบบฝึกหัดข้างท้ายเพื่อทดสอบความเข้าใจ แล้วคำนวณหาอัตราความเร็วในการอ่านโดยใช้สูตรที่แสดงไว้

เริ่มจับเวลา

If we were asked which of the five senses we could manage without, hearing, taste, touch or smell, the chances are we would say smell. After all, if we have a heavy cold we can manage without smell for a few days.

We might even conclude that smell is a sense we do not need; that it does not play a big part in our lives. Not so. Of all the senses, smell is the most evocative. It plugs deep into our psyche. Smell conjures up memories. It alters our moods and it plays a major role in sexual attraction.

We are affected by smells more than we realise. Not just the ones we notice: cooking, perfumes, roasting coffee. We are also affected subconsciously. We are attracted to people by their personal smell. When they dislike someone the French say: "Je ne peux pas le sentir," which translates literally as: "I cannot smell him."

When we are in love, we are also in love with our partner's smell. Babies can recognise their mothers by smell--a sense that is developed before a baby is born.

We are able to smell because we perceive molecules of chemicals and they trigger the mood centres in the brain. This is why smell has such a powerful effect on our emotions.

Smell is used throughout the animal kingdom to identify individuals, their sex and whether they are ready to mate. Potent body odours called pheromones are used to trigger all types of behaviour, but particularly sexual. Humans may think that they have evolved beyond being influenced by pheromones but they still have an elaborate pheromone system.

The idea that spraying on a perfume makes us attractive to the opposite sex is not wishful thinking. The multimillion pound perfume industry is constantly creating new blends of aromatic compounds with which people literally fall in love. The types of fragrance that contain musky, ambery and animal-aroma “notes” are regarded as being the most sensual.

หยุดจับเวลา

ใช้เวลาอ่าน _____ วินาที

Answer with TRUE or FALSE.

- _____ 1. Smell is the least important of the five senses.
- _____ 2. We are affected by smell consciously and subconsciously.
- _____ 3. We sometimes like or dislike someone because of his or her personal smell.
- _____ 4. Babies have better sense of smell than adults.
- _____ 5. Our emotions can be altered by smell.
- _____ 6. Humans, like animals, use pheromones to identify individuals.
- _____ 7. Perfume can actually make us attractive to the opposite sex.

บทความนี้ประกอบด้วยคำ 345 คำ หากใช้เวลาในการอ่าน 90 วินาที ก็นำมาคำนวณดังนี้

$$\left(\frac{\text{จำนวนคำ}}{\text{เวลาที่ใช้ในการอ่าน}} \times 60 \right) \frac{330 \times 60}{90} = 220 \text{ คำ / นาที}$$

สรุปได้ว่า หากอ่านบทความที่ประกอบด้วยคำ 330 คำ โดยใช้เวลา 90 วินาที ท่านอ่านด้วยอัตราความเร็ว 220 คำ/นาที ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราเฉลี่ย คือ 250 คำ/นาที ก็ยังจัดว่าอ่านได้ช้ากว่าเกณฑ์เฉลี่ยอยู่

เมื่อดำเนินหาอัตราความเร็วในการอ่านได้แล้ว ให้ดูผลของการทำแบบทดสอบความเข้าใจประกอบกันด้วย หากตอบได้ถูกต้อง 5 ข้อขึ้นไปจากทั้งหมด 7 ข้อ จึงจะถือว่ามีความเข้าใจสิ่งที่อ่าน 70% ขึ้นไป และแสดงว่าอัตราความเร็วที่คำนวณได้นั้นใช้ได้ หากพบว่าอ่านได้เร็วแต่ทำแบบทดสอบความเข้าใจได้ต่ำกว่า 70% ก็ถือว่าอัตราความเร็วนั้นใช้ไม่ได้เพราะอ่านแล้วยังไม่เข้าใจสิ่งที่อ่านดีพอ

นิสัยการอ่านที่ไม่ดีและวิธีแก้

หากพบว่าตนเองยังอ่านได้ช้ากว่าเกณฑ์เฉลี่ย ให้สังเกตดูว่ามีสาเหตุมาจากกรณีนิสัยการอ่านที่ไม่ดี ดังต่อไปนี้หรือไม่

1. ออกเสียง หรือ ขยับปากขณะอ่าน (Vocalization and Lip Movement) บางคนต้องอ่านออกเสียงแม้จะไม่ดังก็ตาม ในขณะที่บางคนไม่ออกเสียงแต่ก็ขยับปากอยู่เงียบๆ นิสัยทั้งสองนี้มักมีพื้นฐานมาจากการหัดอ่านในโรงเรียนที่เน้นการอ่านออกเสียงดังๆ และการขาดการฝึกอ่านในใจอย่างถูกต้อง ทั้งการออกเสียงและการขยับปากขณะอ่านนี้ทำให้อ่านได้ช้ากว่าที่ควรจะเป็น เพราะจะอ่านได้เร็วเท่ากับการพูดเท่านั้น ทั้ง ๆ ที่ในความเป็นจริงการอ่านไม่จำเป็นต้องใช้ทั้งเสียงหรือปาก แต่ต้องใช้สายตาในการมองดูตัวหนังสือซึ่งเป็นสัญลักษณ์แล้ว

ส่งสัญญาณไปยังสมองเพื่อแปลงสัญลักษณ์เหล่านั้นเป็นความหมายอีกทีหนึ่ง สิ่งที่ต้องใช้ในการอ่านสำหรับคนปกติทั่วไปจึงได้แก่ตาและสมอง ไม่ใช่เสียงและปาก สายตาของเราสามารถมองเห็นตัวหนังสือบนหน้ากระดาษได้ถึงนาทีละ 800-900 คำ ซึ่งก็หมายความว่าหากสมองสามารถรับและแปลสัญญาณเหล่านี้ได้ทัน คนเราก็มีขีดความสามารถที่จะอ่านได้ถึง 800-900 คำ/นาที หากไม่ออกเสียงหรือขยับปากขณะอ่าน

2. อ่านออกเสียงในใจ (Subvocalization or Inner Speech) ผู้อ่านส่วนใหญ่จะมีนิสัยนี้ ซึ่งดูจากภายนอกจะไม่ทราบ เพราะในขณะที่อ่านริมฝีปากจะไม่ขยับและเมื่อแตะดูที่ลำคอเส้นเสียงก็ไม่สั่น แต่ที่จริงแล้วกำลังอ่านออกเสียงอยู่ในใจ หรือได้ยินเสียงสิ่งที่อ่านอยู่ตลอด นิสัยเช่นนี้ก็ทำให้อ่านได้ช้าเท่ากับการพูด เช่นเดียวกับการอ่านออกเสียงหรือขยับปากขณะอ่านนั่นเอง

อย่างไรก็ดี ต้องไม่สับสนว่ากำลังกล่าวถึงการอ่านเร็ว ซึ่งใช้อ่านเรื่องทั่วไปที่ไม่ยากและวัตถุประสงค์ในการอ่านก็เพียงเพื่อให้ทราบความหมายกว้าง ๆ เท่านั้น แต่ก็ไม่ว่าจะปฏิบัติแล้วว่าการอ่านออกเสียงในใจหรืออ่านออกเสียงดังนั้นบางครั้งก็มีประโยชน์และจำเป็นต้องใช้ เช่นเมื่ออ่านเรื่องที่ยากและซับซ้อนจนยากที่จะรวบรวมสมาธิให้จดจ่ออยู่กับสิ่งที่อ่านได้ ในกรณีเช่นนี้การเปลี่ยนจากการอ่านเงียบ ๆ ในใจมาเป็นการอ่านออกเสียงดัง ๆ หรือออกเสียงอยู่ในใจก็ช่วยให้ทำความเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ดีขึ้น นอกจากนี้ในการอ่านงานประเภทวรรณกรรมที่มีการใช้ภาษาอย่างสละสลวยในการพรรณนา หรือมีการอุปมาอุปไมยอย่างลึกซึ้งเพื่อให้เกิดภาพพจน์ ผู้อ่านจะซาบซึ้งและได้รับอารมณ์ในการอ่านอย่างเต็มที่ก็ด้วยการอ่านงานเหล่านี้ออกมาเป็นคำพูดไม่ว่าจะได้ยินเสียงอยู่เพียงในใจของตนเองหรือเปล่งเสียงออกมาดัง ๆ เท่านั้น การอ่านออกเสียงในใจและการอ่านออกเสียงดังจึงยังคงเป็นเทคนิคการอ่านที่มีประโยชน์ในกรณีดังกล่าวมานี้ แต่ไม่ใช่เมื่อต้องการอ่านเร็ว

3. ใช้นิ้วชี้ตัวหนังสือ (Finger Pointing) ผู้ที่ต้องทำเช่นนี้อาจเป็นเพราะไม่มีสมาธิในการอ่านและเห็นว่าการชี้ช่วยให้จดจ่ออยู่กับสิ่งที่อ่านได้ดีขึ้น แต่

ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านเห็นว่าการทำเช่นนี้เป็นนิสัยการอ่านแบบเด็ก ๆ ที่มีผลเสียมากกว่าผลดีเพราะทำให้อ่านได้ช้ากว่าที่ควร ทั้งนี้เพราะตามองเห็นได้เร็วกว่าที่นิ้วชี้

4. หันศีรษะตามตัวหนังสือขณะอ่าน (Head Turning) นิสัยนี้มักเกิดควบคู่กับนิสัยการอ่านที่ไม่ดีอื่น ๆ ดังได้กล่าวแล้วในข้อ 1, 2 และ 3 ผู้ที่ทำเช่นนี้ใช้ศีรษะเป็นเครื่องบอกว่าจะอ่านถึงตรงไหนแล้ว การหันศีรษะตามตัวหนังสือนอกจากจะทำให้อ่านได้ช้าแล้วยังอาจทำให้เสียสมาธิและเวียนศีรษะได้ด้วย

5. ย้อนกลับไปอ่านใหม่ (Regressive Movement) มักเกิดกับผู้ที่ใจลอยไม่มีสมาธิในการอ่าน หรือรีบอ่านเร็วเกินไบบจนพลาดใจความสำคัญที่จะทำให้เข้าใจประโยคหรือข้อความที่กำลังอ่านอยู่ จึงต้องย้อนกลับไปอ่านใหม่ จัดเป็นนิสัยการอ่านที่ไม่ดีและมีผลเสียมากเพราะนอกจากจะเป็นการเสียเวลาแล้วยังทำให้การอ่านขาดความต่อเนื่องจนอาจหลงลืมหรือไม่เข้าใจประเด็นสำคัญของสิ่งที่กำลังอ่านอยู่ได้นอกจากนี้การต้องย้อนกลับไปอ่านสิ่งที่เพิ่งอ่านไปอยู่เป็นประจำจะทำให้การอ่านช้าชากน่าเบื่อจนผู้อ่านขาดสมาธิหรือหมดกำลังใจในการอ่านในที่สุด

6. การอ่านทีละคำ (Word-by-Word-Reading) เป็นการอ่านแบบเด็ก ๆ เหมือนเมื่อเริ่มหัดอ่าน โดยมีความเชื่อว่าคำที่ค่อย ๆ เพิ่มขึ้นมาทีละคำจะทำให้ความหมายของสิ่งที่อ่านค่อย ๆ ชัดขึ้น และหากอ่านคำใดคำหนึ่งขาดหายไปจะทำให้ไม่เข้าใจความหมายของข้อความที่เหลืออยู่ การอ่านทีละคำนี้อาจจำเป็นสำหรับการอ่านสิ่งที่มีเนื้อหายากและไม่คุ้นเคย แต่ไม่ใช่วิธีสำหรับการอ่านในชีวิตประจำวัน

วิธีแก้

1. วิธีแก้นิสัยออกเสียงหรือขยับปากขณะอ่าน คือ ทำอย่างไรก็ได้ให้ปากไม่ว่างขณะอ่าน อาจโดยคาบแผ่นกระดาษบาง ๆ ไว้ เมื่อปากขยับกระดาษจะขยับไปด้วย วิธีนี้ช่วยให้รู้ว่าปากกำลังขยับจะได้หยุด หรืออาจใช้นิ้ว 2 นิ้วสอดไว้

ในปากขณะอ่าน วิธีนี้ทำให้ออกเสียงอ่านหรือขยับปากได้ยาก อีกวิธีหนึ่ง คือ ใช้นิ้วกุดริมฝีปากบนและล่างให้ติดกันไม่ให้ขยับ แล้วตั้งใจอ่านเงียบ ๆ ไม่ให้มีเสียงใด ๆ ในลำคอ

2. วิธีแก้การอ่านออกเสียงในใจ คือ ให้ฮัมเพลงที่คุ้นเคยขณะอ่าน เพื่อให้เสียงในใจของเราฮัมเพลงแทนที่จะออกเสียงสิ่งที่เรากำลังอ่าน หลายคนอาจคิดว่าเป็นไปได้ยากหรือไม่น่าจะเป็นไปได้ที่จะฮัมเพลงไปด้วยและอ่านไปด้วยพร้อม ๆ กัน แต่ถ้าลองทำดูจะพบว่าสามารถทำได้จริงและการฮัมเพลงยังช่วยให้มีสมาธิในการอ่านดีด้วย สิ่งสำคัญ คือ ต้องเลือกฮัมเพลงที่จำได้จนขึ้นใจและสามารถฮัมได้โดยอัตโนมัติไม่ต้องคิด

3. วิธีแก้นิสัยใช้นิ้วชี้ตัวหนังสือขณะอ่าน คือ ทำให้มือไม่วางจะได้อะไรไม่ได้ โดยใช้มือทั้ง 2 ข้างถือหรือจับขอบหนังสือไว้ขณะอ่าน

4. วิธีแก้นิสัยหันศีรษะตามตัวหนังสือขณะอ่าน คือ ต้องบังคับศีรษะให้ตั้งตรงในขณะที่อ่านโดยใช้สายตาดูคำเป็นกลุ่ม ๆ ไม่ใช่ทีละคำ (การฝึกอ่านกลุ่มคำจะกล่าวโดยละเอียดต่อไปในข้อ 6)

5. วิธีแก้นิสัยย้อนกลับไปอ่านใหม่ที่ทำได้ง่าย ๆ คือ ใ้แผ่นกระดาษหรือกระดาษแข็งปิดข้อความส่วนที่อ่านแล้วไว้ จะได้ย้อนกลับไปอ่านอีกไม่ได้ เมื่อเริ่มทำใหม่ ๆ อาจรู้สึกอึดอัดและขาดความมั่นใจในการอ่านเพราะทราบว่าจะเป็นการบังคับให้ตั้งใจหรือมีสมาธิในการอ่านตั้งแต่แรก เพราะหากใจลอยอ่านพลาดไปก็ไม่สามารถย้อนกลับไปอ่านใหม่ได้ และเมื่อทำจนสมาธิในการอ่านดีขึ้นแล้วก็จะพบว่าสามารถเข้าใจสิ่งที่อ่านได้โดยการอ่านเพียงครั้งเดียว ไม่ต้องอ่านกลับไปกลับมาอย่างที่เคยทำ

สิ่งที่อาจทำได้อีกวิธีหนึ่ง คือ การฝึกตนเองให้อ่านอย่างกระตือรือร้น สนใจและใฝ่รู้ในสิ่งที่อ่าน โดยมุ่งเน้นที่ความคิดหลักที่ผู้เขียนต้องการเสนอ พยายามติดตามและตอบโต้กับสิ่งที่อ่านอยู่ตลอดเวลา เมื่อสมองตื่นตัวอยู่เสมอก็จะ

ไม่รู้สึغبื่อ และความใฝ่รู้จะกระตุ้นให้ต้องการอ่านต่อไปเรื่อย ๆ ซึ่งก็จะทำให้สามารถติดตามความคิดของผู้เขียนได้อย่างต่อเนื่องเพราะไม่ถูกขัดจังหวะโดยการต้องย้อนกลับไปอ่านข้อความเดิม ๆ ซ้ำอีก

6. วิธีแก้นิสัยอ่านทีละคำ คือ ฝึกอ่านเป็นกลุ่มคำแทนการอ่านทีละคำ ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านแนะนำให้มองดูข้อความโดยแยกเป็นกลุ่มคำย่อย ๆ แต่ละกลุ่มประกอบด้วยคำที่เกี่ยวข้องกันและก่อให้เกิดความหมายเป็นหนึ่งหน่วยความหมาย

ข้อเท็จจริงมีอยู่ว่าในการอ่านนั้นเราต้องหยุดเป็นระยะ ๆ เพื่อส่งข้อมูลที่ตาเห็นไปยังสมองเพื่อแปลความหมายของสิ่งที่ตาเห็นนั้น การหยุดแต่ละครั้งเรียกว่า Fixation และจำนวนคำที่เห็นได้ในมุมมองแต่ละครั้งเรียกว่า Eye Span คนที่อ่านได้ทีละคำก็ต้องหยุดหลังทุก ๆ คำที่อ่าน หากอ่านประโยคที่ประกอบด้วยคำ 12 คำ ก็ต้องหยุดทั้งหมด 12 ครั้ง แต่สำหรับคนที่อ่านได้ทีละหลายคำหรืออ่านเป็นกลุ่มคำซึ่งก็คือมี Eye Span กว้างกว่าคนที่อ่านทีละคำ ก็อาจจะหยุดเพียง 3 หรือ 4 ครั้งในการอ่านประโยคที่มี 12 คำ เช่นกัน จะเห็นได้ว่ายิ่งหยุดบ่อยก็ยิ่งอ่านช้า และในทางกลับกันยิ่งอ่านได้จำนวนคำมากต่อการหยุดแต่ละครั้งก็จะหยุดน้อยลงและอ่านได้เร็วขึ้น หรือสรุปง่าย ๆ ก็คือ หากต้องการอ่านได้เร็วขึ้นต้องเพิ่ม Eye Span และลด Fixation ลงนั่นเอง

การอ่านทีละกลุ่มคำจึงจัดเป็นนิสัยการอ่านที่ดีและควรฝึกฝนจนสามารถทำได้โดยอัตโนมัติ วิธีฝึกคือ เวลาอ่านอย่ามองตรงคำใดคำหนึ่งบนบรรทัดพอดี แต่ให้กำหนดสายตาไว้เหนือหรือใต้บรรทัดที่กำลังอ่านเล็กน้อยเพราะจะทำให้มองเห็นได้ทีละหลายคำ ให้จุดศูนย์กลางของการมองอยู่กึ่งกลางกลุ่มคำ แล้วจะเห็นคำที่อยู่ทางซ้ายและขวาของจุดนั้นได้เอง เมื่อฝึกทำเป็นประจำจะค่อย ๆ สามารถแบ่งกลุ่มคำที่มีความหมายได้ดีขึ้นเรื่อย ๆ จนชำนาญ

แบบฝึกหัดอ่านคำเป็นกลุ่ม

แบบฝึกหัดที่ 1

ให้อ่านย่อหน้าต่อไปซึ่งเขียนเป็นแถวยาวลงไป แต่ละบรรทัดคือกลุ่มคำที่มีความหมายให้อ่านโดยมองใต้บรรทัดเล็กน้อย จุดศูนย์กลางการมองอยู่ตรงจุดที่กำหนดให้ สังเกตดูว่าข้อความถูกแบ่งเป็นกลุ่ม ๆ อย่างไร

Intelligent persons
still believe
that lines
on their palm
or the arrangement
of tea leaves
in a cup
predict the future.
Airplanes
do not have
a row of
seats numbered 13,
and buildings
omit
a thirteenth floor.
Black cats,
broken mirrors,
and spilled salt
create fear
and anxiety
in many people.

แบบฝึกหัดที่ 2

อ่านย่อหน้าต่อไปซึ่งพิมพ์ตามปกติ แต่แบ่งกลุ่มคำไว้ให้ กำหนดจุดศูนย์กลางการมองไว้ประมาณตรงกลางของแต่ละกลุ่มคำ

There are millions/of pain nerves/in the body,/and when/any of them/are even/slightly disturbed/ they flash/a pain impulse/ to the brain./ The brain/weights/this message/evaluates it/in terms of/so much pain/or discomfort./When a state/of tension exists,/it causes the brain/to overvalue/pain impulses/--thus/causing you/to feel/far more uncomfortable/than you/otherwise would. /On the other hand/when you are relaxed,/pain messages/tend to be evaluated/on a much/lower scale./ Tests show/that up to 75 percent/of the pain/(or disagreeable sensation)/ which exists/when a person/is tense/vanishes entirely/ when he relaxes./

เมื่อฝึกอ่านสิ่งต่างๆ โดยมองที่ละกลุ่มคำเช่นนี้เป็นประจำจะพบว่าสามารถอ่านได้จำนวนคำมากขึ้นในการมองแต่ละครั้ง และจะพบด้วยว่าที่เป็นดังนี้เพราะที่จริงแล้วเราไม่จำเป็นต้องอ่านทุกคำ แต่สามารถเลือกอ่านเฉพาะคำหลักที่ช่วยให้เข้าใจใจความสำคัญของสิ่งที่อ่านเท่านั้น เมื่ออ่านจนชำนาญแล้วจะทราบว่าเราสามารถอ่านข้ามคำบางคำไปได้โดยยังคงเข้าใจความหมายหลักหรือความหมายกว้าง ๆ ของสิ่งที่อ่านอยู่ได้ ลักษณะเช่นนี้ก็เหมือนกับการสนทนาที่หากคู่สนทนาติดตามความคิดของกันและกันทันโดยตลอดก็จะเข้าใจกันได้โดยไม่ต้องพูดออกมาหมดทุกคำ แต่สามารถละคำพูดที่ไม่จำเป็นบางคำไว้ได้ การอ่านที่ผู้อ่านตื่นตัวติดตาม และตอบโต้ทางความคิดกับผู้เขียนอยู่ตลอดเวลาก็ไม่ต่างจากการสนทนาเพราะการอ่านที่แท้จริงก็คือ การคิด ผู้อ่านติดตามและคิดตอบโต้กับผู้เขียน การอ่านที่ละกลุ่มคำคือ การติดตามความคิดของผู้เขียนจากหน่วยความคิดหนึ่งไปยังอีกหน่วยความคิดหนึ่งไปเรื่อย ๆ ดังนั้นเมื่อหาคำหลักที่สื่อความคิดในแต่ละหน่วยหรือกลุ่มได้แล้ว คำอื่น ๆ ที่ไม่ได้สื่อความหมายหลักก็ลดความสำคัญลงและบางคำสามารถอ่านข้ามไปได้เลย

การอ่านทีละกลุ่มคำช่วยให้อ่านได้เร็วขึ้นเพราะจำนวนการหยุดขณะอ่านลดลง นอกจากนี้การติดตามหน่วยความคิดของผู้เขียนไปเรื่อย ๆ ยังช่วยให้สมาธิในการอ่านดีขึ้นจึงเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ดีขึ้น และยังช่วยให้รู้สึกว่าการอ่านน่าสนใจชวนติดตามเพิ่มขึ้นด้วย

วิธีอื่น ๆ ที่ช่วยให้อ่านได้เร็วขึ้น

ผู้ที่ทราบว่าการอ่านได้ช้าเนื่องจากมีนิสัยการอ่านที่ไม่ดีอยู่บางประการ หากเลิกนิสัยเหล่านั้นได้ก็ย่อมจะอ่านได้เร็วขึ้น นอกจากนี้ยังมีวิธีที่จะช่วยให้อ่านได้เร็วขึ้นอีก ดังต่อไปนี้

1. สำรวจสิ่งที่จะอ่านก่อนอ่านจริง การสำรวจจะช่วยให้ทราบว่ากำลังจะอ่านอะไร สั้นยาวขนาดไหน ยากหรือง่ายเพียงใด การสำรวจด้วยการใช้เวลาเพียงไม่กี่นาทีก่อนการอ่านจริงจะช่วยให้เห็นภาพรวมของสิ่งที่จะอ่าน ทำให้คาดการณ์ได้ว่า จะพบอะไรในการอ่าน หรือคิดได้ว่าเมื่ออ่านจบแล้วควรจะทราบอะไรบ้าง ทำให้เป็นการอ่านที่มีจุดมุ่งหมายและสิ่งที่อ่านดูน่าสนใจขึ้น และแน่นอนทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและอ่านได้เร็วขึ้นด้วย สำหรับเทคนิคในการสำรวจก่อนอ่านนั้น ได้เสนอไว้โดยละเอียดแล้วในบทที่ 5 เรื่องการอ่านเพื่อการศึกษา

2. มีสมาธิ ดังได้กล่าวแล้วว่าที่จริงแล้วเราอ่านด้วยสมอง และสมองต้องการสมาธิในการรับข้อมูลจากหน้ากระดาษมาแปลเป็นความหมาย ยิ่งต้องการอ่านเร็วยิ่งต้องมีสมาธิมาก เพราะขณะอ่านจะไม่มีเวลาให้คิดถึงเรื่องอื่นเลย นอกจากสิ่งที่กำลังอ่านอยู่เท่านั้น

เมื่อต้องการมีสมาธิในการอ่านก็ต้องควบคุมสิ่งที่จะมารบกวนสมาธิให้ได้ สิ่งรบกวนสมาธินั้นมีทั้งปัจจัยจากภายนอกและภายใน สำหรับปัจจัยภายนอกนั้น ได้แก่ สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเรา เช่น เสียงคนคุยกัน เสียงโทรทัศน์ เสียงจากโทรทัศน์ ขากาสร้อนอบอ้าวหรือหนาวเย็นเกินไป หรือมีผู้คนพลุกพล่าน ปัจจัยเหล่านี้ควบคุม

ได้หากมีการเตรียมการล่วงหน้า โดยเลือกเวลาและสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับการอ่าน เช่น เลือกที่ที่เงียบสงบ อากาศดีพอเหมาะ มีแสงสว่างเพียงพอ และเลือกเวลาที่ตนเองรู้สึกปลอดโปร่งและห่างจากภารกิจที่จะทำให้ต้องวิตกกังวลจนไม่มีสมาธิในการอ่าน สิ่งที่คุณควบคุมได้ยากกว่าน่าจะเป็นปัจจัยจากภายใน ซึ่งได้แก่ ความรู้สึกนึกคิดของผู้อ่านเอง อาจเป็นความวิตกกังวลหรือความคิดที่ฟุ้งซ่านที่ทำให้ยากที่จะรวบรวมสมาธิให้จดจ่ออยู่กับสิ่งที่กำลังอ่าน อย่างไรก็ตามการเตรียมการล่วงหน้าที่ดีจะช่วยควบคุมสิ่งรบกวนสมาธิในการอ่านอันเกิดจากจิตใจของผู้อ่านได้เช่นกัน การวางแผนการทำงานที่ดี จัดเรียงลำดับตามความเหมาะสมว่าควรทำอะไรก่อนอะไรหลัง รวมทั้งกำหนดไว้ด้วยว่าจะทำงานชิ้นไหนเสร็จเมื่อไร การปฏิบัติตามแผนการที่วางไว้อย่างเคร่งครัดจะช่วยลดความวิตกกังวลเกี่ยวกับงานที่ต้องรับผิดชอบไปได้ เมื่อจิตใจสบาย สมองก็จะปลอดโปร่งและมีสมาธิในการอ่านดีขึ้น จึงจำไว้ว่าควรใช้เวลาในการทำงานให้มากขึ้นดีกว่ามัวเสียเวลาวิตกกังวลกับงานที่ยังไม่ได้ทำ

สิ่งที่ช่วยเพิ่มสมาธิในการอ่านได้อีกอย่างหนึ่ง คือ จินตนาการ เมื่ออ่านเรื่องราวที่มีการบรรยายหรือพรรณนาถึงคน สัตว์ สิ่งของ รวมทั้งบรรยากาศและเหตุการณ์ต่าง ๆ ผู้อ่านควรใช้จินตนาการสร้างภาพ เสียง กลิ่น รส และสัมผัสต่าง ๆ ตามไปด้วย เมื่อเห็นภาพที่ผู้เขียนกำลังบรรยาย ได้ยินเสียงที่ผู้เขียนกล่าวถึง ได้กลิ่นหรือได้สัมผัสรสชาติตามที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อ รวมทั้งรู้สึกได้ถึงสัมผัสต่าง ๆ ตามที่ผู้เขียนกำลังบรรยายหรือพรรณนา ผู้อ่านย่อมเข้าใจและรู้สึกเข้าถึงสิ่งที่กำลังอ่านได้อย่างลึกซึ้ง จินตนาการเหล่านี้ย่อมช่วยให้การอ่านมีอรรถรส ผู้อ่านจึงต้องการอ่านต่อไปเรื่อย ๆ และสมาธิในการอ่านก็เพิ่มขึ้นด้วย

3. จำกัดเวลาอ่าน วิธีนี้น่าจะใช้ได้ผลดีสำหรับผู้ที่ชอบการแข่งขัน สิ่งที่ต้องทำคือหาอัตราความเร็วในการอ่านของตนเองโดยคิดเป็น คำ/นาที ตามวิธีที่เสนอไว้ในบทนี้ แล้วนับจำนวนคำของสิ่งที่จะอ่านโดยประมาณ แล้วคำนวณหรือประมาณดูว่าด้วยความเร็วในการอ่านตามปกติของตนควรจะอ่านงานชิ้นดังกล่าว

ได้โดยใช้เวลาเท่าใด แล้วกำหนดไว้เป็นเวลาที่จะใช้ในการอ่าน แล้วจึงอ่าน โดยจับเวลาไว้ด้วยเพื่อดูว่าอ่านได้ตามเวลาที่กำหนดไว้หรือไม่ การจำกัดเวลาสำหรับการอ่านเช่นนี้ทำให้รู้สึกที่ต้องอ่านแข่งกับเวลาหรือแข่งกับตัวเอง จะช่วยให้ตั้งใจอ่านได้เร็วขึ้น และมีสมาธิเพิ่มขึ้นด้วย

4. อ่านโดยกวาดสายตาเป็นรูปตัว Z วิธีนี้เป็นเทคนิคการอ่านเร็วที่ใช้ได้ผลดีหากฝึกฝนเป็นประจำ เหมาะสำหรับการอ่านข้อความในหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารที่พิมพ์ข้อความเป็นคอลัมน์แคบ ๆ ยาว ๆ วิธีฝึกคืออ่านโดยกวาดสายตาจากบรรทัดหนึ่งไปยังอีกบรรทัดหนึ่งให้เป็นรูปตัว Z ต่อเนื่องกันไปเรื่อย ๆ โดยในการอ่านแต่ละบรรทัดไม่ต้องกวาดสายตาจากต้นบรรทัดไปจนสุดปลายบรรทัด แต่พยายามให้สายตากวาดอยู่ในช่วงกลางบรรทัด การฝึกในระยะแรกให้ใช้ปากกาหรือดินสอช่วยชี้นำสายตาเป็นรูปตัว Z ไปเรื่อย ๆ จนเมื่อสายตาเริ่มเคยชินและสามารถจับจังหวะในการกวาดสายตาได้แล้วจึงหยุดใช้ปากกาหรือดินสอ แต่ถ้ารู้สึกว่าสายตาเริ่มมองสะเปะสะปะและอ่านได้ช้าลงก็ใช้ปากกาหรือดินสอช่วยชี้ได้อีก เมื่อฝึกทำจนชำนาญจะพบว่าช่วยให้อ่านได้ทีละบรรทัดโดยการกวาดสายตาตามองเพียงครั้งเดียว การอ่านโดยกวาดสายตาเป็นรูปตัว Z ต่อเนื่องกันนี้ยังช่วยเพิ่มสมาธิในการอ่านด้วย

ขอให้อ่านตัวอย่างการกวาดสายตาเป็นรูปตัว Z จากตัวอย่างต่อไปนี้

Recent studies indicate that male and female babies act very differently after only a few months of life.

Baby girls seem to be more interested to people. They can distinguish between individual faces and voices at four months, well before baby boys can.

In addition, they begin to smile and speak earlier than boys, and their vocabularies are larger.

In contrast, baby boys react to objects with as much interest, as they react to human beings.

They will try to talk to the brightly colored toys that hang over their cribs just as often as they will try to talk to a parent.

And before long, they will attempt to take these objects apart.

เมื่อได้ศึกษาถึงธรรมชาติของการอ่านเร็วและวิธีต่าง ๆ ที่จะช่วยให้อ่านได้เร็วขึ้นแล้ว การที่จะทำให้อ่านเร็วขึ้นได้จริง คือต้องตั้งใจฝึกฝนเพราะการอ่านเร็ว นั้นเป็นทักษะที่พัฒนาให้ดีขึ้นได้ด้วยการฝึกฝนเช่นเดียวกับทักษะอื่น ๆ ก่อนอื่นจงตั้งใจให้แน่วแน่และมีความเชื่อมั่นว่าจะสามารถอ่านเร็วขึ้นได้ แล้วจึงลงมือสำรวจหาข้อบกพร่องที่ทำให้อ่านได้ช้า เมื่อพบแล้วจงรีบแก้ไข หลังจากนั้นจึงพัฒนาทักษะการอ่านเร็วตามวิธีต่าง ๆ ที่ได้ศึกษามา โดยหมั่นฝึกฝนอยู่เสมอ ในไม่ช้าก็必将สามารถอ่านได้เร็วขึ้น

สรุป

การอ่านเร็ว ใช้ในการอ่านทั่ว ๆ ไปในชีวิตประจำวัน เป็นการอ่านเพื่อให้ทราบใจความกว้าง ๆ เพื่อรับข้อมูลข่าวสารหรือเพื่อความเพลิดเพลิน เช่น การอ่านหนังสือพิมพ์ นิตยสาร และนวนิยาย เป็นต้น ไม่ใช่การอ่านที่ต้องการความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง เช่น การอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์หรือการอ่านเพื่อการศึกษา ซึ่งต้องเข้าใจสิ่งที่อ่าน 100 % แต่ในการอ่านเร็วจะเข้าใจสิ่งที่อ่านประมาณ 70% ก็ถือว่าใช้ได้ โดยอ่านด้วยอัตราความเร็วเกินกว่า 250 คำ/นาที สาเหตุที่ทำให้อ่านช้าอาจเป็นเพราะมีนิสัยการอ่านที่ไม่ดี ซึ่งหากพบว่ามีก็สามารถแก้ไขหรือกำจัดให้หมดไปได้ นอกจากนี้ยังมีเทคนิคการอ่านแบบต่าง ๆ ที่ช่วยให้อ่านได้เร็วขึ้นด้วย ซึ่งหากตั้งใจฝึกฝนอย่างจริงจังและสม่ำเสมอก็จะสามารถปรับปรุงนิสัยการอ่านให้ดีขึ้น ซึ่งจะช่วยให้อ่านได้เร็วขึ้นด้วยอย่างไม่ต้องสงสัย

บรรณานุกรม

- Adams, W.Royce. *Developing Reading Versatility*. 2nd ed. New York: Holt, Rinehart and Winston, 1977.
- Arbuthnot, May Hill. *Children and Books*. 3rd ed. Glenview : Scott, Foresman and Company, 1964.
- Bamman, Henry A.; Hiyama, Midori F.; and Prescott, Delbert L. *Free to Read : a Guide to Effective Reading*. Revised ed. Menlo Park : Cummings, 1975.
- Berbrich, Joan D. *Reading Today*. New York : Amsco School Publications, 1983.
- Blake, Kathryn A. *College Reading Skills*. Englewood Cliffs : Prentice Hall, n.d.
- Bracy, Jane, and McClintock, Marian. *Read to Succeed*. 2nd ed. New York : McGraw - Hill, 1980.
- Carrell, P.L. "Facilitating ESL Reading Comprehension by Teaching Text Structure." *TESOL Quarterly*, 19, 4(1985) : 725-752.
- Cortina, Joe; Elder, Janet; and Gonnet, Katherine. *Comprehending College Textbooks : Steps to Understanding and Remembering What You Read*. New York : McGraw-Hill, 1989.
- D'Angelo, Frank J. *Process and Thought in Composition*. 2nd ed. Cambridge : Winthrop Publishers, 1980.

- Devine, Thomas G., and Meagher, Linda D. *Mastering Study Skills*. Englewood Cliffs : Prentice-Hall, 1989.
- Dubin, Fraida; Eskey, David E.; and Grabe, William. *Teaching Second Language Reading for Academic Purposes*. Reading : Addison-Wesley, 1986.
- Dubin, Fraida, and Olshtain, Elite. *Reading by All Means*. Reading : Addison-Wesley, 1981.
- Edwards, Thomas J. "Context Clues and Word Mastery in the Junior Colleges," *Junior College Journal*, 29 (March 1959), 392-98.
- Flemming, Laraine E. *Reading For Results*. Boston : Houghton Mifflin, 1978.
- Iacone, Salvatore J., and Resnick Judith. *The Reading Connection*. New York : Macmillan, 1983.
- Langan, John and Broderick, Bill. *Ten Steps to Building College Reading Skills*. 2nd ed. Marlton : Townsend Press, 1993.
- Lansdowne, Brendon. *Reading for Information and Research*. Nakorn Pathom : Silpakorn University Press, 1985.
- Leedy, Paul D. *Improve Your Reading : A Guide to Greater Speed, Understanding and Enjoyment*. New York : McGraw-Hill, 1956.
- Leedy, Paul D. *Read with Speed and Precision*. New York : McGraw-Hill, 1963.
- Levine, Adina; Oded, Brenda; and Statman, Stella. *Clues to Meaning: Strategies for Better Reading Comprehension*. New York : Macmillan, 1988.

- Long, Michael H., et al. *Reading English for Academic Study*. Rowley : Newbury House Publishers, 1980.
- Lynch, Estelle Spero. *Reading for Academic Success : Selections from Across the Curriculum*. New York: Collier Macmillan Canada, 1988.
- McCullough, Constance M. "Context Aids in Reading," *Reading Teacher*, 11 (April 1958) : 225-30.
- Munn, Charles A. "Winged Rainbows Macaws," *National Geographic*, 185, 1(1994) : 130-138.
- Panes, Paul B. *Reading the Textbook : Practice for Improvement in the Subject Matter Areas*. New York : Harper & Row, 1972.
- Panes, Paul B. *Reading Well in College : Practice for Improvement in the Content Areas*. New York : Harper & Row, 1986.
- Penfield Elizabeth. *Purpose and Pattern*. Glenview : Scott, Foresman and Company, 1982.
- Phillips, Anne Dye, and Sotiriou, Peter Elias. *Steps to Reading Proficiency*. Belmont : Wadsworth, 1992.
- Ramsay, James W. *Basic Skills For Academic Reading*. Englewood Cliffs : Prentice Hall, 1986.
- Raygor, Alton L., and Raygor, Robin D. *Effective Reading*. New York : McGraw-Hill, 1985.
- Rubin, Dorothy. *Reading and Learning Power*. 2nd ed. New York: Macmillan, 1985.

- Rude, Robert T., and Oehlkers, William J. *Helping Students with Reading Problems*. Englewood Cliffs : Prentice-Hall, 1984.
- Scull, Sharon. *Critical Reading and Writing For Advanced ESL Students*. Englewood Cliffs : Prentice-Hall, 1987.
- Smith, Brenda D. *Breaking Through : Beginning College Reading*. Glenview : Scott, Foresman and Company, 1983.
- Smith, Samuel, *Read It Right and Remember What You Read*. New York : Barnes & Noble, 1970.
- Sosothikul, Rachnee. *How to Improve Your Reading*. Bangkok : Chulalongkorn University Press, 1992.
- Spache, George D. *Toward Better Reading*. Champaign : Garrard, 1963.
- Spache, George D., and Berg, Paul Conrad. *The Art of Efficient Reading*. 4th ed. New York : Macmillan, 1984.
- Stauffer, Russell G. *Directing the Reading-Thinking Process*. New York : Harper & Row, 1969.
- Strang, R.M.; McCullough, C.M.; and Traxler, A.E. *The Improvement of Reading*. 4th ed. New York : McGraw-Hill, 1967.
- Swan, Michael. *Understanding Ideas : Advanced Reading Skills*. Cambridge : Cambridge University Press, 1976.
- Swatridge, Colin. *Successful Reading*. Hong Kong : Macmillan, 1979.
- Thammongkol, Kanda. *Learning to Read and Reading to Learn*. Bangkok n.p., 1991.

- Thompson, John, "King of Fibers," *National Geographic*, 185, 6 (1994) : 63-71.
- Triggs, Frances Oralind. "Promoting Growth in Critical Reading." *Reading Teacher*, 12 (Feb. 1959) : 158-164.
- Troyka, Lynn Quitman. *Structured Reading*. Englewood Cliffs : Prentice-Hall, 1978.
- Wiener, Harvey S., and Bazerman, Charles. *Reading Skills Handbook*. Boston : Houghton Mifflin, 1988.
- Zukowski/Faust, Jean, et al. *In Context : Reading Skills for Intermediate Students of English as a Second Language*. New York: Holt, Rinehart and Winston, 1982.

มีวิธีการอ่านที่มีประโยชน์อยู่อีก 2 แบบ ซึ่งหากเลือกใช้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการอ่านแล้วจะช่วยให้อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพและประหยัดเวลาในการอ่านได้อย่างมาก วิธีการอ่านทั้ง 2 แบบนี้ ได้แก่ การอ่านแบบ Skimming และ Scanning

Skimming

คือการมองผ่านหน้าหนังสืออย่างรวดเร็วเพื่อเลือกอ่านเฉพาะส่วนที่สำคัญ ซึ่งจะทำให้เห็นภาพรวมของงานทั้งชิ้นว่ามีลักษณะโครงร่างหรือรูปแบบการเสนอข้อมูลเป็นอย่างไร หรือเพื่อให้ทราบใจความหลัก รวมทั้งวัตถุประสงค์ของงานชิ้นนั้น

เนื่องจาก Skimming เป็นการให้ข้อมูลผ่านตาด้วยความเร็วสูงเกิน 800-900 คำ/นาที จึงไม่สามารถมองเห็นและอ่านได้ทุกตัวอักษรอย่างแน่นอน แต่ต้องมองข้ามข้อความบางส่วนไป ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านจึงเรียกวิธีการนี้ว่า Skip-Reading ซึ่งแปลว่า “การอ่านกระโดด” บ้าง หรือเรียกว่า Selective Reading ซึ่งแปลว่า “การเลือกอ่าน” ก็มี

การอ่านแบบ Skimming นี้เหมาะที่จะใช้กับงานที่ไม่ยากจนถึงยากปานกลาง ผู้อ่านไม่ได้ต้องการอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ หรืออ่านเพื่อการศึกษา ซึ่งต้องการความเข้าใจอย่างลึกซึ้งแต่อ่านเพื่อความเข้าใจเบื้องต้นอย่างกว้าง ๆ เท่านั้น ประมาณกันว่าโดยการ skim จะทำให้เข้าใจเนื้อหาของสิ่งที่อ่านประมาณ 50% เท่านั้น ซึ่งยังน้อยกว่าการอ่านเร็ว (Rapid Reading) ซึ่งจะเข้าใจสิ่งที่อ่านประมาณ 70-80 %

ในการ skim ผู้อ่านต้องมีทักษะพื้นฐานในการอ่านที่ดีจึงจะประสบผลสำเร็จได้ เพราะจะต้องทราบความหมายของคำศัพท์ที่ผู้เขียนใช้ สามารถแยกใจความหลักและรายละเอียดออกจากกันได้ และยังต้องรู้จักสังเกตคำหรือวลีต่าง ๆ ที่ผู้เขียนใช้เป็นสัญญาณ (signal) หรือบอกทิศทางต่าง ๆ ในการเขียนด้วย ซึ่งได้แก่ คำเชื่อมประเภทต่าง ๆ รวมทั้งต้องรู้จักรูปแบบการเสนอข้อมูลแบบต่าง ๆ (Organizational Patterns) เป็นอย่างดี จึงจะสามารถ skim ได้

เราใช้วิธีการ Skimming ในชีวิตประจำวันอยู่แล้วแต่อาจไม่รู้ตัว เช่น เวลาที่เราเลือกอ่านเฉพาะหัวข้อข่าวในหนังสือพิมพ์ แทนที่จะอ่านโดยละเอียดทุกข่าว หรือเมื่อพลิกดูในนิตยสารว่ามีคอลัมน์ใดน่าสนใจหรือไม่ หรือกวาดทบทวนดูเฉพาะหัวข้อและประเด็นสำคัญของบทเรียนก่อนสอบหลังจากที่ได้ทำการอ่านและศึกษาบทเรียนนั้นโดยละเอียดมาก่อนแล้ว เป็นต้น

ที่จริงแล้วการอ่านแบบ Skimming นี้หากฝึกฝนจนชำนาญและนำมาใช้อย่างมีระบบจะก่อให้เกิดประโยชน์หลายประการ ดังนี้

1. ช่วยเลือก ผู้อ่านใช้การ Skimming สืบหางานเขียนอย่างคร่าว ๆ ว่า มีใจความหลักเกี่ยวกับอะไร เพื่อช่วยในการตัดสินใจว่าสมควรจะอ่านงานนั้นโดยละเอียดหรือไม่ หรือใช้สำรวจหนังสือทั้งเล่มเพื่อดูว่ามีหัวข้ออะไรบ้าง มีโครงร่างอย่างไร ยากง่ายขนาดไหน เพื่อจะได้ตัดสินใจได้ว่าตรงกับสิ่งที่ต้องการหรือไม่ สมควร จะอ่าน หรือซื้อ หรือยืมออกจากห้องสมุดหรือไม่ โดยไม่ต้องเสียเวลาอ่านทั้งหมด ก่อนตัดสินใจ

2. ช่วยให้เข้าใจดีขึ้นและอ่านเร็วขึ้น ผู้อ่านใช้การ Skimming เพื่อสำรวจงานหรือหนังสือที่จะต้องอ่านก่อนลงมืออ่านจริง เพื่อช่วยให้มีภาพรวมของงานหรือหนังสือทั้งเล่ม ทราบว่ามีเนื้อหาสาระสำคัญเกี่ยวกับอะไร มีการจัดลำดับการเสนอข้อมูล หรือความต่อเนื่องของข้อมูลเป็นอย่างไร ภาษาที่ใช้ยากหรือ ง่าย ข้อมูลเหล่านี้จะช่วยให้เข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้นและเร็วขึ้นเมื่อลงมืออ่านจริงโดยละเอียด เหมือนกับการดูแผนที่เพื่อสำรวจเส้นทางไว้ก่อนออกเดินทางจริงก็จะช่วยให้เดินทางได้เร็วขึ้นและไม่หลงทาง

3. ช่วยทบทวน การ Skimming นั้นนอกจากจะใช้สำรวจก่อนการอ่านจริงแล้วยังใช้เพื่อทบทวนหลังจากการอ่านโดยละเอียดแล้วได้ด้วย โดยเลือกทบทวนเฉพาะหัวข้อหรือประเด็นที่สำคัญเท่านั้น

การ skim เพื่อเลือกหรือก่อนลงมืออ่านจริง ก็คือ การสำรวจก่อนการอ่าน ซึ่งเป็นขั้นตอนหนึ่งในการอ่านเพื่อการศึกษา ซึ่งได้เสนอไว้โดยละเอียดในบทที่ 5 (หน้า 131-133)

วิธี skim

ไม่มีการกำหนดรูปแบบตายตัวว่าต้องกวาดสายตาอย่างไร บางคนกวาดสายตาอย่างรวดเร็วจากซ้ายไปขวาแล้วกลับไปซ้ายใหม่หรือมองแบบซิกแซ็กไปจนตลอดทั้งหน้า ในขณะที่บางคนกวาดสายตาจากมุมบนซ้ายของหน้าหนังสือเป็นแนวเฉียงทแยงไปทางมุมล่างขวา หรือบางคนเลือกมองกวาดเฉพาะส่วนริมซ้ายหรือ ริมขวา หรือตรงกลางของหน้าหนังสือโดยมองประมาณ 1 ใน 3 ของทุกบรรทัด การกวาดสายตาตามองอย่างรวดเร็วนี้ก็เพื่อให้เห็นโครงร่างของงานทั้งชิ้น และเพื่อหาว่าใจความหลักอยู่ที่ใด เมื่อพบส่วนที่คิดว่าเป็นใจความหลักก็จะต้องลดความเร็วในการมองลงและอ่านข้อความส่วนนั้นอย่างระมัดระวังมากขึ้น

วิธี skim อีกวิธีหนึ่ง คือ ให้อ่านประโยคแรกของทุกย่อหน้าแล้วกวาดสายตาดูให้ทั่วทั้งย่อหน้าเพื่อพยายามหาคำหลัก ๆ ที่จะบอกให้ทราบว่าย่อนั้นนั้น กล่าวถึงใคร หรืออะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร พร้อมทั้งสังเกตดูคำหรือวลีที่ผู้เขียนใช้เป็นสัญญาณหรือบอกทิศทางในการเขียน เช่น more, furthermore และ also บอกให้ทราบว่ายังกล่าวสนับสนุนประเด็นเดิมอยู่ ส่วน however, yet และ on the contrary บอกให้ทราบว่าข้อความมีความขัดแย้งกัน แล้วจึงอ่านประโยคสุดท้ายของย่อหน้า การเลือกอ่านประโยคแรกและประโยคสุดท้ายของทุกย่อหน้าก็อาศัยหลักที่ว่าผู้เขียนมักแสดงใจความหลักไว้ในประโยคแรกหรือประโยคสุดท้ายของย่อหน้านั้นเอง ส่วนการดูคำหรือวลีที่ใช้เชื่อมข้อความนั้นก็เพื่อให้ทราบว่าผู้เขียนเลือกใช้การเรียงเรียงข้อมูลแบบใด

ในการเขียนนั้นผู้เขียนที่ดีจะต้องทำหรือมีโครงร่างของสิ่งที่จะเขียนก่อน โครงร่างนี้จะมีเฉพาะใจความหลักและรายละเอียดสนับสนุนที่สำคัญเท่านั้น หากพิจารณาให้ดีจะเห็นว่า การ skim ก็คือการพยายามย้อนรอยเพื่อหาโครงร่างของผู้เขียนนั่นเอง

ในการฝึก Skimming นั้นควรจับเวลาด้วยมิฉะนั้นอาจเผลออ่านซ้ำ ๆ อย่างที่เคยทำ และจะต้องมีจิตใจที่แน่วแน่ว่าจะมุ่งหาเฉพาะใจความสำคัญ

เท่านั้น ไม่เปลืองไปอ่านรายละเอียดต่าง ๆ ซึ่งเป็นข้อความส่วนใหญ่และมักเป็นส่วนที่อ่านสนุกแต่ไม่ใช่ใจความหลัก

วิธีการอ่านแบบ Skimming แม้จะไม่ทำให้เข้าใจสิ่งที่อ่านอย่างลึกซึ้ง แต่ก็ช่วยให้ทราบใจความหลัก เห็นโครงร่าง และทราบวัตถุประสงค์ของผู้เขียนได้ ซึ่งก็เพียงพอสำหรับการอ่านในชีวิตประจำวัน หรือการสำรวจเพื่อคัดเลือกหรือรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ จึงจัดเป็นวิธีการอ่านที่ช่วยให้ใช้เวลาได้อย่างคุ้มค่าแทนที่จะต้องอ่านงานเขียนทั้งชิ้นหรือหนังสือทั้งเล่ม ในขณะที่มีงานอย่างอื่นต้องทำและมีข้อมูลข่าวสารรอให้อ่านอยู่อีกมากมาย

Scanning

คือการมองทั่วหน้าหนังสืออย่างรวดเร็วเพื่อหาคำตอบหรือข้อมูลเฉพาะที่ต้องการทราบ วิธีการ Scanning จึงใช้เมื่อมีคำถามหรือสิ่งที่ต้องการค้นหาอยู่แน่ชัดแล้ว ข้อมูลที่ต้องการค้นหาอาจเป็นคำเพียงคำเดียว เช่น ชื่อบุคคล สถานที่ หรืออาจต้องการทราบสถิติตัวเลข วันเดือนปี หรือบางครั้งอาจต้องการค้นหาประโยควลี หรือข้อความที่จะมาสนับสนุนทฤษฎี หรือทำให้แนวคิดกระจ่างชัดเจนขึ้นก็ได้

Scanning ก็คือวิธีที่เราใช้หาชื่อหรือเบอร์โทรศัพท์ในสมุดโทรศัพท์ หรือหาความหมายของคำในพจนานุกรม ตรวจสอบรายชื่อผู้สอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ หาชื่อถนนที่ต้องการในแผนที่ รวมทั้งการหาตัวเลขหรือข้อมูลจากสถิติ ตาราง หรือตารางขึ้นนั่นเอง

ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านบางท่านเรียก Scanning ว่า Semireading ซึ่งแปลว่า “กึ่งการอ่าน” เพราะเป็นเทคนิคการอ่านที่เร็วที่สุดและอ่านน้อยที่สุด ไม่ว่าจะเทียบกับ Skimming หรือ Rapid Reading ก็ตามเพราะต้องมองข้ามข้อความส่วนใหญ่บนหน้าหนังสือไปและมุ่งหาเฉพาะคำตอบหรือข้อมูลที่ต้องการทราบเท่านั้น นอกจากนี้ Scanning ก็ไม่ได้มุ่งให้เข้าใจสิ่งที่อ่าน หรือต้องการติดตาม

ความคิดของผู้เขียนอย่างต่อเนื่องแต่อย่างใด Scanning จึงเป็นทักษะที่ต่างจากทักษะการอ่านแบบอื่นๆ ที่เน้นความเข้าใจเป็นสำคัญ Scanning มุ่งหาคำตอบที่ต้องการอย่างรวดเร็วและถูกต้องเป็นสำคัญ

วิธี scan

ความรวดเร็วและความแม่นยำในการ scan นั้นเป็นทักษะที่พัฒนาได้โดยการฝึกฝน หลักสำคัญในการ scan คือต้องรู้ยู่ตลอดเวลาที่กำลังมองหาอะไรอยู่จะได้ไม่ไขว่ไขว่ไปกับข้อมูลอื่นๆ หากทราบชัดเจนอยู่ในใจตลอดเวลาที่กำลังมองหาข้อมูลโดยก็จะช่วยให้พบข้อมูลนั้นได้เร็วขึ้น เพราะตาจะมองข้ามข้อมูลอื่นๆ ไปจนกว่าจะพบข้อมูลที่ต้องการ และในกรณีที่ทราบคำตอบอยู่แล้วแต่ต้องการจะหาว่าอยู่ตรงไหนบนหน้าหนังสือก็ให้สร้างภาพของคำ ข้อความ หรือตัวเลขนั้นไว้ในใจแล้วสายตาจะมองหาภาพที่เหมือนกันนั้นบนหน้ากระดาษ การสร้างภาพของข้อมูลที่ต้องการหาไว้ในใจนี้จะช่วยให้ข้อมูลดังกล่าวโดดเด่นออกมาจากข้อความโดยรอบในขณะที่มองหา

หาก scan หาข้อมูลเฉพาะในงานเขียนที่สั้น ง่าย และคุ้นเคย อาจหาข้อมูลที่ต้องการได้โดยการ scan เพียงครั้งเดียว แต่หากงานต้นฉบับยาวและยากอาจต้องใช้ทักษะในการ skim สำรวจดูงานทั้งชิ้นเสียก่อนเพื่อหาส่วนที่คาดว่าจะมีข้อมูลที่ต้องการหาอยู่ แล้วจึง scan เฉพาะในส่วนนั้น ๆ อีกทีหนึ่ง

ผู้ที่ฝึกการ scan จนชำนาญจะสามารถมองผ่านข้อความได้มากมายในเวลา 1 นาที ไม่ต้องเข้าใจทุกคำหรือเห็นทุกตัวอักษร เพราะนั่นไม่ใช่วัตถุประสงค์ในการ scan แต่จะสามารถหาคำหรือข้อความที่ต้องการได้ท่ามกลางข้อความที่ประกอบด้วยคำ 1,500 ถึง 2,000 คำในเวลาเพียง 1 หรือ 2 นาทีเท่านั้น ซึ่งทำให้มีเวลาเหลือเพื่อไปทำสิ่งอื่นหรืออ่านงานที่ต้องการความเข้าใจอย่างลึกซึ้งได้อีกมากมาย

สุจิต สุตกันทวีบูลย์

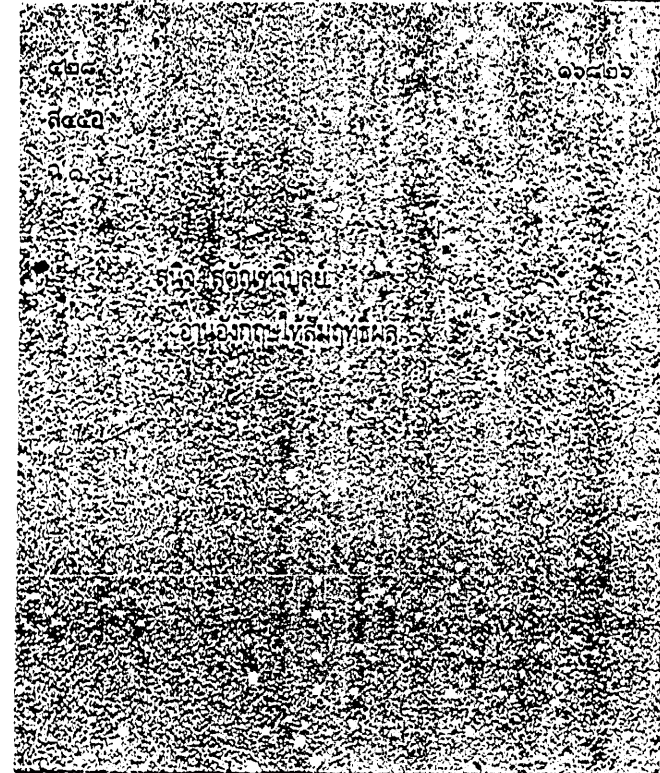
ได้รับปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยม) สาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษ จากคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้รับปริญญา M.Ed. (Educational Curriculum and Instruction) จาก Texas A & M University สหรัฐอเมริกา และได้รับ Certificate in TEFL จาก Flinders University of South Australia ประเทศออสเตรเลีย ปัจจุบันเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สอนวิชาการอ่าน และการแปล

พิมพ์ที่โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โทร. 0-2218-3563, 0-2215-3612
นางศรินทิพย์ นิมิตรมงคล ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา พฤษภาคม 2546
4603-131/1,000(4)
<http://www.cuprint.chula.ac.th>

๕๒๘ บัตรกำหนดส่ง ๑๖๘๖๖

ชื่อหนังสือ
ผู้แต่ง อ่านอังกฤษให้สัมพันธ์กับ.....

วันกำหนดส่ง			
21 เม.ย. ๕๖			
14 เม.ย. ๕๖			

1105320019514